

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ Сільсько-Господарський Словник

(ПРОЕКТ)

ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
та
СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ ТЕХНІКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
в Ч. С. Р.

ПОДБРАДИ.
1927.

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ Сільсько-Господарський Словник

(ПРОЕКТ)

ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
та
СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ ТЕХНІКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
в Ч. С. Р.

ПОДБРАДИ.
1927.

П е р е д м о в а .

1e Проєкт Російсько-Українського С.-Господарського Словника склав Є. Чикаленко, доповнила і зредакувала Термінологічна Комісія при Агрономично-Лісовому Факультеті Української Господарської Академії в складі професорів Академії: К. Мацієвича, Ір. Шереметинського, лектора В. Доманицького та Є. Чикаленка. Як джерела використано: 1/ Полная энциклопедія Русскаго С. Хозяйства. Изд. А. Ф. Деврієна. 2/ Словник термінів з обсягу культури та технології цукрових буряків В. Дубровський. 3/ Російсько-Український Словник ч. I. Українська Академія Наук. Головний Редактор А. Кримський. 4/ т. III. Головний редактор С. Єфремов. 5/ Словник Геологічної Термінології. П. Тутковський. 6/ Словарь Русско-Український М. Уманець. 7/ Словник хемичної термінології О. Курило. 8/ Ір. Щоголів. Словник Української Ентомологічної номенклатури. 9/ М. Мельник. Українська номенклатура висших рослин. 10/ Краткий Словарь шести словянских языков, под редакцією проф. Ф. Миклошича.

А.

АБЕРРАЦІЯ—аберація, одхил, збочення.

АБОРИГЕН—аборіген, туби/i/-лець.

АБОРИГЕННИЙ—аборігенний, споконвічний, місцевий.

АВРИКОС /*Armeniaca vulgaris Lam.*/— абрикоса, жерлядь, дзар-зар/мелкий/-мореля.

АВСЦИСА—абсциса.

АВТОМАТИЧЕСКИЙ—автоматичний.

АГРОНОМІЯ—агрономія, наука про сільське господарство.

АГРОНОМИЧЕСКИЙ—агрономичний, /о школі і проч./сільсько-господарський.

АЗОТ—азот, душець.

АЗОТИСТЫЙ—азотистий, азотець.

АЗОТНЫЙ—азотовий;— н а я

к и с л о т а—азотова кисл-на.

АЗОТОСОБИРАТЕЛЬ—азотозбірач, азотозбіральник, азотоскладач.

АЙВА—/*Citronia vulgaris Pers.*/ айва, півва, квіт, гдуля.

АЙЛАНТ—/*Ailantus glandulosus L.*/ айлант, чумах.

АЙР /*Asorus calamus*/ лепеха, айр.

АКАЦИЯ БЕЛАЯ /*Robana pseudacacia L.*/— акація біла.

АКАЦИЯ ЖЕЛТАЯ /*Caragana orbogepscens Lam.*/акація жовта.

АКВЕДУК—акведук.

АККЛИМАТИЗАЦІЯ—акліматизування, акліматизація.

АККЛИМАТИЗОВАТЬ—акліматизувати.

АККУМУЛЯТОР—аккумулятор.

АКТ—1. акт, лія, чин, 2. акт, документ, грамота. 3. акт свя-точний, святкування.

АКТИНОМИКОЗ—актиномікоз.

АКТИНОМЕТРИЯ—актинометрія.

АККУРАТНЫЙ—акуратний. 1. ре-тельний, справний. 2. охайний, чепурний.

АЛЕБАСТР—алябастер.

АЛИНИТ—алініт.

АЛКОГОЛЬ—алкоголь-спирт.

АЛКОЛОИД—алколоїд.

АЛЮВИАЛЬНЫЕ ПОЧВЫ—алювіаль-ний, наплавний ґрунт.

АЛЮВИАЛЬНОЕ ДИАТОМОВОЕ ОТЛО-ЖЕНИЕ—кремнистковий намул.

АЛЮВИЙ—алювій, намул, наплав, шутер.

АЛЮМИНЕВЫЙ—алюмінівий, глинцевий

АЛЮМИНИЙ—алюміній, глинець.

АЛЮР—алюра, хода.

АЛМАЗ—алмаз, діамант.

АМБАР—амбар, комора, хлібниця, іпіхлір, магазей.

/А/ МЕЛИОРАЦИЯ—меліорація, по-ліпшення ґрунтів.

АМИДОКИСЛОТЫ—амідокислини.

АММИАК—амоняк, смородець.

АММИАЧНЫЙ—амоняковий.

АММОНИЙ—амоній; а з о т н о-к и с л о т и й;—азотан амонія;—с е р н о к и с л о т и й—сірчан амонія.

АМПЕЛОГРАФИЯ—наука о сортах винограда/, ампелографія.

АНАЛИЗ—аналіза, розклад;—/и о-к р и м п у т е м/-мокра а;—

/с у х и м п у т е м/суха аналіза.

АНАЛИЗИРОВАТЬ—аналізувати, розкладати, досліджувати.

АНАНАС /*Ananas Adams Ananassa Lindl.*/ананас.

АНГИПРИД—агілпрід, безволник.

АНЕМОМЕТР, **АНЕМОСКОП**—анемометр, анемоскоп, вітромір.

АКЕР—якір.

АНИС /*Pimpinell . novum*/—ганус:—о в к а—ганусівка—о в н и й—га нусовий.

АНТИМОНИЙ-антимон, антимонія.

АНТИШКА / Prunus mahaleb L. /

кут, кутина, слива антишка.

АНТИФРИКЦИОННИЙ-антіфрікцій-ний; -и а я прокладна-устілка- /сплави/ -а.столи.

АНТРАКС-антракс, сібірка/ускота/-телій/ у лошадей/-талан.

АНТРАКНОЗ/болезнь винограда/

антракноз.

АНТРАЦИТ - антрацит,

- /кулачний/-кулачний,

- /орешек/-горішок, -

- /плиточный/-а, плитний;

- /полудюймовка/-півцалівок;

/штиб/-штиб.

АНШУТ-аншуг, воротильник.

АОРТА-аорта, головна бойова жила, г. б'ючка.

АПЕТИТ-хіть, охота до їжі;

/апетит сильный/жадоба; /с

апетитом/ всмак.

АППАРАТ-апарат; - /сушильный/

сушарня; - /выпарной/-выпарник;

/пишущий/-самопис; /проекцион-

ный/-проекційний; /слуховой/-а

слуховий.

АППАРАТЧИК-апаратник.

АРАБИНОЗА - арабіноза.

АРБУЗ / Citrullus vulgaris

schrad /- кавун; уш. кавунець,

кавунчик, кавунячий.

АРЕНДА - оренда. 2. /арендная

плата/-оренда. /Вечная аренда/-

чинш; /вечный арендатор/-чин-

шовик. /крупная, долгосрочная/-

посесія; /крупный арендатор/-

посесор.

АРЕНДОВАТЬ-арендувати; /круп-

ный участъ брать, взять в

аренду/-брати, взяти в посе-

сію; /держатъ в аренде круп-

ный участок/-держати в посесіі;

/сдавать в аренду/-здавати в

посесію.

АРИФМЕТИКА-аритметика.

Арифметический-аритметичний.

АРКА-арка, лук, дуга; /А. без шар-

ниров/- а. безсуставна; /с за-

крепленными пятнами/-з закріп-

леними кінцями; - /усиленная/-

а. підкріплена.

АРМАТУРА-арматура; /а. двойная/-

подвійна; /диагональная/-а

скісна; /а. спиральная/-а. змі-

кова.

АРМАТУРНЫЙ-арматурний.

АРМИРОВАНИЕ-армування; - /труб

машин способом/-а. рур ма-

шиновим способом.

АРОЧНЫЙ-арковий, луковий.

АРТЕЗИАНСКИЙ-артезійський;

/колодез /-а. колодязь, криниця

АРТЕЛЬ-артіль, трудова спілка.

/А. рыбаков/-ватага; /А. земле-

копов/-грабарка /Громадоу, гро-

мадно. Гуртом.

АРТЕРИЯ-артерія, б'ючка.

АРХИТЕКТОР-архитект, будівник.

АРХИТЕКТУРА-будівництво, бу-

дівельний стиль.

АРЧАК/в седле/-ленчак.

АСБЕСТ-азбест.

АСПАРАГИН-аспарагін.

АССИМИЛЯЦИЯ-асіміляція, асі-

млювання.

АССИМИЛИРОВАТЬ с я -асимілю-

вати, ся; приподоблювати, ся;

однаковити з чим.

АССОРТИМЕНТ-асортимент, до-

бір, збірка.

АСФАЛЬТ-альсфальт, земна сіола /м

АСФАЛЬТИРОВАТЬ-асфальтувати.

АТАВИЗМ /atavus- предок, пра-

дід/-атавизм.

АТМОСФЕРА-атмосфера, повітря,

воздух.

АТМОСФЕРНЫЙ-атмосферовий; а-

н н е о с а д к и - опади.

АФФИНАЦИОННЫЙ-афінаційний.

АЦИДИМЕТРИЯ-ацідіметрія.

Б.

БАБА-І у колодца - журавель;

2./для забивки свай/-довб-
ня, баба. 3./пеликан/-баба-
птиця.

БАБИТ-бабіт.

БАВКА-/надкопытная кость/-
бабка. 2./игральная кость/-
бабка, паця. 3./небольшая на-
ковальня/-бабка, чаквань.

БАГОР 1./отпорный/-очена;

2./риболовний/-підбурок; 3.
/пожарний/-гарб, гак. 4./гу-
стокрасная краска/-манія,
червень, бакан.

БАДЬЯ 1./для воды, руды/-це-
бер, бадя; 2./лоханка без
ножек/-балія, шаплик.

БАЗ-/для скота/-загорода,
обора, кошара.

БАЗА-база, підвалина, основа,
грунт.

БАЗАЛЬТ-/мин./-базальт.

БАЗАР-базар, торг, торговиця
ринок.

БАЗАРИТЬ-базарювати.

БАЗАРНИЙ-базарний, базаровий;
/б. площадь/-торговиця, рынок,
торг; /б. палатка/-ятка;

/б. ларек/-рундук; /б. день/-
базар.

БАЗИЛИКА-1. базіліка. 2.

/Osium basilicum L/ васильок.

БАЗИРОВАТЬСЯ-базуватися на
чому, ґрунтуватися, стояти,
спиратися на чому.

БАЗИС-БАЗА.

БАЙБАК-1./зоол.-бабак/, 2./не
поворотный ленивый человек/-
дежень, лодар, тухтії.

БАЙКА,/жкать/-бая, байка.

БАЙКОВИЙ-баевий, байковий.

БАКАЛАВР-бакаляр.

БАКАЛЕЙНИЙ-бакалійний.

БАКАЛЕЯ-бакалія.

БАКЛАЖАН/ Solanum melongena
L/-баклажан сніий.

БАКТЕРИЯ-бактерія;-р и о-
л о г и я бактеріо-
логія;/бактериологический/-
бактеріологичний.

БАШТА И БАХЧА-баштан, бахча.

БАКТЕРИОИД - бактеріод.

БАЛАНС-1. баланс, обрахунок;
2. рівновага.

БАЛДА-1. довбня; 2. молот
/кузнечний/.

БАЛКА-балок, брус; /б. клепа-
ная /-брус жогований;/попе-
речная/- б. поперечний;/про-
дольная/- б. половжний, сво-
лок;-/равного сопротивления/
б. постійного опору;/решотча-
тая/- б. ґратчастий;/соеди-
нительная/-б. злучний;/шар-
нирная/-б. сугавний.

БАЛЛ-1. нота, бал, одмітка.

2. жеребок, голос.

БАЛЛАСТ- 1. баласт;/из щебня/
жорствиння; 2.- зайвина.

БАЛОЧНИЙ-брусовий.

БАЛЬЗАМ-бальзам.

БАЛЬЗАМИРОВАНИЕ-р о в к а-
бальзамування.

БАЛЬЗАМИРОВАТЬ-бальзамувати
бальзамований.

БАМИЯ/гомбо/ Hibiscus esou-
lentus L/ -бамія.

БАНДАЖ-бандаж; /б. колесний/-
шина.

БАНДАЖПРОКАТНИЙ-бандажороб-
ний; /б. завод/-бандажня.

БАНК-банк, банок.

БАНКА-банька;/большая/-бал-
цапка; /мал./-слоїк;/жестян./
бляшанка.

БАНИ-парня, лазня;/б. воздушная/
сушарня;/паровая/-парня.

БАРАБАН-барабан;/часть ма-
шины/-барабан, навії.

БАРОМЕТР-барометр, тискомір.

БАСЕЙН-басіїн, волозбір.

БАРВАРИС (*Verberis*) - бай-барис, києлич.
БАРДА - брага.
БАРОМЕТР - барометр, тискомір.
БАССЕЙН - басейн, водозбір.
БАТАРЕЯ - батарея; (дифузион-ная) - б. дифузійна.
БАШМАК - черевик; (маш.) гніздо; (в плуге) - п'ятка.
БАШНЯ - башта, вежа.
БЕДРЕНЕЦ - (*Pimpinella saxifraga* L.) - бедрець, коз-лики.
БЕДРЕННИЙ, **БЕДЕРНИЙ** - стегно-вий, стегенний; (мало-бедрен-ний сустав) - кульна.
БЕГУНОК - коліща.
БЕЗАЗОТИСТЫЙ - безазотовий.
БЕЗБЕЛКОВИЙ - (о семенах) - безбілковий, безбільневий.
БЕЗВЕРШИННИК - обезвершене дерево, безвершник, валашок.
БЕЗВОДНИЙ - безві(о)дний.
БЕЗВОДЬЕ - безвіддя.
БЕЗВОЗДУШНИЙ - безповітровий.
БЕЗДОЖДИЕ - бездождя, посуха, оуш, сұша.
БЕЗКОНЕЧНИЙ - безмежний.
БЕЗЛІСТНИЙ - безлистяний.
БЕЗМАТОК - ріи без матки.
БЕЗМЕН - безмін; (пружин.) - кантар, (ум), кантарик.
БЕЗАСТОПОВОЧНОСТЬ ДВИЖЕНИЯ - безупинність руху.
БЕЗПЛОДИЕ - неродючість, яло-вість.
БЕЗПЛОДНИЙ - неродючий, без-плідний, яловий; Б. ПОЧВА - не-родючий ґрунт, мертвяк; БЕЗ-ПЛОДНАЯ (кобила) - коміниця.
БЕЗПОЗВОНОЧНИЙ - безхреб(т)о-вий, безкряжний.
БЕЗСТОЧНИЙ - безтоковий, без-відпливний, замкнений.
БЕЗПОЛЫЙ - 1) (о поле мужчи-ны или женщины) - безплідий, безснастий; 2) без помосту, без підлоги.
БЕЗУСЛОВНИЙ - безперечний.

БЕЗЫМЕННЫЙ (палец) - підмізин-ний палець; **БЕЗЫМЕННАЯ** кишка - безименна кишка.
БЕЛЕНА (*Guaiacum nigrum* L.) - блекота, німція.
БЕЛИЛА СВИНЦОВЫЙ - блейвас.
БЕЛКОВНЕ ВЕЩЕСТВО - білковина, білкові речовини.
БЕЛКОВИЙ - білковий, більневий.
БЕЛОЙ (хем) - білок; (морф.) - білень.
БЕЛЕСОВАТЫЙ - білястий.
БЕЛОВАТЫЙ - білуватий, білявий;
БЕЛАЯ НЕПЛОДОРОДНАЯ ПОЧВА - сме-рєкіна, білий неродючий ґрунт. √к
БЕЛЫЙ (*Cardus striata* L.) - ковила, мичка.
БЕНЗИН - бензина.
БЕНЗИНОВИЙ - бензинковий.
БЕРЕГОВОЙ - березний, берего-вий, бережинний. (Береговая по-лоса) - бережина.
БЕРЕЗА (*Betula verrucosa* Ehrh.) - береза.
БЕРЕМЕННОСТЬ - вагітність; (у ко-бил) - жеребність; (у коров) - тільність; (у овець, кошек, коз) - кітність; (у свиней) - порос-ність.
БЕРЕСТ, **КАРАГАЧ** (*Platanus orientalis* Smith) - берест.
БЕРМА - відступка.
БЕРЦО (на задней ноге) - велика гомілка, мала гомілка; (на пе-редней - metacarpus) - п'я-ток.
БЕСПРЕРЫВНОСТЬ = БЕЗОСТАНО-ВЧНОСТЬ.
БЕСПРОВОЛОЧНИЙ - бездротовий.
БЕССТЕБЕЛЬНИЙ - безстебловий, безбілловий.
БЕСЦВЕТКОВИЙ - безквітковий.
БЕСЦВЕТНЫЙ - безбарвний.
БЕТОН - бетон; (с гравием) - б. корствовий; -(жирный) - б. масний; (тощий) - б. пісний; -(шлаковый) - б. жукелачний.
БЕТОННИЙ - бетоновий.
БЕЧЕВА - кодола.
БЕЧЕВКА - мотузка, мотуз.

БЕШЕНСТВО (rabies) - сказ,
скаженість ; (яд бешенства) -
скаженіна.
БИДОН - бідон, пұшка, балцан-
ка.
БИМС - биндюг.
БИРКА (счетная палочка) - карб,
карбіж
ВИРЧИНА (Ligustrum vulga-
re) - жимолость.
БИЧ - 1). бич, батіг, пуга, га-
рапник ; 2). (в молотилке) -
бич.
ВИЧЕВА = БУЧЕВА.
БЛАГОПРИЯТНЫЙ - сприятливий,
(по)гожий.
БЛАГОПРИЯТСТВОВАТЬ - (с)при-
йти, щастити, (по)годити.
БЛЕДНАЯ НЕМОЧЬ - хлороз,
блідниця.
БЛЕСК - (ви)блиск, (по)лиск.
БЛИЗОРУКИЙ - короткозорий,
блізько(низько)окий.
БЛИЗОРУКОСТЬ - короткозорість.
БЛОК - блок, баранець, коліща,
коліш, скраколь ; - (неподвижный)
нерухомий ; - (подвижный) - ру-
хомий.
БЛЕК-РОТ - чорна гнилизна
винограду.
БОБИНА - навій, цівка.
БОВОВИЙ (о растениях) - струч-
ковий, горошкуватий, метелику-
ватий.
БОЕН КОНСКИЕ (vicia faba) -
обобик.
БОБЫ ОГОРОДНЫЕ (faba vulga-
ris monch) - біб.
БОГАТЫЙ РОДНИКАМИ - джереляс-
тий, кринич(к)уватий.
БОЙ - потрох, лом.
БОИНИ - різниця ; (с салотоп-
ней) - салган.
БОКОВОЙ - бічний ; - (вое давле-
ние) - бічне тиснення, о. тиск.
БОЛВАНКА - бовванець, віблина.
БОЛОТИСТЫЙ - болотний, боло-
тний, багний, багнявий,
мочаруватий ; БОЛОТИСТОЕ МЕ-

ТО - багниця, багновіця, мліака,
драговина, мокляк.
БОЛОТНЫЙ - болотяний, багна-
ний, мочарний ; БОЛОТНЫЙ ГАЗ -
болотяний газ.
БОЛОТНАЯ ПОЧВА - болотяний
грунт, рудавина ; БОЛОТНАЯ РАС-
ТИТЕЛЬНОСТЬ - болотяна рослин-
ність, баговиння.
БОЛОТО - болото, трясовина, багно,
цлав, драгно ; Б. РЖАВОЕ - іржавець
рудка ; ЧИСТОЕ, НЕЗАРОСШЕЕ - вік-
нина, вікно ; НЕЗАМЕРЗАЮЩЕЕ -
опар, прогній. БОЛОТО ВИСОХ-
ШЕЕ - болотище, болотисько, бо-
лотина.
БОЛТ - шруба ; (установенъ -) про-
гонич ; БОЛТЫ (с гайками и шай-
бами) - шруби з гайками, мутрами
та з шайбами, перстинами.
БОЛТОВОЙ - шрубовий ; БОЛТОВОЕ
СОЕДИНЕНИЕ - шрубове або прого-
ничне сполучення.
БОЛТОРЕЗ - шруборіз ; БОЛТОРЕЗНАЯ
МАШИНА - шруборізка.
БОР (Pinetum) бір, сосновий
ліс.
БОРОВ - 1). кабан . 2). (дымово-
лок) - лежак ; (вертикальный) -
комін, димарь.
БОРОЗДА - борозна ; (среди пахо-
ты) - роздра, розгінна борозна.
БОРОЗДИЛЬНИК, БОРОЗДНИК (мар-
кер) - 1). дряцак, рало, 2). (рас-
пашник) - просапник.
БОРОЗДИТЬ (пашню) - борознити,
ратити.
БОРОЗДОВАНИЕ - рисування кори
дерева.
БОРОЗДОВИЙ - борозни(і)й.
БОРОНА - борона ; - (дисковая) - дис-
кова ; (пружинная) - спружинна.
БОРОНОВАНИЕ (до посева) - ско-
родження ; (после посева) - во-
лочіння, заволоочування ; (время
боронования) - волочінка.
БОТАНИКА - ботаніка, наука про
рослини.
БОТАНИЧЕСКИЙ - ботаничний.
БОТВА - бадилля ; (свекловичная)

гичка; (стелян. раст.) - (о)гу-
дина; (картоф.) - картоплин-
ня; (горохов.) - горохвина.
БОЧАР - бондарь.
БОЧАРНЯ - бондарня.
БОЧКА - бочка; (оч. большая) -
бу́та, кучва.
БОЧКООБРАЗНИЙ - бочкуватий.
БОЯРЫШНИК - (*Staticegus oxu-*
santia L.) - глід, глодіна.
БРАНДСПОЙТ - рухома помпа.
БРАК - вибірки, покидьки,
брак.
БРАКОВКА - бракування, ган-
чування, ганджування.
БРАКОВАТЬ - бракувати, ган-
чувати, ганджувати.
БРАКОВЩИК - ганджівник.
БРЕВНО - колода, деревина;
(соб.) - колоддя, деревня.
БРЕЗЕНТ - брезент, таща.
БРИКЕТ - брикет; (каменно-
угольний) - вугляний; (лиг-
нитовый) - рудовугляний;
(торфяной) - болотинний.
БРИЦА - (*setaria glauca*)
мишій.
БРОДИЛЬНИЙ - квасильний.
БРОДИЛЬНЯ - квасильня.
БРОДИТЬ - (о тесте) - кисну-
ти, кваснути, підходити;
(о вині, пиві й т.д.) - грати,
шумувати, мусувати, фермен-
тувати; (в желудке) - шуму-
вати, бухтіти.
БРОЖЕНИЕ - вигравання, му-
сування, ферментування.
БРУС - (бревно обтесанное
на 4 грани) - брус.
БРУСНИКА - (*vaccium vitis*
idaea L.) - брусниця (і)я.
БРУСОВКА - (с грубой насеч-
кой) - рашпиль, рашкуль.
БРЫЖЕЙКА - брижі.
БРЫЖЕЧНИИ, БРЫЖЕЙНИИ - бри-
жійний.
БРУКВА - (*Brassica napus gar-
tens* Dk.) - бруква.
БУТЕЛЬ - (жел. обруч, обой -
ма) - рихва.
БУТОР - горб, (у) згірок, мо-
гила; (песчанний) - кучугура.

БУТОРОК - горбок, пагорок.
БУТОРЧАТКА - туберкульоз ле-
генів, сухоти, горбоковиця.
БУГРИСТИЙ - горбокуватий, гор-
бастий, пагірчастий.
БУГРОВИЙ - горбовий.
БУЗА - буза.
БУЗИНА - (*Sambucus nigra* L.)
чорна бузина, (*S. racemosa* L.)
червона бузина.
БУЕРАК - байрак, балка, яр.
БУВІВІЛ - (*Vibulus*) - буйвіл.
БУК - (*Fagus silvatica* L.) -
бук звичайний; БУК БЕЛЫЙ - граб.
БУНАШКА - куз(ь)ка, кузочка, ко-
машка.
БУКЕТ - 1) китиця, букет;
2) дух, пахощі, аромат.
БУКС - самшит, букшпан.
БУЛАНИЙ - буланний; (о рогат.
скоте) - половий.
БУЛЖНИК - кругляк, дикарь.
БУМАГА - папір; (копировальная)
копіювальний; (курительная)
цигарковий; (наждачная) - шмер-
гелевий; (оберточная) - бібула;
(печатная) - друкарський; (пис-
чая) - писальний; (почто -
вый) - листовий; (сахарная)
цукровий; (светочувствитель-
ная) - світлочувствительний;
(филь -
тровая) - фільтрувальний;
(хлопчатая) - бавовна.
БУМАЖНИЙ - паперовий; (ний
холст) - бавовняне полотно.
БУМАЗЕЯ - бархан.
БУР - свідер; - (зетообразный)
зетува́тий; - (крестообразный) -
хрещатий.
БУРАВ - свердел, свердло; (зем-
ляной) - свідер, штир, бурав;
(колесный) - лопатень.
БУРАВИТЬ - свердлити, вертіти.
БУРАЧНАЯ - буряківня.
БУРЕНИЕ - сверлування, свер-
ління, вивірчування.
БУРИЛЬНИЙ - свідровий; (-ная
машина) - свідровня.
БУРОВАЯ СКВАЖИНА - свердли́на,

свёрдлена дучка, верчена ді-
ра.
БУРЕЛОМ - 1). вітрога, буря.
2). вітролом, лом, лім.
БУРОУГОЛЬНИЙ - рудовугляний.
БУРТ - бург, кагат.
БУРУН - бурун; (на море) -
навальна хвиля.
БУРНИЙ - бурний, рудий.
БУР'ЯН - бур'ян, хопта.
БУРЯ - буря, хуртовина; (с
дождем или снегом) - хвища;
(пильная) - курява.
БУССОЛЬ - бусоля.
БУТ (щебень) - груз.
БУТОВИЙ - грузяний.
БУТОН - пуп'янок, пупяк.
БУТЫЛКА - пляшка, бутелька.
БУТЫЛОЧНИЙ - пляшковий, пляща-
ний.
БУТЫЛКОВИДНИЙ - пляшкуватий.
БУТЫЛЬ - сулія, гусак.
БУФЕР - буфер, відпружина.
БУФЕРНИЙ - буферовий, від-
пружний.
БУХАРНИК - *Holcus lanatus* L.)
медова трава волохата.
БЫК - 1). неклад. самець) - бу-
гай, стадиник; БЫЧЕК - бичок;
(похожий на быка) - бугайкува-
тей; (годовалый бычок) - бузі-
вок, назимок, річняк; (моло-
дой кладений бык) - бик; (не
молодой) - віл. 2). (водяной бык
(птица) - бугай; 3). (устой) -
бык, дан, стовп, катлаван,
підпора.
БИСТРО - швидко, прудко, хутко,
швидко, барзо.
БИСТРОГЛАЗНИЙ - бистроокий.
БИСТРОПОРТАЩИЙСЯ - скорогніль-
ний.
БИСТРОТЕЧНИЙ - швидкоплинний,
скоропливий.
БИСТРОТОМ - прудковід.
БИСТРОХОДНИЙ - гінкий, пруд-
кобілий.
БИСТРИЙ - бистрий, прудкий,
швидкий, жвавий, барзкий; (о ло-
шадях еще) - гонкий, похват-
кий, летючий. (Бистрий в дви-

женнях) - меткий.
БИСТРОУМИЕ - дотепність, бистрий
розум.
БИСТРОУМНИЙ - дотепний, проник-
ливий, бистрий розумом.
БЫТ - побут.
БИТНОСТЬ - буття, пробування,
бутність.
БЫШЛИЙСЯ - биткий.
БЮДЖЕТ - бюджет; (тний) - бодже-
товий.
БЮЛЕТЕНЬ - бюлетень.

В.

ВАГОН - вагон.
ВАГОНЕТКА - вагонетка.
ВАГОННИЙ - вагонний, (в. полус-
кат) - в. півстан.
ВАГОНОСТРОИТЕЛЬНИЙ - вагонобу-
дівельний.
ВАГРАНКА - горно.
ВАЙДА (*Isatis tinctoria* L.
(*cruciferae*) - синячник.
ВАЛ - 1). (вращающ. цилиндр) -
вал, 2). (с зубчаткой) - на-
рутка; 3). (в ткацком станке) -
навій; 4). (землян. насыпь) -
вал, дікіл, окопище.
ВАЛЕЖНИК - (вітро) лом, ламань
сушник, хмиз (мелкий) - трусок.
ВАЛИКООБРАЗНИЙ - вальцюватий.
ВАЛКА ЛЕСА - валання лісу;
(топором) - рубанка; (пилою) -
пильання; (с корнем) - корчу-
вання.
ВАЛОВОЙ - гуртовий, загальний.
ВАЛОК - валяць.
ВАЛУН - кругляк.
ВАЛЬЦЫ МЕЛЬНИЧНЫЕ - вальці
млинові.
ВАННА - ванна, купіль.
ВАР - 1). (смолистый) - шевська
смола; 2). окріп; 3). (зной) -
спієка; 4). (вар садовый) - садо-
ва масть.
ВАРЕНИЕ, ВАРКА - варіння.
ВАРЕНЬЕ - варіння, конфітура.
ВАРОЧНИЙ - варильний; (в. куб) -
окріпник.

ВАРШИК - варильник.
 ВАРИАНТ - варіант, відміна.
 ВАРИАЦІЯ - варіація, відміна.
 ВАРЬИРОВАНИЕ - вар'ювання.
 ВАСИЛЕК - (*Centauria cyanus* L.)
 волошка.
 БАТА - вата, бавовна.
 БАТЕРПАС - ватерпас, рівень,
 важок, ґрунтвара.
 БАТНИЙ - ватяний, бавовняний.
 БАТОЧНИК, ЛАСТОЧНИК - (*Ascle-
 rias syriaca*) - ластовень.
 ВВОД ВО ВЛАДЕНИЕ - ввід, вво-
 дини у володіння майном (неру-
 хомим).
 ВГИБ - вгін.
 ВЕГЕТАЦІОННИЙ - вегетаційний.
 ВЕДРО - відро, цеберко;
 (большое) - цебер, бадя.
 ВЕЛИЧИНА - величність, великість
 більшина, розмір, міра. ВЕЛИ-
 ЧИНОЮ - за більш(ки), більши-
 ном, розміром.
 ВЕНА - вена, синьожила.
 ВЕНТИЛИРОВАТЬ - вентилювати,
 провітрювати.
 ВЕНТИЛЬ - вентиль.
 ВЕНТИЛЯТОР - вентилятор, вітро-
 гон, душник, продухвина.
 ВЕНТИЛЯЦИОННИЙ - вентиляцій-
 ний, провітрючий.
 ВЕНТИЛЯЦИЯ - вентиляція, провіт-
 рювання.
 ВЕНЧИК - 1). вінчик, вінець,
 обідець 2). (в сосуде) - він-
 ця 3). (ботанич.) - віночок;
 4). (зуб.) - вершок, кордонка.
 ВЕРЕТО (семебис) - верблюд
 ВЕРЕВКА - мотуз; (в. увязочная)
 м. в. язальний; (в. сигнал -
 ная) - м. гасловий; (в.
 просмаленная) - м. смолений;
 (толстая) - волок, канат;
 (для скота на рога) - налі-
 гач; (для паром) - кодо-
 ла.
 ВЕРЕВЧНЫЙ - мотуз'яний.
 ВЕРЕТЕНО - веретено; (машинное)
 - шпіндель.

ВЕРЕТЕНОВИДНЫЙ - веретенова-
 тий.
 ВЕРТЕТЬСЯ - крутитися.
 ВЕРТИКАЛЬ - вертикаль, дозем.
 ВЕРТИКАЛЬНОСТЬ - вертикаль-
 ність, доземність, сторчо-
 вість, простовисність.
 ВЕРТИКАЛЬНЫЙ - вертикальний,
 доземний, сторчковий, просто-
 висний, -НО - вертикально,
 доземно, (на)сторч, просто-
 висно.
 ВЕРХНИЙ - горішний, горовий,
 верхній; (в. слой) - верх-
 няк.
 ВЕРХОВИЙ (конь) - верховий,
 їздецький.
 ВЕРХУШКА - (побега) вершок (го-
 ну); (в. дерева) - верховина;
 (в. горы) - шпиль, щово.
 ВЕРШИНА ГОРЫ - шпиль, щово,
 маковиця, верх.
 ВЕРШИННЫЙ - верховий, верхо-
 винний, вершковий.
 ВЕС - вага; (абсолютний) -
 абсолютна в.; (специфичная) -
 специфічна; (удельный в.) -
 питома вага; (атомный в.) -
 атомна вага; (живой в.) -
 жива вага; (убойный в.) -
 різницька вага. ВЕСОМ, НА
 ВЕС - вагою, на вагу. ВЕСОМ
 (количеств. наречие) - завваж-
 ки.
 ВЕСЕЛКО - 1). копістка, 2). ве-
 сельце.
 ВЕСЛО - (мотилькового венчи-
 ка) - крильце метеликуватою
 віночка.
 ВЕСОВОЙ - ваговий.
 ВЕСОМЫЙ, - МОСТЬ - вагомий,
 вагомість.
 ВЕСИ, вага; (весов. чашки)
 - шалі; (в. десятичные), со-
 тен. - терези; (базарные божа-
 шие) - важниця; (безмен) -
 кантар, безмен.
 ВЕТВИСТЫЙ - гил'ястий, гил'час-
 тий.

ВЕТВЬ - 1). (отрасль) - галузь ; 2). (железнодорож.) - вітка ; 3) (оврага) - рукав ; 4). (горн. кряжа) - віднога.

ВЕТЕР - вітер ; (северный) - північний, верховий ; (южный) - південний, низовий ; (восточный) - східний ; (западный) - західний ; (теплый) - тепляк ; (сухой) - суховій ; (палящий) - палючий, шмалій ; (сильный) - навальний, борвій ; (сквозной) - протяг ; (дующий с горы) - згірний ; (от берега) - відбережний.

ПО ВЕТРУ - за вітром ; (против ветру) - у вітер, проти вітру.

ВЕТЕРИНАРИЯ - ветеринарія, наука про лікування тварин, звірят.

ВЕТКА - гілка, гилляка, галаузь.

ВЕТРОВЫЙ - вітровий.

ВЕТРООПЫЛЕНИЕ - анемофільний, вітрозачильний.

ВЕТЧИНА - шинка, вудженина, вуджениця.

ВЕХА - віха, (ви)тичка ; (буй на реке) - куга.

ВЕЧНОНАСЛЕДСТВЕННАЯ АРЕНДА - чиншова аренда, довічна аренда.

ВЕЩЕСТВЕННЫЙ - речовинний.

ВЕЩЕСТВО - речовина, матеріал, субстанція ; (связывающее в.) в'язна речовина.

ВЕЩЬ - річ (род) - речі, (мн.) - речі.

ВЕЯЛКА - віялка ; (фухтель) - млинчик.

ВЕЯЛЬНИК - віяльник.

ВЕЯНИЕ - віяння, віянка.

ВЕЯТЕЛЬ - ВЕЯЛЬНИК.

ВЕЯТЬ - віяти.

ВЗАИМНЫЙ - взаємний.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ - взаємодіяння ; (вступать в взаимодействие) - заходити у взаємодіяння.

ВЗАИМОДЕЙСТВОВАТЬ - взаємодіяти.

ВЗВАЛТЫВАНИЕ - збівчування, зколочування.

ВЗВАЛТЫВАТЬ, ВЗВОЛТАТЬ - (с)колотити, збів(ув)ати.

ВЗВЕШЕННЫЙ - 1). зважений ; 2). (о мелких частицах в жидкости) - неосідальний.

ВЗВЕШИВАНИЕ - важе(і)ння.

ВЗВЕШИВАТЬ, СИТЬ - (з)важити.

ВЗДУВАТЬ, СЯ - (об, з, на) димати, ся, напучуватися.

ВЗДУТИЕ - (об, з, на) димання, напучування.

ВЗДУТЫЙ - (об, з, на) дутий, напучнілий.

ВЗМУЧИВАНИЕ - с(за)каламучення.

ВЗМУЧИВАТЬ, СЯ - с(за)каламучити, ся.

ВЗРЫВ - вибух.

ВЗРЫВАТЬ, СЯ, ВЗОРВАТЬ, СЯ - вибухати, вибухнути, висадити.

ВЗРЫВНОЙ, -ВОЧНЫЙ, -РЫВЧАТЫЙ - вибуховий, вибухливий, розривний.

ВИД (Species) - 1). вид ; 2). вигляд, подoba, стать, здіб, кшталт ; 3). паспорт, білет.

ВИДИМЫЙ - 1). (зримый) - видимий ; 2). (очевидный) - очевидний ; 3). (видный) - видний, видкий.

ВИДОИЗМЕНЕНИЕ - видміна, модіфікація.

ВИДОИЗМЕНЕННЫЙ - змінений, видозмінений.

ВИДОИЗМЕНЯТЬ, НИТЬ, СЯ - змінити, ся, переинач(кш)увати - ся, змінити, ся, переинач(кш)итися.

ВИДООБРАЗОВАНИЕ - видотворення.

ВИЗИР - метя.

ВИКА (Vicia) - віка, горошок.

ВИЛКА (мерная) - мірні вилка (для міряння дерева).

ВИЛИ - віла ; (длинные) -

верхові в., махові в. ;
 (трех , чотирехрожковне) -
 габлі.
 ВИННИЙ - виновий, винний.
 ВИННИЙ КАМЕНЬ (Tartarus) -
 винний камінь ; (винний ук -
 сус) - винний оцет.
 ВИНОДЕЛИЕ - виноробство.
 ВИНОКУРЕНИЕ - горільництво.
 ВИНОКУРЕННИЙ - горільчаний.
 ВИНОКУРНЯ - винниця, гураль-
 ня, горільчаний або спиртний
 завод.
 ВИНТ - гвинт, шруба ; - (устано-
 вочний) - г. установний ; (сое-
 динитель) - г. сполучник ; -
 (двойной) - г. подвійний.
 ВИНТОВАЛЬНИЙ - гвинтувальний.
 ВИНТОВОЙ - гвинтовий .
 ВИНТООБРАЗНИЙ - гвинтуватий.
 ВИСЯЧИЙ - вислий, висний ;
 (- чая ж. дорога) - висна за-
 лізниця ; (- чий замок) -
 колодка.
 ВИТЬСЯ (о растениях) - витися,
 плестися, сотатися.
 ВИТЬ - 1). (скручивать) - ви-
 ти, крутити, плести, 2). (сви-
 вать) - вити, звивати, скручу-
 вати. 3). (вить гнездо) - ви-
 ти, мостити, класти.
 4). (иметь обикновение вить
 гнездо) - моститися, кубліти-
 ся.
 ВКУС - смак.
 ВЛАГА - вільга, волога.
 ВЛАГАЛИЩЕ - піхва, втулице.
 ВЛАГАЛИЩНИЙ - піхв'яний, піх-
 вовий.
 ВЛАГОЕМКИЙ, -КОСТЬ - вільго-
 місткий, -місткість.
 ВЛАЖНОСТЬ - вогкість, вільгість
 ВЛАЖНИЙ - вогкий, вільгий ;
 (делаться влажным - отсыре-
 вать) - вогкнути, відволожу-
 ватися, відвологнути.
 ВЛИВАНІЕ - вливання, влиття.
 ВМЕСТИМЫЙ, -МОСТЬ - місткий,
 місткість.

ВНЕШНИЙ - зоколішній, зовніш-
 ний, надвірний.
 ВНУТРЕННИЙ - 1). внутрішній ;
 (- нее трение) - внутрішнє тер-
 ття, триття. 2). домовий, хат-
 ний.
 ВНУТРЕННОСТЬ - 1). середина,
 нутро. 2). (внутренности) -
 унутрості, нутроші, трєбухи,
 тєльбухи. 3). (в. дини - фа-
 милья) - жабурина.
 ВОГНУТЫЙ - увігнутий ; ВОГНУ-
 ТО - ВЫПУКЛЫЙ - увігнуто - опук-
 лий.
 ВОДА - вода ; (дождевая) -
 дощівка ; (жесткая) - тверда,
 жорстка ; (мягкая) - м'яка,
 м'ягка ; (незамерзающая) -
 тепличина ; (подпочвенная) -
 підгрунтова ; (питьевая) -
 питна ; (ключевая) - кринична,
 джерельна. (грунтовая) - під-
 (за)шкурна вода ; (проточная) -
 текуча, самотока ; (пресная) -
 солодка ; (стоячая) - бетеча,
 калабана, калабатина ; (тепло-
 ватая) - літепло ; (незарос-
 шая, чистая) - чистовід.
 ВОДКА - горілка, оковіта.
 ВОДНЫЙ - водяний ; - (раствор) -
 в. розчин ; - (ния культуры) -
 в. культури ; (- ний бассейн)
 водозбір.
 ВОДОВМЕСТИЛИЩЕ - водозбір.
 ВОДОВОРОТ - вир, шум, верні-
 вода, коловерт, нурт.
 ВОДОЕМ - водозбір, водойма .
 ВОДОЕМНОСТЬ - водовмісткість.
 ВОДОВЯГАННЯ, водонасиченість
 ВОДОКАЧКА - водотяг.
 ВОДОЛАЗ - норець.
 ВОДОЛАЗНЫЙ - норецький ; (- ко-
 локол) - н. дзвін.
 ВОДОМЕР - водомір ; (- поршне-
 вой) - толочєвий ; (крыльча-
 тый) - крильчастий ; (об'ємный
 - кількісний ; (винтовой) -
 гвинтовий.
 ВОДОМЕРНЫЙ - водомірний ; (- край

в. грант ; (- ное стекло) -
в. шкло.
ВОДОМОИНА - водорій, ривчак,
водомий.
ВОДОНАГРЕВАТЕЛЬ - НИЙ - во-
догрій, водогрійний.
ВОДОНАПОРНИЙ - водонавальний.
ВОДОНЕПРОНИЦАЕМЫЙ - непро-
мокальний, водонепроникли-
вий, непроякальний, водо-
щільний.
ВОДОНОСНИЙ, - НОСТЬ - вод-
нистий, воднистість.
ВОДООТВОД - водозливник.
ВОДООТВОДНИЙ - водовідхиль-
ний ; (в. жолоб) - риштак ;
(в мельнице) - лотоки ; ВО-
ДООТВОДНАЯ ТРУБА - ринва,
лотік, риштак.
ВОДООТЛИВНИЙ - водочерпаль -
ний ; (в. насос) - смок,
водовичерпна помпа.
ВОДООХЛАДИТЕЛЬНИЙ - водоохоло-
дильний.
ВОДООХРАННИЙ - водоохоронний.
ВОДООЧИСТИТЕЛЬ - водочист -
ник ; (- тельный) - водочист-
ний.
ВОДОПОДЪЕМНИЙ - водотяжний.
ВОДOPPOBOD - водогін, водо-
тока.
ВОДOPPOHИЦAEMЫЙ, -MOCTЬ -
водопропускательний, водопро-
никливий, водопроякливий.
ВОДOPAZBOPHИЙ (крап, колон-
ка) - водопостачальний.
ВОДOPAZДЕЛ - вододіл, межи-
річча, розточча.
ВОДOPAZДЕЛЬНИЙ - вододіль -
ний.
ВОДOPACΠPEДЕЛИТЕЛЬ - водо -
розподільник.
ВОДOPOD - водень ; (- хлорис-
тый) - хлороводень.
ВОДOPODHИЙ - водневий.
ВОДOPOCЬ - водор(і)дсть.
ВОДOPACBЖEHИE - водопостачан-
ня.
ВОДOPOCДEPЖAЩИЙ - воднистий.
ВОДOPYCK - водозбіг ;

(-мельн.) - лотоки, опуст ;
(-горизонт.) - риштак ; (- вер-
тик.) - ринва.
ВОДОCTOK = ВОДОCPYCK.
ВОДОCTPYHИЙ (насос) - водо-
струмний, цівковий, смок.
ВОДОCTPYBHИЙ - водорурний.
ВОДОYKAZAHИE, -TEЛЬ - водовказ,
водовказник ; (- тельный) - во-
довказний ; (- ное стекло) -
водовказне шкельце.
ВОДОYΠOPHИЙ - непромокальний.
BOДЯHETЬ - водявити, водніти.
BOДЯHИCTЫЙ - водявий, воднис-
тий.
BOДЯHOЙ - водяний ; (- в. рас-
тение) - водорослина ; (- в. дви-
гатель) - в. рушій, двигун.
BOДЯHOCTЬ - водяність, вода -
вість.
BOДЯHOΠPOЗPACHOCTЬ, - HИЙ -
водопрозорість, водяноясність ;
водопрозорій, водяноясний.
BOЗ - BІЗ. 1). (решотчатий для
возки снопов) - драбинястий,
драбиняк, літерний, літерняк.
2). (длинный и глубокий) -
гарба, мажара. 3). (чумацкий)
мажа, (с волами) - паровиця.
4). (с кузовом - ящиком) -
васаг, васажок. 5). пастуший
с верхом) - котига. (Воз сос-
тоит из): коліс, снасті і ди-
ля, (для волов) - вія. (части
снасти): 1. всі (одна) -
вісь. 2. насад, (ребе) - оплін,
задній (и) передній (или) -
скрут. 3. (развилистый брус,
соединяющий переднюю ось с зад-
ней) - підтоки. 4. (брус для
удлинения воза) - розбора.
5. (брусок идущий от задней
оси к передней и удерживающий
ось от вывертывания) - під-
герсть, пігерц, підгайстер.
6. (бруски задолбленные) в на-
сади (для поддержки решоток) -
тички, ручинці. 7. (брусок,
идущий от конца оси, подде-
рживающий решотки) - лю(у)шня.

8. (решотки) - драбини , драб-
ки, (состоят из двух паралель-
ных брусьев) - полудрабки,
(которые соединяются плос-
кими брусками) - глицями
(или) стяглями , (задолблен-
ными в) полудрабки (и круглы-
ми) - шаблями . 9. (брусок,
соединяющий два верхних)
полудрабка (называется) -
крижівниця (или) потилиц-
ник . 10. С(ш)ворінь - (про-
ходит через) : передній на-
сад , (передний конец) під-
ток і підгёрц . (Воз для ло-
шадей) - кінський віз , (ус-
троен так-же , как и воловий,
но вместо) вія (имеет ог-
лобли) - голдоблі (или) ди-
шель , (который вставляеть-
ся между двух брусков , на-
зываемых) - сниці , - (брусок
на конце) сниць , (что-б не
падал) дишель - (называется)
- підойма ; насади (в лошадин-
ном возе называются) - по-
душки , (реже) - оплени ; (бру-
сок , на котором висят барки)
- брчики - наз . (штельвага) .
Оковка воза . (Обруч на обо-
де колеса) - шина ; (на сту-
пце) - рихва ; (втулка) -
букша ; (ж . полоса под
осью) - підісок ; (железн.
брусок у плеча оси) - стб-
сик , завісок ; (ж . скоба,
прикрепляющая железн . ось
к) насаду , (подушці) - (наз .)
ві(у)рвант , (или) тарарин -
ка . (Жел . прут , прикрепляю-
щий штельвагу к оси) - ланва ;
(чека) - наз . заколесник ,
загвіздок . (Составные) час-
ти колеса см . колесо .
ВОЗВЕДЕНИЕ - ви(з)ведення ;
1) . (з)будування , ставлення ;
2) . підведення , піднімання ,
підняття . 3) . піднесення ,
ви(і)єршування , вивершення .
4) . (-в степень) - сте-

пенування .
ВОЗДЕЙСТВИЕ - І) . вплив ,
діяння . 2) . натиск .
ВОЗДЕЛЫВАТЬ , НИЕ - обробля-
ти , управляти , обробіток , об-
робка , управа .
ВОЗДУХ - повітря ; (- жид -
кий) - плинне ; (-сжатый) -
повітря стиснене .
ВОЗДУХОДУВКА - дмухавка .
ВОЗДУХОДУВНИЙ - дмухальний ;
- (ная машина) - дмухало .
ВОЗДУХОМЕР - повітромір .
ВОЗДУХОНАГНЕТАТЕЛЬНИЙ - по-
вітрогінний .
ВОЗДУХОПРОВІДНИЙ - продуш-
ний ; (-ные трубы) - продуш-
ники .
ВОЗДУШНИЙ - повітряний ;
(ний насос) - духовий смок ;
(ное пространство) - повіт -
ряна просторінь ; (-ная ба-
ня) - сушарня ; (- ные тече-
ния) - течії в повітрі .
ВОЗКА - возовиця .
ВОЗМОЖНИЙ , - НОСТЬ - можли-
вий , можливість .
ВОЗНИКАТЬ , - НУТЬ - виникати ,
повставати , виникнути , пов-
стати .
ВОЗОВНОВЛЯТЬ , СЯ - від(по)-
новляти , ся .
ВОЗРАСТ - вік .
ВОЗРАСТАТЬ - зростати , біль-
шати .
ВОЗРАСТАЮЩИЙ - ростучий .
ВОЙЛОК - повсть .
ВОЙЛОЧНИК - шаповал .
ВОЙЛОЧНИЙ - повстяний ;
(-завод) - повстярня .
ВОЛНА - хвиля ; (-отражен-
ная) - хв . відойта ; (-пре-
ломленная) - хв . заломлена ;
(-световая) - хв . світляна ;
(-сферическая) - хв . сферич-
на .
ВОЛНИСТЫЙ , -ТОСТЬ - хвиляс-
тий ; хвилястість .
ВОЛНООБРАЗНИЙ - хвилюватий ;
(ное движение) - хвилюватий

рух.

ВОЛОКНИСТЫЙ - волокни(я)с-
тий ; (с толстыми волокна -
ми) - ликуватий.

ВОЛОКНО - волокно ; (одно)-
волокнина.

ВОЛОКНООБРАЗНЫЙ - волокнува-
тий.

ВОЛОКУША - волочень ; (рудоот-
катн. ящик) - шлита.

ВОЛОСНЕЦ ПЕСЧАНЫЙ (*Elymus
arenarius* L) - колосник ,
дикий ячмінь.

ВОЛОСНОЙ, -НОСТЬ - капілярний,
капілярність.

ВОЛОСООБРАЗНЫЙ - волосуватий.

ВОЛОСЯНОЙ, (покров) - волося-
не вкриття.

ВОЛОЧЕНИЕ - тягання ; (-про-
волоки) - витягання дроту.

ВОЛОЧИЛЬНЫЙ - витягальний.

ВОЛОЧИЛЬНЯ - дротярня.

ВОЛОСКИЙ или ГРЕЦКИЙ ОРЕХ
(*Juglans regia* L) - во-
лоський оріх.

ВОЛЧОК - 1). дайга ; 2). (арео-
метр)-ареометр.

ВОЛШЕВЫЙ ФОНАРЬ - проєкцій-
ний , чародійний ліхтарь.

ВОЛОМОМЕТР - обсягомір.

ВОЛЬНИЙ - вільний ; (-ная сис-
тема) - вільна система ; (-ний
клин) - вільний клин (поле,
рука) .

ВООБРАЖЕНИЕ , - уява.

ВООБРАЖАЕМЫЙ - уявний ; (-мое
состояние) - уявний стан ;
(-мий шарнир) - уявний сугав.

ВОССТАНОВИТЕЛЬНЫЙ (процес) -
відновний процес.

ВОРОНА - ворона ; срб. - во-
ронья , воронячка.

ВОРОНКА - лійка ; (-делитель-
ная) - л. роздільна.

ВОРОНКООБРАЗНЫЙ - лійкуватий.

ВОРОТ - коливорот, баран, ;
(-конный) - гуля.

ВОРСЯНКА (*Fiprasus fullonum* L)
черсак, фолішник, щітка.

ВОСК - віск ; (воск земляной)
земляний віск, кідоба(я).

ВОСПАЛЕНИЕ (*inflammatio*

1. Запале(і)ння, запал (Рожисто
воспаление , рота) - бишша

бишний(ця)к , дгник. (Воспале-
ние сальной железки века) -

ячмінь , ячмінець. 2. (Воспа-
ление в ранах) - за(роз)ят-

рення.

ВОСПИТЫВАТЬ, ВЫРАЩИВАТЬ - вих-
увати , вигодовувати, викуку-

вати , плекати , водити , рос-
тити.

ВОСПИТАНИЕ - вихо(ву)вання ,
вигох(ув)ання , ховання, пле-

кання, хов.

ВОСПЛАМЕНЕНИЕ (вопышка) - спа-
лахнення.

ВОСПЛАМЕНЯЕМОСТЬ - запаль-
ність.

ВОСПЛАМЕНЯЮЩИЙСЯ - палкий.

ВОСПРИИМЧИВОСТЬ - (с)принят-
ливість ; (чувствительность

вразливість.

ВОСПРИИМЧИВЫЙ - (с)принятли-
вий, вразливий.

ВОСПРИНИМАТЬ, ВОСПРИЯТЬ -
(с)приймати, во(и)рати, схоп-

лювати, схопити.

ВОСПРИНИМАНИЕ, ВОСПРИЯТИЕ -
(с)приймання, сприйняття, во-

рання, схоплювання, схоплення.

ВОСХОДЯЩИЙ - висхідний, горючий,
верхосхідний ; (линия восходя-

щая и нисходящая) - висхідна
та низхідна лінія. (Восходя-

щая почвенная вода) - само-
піднісна вода.

ВОСЬМИУГОЛЬНИК - восьмикутний

ВПАДИНА - западина, влоговина,
заглибина. (ВПАДИНА ветлужная

(*acetabulum*) - кульшова
влоговина. (ВПАДИНА глазная)
(*orbita*) - дчна ямка.

ВПАЛЫЙ - запалий, западистий,
улогуватий.

ВПАЯННЫЙ - влютований.

ВПИТАННЫЙ, ВОСОСАННЫЙ - всмок

таний ,всякнутий.
ВПИТЫВАНИЕ ,ВСАСЫВАНИЕ -
 वोш(і)рання ,втягання ,вси-
 сання ,всмокт(ув)ання ,вся-
 кання.
ВПИТЫВАТЬ ,СЯ ,ВСАСЫВАТЬ ,СЯ-
 वोш(і)рати(ся) ,в(у)сякати ,
 втягати(ся) ,всисати(ся) ,
 всмокт(ув)атися.
ВПИТЫВАЮЩИЙ ,ВСАСЫВАЮЩИЙ -
 беркий ,всисний ,воирущий ,
 воирающий.
ВПРЫСКИВАНИЕ (injectio)-
 (акт.)-впорскування ;(про-
 цес)-впорскання.
ВПРЫСКИВАТЬ ,ВПРЫСНУТЬ -впорс-
 кувати ,впорскнути.
ВПРЯГАНІЕ -запрягання.
ВПРЯГАТЬ ,ВПРЕЧЬСЯ -запряга-
 ти ,запрягти , (о мног.)-
 позапрягати ,ся.
ВПРЯЖЕННИЙ -запряжений.
ВПУСК -впуск ; -(воздуха од-
 носторонний ,двухсторонний)-
 впуск повітря односторонний ,дво-
 бічний.
ВРАЧ -лікарь ; (в. ветеринар-
 ний)-ветеринарний лікарь.
ВРАЧЕБНИЙ -лікарський.
ВРАЧЕВАНІЕ -лікування.
ВРАЩАТЬ ,СЯ -кружити ,ся ,
 кружляти ,обертати ,ся ,повер-
 татися ; **ВРАЩАТЕЛЬНИЙ** -об-
 кружний ,кружальний ,повер-
 тальний ; - **НО** -обертнем.
ВРАЩАЮЩИЙ -повертальний =
 (вращательный).
ВРАЩЕНИЕ -кружіння ,по-
 вертання ,обертання.
ВРЕД -шкіда ,вада.
ВРЕДИТЕЛЬ -шкідник.
ВРЕДИТЕЛЬНИЙ ,ВРЕДНЫЙ -шкід-
 ливий ; - **НО** -шкідливо ,вад-
 ко.
ВРЕДИТЬ -шкодити ,вадити.
ВРЕДНОСТЬ ,ВРЕДНОСНОСТЬ -
 шкідливість ,вадливість.
ВРЕМЕННИЙ - (тим)часовий ,до-
 часний.

ВРОЖДЕННИЙ -прирожденний ,
 врожденний ,родимий ,питомий.
ВРУБКА (процесс) -зарубуван-
 ня ; (предмет) -зарубина.
ВРУБНОЙ -зарубний.
ВСАСЫВАНИЕ = **ВПИТЫВАНИЕ** .
ВСАСЫВАТЬ ,СЯ = **ВПИТЫВАТЬ ,СЯ** .
ВСАСЫВАЮЩИЙ = **ВПИТЫВАЮЩИЙ** .
ВСЕСТОРОННИЙ -всесторонний .
ВСЕЯДНИЙ -всеїд(ний).
ВСКАРМЛИВАНИЕ -ви(в)годуван-
 ня.
ВСКАРМЛИВАТЬ ,ВСКОРМИТЬ -виго-
 д(ов)увати.
ВСКОРМЛЕННИЙ -вигодуваний ,го-
 дованець ,вихований ,вихова -
 нець.
ВСКАЧЬ - (на)вскач ,гаталя.
ВСКИПЯТИТЬ -закип'ятити ,зва-
 рити ; (молоко) -спарити ,
 спра(я)жити.
ВСКИПЯЧЕННИЙ - (за)кип'ячений ,
 (пере)варений ; (вода) -з'ок-
 роплений ; (молоко) -спарене ,
 спра(я)жене.
ВСКРЫТИЕ (sectio)- (нарыва)
 -розрізування ; (труп) -порот-
 тя ,секція.
ВСКРЫВАТЬ ,ВСКРЫТЬ -розріз(ув)
 ати ; (труп) - (роз)пороти.
ВСКРЫВАТЬСЯ ,ВСКРЫТЬСЯ - (о на-
 рыве)-прорвало ; (о ране)-
 розкрилася ,розд'явилася ; (о ре-
 ке) - крига пішла.
ВСПАРИВАТЬ ,ВСПАРИТЬ ,СЯ -
 1). (о кормах)-запарювати ,
 запарити . 2). (о раб. скоті)-
 (с)(у)впарювати ,впарити.
ВСПАРЕННИЙ - 1). запарений .
 2). (с)(у)впарений.
ВСПАШКА -бранка ; (- на яровой
 посев) - о. на ярину ; (-паро-
 вая) -пар ; (-осенняя для весн.
 посева) - зяб(ля).
ВСПАХАНИЙ - (з)(ви)ораний ;
 (вспаханная земля) - рілля.
ВСПАХАТЬ -з'орати.
ВСПЕНИВАНИЕ -шумування.

ВСПРИСК (в нефт. двигателе)
розпиляч.

ВСПУЧЕННИЙ -- набуонявілий, на-
дутый.

ВСПУЧИВАНИЕ -- набуонявлення,
обдимання, здуття.

ВСПУЧИВАТЬСЯ -- здуватися,
обдиматися.

ВСПЫШКА -- спалах, виблиск.

В СРЕДНЕМ -- пересічно.

ВСТРЯХИВАНИЕ -- струшування,
потрус.

ВСХОДИТЬ (о раст.) -- сходи-
ти.

ВСХОДЫ -- прорість, (в)руна.

ВСХОЖЕСТЬ -- прорісність, зіхо-
жість, висхожість.

ВСХОЖЫЙ -- прорісний, висхожий,
зіхідний.

ВТИРАНИЕ (действие и втирае-
мое вещество) -- втирання.

ВТОРИЧНЫЙ -- 1). вторинний,
повторний, поновний, другора-
зовий, секундарний. 2). (вто-
ростепенный) -- другорядний,
другоступневий, другостатний.

ВТОРИЧНАЯ ЭРА -- вторинна
ера, другосвітна доба. (ВТО -
ричное залегание) -- вторинне
уложення.

ВТУЛКА -- втулок, буюка.

ВХОДНОЙ -- вхідний, входовий.

ВХОДЯЩИЙ -- вступний.

ВЫБИРАТЬ (на племя) -- добірати
на плід.

ВЫБОР -- (ви)добір, (до)вибі-
рання.

ВЫБОРОЧНАЯ РУБКА ЛЕСА -- вибір-
на рубанка, вируб лісу на ви-
бір.

ВЫБОРЫ -- вибори, обрання.

ВЫБРАКОВКА -- бракування, ган-
ч(дж)ування.

ВЫБРАКОВАТЬ -- вибракувати.

ВЫВЕДЕНИЕ (растений, животных)
-- викохування, виведення
плекання.

ВЫВЕДЕНИИ -- виводень.

ВЫВЕТРЕЛЫЙ -- ви(з)вітрілий,
струхлявілий.

ВЫВЕТРИВАНИЕ ГОРНЫХ ПОРОД --
ви(з)вітрювання, ви(з)віт-
рення, трухлявіння, порох -
нявіння.

ВЫВЕТРИВАТЬ, СЯ -- 1). ви(про)-
вітрювати, ся. 2). (о камне,

жидкости) -- вивітрюватися,
ви(з)вітритися. 3). (о паро-
вом поле) -- під(ви)парюватися,
під(ви)паритися.

ВЫВИХ (Luxatio) -- звих,
звихнення.

ВЫВИХАТЬ, ВЫВИХНУТЬ -- звих-
нути, викрутити, вивернути,
вибити. (ВЫВИХНУТЬ себе пле-
чо, -- о лошади) -- зплечитися;
(вывихнуть бабку, -- о лошади) --
зкопититися.

ВЫВИХНУТЫЙ -- звихнений, вик-
ручений, вибитий.

ВЫВОД -- висновок.

ВЫВОДИТЬ, СЯ, ВЫВЕСТИ --
1). (птенцов) -- виводити, ви-
вести, вилуплювати, вилупити,
вишлюкувати, (ви)плодити;
(о мн.) -- (по)наводити.

2). (новые породы, сорта) -- ви-
водити, вивести, викох(ув)а-
ти, (ви)плекати.

ВЫВОДНОЙ -- вивідний.

ВЫВОДОК -- вивід, виводок;
(осенний) -- осінчук, (весен.) --
ярчук, ярчата, марчук.

ВЫВОЗ, ВЫВОЗКА -- 1). вивіз.

2). вивіз, експорт.

ВЫГНОИВАТЬ, ВЫГНОИТЬ -- ви(у)гно-
ювати, ви(у)гноїти.

ВЫГОН -- 1). вигін, степок.

2). вигання. (Вигонная или
много-польно-травяная система
полеводства) -- переложна сис-
тема, хліборобства, переложна
система.

ВЫГОРАТЬ, ВЫГОРЕТЬ -- 1). виго-
рати, вигоріти, випалюватися.

2). (потускнеть) -- зблякнути,
вигоріти.

ВЫГРЕБНОЙ -- вигрібний.

ВЫГРЕБНАЯ (СОРНАЯ) ЯМА -- сміт-
ник, смітнице.

ВИГРЕВАННЯ - вигрівання.
ВИГРЕВАННЯ - вигрівання, інкубація, штучне вигрівання курчат. (Апарат для вигрівання) - вигрівальний апарат, прилад.
ВИГРУЗКА - вивантаження.
ВИГУЛ - випас, нагул.
ВИГУЛИВАТИСЯ, ВИГУЛИТИСЯ - (о скоті) - випас(а)тися.
ВИДАВЛИВАННЯ - видушування, вичавлювання.
ВИДАВЛИВАТИ, ВИДАВИТИ - видушувати, видушити, вичавлювати, вичавити.
ВИДАВАННЯ - відокремлення.
ВИДАВАННЯ, ВИДОІТИ - відокремлювати, відокремити, (много) - по-відокремлювати.
ВИДАВЛИВАННЯ - видовбування.
ВИДАВЛИВАТИ ПАЗИ - жолобити, гарувати.
ВИДЕЛ, ВИДЕЛЕННЯ - 1). (із селі) - виділ, вирізнення. 2). (із стада) - вилука, вилучення. 3). (хімічне) - виділення, (пара) - парування; (самопроизвольне виділення молока) - молокоотеча; (виділення первородного калу) - перші спорожнення; (жидкія виділення) - рідкий відхід; (рвотне виділення) - блювотини; (кожнія виділення) - шкірний відхід, плин.
ВИДЕЛИТИ, ВИДЕЛИТИ - (скот із стада) - вилучати, вилучити.
ВИДЕЛЯТИ (пар) - парувати, (слюну, слизь) - (ви)пускати.
ВИДЕРЖКА - 1). (лошади) - тренірування, тренінг. 2). цітата, цітувати.
ВИДУВАННЯ - видування, видмух(ув)ання.
ВИДУВАТИ - виду(ва)ти, видмух(ув)ати, вивівати, вивіяти.

ВИДЕННИЙ - видений; **ВИДЕННЕ** (яйцо) й т.д. - видок.
ВИЗЖЕННИЙ - об'їзджений, їздалий.
ВИЗЖИВАТИ, ВИЗДИТИ - об'їзжати, об'їздити, об'їздити.
ВИЕМКА - 1). виїмання. 2). (о землі) - виїмка, вріз, викоп. 3). заглибина, рівчак.
ВИЕМНОЙ - виїмальний.
ВИЕМЧАТИЙ - рівчакуватий, жолобуватий, викрошений (лис(т)).
ВИЖЕРЕВКА - жеребіння, (о)жереблення.
ВИЖИГАТИ - виїлювати; (клеїмо) - таврувати.
ВИЖИМАЛЬНИЙ - вигнітний; (- пресс) - чавило, гніт (клиновий пресс) - лисця.
ВИЖИМАТИ, ВИЖАТИ - витисняти, витиснути; вичавлювати, вичавити; (беліе) - викручувати, викрутити; (масло) - бити олію.
ВИЖИМКИ - вигнітки; (із свекли, маку) - жмаки; (конопли, льна) - макуха.
ВИЗРЕВАННЯ - достигання, доспівання.
ВИЗРЕВАТИ, ВИЗРЕТИ - достигати, достиг(ну)ти, доспівати, достоквати.
ВИЗРЕЛИЙ - (до)стиглий, (до)спілий.
ВИКАПІВАННЯ - викопування.
ВИКАРМЛИВАННЯ, ВИКОРМКА - ви(в)годовування; (пасть - бой) - випас, нагул; (посадити в садок для викормки свиней) - закинути в саж; (гусей, индюков) - посад(ов)ити в кучу.
ВИКАРМЛИВАТИ, ВИКОРМИТИ, СЯ - в(ви)год(ов)увати; (на пастбище) - випас(а)ти, ся.
ВИКОРМЛЕНИЙ - (в)годований ситий; (на пастбище) - випасений.

ВЫКАЧИВАНИЕ - випомповуван -
ня.

ВЫКАЧИВАТЬ, ВЫКАЧАТЬ - випом-
п(ов)увати.

ВЫКИДЫВАТЬ, ВЫКИНУТЬ - викида-
ти, викинути; (о беременной
самке) - скидати, скинути,
(по)ронити.

ВЫКИДЫШ - викидень, вики-
пок; (произвести выкидыш) -
(з)робити викидень. (выкле-
вываться, выключнуться) - (о цып-
лятах) - викльовуватися, вик-
лунутися.

ВЫКЛЮЧАТЕЛЬ - вимикач.

ВЫКЛЮЧЕНИЕ - вимикання.

ВЫКОЛАЧИВАТЬ, ВЫКОЛОТИТЬ -
выко(ва)ти, (одежду) - витру-
сити, витріпати.

ВЫКУП - викуп.

ВЫКУПИТЬ - викупити, (о мн.) -
(по)викупляти.

ВЫЛАВЛИВАНИЕ - виловлювання.

ВЫЛИНЯТЬ - вилиняти, (о мног.)
- (по)вилиновати.

ВЫЛОЖИТЬ, ВЫКЛАДЫВАТЬ - 1) вик-
ладати, викласти. 2) (ви)вала-
цати (барана); вичищати, (ви)-
чистити (борова); легчить
(жеребца); завертати (быка пе-
рекручиванием семян. канати-
ков).

ВЫЛУПЛЯТЬСЯ, ВЫЛУПИТЬСЯ (из яй-
ца) - (по) (по-на)вилуплюва-
тися, вилупитися. (Птенец
замерший в яйце) - заморух;
(птенец только-что вылупив-
шийся) - вилупок.

ВИМЕРЗАНИЕ - вимерзання.

ВИМЕРЗАТЬ, ВИМЕРЗНУТЬ - вимер-
з(а)ти, вимерз(ну)ти, (о
мног.) - повимерзати.

ВИМЕРЗШИЙ - вимерзлий.

ВИМІСТАЯ (корова, коза) - вим-
ниста.

ВИМЯ - вим'я; (полное в.) -
повне; (козье в.) - козяче;
(плоское) - плесковате; (от-
вислое) - обвисле; (мясис -
тое) - м'ясисте; (жировое) -

сальне; (уплотненное) - твер-
де; (отежшее) - набра(я)кле;
(воспаление вымени) - вимни-
ця, осовище; **ОТЕК в.** - наб-
ра(я)кання; (в. уменьшает -
ся) - спадає; (сильно умень-
шается) - присихає.

ВИМОРОЧНОЕ ИМУЩЕСТВО - віду-
мерщина, пустовщина, безгос-
подарна спадщина.

ВИМОРОЧНИЙ - безгосподарний,
(юрид.) - відумерлий.

ВИНОСЛИВОСТЬ - витривалість,
виносливість, терплячість.

ВИНОСЛИВЫЙ - витривалий, ви-
носливий, терплячий.

ВИНОСОК - зносок; (без скор-
лупы) - виливок.

ВИПАДАТЬ, ВИПАСТЬ (о матке) -
виходити, визертатись, випа-
дати.

ВИПАДЕНИЕ (Prolapsus) - ви-
падіння, випад.

ВИПАДОК - 1) (болезнь у ло-
шадей на копытах) - випад;

2) (омертвевшая кость при
костоеде) - випадь.

3) (Achillea millefolium L.)
- деревій, кривавник, серпо-
рід.

ВИПАИВАНИЕ - випоювання.

ВИПАР - видувок.

ВИПАРИВАНИЕ - 1. (испарение) - ви-
паровування. 2. випарювання.

ВИПАРИВАТЬ, СЯ - випарювати-
(ся).

ВИПАРКА (аппарат) - випар -
ник.

ВИПАХИВАТЬ, ВИПАХАТЬ - 1. впо-
ровати, впорати. 2. (истощать).

виснажувати, виснажити, висн-
лювати, висилити.

ВИПЛАВЛИВАТЬ, ВИПЛАВИТЬ - ви-
топлювати, витопити.

ВЫПОЛНИМЫЙ - здійсненний.

ВЫПОЛНЕННЫЙ - 1. здійснений.
2. виповнений.

ВЫПОЛНИТЬ - 1. виконувати, ви-
конати. 2. виповняти, виповни-
ти.

ВЫПРАВКА - виправляння.
 ВЫПРЕВАНИЕ (посевов) - випрівання (по)засівів.
 ВЫПРЕВАТЬ, ВЫПРЕТЬ - випрівати, випріти.
 ВЫПУКЛОСТЬ - опуклина.
 ВЫПУКЛЫЙ, ЛО - опуклий, ло.
 ВЫПУКЛОВОГНУТЫЙ - опуклогнутий.
 ВЫПУСКНОЙ - випускний; (клапан) - в. хлипок.
 ВЫРАБАТЫВАЕМЫЙ - вироблюваний.
 ВЫРАБОТАННЫЙ - вироблений.
 ВЫРАБОТКА (выделка) - виріб.
 ВЫРАВНИВАНИЕ (поверхности) - вирівнювання, (з)рівняння, плянт(р)ування.
 ВЫРАВНИВАТЬ, ВЫРАВНЯТЬ - ви(роз)рівнювати, ви(роз)рівняти, плянт(р)увати.
 ВЫРАВНИВАЮЩИЙ - вирівнюючий.
 ВЫРОВНЕННЫЙ - вирівнений, сплянт(р)ований.
 ВЫРАЩИВАНИЕ - вирощування, виховування, виховування, плекання.
 ВЫРОДОК - виродок, вирід, перервентень.
 ВЫРОДКОВЫЙ - виродковий.
 ВЫРОЖДАЕМОСТЬ - дегенерація, звироднілість, вироджуваність.
 ВЫРОЖДАЕМЫЙ - вироджуваний.
 ВЫРОЖДАТЬСЯ, ВЫРОДИТЬСЯ - дегенерувати, вироджуватися, (пере)водитися.
 ВЫРОДИВШИЙСЯ - звироднілий, дегенерований; ВЫРОДИВШАЯСЯ (порода) - перерід, перевідня.
 ВЫРОЖДЕНИЕ - виродження, перерід, перевід.
 ВЫСАДОК - висадок.
 ВЫСОЛАЖИВАНИЕ - висоложування.
 ВЫСОТА, ВЫШИНА, ВЫСЬ - височинь (род. - височини), висікість.
 ВЫСОТОЙ - заввишки, С ВЫСОТЫ - з висока, з височини.

ВЫСОХШИЙ - висхлий, просохлий.
 ВЫСТАВКА - виставка; (на виставку) - на показ.
 ВЫСТАВОЧНЫЙ - виставковий.
 ВЫСХАТЬ, ВЫСОХНУТЬ - висихати, (по)сох(ну)ти, (о мног.) - пов(и)сихати. (Висохнуть и с'ежиться) - зсохтисся. (Висоший) - висхлий, посохлий.
 ВЫСХАЮЩИЙ, НЕВЫСХАЮЩИЙ - схичий, несхнучий.
 ВЫСОХШЕЕ (болото) - болотище.
 ВЫТЭСНЕНИЕ - витіснення.
 ВЫТРАВЛИВАНИЕ, ВЫТРАВКА - 1. (ядом) - витруювання. 2. (о потраве) - випас(ув)ання, втолочування. 3. (метала, стекла) - витравлювання. 4. (плода из утробы) - зігнання плід.
 ВЫТРАВЛИВАТЬ, ВЫТРАВИТЬ - 1. (ядом) - (ви)труїти, витруювати. 2. (о потраве) - випас(ува)ти, витолочувати, витолочити. 3. (на метале, стекле) - витравлювати, витравити. 4. (о плоде) - зганяти.
 ВЫТРАВЛЕННЫЙ - 1. (ядом) - витруений. 2. (о потраве) - винасенний, потолочений. 3. (на метале) - витравлений. 4. (о плоде) - зігнаний плід.
 ВЫЖЛОПНОМ (клапан) - викидний хлипок.
 ВЫХОД - 1. (масла, зерна, сахара, крахмала и проч.) - видаток. 2. (в. из яйца) - вилуплювання. 3. вихід.
 ВЫХОДИТЬ, ВЫТИ, ВЫТТИ - 1. виходити, вихожати. 2. (у вагона, экипажа) - висісти. 3. Сходити (у нас багато хліба сходить). 4. (из яйца) - вилуплюватися, вилупитися.
 ВЫЧИСЛЯТЬ, -СЛИТЬ - вирах(овувати).
 ВЫЧИТАЕМОЕ - від'ємник.
 ВЫЧИТАНИЕ - 1. віднімання,

2. від(од)вертання.
ВЫПКА - вежа, хвигура.
ВЫЩЕЛАЧИВАНИЕ (почвы) - вищо-
 лювання, вишуговування.
ВЫЩЕЛАЧИВАТЬ, -ЛОЧИТЬ - вищо-
 лювати, вишолити, вишугову-
 вати, вишугити.
ВЫЩЕЛОЧЕННЫМ - вишугений.
ВЫШИПЫВАНИЕ, **ВЫШИПКА** - 1. ви-
 шипування. 2. (о волосах,
 перьях) - вискубування.
ВЫШЛОВЕТЬ - з'яловіти.
ВЫШКА - 1. (для намотування
 ниток) - мотовило. 2. (печная) -
 каглянка, затулка.
ВЫШКИСЯ - 1. (растение) - в'юн-
 куватий, виткий, батожистий,
 тичковий. 2. (о волосах) - ку-
 черявий.
ВЯЗИЛЬ (*Coronilla varia*
emerau) - гордішок горбця-
 чий.
ВЯЗИЙ - чіпкий, бер(уч)кий,
 липкий, масткий.
ВЯЗКОСТЬ - чіпкість, липкість,
 (з)вязкість, масткість.
ВЯЗНУТЬ - 1. груз(ну)ти, (у)за-
 грузати, застрягати, стрігну-
 ти. 2. чіплятися.
ВЯЛОСТЬ - 1. за(при)в'ялість
 2. м'явість, кводість.
ВЯНУТЬ - (з, за)в'янути, за-
 в'ядати.
ВЯСЛО - перев'єсло.
ВЯЧЕЯ, **ВЕЧЕЯ** (отверстие в
 мельничном жернове) - дуч(к)а,
 дучайка.

Г.

ГАЗ - газ ; (гремучий) -
 грімлячий ; (-рудничний) - ко-
 пальняний ; (светильный) - сві-
 тильний ; (светящийся) - світля-
 ний.
ГАЗИРОВАТЬ, - СЯ - газувати,
 ся.
ГАЗОВАНИЕ - газування.
ГАЗОВИДНЫЙ - газуватий.

ГАЗОВСАСЫВАЮЩИЙ - газове-
 руший, газобиральний.
ГАЗОВЫЙ - газівий.
ГАЗОКАЛИЛЬНЫЙ - газожериль-
 ний.
ГАЗОМЕТР - газомір.
ГАЗООБРАЗНИЙ = **ГАЗОВИДНЫЙ**.
ГАЗООБРАЗОВАНИЕ - газотворен-
 ня.
ГАЗООСВЕЩЕНИЕ - газоосвітлен-
 ня.
ГАЗООБМЕН - газівиміна, (диха-
 тельный) - дихальна газівимі-
 на.
ГАЗОН - газон, дернік, травнік
 моріг.
ГАЗОПРОВОД - газовід.
ГАЙКА - гайка, мутра.
ГАЛОП - галоп, скач.
ГАЛОПОМ - галопом, навскач,
 ускідки.
ГАЛОПИРОВАТЬ - бігти на вскач,
 галопом.
ГАЛЬВАНИЧЕСКИЙ - гальваніч-
 ний.
ГАЛЬКА - ріль, ріняк ; **ГАЛЬ-**
КА (мелкая) - ситінь, градівка ;
ГАЛЬКА (крупная) - лобок :
 (гальку нанести) - прирізнити **ГА-**
ЛЕЧНИК - ріняк, (г)ромущи -
 на **ГАЛЕЧНИЙ** - ріняковий.
ГАНАШИ - ганаші, рижки.
ГАНГРЕНА - гангрена, мертвиця.
ГАРАНТИРОВАТЬ - гарантувати.
ГАШЕНИЕ - гасіння.
ГВОЗДЕОБРАЗНЫЙ - цвяхуватий.
ГВОЗДИЛЬНЫЙ - цвяховий ; (-за-
 вод) - цвяхарня.
ГВОЗДИЛЬНЯ, **ГВОЗДАРНЯ** - цвя-
 харня.
ГВОЗДОДЕР - обценьки.
ГВОЗДЬ - цвях ; (-кровель -
 ный) - дахналь ; (-проволоч-
 ный) - дротівий ; (-гонтовий) -
 гонталь ; (-подковный) - ухналь ;
 (-стекольный) - шибковий.
ГЕОРГИНА (*anlisa*) - жоржи-
 на, аргонія.
ГЕРМЕТИЧЕСКИЙ - герметичний ;
 (плотный) - щільний.

ГЕРМОФРОДИТ - гермофродит, двоснаєний ;(-ж. рода)-дівчур ;(-кураца г.)-курій.

ГИБЕЛЬ - згуба, загин, (по, за)гибель.

ГИБКИЙ, -КОСТЬ - гнучкий, гнучкість.

ГИБРИД (помесь) - гібрид, бастард, метис, мішанець, помісок. (О непостоянном гибриде) - підкруч, перевід - ня. (О постоянном г.) - помісок, сталий гібрид; (видовой) ГИБРИД - відмінний гібрид.

ГИБРИДИЗАЦИЯ (скрещивание, метизация) - гібридизування, скрещування, бастардування, спомішування.

ГИГИЕНА - гигиєна.

ГИГРОМЕТР - гігрометр, вохкомір.

ГИГРОСКОПИЧЕСКИЙ - гігроскопічний, водовтягальний, водовбиральний.

ГИДРАВЛИЧЕСКИЙ - гідравлічний.

ГИДРОКСИЛЬ - гідроксиль, водне кисень.

ГИДРОФИЛЬНОСТЬ - вохколюбність.

ГИЛЬЗА - гільза, картуш.

ГИПЕРЕМИЯ - гіперемія; (-вензная) - венозна.

ГИПОДРОМ - гіподром, біговище.

ГИПС - гіпс.

ГИПСОВАНИЕ - гіпсування.

ГИПСОВЫЙ - гіпсовий.

ГИПСОМЕТРИЯ - гіпсометрія.

ГИРКА (пшеница) - гирка.

ГИРЯ - вага, гиря, (-в ва-терпасе) - тяжок.

ГЛАДИЛА - гладило.

ГЛАДКИЙ - гладенький, виглажений, рівний.

ГЛАДКОЕ (фигурное) пахание - оранка в круг.

Глаз - око, (мн.) - очі.

(с блестящими глазами) - ясно-дкий; (-со светлыми) - білозорий.

ГЛАЗНОЙ - очний; (-болезнь) - очна хвороба.

ГЛАЗОК - очко, вічко; (почка листовая) - брунька, бросток, очко; (-в картофеле) - кілець, кільчик.

ГЛАЗОМЕР; НА ГЛАЗОМЕР - на око.

ГЛАЗУРЬ - полива.

ГЛЕТ - глейта.

ГЛИНА - глина, глиняк. (Г. белая) - біла глина, побіл, білиця; (-горшечная) - ганчарська, ліп; (-железистая) - барма; (-клейкая влажная) - глей; (комковатая) - шурувалки; (-кирпичная) - цегельна; (моренная) - моренова; (-песчаная) - підсівка; (-печная) - печівка; (-огнеупорная) - вогнетривала; (-синяя) - сивуха, (для мисок) - мисчівка; (-сланцеватая) - лупакувата; (-сукновальная) - фольшна глина; (-фарфоровая) - порцелянова, каолин, мула; (-черная вязкая) - повськуха; (- черная жирная) - чорнуха, глива.

ГЛИНИСТЫЙ - глинястий, глинкуватий; (-глинистая вязкая почва) - глейовина, глейоватий ґрунт.

ГЛИНИСТЫЙ (сланець) - глинястий лупак, ілак.

ГЛИНИСТО - ИЗВЕСТКОВЫЙ - глинясто-вапнястий.

ГЛИНИЩЕ - глинище, глинярня.

ГЛИНОВИТНЫЙ - валькований, викладний, ліпляний; (из необожжен. кирпичей) - лимпачовий, саманний.

ГЛИНОВИДНЫЙ - глинкуватий.

ГЛИНОЗЕМ - глинозем.

ГЛИНЫ (частица) - глинин(к)а.

ГЛИНЯНЫИ - глиняний

(о посуде) - череп'яний.
ГЛИСТ, **ГЛИСТА** (helminthes)
 -глист, глисток; (-круглий)
 (пематодес) - круглий.
 (ленточний) - тасьминець;
 (плоский) - плесканий, плес-
 куватий, плесковатий. (Боль-
 ной глистами) - глистявий;
 (болеть, заражаться глиста-
 ми) - глистявити. (Мозго -
 вне глисты у овец) - чер -
 ва.

ГЛИСТНИЙ - глистовий.
ГЛИСТОГОНИЙ - глистогон-
 ний, глистогон.
ГЛИЦЕРИН - глицерина.
ГЛОДАНІЕ (или) **ПРИКУСКА** -
 глодання, жвакування.
ГЛОДАТЬ - гризти, глодати,
 жвакувати.
ГЛОТАНИЕ - ковтання, глтан-
 ня.

ГЛОТАТЬ, **ПРОГЛОТНУТЬ** -
 ковтати, (про)ковтнути, гли-
 тати, (про)гли(т)нути, лиг-
 ти, (про)лигнути.

ГЛОТКА - пролиг, горлянка.
ГЛОТОЧНИЙ - горлянковий.
ГЛУБИНА - глибина, глиб,
 глибочина, глибокість;
 (глубиною, в глубину) -
 завглиб, завглибошки; (во
 всю глубину) - на всю гли-
 бочину; (из глубины) - згли-
 бока.

ГЛУХАРЬ - глухий тетерук,
 (самка) - глуха тетеря;
 (желез.) - глухаль.

ГЛЫВА - брила, грудка, гру-
 домаха.

ГЛЫБИСТИЙ, **ГЛЫБОВАТИЙ** - бри-
 ластий, грудкуватий.

ГЛЫНКА, **ГЛЫБОЧКА** - грудка,
 грудочка.

ГЛЫБОДРОБ - грудобіт.

ГЛЫБОБРАЗНИЙ - брилуватий,
 грудкуватий.

ГНАТЬ - гнати, гонати.

ГНЕЗДИТЬСЯ - 1. гніздитися.
 2. моститися, кублитися.

ГНЕЗДО - 1. гніздо, кубло.
 2. (паз) - гара. (Гнездовой
 посев) - гніздова сівоа.

ГНИЕНИЕ - гниття; (начало
 гниения) - загнивання, заг-
 нийлість.

ГНИЮВАТИЙ - пригнилий.

ГНИЛОМ - гнилий.

ГНИЛОСТНИЙ - гнилявий,
 гниттєвий.

ГНИЛЬ - гнилізна, гниля;
 (в дереве) - трухл(яв)ина.

ГНИТЬ - гни(с)ти, зогнивати,
 пріти, тліти; (о дереве) -
 порохнєвити, струшати,
 трухнути, трухнявити.

ГНОЕВАТИЙ - гноєватий.

ГНОЕКРОВІЕ, **ГНИЛОКРОВІЕ** -
 (Ручіа) - піемія,
 гноєвиця, гнилокрів'я.

ГНОЕНИЕ - гноїння.

ГНОЕТЕЧЕНИЕ - гноєотєча.

ГНОИТЬСЯ - гноїтися; (о
 глазах) - закисати.

ГНОЙ (Рис) - 1. гній, ро-
 па. 2. (из глаз) - - кисляк.

(затянуться, засбиться) **ГНОЕМ**
 (о ране) - заснітїтися.

ГНОЙНИЙ - гноєний, гноєвий,
 (г. нарыв) - гноєк, гноєн-
 ка; (г. воспаление) - гноєнє
 запалєння.

ГОВЯДИНА - яловичина, коро-
 в'ячина, волбвина.

ГОВЯЖИЙ - яловичий, волбвий;
 (говяжье сало) - лій.

ГОДНОСТЬ, **ГОДНИЙ** - при(з)-
 датність; при(з)датний.

ГОДОВАЛИЙ (о животных) -
 однорічник, однолітній, річ-
 няк; (о жеребенке) - стригун,
 стрижа, гуч; (о тельке) -
 бузів(м)ок, назімок.

ГОЛАНДСКИЙ - голандський, (о
 скоте) - голєдєрєський.

ГОЛЕИ (сгус) - голїнка.

1.(большая берцовая кость)
(*tibia*) - велика гомілка;
2.(малая берцовая кость)
(*tibula*) - мала гомілка.
ГОЛОВНЯ-1.(*ustilago*) -
зона. 2.(горящее полено) -
головешка.
ГОЛОВЧАТЫЙ - голівчастий.
ГОЛОДНАЯ ЯМКА (у животных) -
адух(о)вина, голодница.
ГОЛОЛЕДИЦА - 1. ожелед(а)ь,
голошок. 2.(мороз без снега)
- голоморозь; (покрыться го-
лоледицей) - узятися голощо-
ком, льодом.
ГОЛОСЯНИННИЙ - голонасіиний.
ГОЛУБЬ - голуб.(*G. сизый*) -
(*columba livia*) - дикий
голуб, дикарь.(*G. дикий*) -
(*turtur*) - горлиця.
(*G. лесной*) - (*S. palambus*)
припутень.(*G. воркун*) -
(*S. turtur*) - туркіт.
ГОЛУБИТЯ, ГОЛУБИТНИК -
голубник.
ГОНТ - гонта.
ГОРНЫЛЬ - обалод.
ГОРЕЛКА - пальник.
ГОРЕЛИ - горілий, палений.
ГОРЕНИЕ - горіння, палення.
ГОРЕЧЬ - гіркість, гіркота.
ГОРИЗОНТ - горизонт, обрій,
край неба;(уровень) - рівень,
позем.
ГОРИЗОНТАЛЬНО - поземо.
ГОРИЗОНТАЛЬНО НАСЛОЕННИЙ -
позеMOVEDСТВВАННИЙ.
ГОРИЗОНТАЛЬНИЙ - поземий.
ГОРЛО - горло, горлянка;
(дыхательное) - дихало, ди-
хавка;(ум.) - дихальце;(сосу-
да) - шийка.
ГОРН - горно.
ГОРНАЯ ПОРОДА (геолог.) -
гірщина, горотвір; гірська
горяна порода.(Горная стра-
на) - верховина, горovina,
гірська країна.(Горный

скот) - гірська худоба.
ГОРОХ (*Pisum*) - горох.
ГОРОХОВИДНИЙ - горохуватий,
горошкуватий.
ГОРОХОВИНА - горохвиння, го-
рохвина солома.
ГОРОХОВИЙ - гороховий, горох-
винний.(Гороховый камень)
(геолог.) - гороховик, горошинець
пізоліт.
ГОРТАННАЯ ТРАВА (*Prunella*
vulgaris L) - горлянка, су-
хощівка.
ГОРТАННАЯ щель - голосниця,
горлова щілина.
ГОРТАННИЙ - гортанний, горло-
вий, горляний.
ГОРТАНЬ - гортань, горлянка,
горло.
ГОРЧИЦА (*Sisymbrium*) - гірчи-
ця.(- полевая г.) - (*Sisymbrium*
argyria L) - свиріпа.
(Черная г.) - (*Brassica nigra*)
- гірчиця чорна.
ГОРШОК - горщик; (-медный) -
мідник, мідень; (-чугунный) -
чавун; (-металлический) - ба-
няк; (-плавильный) - бритва;
(-цветочный) - вазон.
ГОРЬКИЙ - гіркий.
ГОРЮЧЕ - палко.
ГОРЮЧЕСТЬ - горючість, (за)-
пальність.
ГОРЮЧИЙ - горючий, палкий,
(за)пальний, палахливий.
ГОТОВАЛЬНЯ - приладдя до ри-
сування, креслення.
ГОФРИРОВАННИЙ - гофрований,
плоский.
ГРАБ (*Carpinus betulus*, L) -
граб, грабина.
ГРАБЕЛЬНИК - громадільник, ця,
загрібальник, ця.
ГРАБЛИ (ручные) - граблі, гра-
бельки; (конные) - грёбка,
громаділка.
ГРАБЛИК (*Potentilla argen-
tea*, L) - червишник, чере-
вичник.

ГРАБЛОВИЩЕ, ГРАБЕЛИНА - грабли(сько)ще, грабильно.
 ГРАВЕР - ритовник; (граверная мастерская) - ритовня.
 ГРАВИЙ (крупный) - жорства, шутер; (мелкий) - рінь, ріняк; (смешанный с гравием) - рінуватий; (покрытый гравием) /берег/ - рінистий (берег).
 ГРАВИЛАТ (Geum) - гребінник.
 ГРАВИРОВАТЬ - ритувати.
 ГРАДУИРОВАТЬ, -ВАНИЕ - градувати, градування.
 ГРАД - гра(я)д.
 ГРАДИНА - градина.
 ГРАДНИЙ, ГРАДОВОЙ - градовий.
 ГРАДОВИТИЕ - градобій.
 ГРАДООТВОД - градовідхильник.
 ГРАДУСНИК - тепломір, градусник; (спиртовый) - спиртомір.
 ГРАНИЛЬНИЙ - гранувальний; (- г. фабрика) - гранувальня.
 ГРАНИТЬ - гранувати. ГРАНИЛЬЩИК - граняр.
 ГРАНИЦА - межа, грань, границя, кордон, рубіж.
 ГРАНИЧИТЬ - межувати, граничити, припірати.
 ГРАНИЧНИЙ - межовий, граничний; (граничная борозда) - меж(к)а, обміжок.
 ГРАНУЛИРОВАТЬ - гранулювати.
 ГРАФИЧЕСКИЙ - графічний.
 ГРЕБЕНЬ - гребінь, гребінка, гребінєць; (у петуха двохногий, махровый гребень) - шишкватий гребінь; (имеющий большой г.) - гребенястий, гребенатий; (шейный г. у лошади) - шийний гребінь.
 ГРЕНА - грена, шовковникова ікра, ікриця.
 ГРЕЧИХА, ГРЕЧА (. Polygonum) гречка. (Татарская г.) - татарка; (щуплое зерно гречи) - рудяк.

ГРЕЧНЕВЫЙ, ГРЕЧУШНЫЙ - гречаний, (в песне) - гречский; (гречневый хлебец) - гречаник; (- стерня) - гречанище, гречківка.
 ГРЕЮЩИЙ (пар) - грійний, огрійливий.
 ГРИВ - гриб, губа.
 ГРИБНИЦА - грибниця.
 ГРИВНОЙ - грибовий.
 ГРИБОВИДНЫЙ - грибастий, печеричкуватий.
 ГРИВА - грива. (Конь с белой гривой) - білогривець; (с черной г.) - чорногривий; (с волнистой г.) - хвилястогривий; (с длинной г.) - довгогривий, гривастий; (как клична) - гривань.
 ГРОЗА - громовиця; (с дождем) туча.
 ГРОЗДЕВИДНЫЙ - гронистий, гронуватий.
 ГРОМ - грім.
 ГРОМООТВОД - громовідхильник, громозвід.
 ГРОХОТ - 1. гуркіт, грікіт, грюк, гук. 2. даромой, крибля, сортувальне решето.
 ГРУБОШЕРСТЫЙ - грубо-шерстий, грубовов(ня)ний.
 ГРУДА (свеклы, картофеля) - длинная неширокая, высотой до 2 метр.) - кагат; (оч. большая) - бурта.
 ГРУДАСТЫЙ - грудатий, персистий.
 ГРУДИН(К)А - грудийн(к)а.
 ГРУДОВОЙ, ГРУДОРІЗ - грудобій, грудоріз, (карбований, рубльований коток, качалка).
 ГРУДОБЮШНЫЙ - грудочеревний, (- преграда) - діафрагма.
 ГРУДНОЙ - груд(ийн)ий; (г. кость) - грудниця, грудна кістка; (-у птиц) - кобилка (г. клетка) - грудна коробка; (г. полость) - грудна дутина.

ГРУДЬ (*pectus*) - груди ,
перса ; (впалая грудь - за-
падисті , запалі , угнуті гру-
ди ; (глубина груди) - глиби-
на грудей ; (с хорошо разви-
той грудью) - персистиї ,
груднистий , грудатий ;
(сосец) - дійка , грудь.

ГРУЖЕНЫЙ - навантажений.

ГРУЗ - (практический) -
вантаж , (теоретический) -
вага , тягар.

ГРУЗИТЬ - вантажити.

ГРУЗОВИК - ваговіз.

ГРУЗОВОЙ - вантажний.

ГРУЗОБОРОТ - вантажорух.

ГРУЗОПОД'ЄМНОСТЬ - (вагона ,
парохода) , - тонажність ;
(- грузовика , лошади) - ве-
зучість ; (- крана) - під-
носність.

ГРУЗЧИК - вантажник.

ГРУНТОВАТЬ , - ВАНІЕ - грун-
тувати , грунтування.

ГРУША (*Pirus communis* L)
- груш(к)а. (Земляная гру-
ша) - / *Helianthus tubero-*
sus L / - бульба , топінам-
бур.

ГРУШЕВИДНЫЙ - грушкуватий.

ГРУШЕВИНА - грушина.

ГРУШЕВЫЕ - грушевий.

ГРУШОВКА - грушівка , дулів-
ка.

ГРЯЖА (мед) - к(г)ила , ва-
ровина. (Бришная г.) - че-
ревна гила ; (-мошоночная) -
калиткова гила ; (пахо-
вая г.) - пахвинна г. ; (пу-
почная г.) - пупова г.

ГРЯЗЕВОЙ - болотяний.

ГРЯЗНИТЬ , СЯ - (за)брудни-
ти , ся , занечищати , ся.

ГРЯЗНИИ - брудний , умаза-
ний , нечистий.

ГРЯЗЬ - бруд , болото , грязь .
(- тинистая) - твань , тва -
ника , болото ; (грязь давняя
на теле) - леп. (фильтр -

пресная) - фус.

ГУАНО - гуано.

ГУБА - губа (презрит.) -
гемба ; (верхняя г.) -
верхня губа ; (нижняя губа)-
спідня ; (отвислые губы) -
варги ; (срамные губы) -
стільні ; (тисочные губы) -
стискальці.

ГУЗКА - (у птиц) - купер ,
куприк ; (тупая часть яйца) -
гузка , пуха.

ГУЛЕВОЙ - (о скоте) - яловий ,
ялівник.

ГУМЕННИК - тік , гарман.

ГУМЕННИК - гумєнний , токовий

ГУМНО - тік , гарман ; (кри-
тое) - клуня , стодола.

ГУМУС - гумус .

ГУМУСОВЫЙ - гумусовий.

ГУСЕНИЦА - гусінь , осельня ;
(-косматая) - волос.

ГУСЕНОК , ГУСЕНИЦЫ - гус(ен)я ,
гусятко.

ГУСИННЫЙ - гусичий.

ГУСТЕТЬ - гуснути , густішати
тукавити.

ГУСТОРУННЫЙ , ГУСТОШЕРСТНЫЙ -
рунистий , рясношерстий.

ГУСТОЙ - густий , рясний ;

(о тесте , месиве) - крутий
(густой и высокий) - /о тра-

ве , хлебе / - буйний ; ГУСТО-

густо , рясно , тісно , щіль-
но ; (не густо) - рідко , об-

рідно.

ГУСТОЦВЕТНЫЙ - рясноквітний

ГУСЬ , ГУСНЯ - (самка) -

гуска ; (самец) - гусак.

ГУСЬКОМ - низкою , ключем ,

у колосок.

ГУТТАПЕРЧА - гутапєрча.

ГУЩА - 1). гуща , гущавина ;

2). ссад , фус ; (Из гуши
приготовленный) - гущо -

вий .

ГУЩАНИК - діжка на гушу.

ГУЩЕ - густіший ; (нареч.)

- густіш.

ГУЩЕНИЕ - згущування ;
(сов.)- згускнення , згустіння.

Д.

ДАВАТЬ, ДАТЬ - I). давати, дати , наділяти, уділяти.
2.) /давать молоко во время поения / - припускати молока.
ДАВЛЕНИЕ - тиснення , (на)-тиск , (на)гніт . (Атмосферное давление)- атмосферне тиснення ; (-внутри жидкости)- т. серед рідин , течі ; (- осмотическое)- тиснення осмотичне ; (- внутрибрюшное) - тиск черевний ; (-кровеносное)- кровотиск.
ДАЧА - I). /действие)-давання , даванка . 2). /порция , рацион)- давка , данка пайка ; (-утренняя , вечерняя , ежедневная , суточная дача)- уранішня , вечірня , що-дenna , добова давка пайка . 3). віла , літний ; 4). /лесная/ - дача - дача.
ДВЕНАДЦАТИПЕРСТНАЯ КИШКА (Duodenum)-дванадцятка.
ДВЕРНОЙ - дверний ; (-оклад)- одвірки.
ДВЕРИ - дверцята.
ДВИГАТЕЛЬ - рушій , двигун , мотор , - бензиновий , вітряний , водяний , електричний , внутрішнього спалення.
ДВИГАТЕЛЬНЫЙ - руховий .
ДВИЖЕНИЕ - рух ; (- беспре- рывное) - р. безупинний ; (- волнообразное)- р. хвилюватий ; (- вращательное)- р. обкружний ; (- гармоническое)- р. гармонічний ;

(-замедленное)- р. загая- ний ; (-кажущееся)- виявний , позірний , рух . (-переменное)- р. змінний ; (-перистальти- ческое) /перистальтика /- р. перистальтичний ; (-поплатное)- р. обернений ; (-поступательное)- р. пос- туповий ; (-ускоренное)- р. прискорений ; (-рефлек- тивное)- відрух ; (- по наклонной плоскости)- по похилій площі .
ДВОЙНИК - двійник ; (неоду- шев.)- дублет , подвійний примірник . **ДВОЙНИК** (пророс- тания)- проросток двояко- вий ; **ДВОЙНИК** (сростания)- двояковий зросляк .
ДВОЙНИКОВЫЙ - двояковий , близнячий .
ДВОЙНИ - близнята , близнюки ; (рожать двойни)- близняти , приводити близнята .
ДВОЙНОЙ - подвійний , двій- частий ; (-замещение)- под- війне заміщення ; (-лучепре- ломление)- п. заломлення світла ; (-соединение)- п. сполука ; (двойная соль)- подвійна сіль .
ДВОИСТВЕННОСТЬ - двоїстість , подвійність .
ДВОИСТВЕННЫЙ - двоїстий .
ДВОИТЬ - I). двоїти , подво- вати . 2). /пашню /- перео- рювати , переганяти ; (по - кос)- косити отаву .
ДВОЙЧАТЫЙ - двійчастий , под- війний .
ДВОР - I). двор , подвір'я ; (двор скотный)-двір для ху- доби , загін , обора ; (го- родской скотопригонный двор) торговця , міський загін , обора . (Птичий двор)- пташ- ник , пташня ; (дворовая пти- ца)- надвірня птиця ;

(о свинях)- надвірні сви-
ні.

ДВОЯКОВОГНУТИЙ - подвійно,-
двобічно, - двояко-ввігнутий,
- угнутий.

ДВОЯКОВЫПУКЛИЙ - двобічно-
подвійно - , двояко-опуклий.
ДВУВАЛЕНТНИЙ - двовартісний.
ДВУВОЛНИСТЫЙ - двохвилястий
(залізо).

ДВУГНЕЗДНИЙ (плод) - дво-
гніздний, двосусічний.

ДВУГОДОВАЛИЙ, ДВУГОДИЧНИЙ,
ДВУЛЕТНИЙ - двохгодок, двох-
літок, двохріччяк, двохліт-
ний, двохрічний.

ДВУДОЛЬНИЙ (бот.) - дво-
частковий, двопроязцевий.
ДВУДОМНИЙ (бот.) - двопнёвий,
однополий.

ДВУДОМСТВО - двопённість,
однополість.

ДВУДУВНИЙ - дводутний.

ДВУКОЛКА - бід(к)а.

ДВУКРЫЛЫЙ - дво(х)крилий,
двокрилець.

ДВУЛИСТНИЙ - дволистка.

ДВУОКИСЬ - двоокис.

ДВУОСЕВНИЙ - двоосевий.

ДВУПЛЕЧНИЙ - двораменний.

ДВУПОДОСТЬ - двополість,
двоснаєність, двоснаєстя.

ДВУПОЛЫЙ - двополий, двоста-
тєвий, двоснаєстий.

ДВУСЕМЯНОДОЛЬНИЙ - двочаст-
ковий, двопроязцевий.

ДВУСКАТНИЙ - двосхильний,
двопокітний.

ДВУ(Х)СТОРОННИЙ - двобіч-
ний, двообікий, обобільний.

ДВУТАВРОВНИЙ - двокоритний
(залізо).

ДВУУСТКА (dustoma)-моти-
личник. (Д. печоночная)-

печінковий мотиличник;
(Д. ланцетовидная)- м.лан-

цетуватий.

ДВУХКОЛЕСНИЙ - двоколісний,
двоколєсий.

ДВУКОННИЙ - двокінний, па-

рокінний, на пару коней.

ДВУХКОПЫТНИЙ - ратичний.

ДВУХПОЛОСНЫЙ - двополосний,
двобігуновий.

ДВУХСУТОЧНЫЙ - дводобовий.

ДВУХШАРНИРНЫЙ - двусустав -
ний.

ДВУХЭТАЖНЫЙ - двоповерховий.

ДЬОГТЬ - дьоготь.

ДЬОГТЯРНИЙ - дьогтьяр, смоляр.

ДЬОГТЯРНИЦА - мазниця.

ДЬОГТЯРНИЙ - дьогтьбовий

ДЬОГТЯНИЙ (ДЬОГТЯНЕ МЫЛО).

ДЬОГТЯРСКИЙ - дьогтьарський.

ДЕЖУРИТЬ - чергувати.

ДЕЖУРНИЙ - черговий.

ДЕЖУРСТВО - черга.

ДЕЗИНТЕРИЯ - різачка, чер-
вінка, кривавиця, десентерія.

ДЕЗИНФЕКЦИЯ - дезинфекція.

ДЕЗИНФЕКЦИРОВАТЬ - дезинфе-
кувати.

ДЕЙСТВЕННЫЙ - дієвий, чин-
ний, активний.

ДЕЙСТВИЕ - 1). дія, діяння,
чинність. 2). / поступок /-

у(в)чинок, чин, діло, акція.

3). / о машине /- хід, рух.

(Привести машину) в ДЕЙСТВИЕ

- пустити м. в хід, в рух.

(Произвести) ДЕЙСТВИЕ (вли-

яние) - діяти, впливати,

мати силу. (Противодействие)

- протидіяння.

ДЕЙСТВОВАТЬ - діяти, чинити.

ДЕЙСТВУЮЩИЙ - дієвий, дей-

СТВУЮЩЕЕ (начало) - діє(во)-

вий, діючий чинник.

ДЕЛЕНИЕ - ділення.

ДЕЛИМОСТЬ - подільність.

ДЕЛИТЕЛЬ - дільник.

ДЕЛИТЕЛЬНЫЙ - подільний.

ДЕЛОВИТЕЛЬНЫЙ - делувільний.

ДЕНДРИД - дендрід, дере-

вастка.

ДЕННИК (закрытое стоило)-

стаґниця, денник.

ДЕРЕВООБДЕЛОЧНИЙ, ДЕРЕВООБРАБАТОВУЮЩИЙ - деревообробний.

ДЕРЕВЯНИСТЫЙ - деревистий, деревчатий, деревний.

ДЕРЕВЯНЕТЬ - дерев(ен)іти, дубіти.

ДЕРЕВЯННЫЙ - дерев(л)янний; ДЕРЕВЯННЫЙ (изделия) - д. вироби; (д. масло) - олива.

ДЕРН, ДЕРНИНА - дернина, дернуга, моріг, моріжок. (Закладивать дерном) - дернувати.

ДЕРНИСТЫЙ - дернистий, морігуватий, цілинний.

ДЕРНОРИЗ - дерноріз.

ДЕРУН (крупный напильник) - дерій, рапціль, терпуг.

ДЕСНА - (мн.) - ясна.

ДЕСЕННЫЙ, ДЕСНОВЫЙ - ясєнний.

ДЕТВА (у пчел) - черва, робачки.

ДЕТОРОДНЫЙ - дітородний.

ДЕТОРОЖДЕНИЕ - дітородини.

ДЕТСКОЕ МЕСТО (плацента) - зчисток, послід. (Освободиться от д. места после родов) - зчиститися.

ДЕШЕВИЗНА - дешевина, дешевня.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ - 1). діяльність, чинність. 2). пильність, старанність. (Разрушительная д.) - руїництво. 3). /половая д.) - полова, статєва чинність, діяльність.

ДИАГОНАЛЬ - діагональ, косина.

ДИАЛИЗ - діаліза.

ДИАЛИТИЧЕСКИЙ - діалітичний, розкладний.

ДИАМЕТР - діаметр, прогін, промір, поперечник.

ДИАФРАГМА - діафрагма.

ДИКИЙ САЛАТ (Lactuca scariola L.) - капіш, сусай.

ДИКОРАСТУЩИЙ - дикорослий.

ДИНАМИЧЕСКИЙ - динамічний; (- кое свойство материи) - динамічна властивість матерії.

ДИНАМОМЕТР - динамометр, си́ломір.

ДИСК - диск, кружало.

ДИ(С)СТИЛЛЯТОР - дистиллятор, ле́моик.

ДИ(С)СТИЛЛЯЦИОННЫЙ - дистилляційний, перегінний.

ДИФТЕРИТ - дифтерит, обклад.

ДИФУЗИОННЫЙ - дифузійний.

ДИЧАТЬ - (з)дичавіти.

ДЛАНЕВИДНЫЙ (лист) - долонюватий.

ДЛИНОКОЛОВЫЙ - довгодзобий.

ДЛИННОНОГИЙ - довгоногий, цибатий, голінатий.

ДЛИННОУХЫЙ - дово(в)ухий,

(в)ухатий; (вислоухий) - каплоухий, клапоухий.

ДЛИННОШЕРСТЫЙ - довгошерстий, довгорунний, вовнистий.

ДНОУГЛУБИТЕЛЬ - днопроглубник.

ДНОУГЛУБИТЕЛЬНЫЙ - днопроглубний.

ДОБАВОЧНЫЙ - додатковий.

ДОБРОКАЧЕСТВЕННЫЙ - добротний, добрячий, добрий; (- ный ход болезни) - лагідний перебіг хвороби.

ДОБЫВАЕМЫЙ - добуваний.

ДОБЫВАНИЕ - здобування, здобич.

ДОБЫВАТЬ, ДОБЫТЬ - (ви)добу(ва)ти, діста(ва)ти.

ДОБЫВАЮЩИЙ - добувальний, видобутий, сирсыйний (сировинна промисловість).

ДОБЫТИЕ - (з)(ви)добуття.

ДОБЫТИ - (з)(ви)добутий.

ДОБЫЧА (сырья) - (ви)добуток.

ДОЕНИЕ, ДОЙКА - доїння, дії (дою). (Повторное д.) -

передовування; (время дое-
ния) - дьянка. (Испортить
корову неакуратным дое-
нием) - задоіти; (приба-
вить молока во время дое-
ния) - припускати молока.
ДОВЕНКА - діїниця.

ДОЖДЕВОЙ - дощовий; (дож-
девая вода) - дощівка;
(дождевой червь) - дощовик.

ДОЖДЕМЕР - дощомір.

ДОЖДЕНОСНИЙ - дощовий.

ДОЖЛИВЫЙ - дощовитий,
дошистий, дошуватий; (о
времени года) - дощівний,
мочливий (мочлива осінь);

(дожливая погода) - дощова
дощовита година. (Осен -
няя дождевая погода) -

/слякоть/ - сльота, плюта.

(Наступить дождливо пого-
де) - задоштитися, засльо-
титися.

ДОЖДЬ - дощ, дощик. (д. мо-
росящий) - /мелкий, частый/
-м(и)гичка, мряка; (за) -

мря(а)чйти. (д. пролив-
ной) - залива, залива,
ливний дощ. (Сильный д. с

грозою) - тучний дощ, ту-
ча; (д. прекратился) -

дощ, перестав, ушух, пере-
дошло (безл.); (д. усе -

лился) - дощ припустив;
(д. хлещет) - дощ січє,

перішити; (во время дождя,
под дождем) - під дощ,

дощем, за дощу; (ночная
гроза) - горобійна ніч.

ДОЗРЕВАНИЕ - досигання,
доспівання, (о сорван -
ных фруктах) - долежу-
вання.

ДОЗРЕВАТЬ, ДОЗРЕТЬ - дости-
гати, достигнути; доспіва-
ти, доспі(ну)ти.

ДОИЛЬНИЙ - доїльний; (д.
машина) - доярка, доїль-
на машина.

ДОИЛЬЩИК, ЦА - дояр, дояр-

ка, річка.

ДОИТЬСЯ - доіти, ся. (На-
чинать хорошо доиться) -
роздовватися; (выжимать
молоко из соска) - циркати;
(Перестать доить перед оте-
лом) - запускати корову;
(переставать доиться) - за-
пускатися.

ДОИМНИ - діїний; (дойный
скот) - діїняк; (дойная ов-
ца) - мензєра.

ДОИНЯ (помещение для дойки) -
дойрня; (для овец) - струн-
ка.

ДОКАРМИВАНИЕ - догодєвуван-
ня.

ДОКАРМИВАТЬ, ДОКОРМИТЬ -
догод(св)увати; (- до весны)
- дозімувати; (докормлен-
ный до весны) - дозімова -
ний.

ДОКРАСНА (раскалить) - рос-
пекти до жару.

ДОЛБЕЖНЫЙ - довбарний;
(- станок) - жолобиця.

ДОЛЯ - частка, пайка.

ДОМАШНИЙ - хатній, домашній;
(о животных) - свійський,

наський; (о животных, жи-
вущих в доме) - хатній;

(домашний скот) - худоба;
(одна скотина) - худобина;

(д. рогатый скот) - товар;
(одна) - товарина; (стать

домашним) - стати свійським.

ДОМОРОЩЕННЫЙ - доморослий,
свого хову. (д. скот) -

доморосла худоба, худоба
свого хову.

ДОМЕННАЯ ПЕЧЬ - домна.

ДОМКРАТ - домкрат, важель,
лівар.

ДОМИНИРОВАТЬ - домінувати.

ДОМИНИРУЮЩИЙ, - ОВАНІЕ -
домінантний, домінантність.

ДОМАШИВАТЬ (досками) - домо-
щувати; (камнем) - доб-
рукєувати.

ДОННИК БЕЛИЙ (*Melilotus albus* Desr.) - буркун білий. (д. желтый или аптечный) - *M. officinalis* /- буркун жовтий. (д. синий) - *M. coerulens* / буркун - зілля, сірозіл - ля.
ДОНЦЕ, ДНО - денце, дно.
ДОПОЛНЕНИЕ - додаток.
ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЙ - додатковий.
ДОСКА - дошка; (д. для обшивки) - шалівка; (д. толще) шалівки, (но меньше вершка) - безименка; (д. половая) - мостина; (д. для потолка) - стеліна. (д. в заборе) - диліна; (д. кухонная) - стиліняця; (д. классная) - табличка; (д. горбыль) - обапол, обаполок; (д. винтовальная) - гвинтувальна дошка.
ДОСМОТР - догляд.
ДОСМОТРИШЬ - доглядач.
ДОСТОИНСТВО (кормовое) - 1). годівельна, кормова вартість. 2). гідність.
ДОСТУП, -ПНЬ, -НОСТЬ - до(при)ступ, - ність, - ний.
ДОСЧАТЫЙ - дощаний; (-наступ) - поміст.
ДРАНЬ - драниця, колотвиця.
ДРАЧ (шерхебель) - шершобок; (двурожка) - драчка; (драчовка) - дерій.
ДРЕБЕЗГИ - дрізки, скалки.
ДРЕБЕЖАТЬ, - НИЕ - деренчати, - ання; бренькотати, бренькіт, дзе - ленькотіти, - котіття.
ДРЕВЕСИНА - деревинина, дрівина, деревина, деревно. (Годовой круг) **ДРЕВЕСИНЫ** - політок, літовище.

ДРЕВЕСИННИЙ - деревинний.
ДРЕВЕСНЫЙ - деревний.
ДРЕВНИЙ - прастарий, подавний; (древний материк) - старосіша.
ДРЕВОВИДНИЙ - деревуватий, деревистий, деревчатий.
ДРЕВОТОЧЕЦ - шашіль.
ДРЕЛЬ - дріль, свердлик.
ДРЕНАЖ - дренаж, відводнення.
ДРЕНИРОВАТЬ, - НИЙ - дренувати, дренувчий.
ДРОБИЛЬНЫЙ - кришильний.
ДРОБИНА (пивная или пивная гуща) - пивний м'олот.
ДРОБЛЕНИЕ - 1). кришіння, розкришівання, розпорощування. 2). парцеляція, переділювання.
ДРОБЬ - 1. (ружейн.) - шріт, дріб. 2. (ариф.) - дріб.
ДРОВА - дроба; (д. воздушной сушки) - повітряно-сухі дроба; (хворост) - хмиз, ріща.
ДРОВНИ - гринджоли, копильняки, ріжнаті сани.
ДРОВОКОЛЬНИЙ - дровіття, дровотня.
ДРОВОСЕК - дроворуб, рубач.
ДРОВЯНОМ - дров'яний.
ДРОГИ - дроги; (-ломовне) - бендик; (-водовозне) - карі, г'ара; (-похоронне) - мари.
ДРОЖИ, ДРОЖКИ - дріщі, дріжді; (глагол.) - дріжджати.
ДРОЖДЕВОЙ (завод) - дріжчарня.
ДРОЖЬ - 1). дріжа, тремтіння, тіпання. 2. (трель) - бреньіння.
ДРОЗД (черный) - кі(о)с; (д. белозобовый) - білогривець; (деряба) - с'я, дрізд омельник; (д. певчий) -

дрізд співун ; (д. рябин-
ник) - чикотень, ялівник.
ДРЯБЛОВАТИЙ - шуплявий,
трухлюватий.
ДРЯБЛОСТЬ, -ЛНІ - шуплість
шуплий; трухлявість, трух-
лявий; (при)в'ялість,
(при)в'ялий; миршавість,
миршавий.
ДРИБЛЕТЬ - шуплявити, мир-
шавити, трухнути, трухля-
вити, прив'ялюватись,
прив'ядати.
ДУБІЛЬНИЙ - чинбовий, чин-
барський, гарбовий, гар-
барський; (дубільное ве-
щество) - дубило, гарб-
ник; (дубильная кислота)
- гарбоникова кислота,
танін.
ДУБІЛЬНИЙ, ДУБИТЬ, - ШИК -
чинбарня, чинити, чинбар;
гарбарня, гарбарювати, гар-
бар.
ДУБЛЕННЯ - чиньба, дубін-
ня.
ДУБЛЕННИЙ, - чинений, видуб-
лений, вигарбарюваний.
ДУБРАВА - 1. (дубовая ро-
ща) - дубина. 2. (вообще
чернолесье) - дібрва.
ДУБРОВКА - 1. (*Hieracium*
odorata Vahlb.) - чапо-
лоч(т)ь. 2. (*Potentilla*
tormentilla) - курзілля.
3. (*Auga reptans*) -
живучка. 4. (*Veronica*
chamaedrys) - приво-
рот.
ДУБРАВНИК - 1. (чесночний)
/*Teucrium scordium*/ -
дикий часник, лук. 2. (ско-
роплений) - /*T. chamaedrys*/
- чебрець.
ДУГА - 1). дуга. 2). лук.
ДУГОНЕРВНИЙ - (лист) -
лукасто - жилкуватий лист.
ДУГООБРАЗНИЙ - дугуватий,

дугастий, каблучкуватий, луч-
куватий, оббистий; (дуго-
образная кривизна, изгиб)-
луковина.
ДУПЛЕТЬ - (з)дуцлявити,
(з)дуцлянатити.
ДУПЛИСТИЙ - дуцляна(с)тий,
дуцля(и)стий, дуцлявий.
ДУПЛО - дуцло, дуцлявина.
ДУПЛОВАТОСТЬ - дуцлявість,
дуцлянатість.
ДУПЛЯНКА - 1. (долблен. ли-
повая кадка) - липівка.
2. колодка, пенз, улик.
ДУШ - дощик.
ДУШНИК - продухвина, венти-
лятор.
ДУБИТЬСЯ - 1. (становиться
дубом) - настобурчуватися,
іжитися. 2. (становиться
на дуби) - ставати дуба,
дубала, голки, цапа, цапки.
ДУМКА (туман, насыщенный ис-
парениями) - (і)м(г)ля.
ДУМНИЙ - димний, курний.
ДУМОВОЙ - димовий.
ДУМОГОРНИЙ - жаровий.
ДУМОПРОВОД, ДУМОХОД, ДУМО-
ВОЛОК (канал) - димокід,
димниця; (труба) - димарь;
(лежащий бороз) - лежак, ле-
жень.
ДУМЧАТИЙ - димчастий.
ДУМЧАЩИЙСЯ - димучий, димли-
вий.
ДУННИК (грядки с дынями) -
динище.
ДУННИЙ - динячий, диньовий.
ДУНЯ (*Melo sativus Zag.*) -
диня, динька; (бухарка) -
бухарка; (дубовка) - дубів-
ка; (- позня) - зимівка,
зімниця.
ДЫРА - дірка.
ДЫРОПРОБИВНИЙ - діркувальний;
(- ная машина) - діркуваль-
ня.
ДЫРОСВЕРЛИЛЬНИЙ - діросверд-
ний.

ДІРЧАТИ - дірчастий.
ДІХАННЯ - дихання; (еди -
 нишний акт дихання) -
 від(п)одих. (Тяжеле диха-
 ние) - відсапування.
 (д. брюшноє) - черевне ди-
 хання; (д. грудное) -
 грудне дихання; (д. кле-
 точное) - клітинне дихання;
 (д. кожное) - шкур(я)не ди-
 хання; (органи дихання) -
 дихальні органи, дихальні
 оруддя.
ДИХАТЕЛЬНИЙ - дихальний;
 (дыхательная трубка) -
 trachea - дихавка;
 (-ные пути) - дихальні
 шляхи, д. хідники, д. рур-
 ки.
ДИШАТИ - дихати; (-тяжело
 вслух) - сапати; (запыхав-
 шись) - хакати, хекати;
 (что-б согреть или охла-
 дить) - хук(х)ати.
ДИШЕЛЬНИЙ, ДИШЛОВИЙ - ди-
 шельний, дишльовий.
ДИШЛО (в конском возе) -
 дишель; (в воловьєм) -
 вія; (в воловьих санях)
 - роскіп; (в плужной зап-
 ряжке) - віяце, байлова,
 тинкала. (в конском приво-
 де) - вірло; (в ветряной
 мельнице) - жёрть, вірло.
ДЮЙМ - палець.
ДЮЙМОВКА - цалівка.
ДЮНА - дюна, надм(ух)а.
ДЮННИЙ - дюнний, надмовий,
 надмуканий.

Е.

- о. праці. (- измерения) -
 мірничча о; (- кормовая) -
 кормова, годівельна о;
 (- кормовой ценности) -
 о. кормової, годівельної
 вартости; (- разверсточ -
 ная) - розподілдова о. (пай-
 ка); (- скота) - о. худо-
 би, скоту.
ЕДИНООБРАЗІЕ, ЕДИНООБРАЗ -
НОСТЬ - одноманітність;
 (монолитность) - однолітність.
ЕДИНООБРАЗНИЙ - одноманіт-
 ний; (монолитный) - однолі-
 тий; (- но) - одноманіт-
 но.
ЕДИНОРОДНИЙ - одинець, оди-
 нак, одинчик; (жен.) -
 о(е)диниця, одиначка.
ЕДИНОУТРОВНИЙ - одноматер-
 ний.
ЕДКИЙ КАЛІЙ - їдкий; (-ка-
 лий) - і. калій, потас;
 (- натр) - і. натрій, і.
 сод.
ЕКА СБОРНАЯ (*dactylis*
glomerata L) - йока.
ЕЖЕВИКА (*Rubus caesius* і
Rubus fruticosus L) -
 ожина.
ЕЖЕВИЧНИЙ - ожинник.
ЕЖЕВИЧНИЙ - ожиновий, ожин-
 ний.
ЕЗДА - їзда; (долго не
 бывшии в езде) - / об уи-
 ряжних животных / - за(ви)-
 стояний.
ЕЗКАЛИ, ЕЗДОВОЙ (о лошади)
 виїзженни, вивчений; (о до-
 рсге) - в'їзаний, колісний.
 (там нема колісної дороги,
 а тільки - пішоходна).
ЕЛКІЙ - їлкий, згірклий;
 (стать елким) - з'їлчавіти,
 згіркнути.
ЕЛКНУТЬ - їлчавіти, гіркну-
 ти.

ЕДИНИЦА - одиниця; (-време-
 ни) - о. часу; (- работы)

ЕЛОВИЙ - ялиновий, ялицевий, смерековий.
 ЕЛЬ (*Picea*) - ялина, ялиця, смерека.
 ЕМКИЙ - КСТЬ - місткий, - кість; насипчатий, - тість; вбирущий, - щість; укладистий, - тість.
 ЕСТЕСТВЕННОСТЬ - природність, натуральність.
 ЕСТЕСТВЕННИЙ - природний, натуральний; (о школе, науке) - природничий, природописний; (не искусственный) - саморідний; (общечеловеческий) - світовий.
 ЕСТЕСТВЕННО - природно, натурально; (понят по, неизбежно) - звісно, звичайно, неминучо.
 ЕСТЕСТВО - природа, натура, ество, суття.
 ЕСТЕСТВОЗНАНИЕ - природознавство.
 ЕСТЬ - їсти, (с) поживати, живитися, (- траву) - пасти; (начинать есть) - братися, взятися їжі; (есть во весь рот) - їсти пажерливо, на всю губу, пащеку.
 ЕСТЬСЯ - їстись.
 ЕФИР - етёр.
 ЕХАТЬ - їхати, (- быстро) - бігти; (- медленно) - тупати, плуганитися; (- ать верхом) - їхати верхи, бігти верхи, конем. (- гало - пом) - галоном, навскач, ускоки, чвалом. (- ать шагом) - їхати ходом, ступом; (- цугом) - у(про)с-тяж; (- в направлении к чему) - прямувати до чого; (- ать на прямой) - просту-вати, навпростець.

Ж.

ЖАБА - I. (*Rana bufo*) - жаба, роцуха; (ум.) - жабище, (ум.) - жабка, жабеня. (древесная ж.) - зеленуха, (квакуша) - крякуша. 2. (болезнь) жаба, задавлячка, дава.
 ЖАБИЙ - жабий, жабинний.
 ЖАБЕРНЫЙ - зябровий.
 ЖАБРА, ЖАБРЫ - зябри, зиви.
 ЖАБРОВИДНЫЙ - зябруватий.
 ЖАВОРОНОК (*Alauda*) - жайворонок. (Хохлатый жаворонок) - *A. cristata, rustica* / - посьмітуха, попілюха.
 ЖАДНИЧАТЬ - I. жаднувати; (сильно желать) - палко жадати чого, прагнути. 2. (скупиться) - кряжити, скупитися.
 ЖАДНО - жадібно, жадливо; (алчно) - зажерливо, несито.
 ЖАДНОСТЬ - жадоба, жада, пожадливість; (с жадностью набрасываться, наброситься) - допадатися, допастися.
 ЖАДНЫЙ - I. (хотящий пить) - жадний, спраглий; (страстный - жадібний, жагучий, пожадливый; 2. (обжорливый) - пажерливий, ненажерливий. 3. (алчный, желающий все присвоить) - жадібчий, зажерливий, загребущий, ненаситний.
 ЖАЖДА - спрага, жа(ж)да, жага, смага.
 ЖАЖДАТЬ - I. (испытывать жажду) - х(о)тіти пити, жадати пити. 2. (сильно желать) - прагнути, жадати, х(о)тіти чого.
 ЖАЖДУЩИЙ - жадний, жадібний, спраглий.

ЖАР - 1. (солнечный зной, искусственная теплота) - жар, пал. 2. (повышенная температура) - жар, горячка; (быть в жару) - горіти; (бросать в жар) - кидати в жар, обсіпати жаром. 3. (раскаленные угли без пламени) - жар, грань; (- мелкие с горячей золой) - присок; 4. (бурный камень, лигнит) - бурый вугіль, лігніт. 5. (пыл) - (за)пал; 6. (разгар) - розпал, горячий час, мент.

ЖАРА - спека, жарота; (-душная) - духота; (-парящая) - парнота, вар; (адская жара) - пекельна спека.

ЖАРЕНИЕ (действие) - смаженія, пряження, печіння, шкварення.

ЖАРИТЬ СЯ - смажити ся; пряжити ся; пектись; шкварити ся.

ЖАРКИЙ - горячий, жаркий, палкий, пекучий.

ЖАРКО - горяче, палко.

ЖАРКОЕ (жареное мясное блюдо) - печенія, печене.

ЖАРОВНЯ - жарі(о)вня, жарівниця.

ЖАСМИН (Jasminum) - яс - мин.

ЖАТВА - 1. (действие) - жаття; (начало жатвы) - зажин, зажинки; (конец жатвы) - об(до)жинки; (приступить к жатве) - зажинати; (кончат жатву) - обжатися, (о мног.) - пообжинатися. 2. (время жатвы) - жнив; (во время ж.) - жнивами, за жнив, під час жнив; (время перед ж.) - переднівок.

ЖАТВЕННЫЙ - жнивний, жнивовий, жнивварський.

ЖАТКА, **ЖАТВЕННАЯ МАШИНА**, **ЖНЕВКА** - жатка, саможатка,

жачка, жнивярка.

ЖАТЬ - жати; (жать за долг) - віджинати; (жать за часть урожая) - жати за сніп.

ЖВАЛО - (верхняя челюсть у насекомых) - жувальце.

ЖВАЧКА - 1. (процесс) - ремигання, жвакання. 2. жуїлка, жвака; (жевать жвачку) - ремигати, жувати жуїку.

ЖВАЧНИЙ - жуїний; (жвачное животное) - жуїна тварина, ремигавець, пере(від)жувач.

ЖЕВАНИЕ - жування, жвакання; (- у жвачных) - ремигання.

ЖЕВАННЫЙ - ж(о)уваний.

ЖЕВАТЕЛЬНЫЙ - жувальний.

ЖЕВАТЬ - жувати, жвакати. (у жвачных) - ремигати.

ЖЕЛАТЕЛЬНЫЙ - бажаний.

ЖЕЛАТИН - желатина.

ЖЕЛВАК - гуля, жовна.

ЖЕЛВАСТЫЙ - гулявий, жовнуватий, гудзюватий.

ЖЕЛЕЗА (glandula) - залоза; (молочная ж.) - молочнівка; (слюнная ж.) - слинівка; (предстательная ж.) - простата, присечник; (миндалевидная ж.) - мигдалик; (поджелудочная ж.) - підшлункова з.; (подчелюстная ж.) - вилична, підщелепова з.; (семенная ж.) - /яичко/ - шулятко, ядро, яечко; (щитовидная ж.) - борлакова залоза.

ЖЕЛЕЗИНА (окалина) - жужлиня.

ЖЕЛЕЗИСТО - СИНЕРОДИСТЫЙ - залізисто - ціяновий.

ЖЕЛЕЗИСТЫЙ - 1. заліз(я)истий, залізуватий. 2. (gland) залозистий, залозовий, залозуватий; (болезнь гландами, мигтиться) - залозувати. (железистая ткань) - залозова тканина.

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИК - заліз-
ничник.
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИЙ - залізнич-
ний; (ж. ветка) - з. рукав,
гилка; (ж. путь) - заліз-
на колія; (ж. управление)
- залізнична управа.
ЖЕЛЕЗНИЙ - заліз(я)ний.
ЖЕЛЕЗНЯК (камень и крепкий
кирпич) - залізняк.
ЖЕЛЕЗО - залізо; (- вол-
нообразное) - з. хвилясте;
(-двутапвовое) - з. двоко-
ритне; (-желобчатое) - з.
рівчакувате; (-вальцован-
ное) - з. вальцоване;
(-гофрированное) - з. гоф-
роване; (-зетообразное) -
з. зетувате; (-квадратное) -
з. квадратове; (-ковкое) -
з. ковне; (-котельное) - з.
казанове; (-кровельное) -
з. дахове; (-корытное) -
з. коритне; (-литое) -
з. лите, ливарне; (-лис-
товое) - залізна бляха;
(-обручное) - з. рихове;
(-оцинкованное) - з. цин-
коване; (-подковное) -
з. підковне; (-полосо-
вое) - з. штабове, листво-
ве; (-сварочное) - з. звар-
не, спогрівне; (-сортовое) -
з. сортове, обрисне;
(-проволочное) - дровове;
(-угловое) - з. кутове;
(-раскаленное) - з. рос-
печене; (-хлористое) -
залізистий хлорак;
(-хлорное) - заліз(я)ний
хлорак; (-шинное) - шин-
не.
ЖЕЛЕЗОДЕЛАТЕЛЬНЫЙ - залі-
зоробний; (ж. завод) -
з. гута, рудня.
ЖЕЛЕЗОПЛАВИЛЬНЫЙ - залізо-
топний, залізна гамарня.
ЖЕЛЕЗОПРОКАТНЫЙ - штабарний;
(ж. завод) - штабарня.

ЖЕЛЕЗОРЕЗНИЙ - залізорізний;
(ж. ножицы) - бляхарські
ножиці.
ЖЕЛЕЗОСОДЕРЖАЩИЙ - залізува-
тий, залізобсний.
ЖЕЛОБ - жолуб, улогвина, ко-
рито; (желоб для стока во-
ды) - ринва; (-на пруде) -
лотоки, опуст; (-для дна
в бочке) - (у)вторі.
ЖЕЛОБИНА - жолобина, рівча-
чок.
ЖЕЛОВИСТЫЙ, ЖЕЛОВЧАТЫЙ -
жолоб(к)уватий, жолобчастий.
ЖЕЛОВИТЬ, -ся - жолобити,
вижолоблювати, вижолобити,
ся.
ЖЕЛОВЛЕНИЕ - вижолоблювання,
жолобіння.
ЖЕЛОВОВАТЫЙ = ЖЕЛОВИСТЫЙ.
ЖЕЛОВОК - жолубок, рівчачок;
(-в бочке для дна) - у(в)-
торі.
ЖЕЛОБООБРАЗНЫЙ - жолобуватий,
улогвистий, рівчакуватий.
ЖЕЛТЕТЬ - жовкнути, жовтіти,
жовтішати, половіти.
ЖЕЛТИЗНА - жовтість, жовти(з)-
на; (ж. слабая) - пожовть.
ЖЕЛТИТЬ - жовтіти.
ЖЕЛТО - жовто.
ЖЕЛТОБРИХИЙ - жовточеревий.
ЖЕЛТОВАТОСТЬ - жовтявість,
жовтуватість.
ЖЕЛТОВАТЫЙ - жовтявий, жовту-
ватий, жовтастий.
ЖЕЛТОК - жовток, жовтовина;
(ж. образовательный) - за-
родковий жовток; (ж. пита-
тельный) - поживний жовток.
ЖЕЛТОКРАСНЫЙ - жовтогарячий,
жовточервоний.
ЖЕЛТОСТЬ = ЖЕЛТИЗНА.
ЖЕЛТОСЕРЫЙ (о масти рогат.
скота) - половий; (о масти
лошадей, гусей) - глибий,
глинястий.
ЖЕЛТОЦВЕТ (*Adonis vernalis*
горіцвіт.

ЖЕЛУХА (болезнь) - жовтя-
ниця, жовтячка.
ЖЕЛТЫЙ, ЖЕЛТЕНЬКИЙ - жов-
тий, жовтенький.
ЖЕЛТЬ (краска) - жовтянка,
жовтка.
ЖЕЛУДИННИЙ, ЖЕЛУДЕВОЙ - жолу-
дяний, жолудевий.
ЖЕЛУДИСТЫЙ - жолудистий.
ЖЕЛУДОК - шлунок; (у живот-
ных) - кендох, ковбик; (у
жавчих) - 1 -й - рукав;
2 -й - книжка, рубец, чепец;
3 -й - книжка; 4 -й - сичуг,
слиз.
(Неварение желудка) - нетрав-
ления шлуку. (На тощий ж.)
- на тще (серце). (Все
внутренности) - тельбухи,
черевні органи, оруддя.
ЖЕЛУДОЧНЫЙ - шлунковий.
ЖЕЛУДЬ, ЖОЛУДЬ - жолудь.
ЖЕЛТЫЙ - 1. жовчевий;
(ж. пузырь) - жовчник.
2. жовчний, злісний.
ЖЕЛЧЬ - 1. жовч. 2. жовч,
злостивість, злісність.
ЖЕРДЕВОЙ, ЖЕРДЯНОЙ -
жердяний, воринний, лат-
ний; (жердевая изгородь) -
/вертикальная / - частокіл,
(горизонтальная) - воринна,
корлатнагорожа.
ЖЕРДИНА, ЖЕРДЬ - жердіна,
ворина, корлата; (для
вешанья) - жертка; (для
придавливания снопов на
возу) - рубель; (для при-
давливания соломы на кры-
ше, скирде) - півзина;
(для скрепления стропил) -
банта, бангина; (на стро-
пилах под гонт или солому) -
лата, латина; (прибивать
на стропилах) - латити.
ЖЕРЕБАЯ КОБИЛА - жеребона ко-
била; (стать жеребю) -
зажеребіти.
ЖЕРЕБЕНОК - лоша(я), лоша(я)

тко; (муж. рода) - лошак;
(жен. рода) - лошичка; (го-
довалный муж. рода) - стри-
гун; (жен. рода) - стри-
гунка, (неопред. пола) -
стригча.
ЖЕРЕБЕЦ - жеребець, огир;
(племенной ж.) - жеребець-
насітник, племінник.
ЖЕРЕБИТЬСЯ - (о)жеребитись.
ЖЕРЕБИТНИЦА - лоша́тна коби-
ла.
ЖЕРНОВ - жорно, жорна, мли-
новый камінь; (верхний) -
верхняк; (нижний) - спід-
няк.
ЖЕРНОВОЙ - жоренний, жорно-
вий. (жерноковный молоток) -
оскард.
ЖЕСТКИЙ - 1. твердый, суту-
гуватий, пупкий, ж(ш)орст-
кий, шкарубкий. (Жесткая
вода) - тверда, жорстка, різ-
ка вода.
ЖЕСТКО - твердо, мультко,
шерстко, пупко.
ЖЕСТКОВАТЫЙ - твердуватий,
тверденький, пупкенький.
ЖЕСТКОКРЫЛЫЙ - твердокрилий.
ЖЕСТКОСТЬ - твердість, пуп-
кість, шкарубкість.
ЖЕСТОКИЙ - 1. жорстокий, лю-
тий, запеклий. 2. тяжкий,
судорный, нестерпный.
ЖЕСТЬ - бляха, жерсть;
(покрытый жостью) - бляхова-
ний; (покрывать ж.) - бля-
хувати, жерстити.
ЖЕСТЯНИК - бляхарь.
ЖЕСТЯНКА - бляшанка.
ЖЕСТЯНОЙ - бляшаний.
ЖЕСТЯНОЧНЫЙ - бляшанковий.
ЖЕЧЬ - палити, пекти.
ЖЖЕНИЕ - палення.
ЖЖЕННЫЙ - паленный.
ЖИВИТЕЛЬНЫЙ - живлющий,
о(від)живний.
ЖИВИТЬСЯ - 1. оживлятися,
2. (пользоваться) - живити-

ся , поживлятися .
ЖИВИЦА - живиця .
ЖИВО - 1. моторно , жваво .
 2. виразно , ясно .
ЖИВОДЕР (собачий) - гицель ,
 (переносно) - шкуролуп ,
 шкуродер , кото (козо)луп .
ЖИВОМ - 1. живий , живісінь-
 кий . (живой элемент) -
 /все живущее , живое / - живло .
 (Стать живым) - ожи (ві)ти ,
 відживитися . (Братъ живое
 участие) - брати пильну ,
 жваву участь . (Живая изго-
 родь) - живопліт . (Живой
 вес) - жива вага . 2. вираз-
 ний , ясний . 3. жвавий , мо-
 торний . (Делаться живее) -
 моторнішати , жвавішати .
ЖИВООСТЬ - (Symphytum off.)
живокіст , костолім . (Del-
 phinium consolida L) -
 сокирки , зозуліні черевіч-
 ки .
ЖИВОРОДНИЙ , живородящий -
 живородний , живоплідний .
ЖИВОРИБНИЙ - живорібний ;
 (ж. садок) - рібник , сажок ,
 сажал (в)ка .
ЖИВОСТЬ - жвавість , мотор-
 ність .
ЖИВОТ - 1. (чрево) - живіт ,
 черево . (Вверх животом) -
 горічерева ; (С большим
 животом) - череватий ; (над-
 садить , надорвать живот) -
 підвередитися . 2. (жизнь) -
 життя , буття . (Книга живо-
 та) - книга життя .
ЖИВОТНОВОД - худібник , зоо-
 технік .
ЖИВОТНОВОДСТВЕННИЙ - худібниць-
 кий , скотарський , зоотехніч-
 ний .
ЖИВОТНОВОДСТВО - худібництво ,
 скотарство , зоотехнія .
ЖИВОТНОЕ - тварина , жив (от) -
 ина , звіря , (мн.) - звірята .

(О домашнем скоте) - това-
 рина , скотина , худобина .
 (ж. плотоядное) - м'ясоїд ,
 хижак ; (ж. травоядное) -
 травоїд , рослиноїд ; (ж.
 всеядное) - всеїд ; (ж. поз-
 воночное) - хребетник , хре-
 бетна тварина ; (ж. млекопи-
 тающее) - ссавець ; (ж.
 сумчатое) - торбар ; (-прес-
 мыкающееся) - плазун ;
 (-вьючное) - в'ючак .
 (Животное царство) - тва-
 ринне царство , царство жи-
 вини , живинне царство .
ЖИВОТНИЙ мир - животинний ,
 тваринний , звірячий світ ;
 тваринність , звіринність .
ЖИВЬЕМ - живцем ; (живьем
 с'едающий) - живоїд .
ЖИВЧИЙ - 1. (Spermatozoon
 - сперматозоїд , заплідок ,
 зародок . 2. (рыболов. при-
 манка) - живець .
ЖИДКИЙ - 1. рідкий , рідень-
 кий ; (мало сгустившийся) -
 малозгустий , молодий ;
 (о молоке) - піснє ; (о нас-
 тое) - легкий , рідкий .
 2. (противоположно к твер-
 дый) - рідкий , текучий ,
 пливучий , плинний , лікий .
 3. безсильний , кводий .
ЖИДКОВАТИЙ - ріденький , рід-
 куватий , обрідний , порідкий .
ЖИДКОСТЬ - 1. (качество) -
 рідкість . 2. (вещество) -
 рідина , течиво , теч , плин .
ЖИДЕТЬ - рідшати .
ЖИЖА , **ЖИЖИЦА** - 1. (в варе-
 ной пище) - юха , юшка ,
 щерба , щерби́чка . 2. (все
 слишком жидкое) - рідота .
 (ж. навозная) - гноївка ,
 гнойовиця .
ЖИЖЕ - 1. рідший , рідкіший .
 2. рідше , рідкіш (е) .
ЖИЗНЕДАТЕЛЬНИЙ - живодавчий ,

животворчий, життє-датний.
ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТЬ - живо-
 діяльність, живець, жит-
 т(во)єва сила.
ЖИЗНЕННОСТЬ - життєвість,
 животність.
ЖИЗНЕННИЙ - життє(е)вий,
 живущий; (почерпачь жиз-
 ненные соки) - живітисся;
 (ж. путь) - життєва путь,
 стежка, шлях, нива; (ж.
 опыт) - життєвий досвід;
 (ж. припасы) - живність;
 (ж. сила) - життєва сила,
 живець.
ЖИЗНЕННО - життєво, згід-
 но з життям.
ЖИЗНЕРАДОСТНОСТЬ - живора-
 дісність, радість життя.
ЖИЗНЕРАДОСТНЫЙ - живорадіс-
 ний, радий із життя.
ЖИЗНЕСПОСОБНОСТЬ - життє-
 здатність, живучість.
ЖИЗНЕСПОСОБНЫЙ - життєздат-
 ний, живущий.
ЖИЗНЬ - жи(во)ття; (вре-
 мя жизни) - протяг життя,
 вік; (образ жизни) -
 прожиток, побут, життя.
 (в жизни) - за життя,
 за живота, в житті; (ни-
 когда в жизни) - з-роду-
 віку; (вся жизнь) - по-
 кіль життя, до віку;
 (пожизненный) - доживот -
 ний; (жизнь современная) -
 сучасність; (супружеская
 жизнь) - шлюбне життя,
 подружнє життя; (вызвать
 к жизни) - оживити, спло-
 дити; (лишать жизни) -
 страчувати, стратити,
 (по)збавити життя, віку;
 (пожертвовать, заплатить
 жизнью) - наложити голо-
 вою; (портить ж.) - заї-
 дати вік; (укоротить ж.)
 вкоротити, вмалити віку;

(провести ж.) - звікувати,
 вік вікувати; (борьба не
 на жизнь) - боротьба до
 загибну; (безрадостная ж.) -
 безпросвітне, безрадісне
 життя; (холостяцкая ж.) -
 бурлакування; (совместная
 жизнь) - спільне, сумісне,
 сокупне життя.
ЖИЛА - I. (анат.) - жил(к)а.
 2. (минер. или водяная) -
 жил(к)а; (ж. рудная) -
 жила рудяна, хідня рудяна.
ЖИЛИСТЫЙ - жилавий, жилува-
 тий; (делаться жилистым) -
 жилавити.
ЖИЛИТЬСЯ - надиматися, нап-
 ружуватися.
ЖИЛИЩЕ - оселя, житло, гос-
 пода, домівка; кіш, киш -
 ло.
ЖИЛИЩНЫЙ - житловий, меш-
 кальний.
ЖИЛКОВАТЫЙ - жил(к)уватий,
 жилчастий, волокнястий.
ЖИЛЬНЫЙ - жилловий, (жилная
 залежь) - жиллове зложисще;
 (жилная горная порода) -
 жиллова гірська порода.
ЖИР - сить, сало, жир,
 тук; (топленный говяжий,
 бараний, козий) - лій;
 (- топленный свиной, гуся-
 ный) - смалець; (внутрен-
 ний ж.) - здір; (тонкий
 слой ж. на жирности) -
 (о)суга; (капля ж. на жир-
 ности) - скалка, (рыбий
 жир) - три(а)н, риб'яча
 сить.
ЖИРЕТЬ - (по)сїтішати, (по)-
 ситшати, (по)гладшати.
ЖИРНО - сїто, масно, товс-
 то (мы теперь товсто живем-
 мо).
ЖИРНОСТЬ - сїтість, глад -
 кість.
ЖИРНЫЙ - I. гладкий, сїтий,

опасистий. 2. масний ;
(о глине , земле , угле) -
ситий , мастний ; (о чер-
ноземі) - буйний ; (жир-
ное пятно) - масна пляма ;
(жирний блиск) - / мин. / -
масний блиск.

ЖИРОВИК - I. (жировой на-
рост) - жирвак. 2. каганець
3. (камень - жировик) -
(Steatites) - камінь-
жировик, стеатит.

ЖИРОВОЙ - лойовий ; (жиро-
вая бесплодная ветка) -
водяна гілка , вовчок.

ЖИРОТОПНЯ - салган.

ЖИТНИЦА - клуня , стодола,
житниця.

ЖМУРИТЬСЯ - мружити , ся,
жмурити , ся.

ЖУЩИЙ - I. тісний. 2. мульт-
кий.

ЖУХИ (из семян) - макуха ;
(ж. из свеклы) - жом , жма-
ки.

ЖНЕЦ - жнець ; (принадлежа-
щий жнецу) - жнеців.

ЖНЕЯ , ЖНИЦА - I. жая,
жниця. 2. (машина) - жатка,
саможатка , жачка , жнивар -
ка.

ЖНИВО , ЖНИВЬЕ , ЖНИЩЕ - стер-
ня , стернина ; (из под
травы) - пакоси ; (жнивье,
по которому посеян хлеб без
вспашки под борону) - на-
волик.

ЖНИТВИНА (солома на корню)
- стерня , стерен ; (один
пенек) - стернина.

ЖНИТВО , ЖАВТВА - жнивà ;
(убирать хлеб) - жнивувати.

ЖОЛОВ = ЖЕЛОВ.

ЖОЛУДЬ - жолудь ; (собир.) -
жолуддя , дубовий жир.

ЖЕРЕБИ - I. жереб , жеребок.
2. доля , талан.

ЖОРСТВА - жорства , ситець,
шутер , (г) ромушина.

ЖУЖЕЛИЦА - I. (зоол.) -
бігун , біжак , жукелиця.

2. (остатки кам. угля после
сгорания) - жукелиця.

ЖУЖАНИЕ - (пчелы , мухи) -
дзюжання , брєніння ; (- куз-
нечика , сверчка) - сюрчан-
ня , стрекотання ; (- кома-
ра , жука) - гудіння.

ЖУЖАТЬ - дзюжати , брєні-
ти , деркотіти , густі ; (о
веретене , сверчке) - сюрча-
ти , хурчати.

ЖУК - жук ; (самка) - жучи-
ха ; (ж. бронзовий) - олен-
ка ; (ж. майский) - хрущ ;

(шпанская муха) - майка ;

(ж. навозный) - гношовик ;

(ж. носорог) - носоріжок ;

(ж. олень) - тур , рогац ;

(ж. клещатый) - кравчик ;

(ж. хлебный) - куз(ь)ка , хлі-
боїд ; (ж. долгоносик) -

носаль , носарь ; (ж. скри-
пун) - музичка ; (ж. бо-
жья коровка) - сдєнєчко , зо-
зўлька ; (ж. светляк) - світ-
ляк , блищак.

ЖУРАВЛЬ - журавель , весє-
лик ; (самка) - журавка.

ЖУРЧАНІЕ - дзюркоті(а)ння ,
дзюркіт , дзюркоті(о)ти ,

б(г)урчати , брєніти.

ЖУРЧАЩИЙ - дзюркотливий , бур-
котливий.

3.

ЗААРТАЧИТЬСЯ - зноровитися ,
занатуритися , згєдзєкатися.

ЗАБЕРЕМЕНИТЬ - завагот(н)і-
ти ; (о корове) - стати
тільною ; (о кобыле) - заже-
рєбіти , стати жеребною ;

(о свинье) - запоросіти;
 (об овце, о кошке) - ста-
 ти кітною; (о суке) -
 стати ще(і)нною.
ЗАБИВАТЬ - забивати;
 (захватывать передние ноги
 задними) - нагонити, кувати;
 (забивание: захва-
 тывание передних ног зад-
 ними) - нагін.
ЗАБИВКА (повреждение пута
 ноги копытом соседней) -
 забій, засічка.
ЗАБОЛАЧИВАНИЕ - заболочу-
 вання, болотіння, за-
 багнення.
ЗАБОЛАЧИВАТЬСЯ - болотні-
 ти, багніти.
ЗАБОЛЕВАНИЕ - захорування,
 занедужання; (предрас-
 положение к заболеванию) -
 нахил(ьність) до захору-
 вання; (невосприимчи-
 вость к заболеванию) -
 імунітет, невразливість до
 захорування.
ЗАБОЛЕТЬ - захворіти, зане-
 дужати, заслабнути; (о
 многих) - похворіти, пос-
 лабнути.
ЗАБОЛОНЬ - біль, заболонь.
ЗАБОЛОЧЕННЫЙ - зболотнілий,
 забагнений.
ЗАБОР - б(п)аркан, часто-
 кіл, ділування; (плетень) -
 пліт, тин, ліса.
ЗАБОРА - гард, забора.
ЗАБОРАНИВАТЬ, ЗАБОРОНИТЬ -
 (до посева) - заскорочува-
 ти, заскородити; (после
 посева) - заволікати, заво-
 лочити; (заборанивать
 посев не пахавши) - сіяти
 наволоком, наволокою.
ЗАБРАКОВАТЬ - збракувати,
 зганьжувати.
ЗАБУРЛИТЬ - забурхати, за-
 клекотіти, забулькати.

ЗАБУРНИК - свідєрок.
ЗАБУТИТЬ - загрузити, за-
 бутити.
ЗАВАРИВАНИЕ - заварювання,
 запарювання.
ЗАВАРНОМ (корм) - запаре-
 ний.
ЗАВАРКА - I = ЗАВАРИВАНИЕ;
 2. (железо) - спогрівання,
 зварка.
ЗАВЕРТКА, (ОТВЕРТКА) -
 закрутень; (привязь оглоб-
 ли к саням) - прикрутень,
 завертень.
ЗАВЕТРЕННЫЙ - затишений.
ЗАВЕТРЕНЕТЬ - зв'янути,
 змарніти.
ЗАВЕТРЕНЕЛЫЙ - зав'ялий,
 змарнілий.
ЗАВИНТИТЬ - загвинтити.
ЗАВИТОК - кучерь, звій,
 завійка, пуколь, стручок;
 (покрыться завитками) - за-
 кучерявитися.
ЗАВОД - фабрика; (завод,
 водочный) - вінниця, тураль-
 ня, горішня; (завод вос-
 ковой) - воскобійня; (за-
 вод дрожжевой) - дріжчарня;
 (завод железодельный) -
 рудня; (- жестяной) -
 бляхарня; (завод кирпич-
 ный) - цегельня; (завод
 кожевенный) - гарбарня;
 (завод конский, конный) -
 завід кінський; (- костеоб-
 жигательный) - костопальня;
 (завод крахмальный) - крох-
 мальня; (завод лесопиль-
 ный) - тартак; (- медно-
 плавильный) - котлярня;
 (- маслодельный) - масло-
 робня; (- металлопла-
 вильный) - гамарня; (завод
 мыльный) - мильярня; (завод
 рыбный) - забрід; (- пиво-
 варенный) - бровар(ня);
 (завод пороховой) - поро-

хівня; (завод поташний) -
 буда; (завод свечной) -
 свічкаря; (- селитрен-
 ний) - бурти; (-стекля-
 ной) - гута; (завод
 сахарний) - цукроварня;
 (завод салотопенний) - сал-
 ган, салотопня; (завод
 сироваренний) - сироварня.
 ЗАВОДСКОЙ - 1. (о матери-
 алах) - фабрицький. 2. (о
 животных) - завідський,
 племінний.
 ЗАВОДЧИК - 1. фабрикант .
 2. (животновод) - завід-
 чик. 3. (жеребец , бик) -
 жеребець, оґир, племін-
 ник, ста́дник, на́сінник.
 ЗАВОЛОКА, ЗАВОЛОК (вете-
 ринарн.) - заволока.
 ЗАВОРОТ (кишек) - закрут.
 ЗАВЯДАТЬ, ЗАВЯНУТЬ - (за) -
 в'янути, (з) облякнути.
 ЗАВ'ЯЗЬ - в'язь, зав'язок,
 пуп'янок, пуп'яшок.
 ЗАГАР - засмалення, смага
 смаглія.
 ЗАГЛАВІЕ - оглав, заголо-
 вок.
 ЗАГНИВАНІЕ - загнивання,
 трухлявіння.
 ЗАГНИВАТЬ, СЯ - загнивати,
 ся, трухлявіти.
 ЗАГНОИТЬСЯ (о ранах) -
 загноїтисся, взятисся
 гноем; (о глазах) - заки-
 сати.
 ЗАГНУТЫЙ - загнутий; (о
 рогах) - закручений;
 (о клюве) - гачкуватий,
 закандэбоний.
 ЗАГОН - 1. загін, загоро-
 да, обора, кошара. 2. (по-
 лоса поля) - загін;
 (орать загон в свал) -
 орати в склад; (- в роз-
 вал) - в розгін; (в пер-
 вом случае посреди загона
 будет гребень) - склад,

(в другом случае двойная)
 - розгінна борозна.
 ЗАГОРАЖИВАТЬ, ЗАГОРОДИТЬ,
 СЯ - за(об)горожувати, ся;
 за(об)городитися, (об)ти-
 нити, обплести, ся.
 ЗАГОРЕЛЫЙ - засмалений.
 ЗАГОРЕТЬ - засмалитися.
 ЗАГОТОВИТЬ - заготувати,
 запастись, по(на)стача(и)ти.
 ЗАГОТОВКА, ЗАГОТОВЛЕНИЕ -
 заготування, запасання,
 по(на)стачання.
 ЗАГРАДИТЬ - 1. загорожувати,
 загородити. 2. (воду) -
 загатити, затамувати.
 ЗАГРЕВАТЬ, ЗАГРЕСТИ - заг-
 ромажувати, загрибати,
 загромадити, загребти.
 (Собранный колос после
 уборки урожая) - загро-
 мадки, загребини.
 ЗАГРОМОЗЖИВАТЬ, ЗАГРОМОЗ-
 ДИТЬ - завалювати, зата-
 расовувати; завалити,
 затарасувати.
 ЗАГРУБЕЛЫЙ - загриблий,
 затверділий, зашкарублий,
 закапублий.
 ЗАГРУБЕТЬ - загрибти,
 затверднути, зашкаруб(и)-
 нути, закапуб(и)ти.
 ЗАГРУЗКА (процесс) - нала-
 дування, навантаження.
 ЗАГРУЗОЧНЫЙ - вантажний;
 (- отверстие) - вантажна
 відгулина.
 ЗАГРЯЗНЕНИЕ - забруднен-
 ня, занечиснення, засмі-
 чення.
 ЗАГРЯЗНЕННЫЙ - забруднений
 занечиснений, засмічений.
 ЗАГРЯЗНЯТЬ - бруднити,
 забруднювати, занечис(ув)я-
 ти, засмічувати, засміти-
 ти.
 ЗАГУСТЕТЬ - з(а)густнути,
 загустіти, затужавіти.
 ЗАД - зад; (у птиц) -

купер, куприк; (широко-
задний) - широкозадий,
купратий; (узкозадий) -
шилозадий, швайкуватий,
(с опустившимся задом) -
вислозадий.
ЗАДАВАТЬ, ЗАДАТЬ (корм) -
давати, дати; (многим) -
по(за)давати.
ЗАДАВАЕМЫЙ КОРМ - даванні
корм, давана паша.
ЗАДАЧА (корма) - задаван-
ня, закладання.
ЗАДВИЖКА - засув.
ЗАДВИЖНОЙ - засувний.
ЗАДЕЛКА - 1. (семян) - за-
гортання, закривання на-
сіння. 2. (столяр.) - зап-
равляння; (камнем.) -
замурування.
ЗАДЕЛЬНИЙ - закладний,
акордний; (-плата) -
закладна, акордна платня.
ЗАДЕРЕВЕНЕЛЫЙ - задеревене-
лий, задубілий, закацуб-
лий.
ЗАДЕРЕВЕНЕТЬ - з(а)дере-
веніти, задубі(ну)ти,
закацуб(ну)ти.
ЗАДЕРЖАНИЕ, ЗАДЕРЖКА -
1. затримок. 2. (мочи) -
запір сечі, безсеччя.
ЗАДЕРНУТЫЙ - задернований,
у(в)рослий.
ЗАДЕРНУТЬСЯ - задернувати,
ся, задернитися, ся, за(в)-
рости, зацілінитися.
ЗАДНЕПРОХОДНЫЙ - відхід-
никовий; (-отверстие) -
відхідник, калюх.
ЗАДНИЙ - задній, затиль-
ний; (з. часть туши) -
огузок, озадок.
ЗАДОЖАТЬ - задовжитися,
заборгуватися.
ЗАДОЛЖЕННОСТЬ - задовжен-
ність, заборженність;
обтяження боргами.
ЗАДОРИНА (в дереве) - за-

дирка.
ЗАДЫШКА - за(я)духа, диха-
виця.
ЗАДЫХАТЬСЯ, ЗАДОХНУТЬСЯ -
задихуватися, задихнутися.
ЗАЖЕЛКЛЫЙ, ЗАЖЕЛТЕЛЫЙ -
з(по)жовклий.
ЗАЖЕЛКНУТЬ - з(по)жовкнути.
ЗАЖЕЛТЕТЬ - зажовтіти.
ЗАЖЕЛТИТЬ - пожовтіти.
ЗАЖИГАНІЕ - запалювання;
(-света) - засвічування.
ЗАЖИМ - 1. (процесс) - стис-
кання; 2. (прибор) - затис-
кач; (-для кастрации) -
лещата.
ЗАЖИМАТЬ - стискати.
ЗАЖИТОЧНОСТЬ - заможність,
достатки.
ЗАЖИТОЧНЫЙ, -НО - заможний,
достатний, багатенький,
куркуль.
ЗАБОР (промежуток между
зубьями двух колес) - ляз;
(промежуток между досками в
заборе) - гулянка.
ЗАЗУБРИВАТЬ, -СЯ - вищероблю-
вати, ся; по(ви)щеройти, ся.
ЗАЗУБРИНА - щеройна, визуб-
лина.
ЗАЗЫВАТЬ, ЗАЗЫВНУТЬ - за(при)
мерзати, за(при)мерзнути.
ЗАЗЫБИНА - замерзлизна, при-
мерзле місце.
ЗАЗЫБЛИЙ - за(при)мерзлий.
ЗАИЛЕНИЕ - замулювання,
зашлямовування. (устранять
заиление) - шлямувати.
ЗАИДЕТЬ, -СЯ - замулювати,
замулити, ся.
ЗАИЛЕННЫЙ - замуленый, заш-
лямованный.
ЗАКАЗНИК (лес) - заказ(а)-
ний, заповідний, забороне-
ний ліс.
ЗАКАЛ - гарт.
ЗАКАЛИВАТЬ, ЗАКАЛИТЬ -
(за)гартувати.
ЗАКАЛИНА - закалець; (хлеб

с закалиной,)- глевкий
хліб, глевть(я)к.
ЗАКАЛКА - гартування.
ЗАКАЛОЧНИЙ - гартівний;
(закалочная печь)- гар-
товня.
ЗАКАПЧИВАТЬ, ЗАКОПТИТЬ -
закопчувати, задимлюва-
ти, закурювати, вудити
закрптити, задимити, за-
курити.
ЗАКАРМЛИВАТЬ, ЗАКОРМИТЬ -
І.- за(об)годовувати,
об(за)годувати. 2. в(від)-
годувати.
ЗАКАРМЛИВАНИЕ - І. обго-
довування; 2. від(в)годо-
вування.
ЗАКАШИВАТЬ, ЗАКОСИТЬ -
зако(сє)шувати, закоси-
ти.
ЗАКАШИВАНИЕ - зако(сє)-
шування.
ЗАКВАСКА (для теста)-
розчина, опара, дріжки,
(для выделки сыров, брин-
зы)- гляг, тяг.
ЗАКВАСИВАТЬ, ЗАКВАСИТЬ -
заквашувати, запарювати,
заквасити, запарити.
ЗАКИСАНІЕ - закисання.
ЗАКИСАТЬ, ЗАКИСНУТЬ -
за(с)кисати, за(с)кис-
нути.
ЗАКИСЬ (хим.)- недокис.
ЗАКЛАДЫВАТЬ, ЗАЛОЖИТЬ -
І. (имущество)- заста-
(но)вляти, заставити.
2. (камнем)- замуру(ов)у-
вати; 3. (сена, соло-
мы)- закидати, закинути,
(по)класти. 4. (запрягать
лошадей)- запряг(а)ти
коні.
ЗАКЛАДКА-І. (здания) -
закладины; 2. (камнем)-
замурування; 3. (сена,
соломы)- закидання, зак-

ладання. 4. запрягання.
ЗАКЛЕИВАТЬ, ЗАКЛЕИТЬ - за-
ліплювати, задіпити; (ка-
рюком)- закарючувати, за-
карючити.
ЗАКЛЕПКА - І. заклёпка,
нота. (- бочарная) -
бондарна; (- котельная)-
казанова. 2. (процесс)-
заклепування, нютування.
ЗАКЛЕПОЧНЫЙ - нютовий,
(отдел завода)- нютівня.
ЗАКЛИНИВАТЬ, ЗАКЛИНИТЬ -
плішити, клинцювати, за-
лішувати, заклинцювувати,
заплішити, заклинцювати.
ЗАКЛИНОК - (за)плішка.
ЗАКЛЮЧАТЬ, ЗАКЛЮЧИТЬ -
І. (содержать в себе)-
містити, обіймати, мати в
собі; 2. (выводит заключение)- робити висновок,
виводити, виносити, вино-
вувати.
ЗАКЛЮЧЕНИЕ - І. висновок.
2. кінець, приконеччя.
(В заключение)- на-при-кі-
ці.
ЗАКОВКА - заковування.
ЗАКОВЫВАТЬ, ЗАКОВАТЬ - за-
ковувати, закувати (коня).
ЗАКОСТЕНЕЛЫЙ - за(с)косте-
нілий.
ЗАКОСТЕНЕТЬ - за(с)костені-
ти.
ЗАКОЧЕНЕЛЫ - задуб(і)лий,
закляклий.
ЗАКОЧЕНЕТЬ - задубіти, за-
дубнути, закладнути.
ЗАКРАИНА - вінця.
ЗАКРЕПА - закріпка, рихва,
урвант, плішка і т.и.)
ЗАКРЕПЛЕНИЕ - І. закріплен-
ня, зміцнення; 2. (фикса-
ция)- фіксація, дкріплен-
ня. 3. (- особенностей в
потомстве)- усталення,

14

закріплення (певних прикмет серед нащадків).

ЗАКРЕПІТИ, ЗАКРЕПИТИ -

1. закріпляти, зміцняти, закріпити, зміцнити ;

2. (- особенности в по-томстве) - закріплювати, закріпити, усталювати, усталити .

ЗАКРОМ - засік.

ЗАКРУГЛЕННЯ - (процесс) - заокруглювання, закруглення ; (предмет) - закрут.

ЗАКРИВАТИ, ЗАКРИТИ -

(крышкой) - закривати, закрити ; (дверь) - зачиняти, зачинити ; (кран) - закрутити гранта.

ЗАКУПОРИВАТИ, -СЯ, ЗАКУПОРИТИ, -СЯ-І- (за)коркувати, затискати, затиснути, затуляти, затулити, ся.

2. затушувати, ся. 3. (о ране, забиться гноем) - заснічуватися, заснітитися.

ЗАКУПОРКА - (за)коркування, затуляння, затискання ; (о ране) - заснічування, заснічення.

ЗАЛЕГАННЯ - уложення, зложище, залягання ; (-первоначальное) - первинне ; (-вторичное) - вторинне.

ЗАЛЕЖЬ (геолог.) - зложище, поклад ; (о поле) - переліг, обліг, цілина.

ЗАЛИВ - затдка, сага, заворот, заводь.

ЗАЛИВАТИ, ЗАЛИТИ (водой) - зали(ва)ти, затоплювати.

пойнімати, затопити - (вода пойняла) ; / - свинцом / - обциновувати.

ЗАЛИВНОЇ - заливної, довінний ; (заливної луг) - затон, пійма.

ЗАЛИВКА - заливання.

ЗАЛИВОЧНИЙ - заливний.

ЗАЛОГ - 1. заста(но)ва, заклад. 2. (о поле) - переліг, цілина.

ЗАЛОЖИТИ = ЗАКЛАДЬВАТИ.

ЗАЛОМ - залім, (о копыте) - заломаний копит, ратниця.

ЗАМАЗА(ЗЫВ)АТИ - замаз(ув)ати ; (-щель, трещину) - зашпарувати ; (заштукату - рить) - затинкувати ; (о стекле) - закітувати.

ЗАМАЗКА - 1. (процесс) - замазування, (стекло, ме - тал) - кітування. 2. (предмет) - замазка, (для стек - ла, металлу) - кіт ; (-садо - вая) - вар.

ЗАМАЗАТИ - замазати, замас - тити ; (щель, трещину) - зашпарувати ; (стекло, ме - тал) - закітувати ; (заш - тукатурить) - затинкувати.

ЗАМАРИВАННЯ (вредителей) - труїння, заморювання ; (- голодом) - захарчування ; (замор рыбы от недостатка воздуха) - за(при)духа.

ЗАМАТЕРЕЛИЙ - застарілий, задавнений ; затверд(і)лий.

ЗАМАТЕРЕТЬ - застаріти, ся, затверднути.

ЗАМЕДЛЕННЯ - забара, (за) - гаяння, (за)гайка, піннява, за(с)(при)пізнення.

ЗАМЕДЛЯТИ, ЗАМЕДЛИТИ, -СЯ - (за)гаїтися, (за)барити, ся, (за)длітися, за(с)(при)піз - ня(й)тися.

ЗАМЕР (газа) - визначення кількості газу.

ЗАМЕРЗАННЯ - замерзання.

ЗАМЕРЗАТИ, ЗАМЕРЗНУТИ - за - мерзати, замерзнути ;

(о воде) - (за)шёрхну - ти ; (о грязи) - (за)кацю - нути.

ЗАМЕРЗШИЙ - (за)мерзлий.

ЗАМЕЩАТИ, ЗАМЕСТИТИ - заміш

ти, замістити, заступити.
ЗАМЕЩЕНИЕ - заміщення, заступлення.
ЗАМКНУТЬ, ЗАМЫКАТЬ, -СЯ - замикаєти, замкнути, ся, стулятися, стулити, ся.
ЗАМКНУТЫЙ - замкнений.
ЗАМКНУТОСТЬ - замкненість.
 (жити замкнуто) - одлюдно.
ЗАМОК - замок; (- висячий) - колодка; (замок арки) - вершок луку.
ЗАМОРЫШ - замірок, миршак, терлич.
ЗАМЫКАНИЕ (тока) - злучення току.
ЗАМЫКАТЕЛЬ (тока) - злучник току.
ЗАМЫКАТЬСЯ = ЗАМКНУТЬСЯ.
ЗАМЫКАЮЩИЙ (клетка) - замикальний.
ЗАМЫЧКА - защипка, засувка.
ЗАМША - шведська шкура, замша.
ЗАНЕСТИ, ЗАНОСИТЬ - 1. занести, заносити; 2. (в книгу, в журнал) - записувати, записати, занотувати; 3. (-илом) - за(при)-(на)мулюватися, за(при)-(на)мулитися.
ЗАНИМАТЬ, ЗАНЯТЬ - 1. займати; 2. (о поле) - засівати, засіяти; засажувати, засадити; 3. (о деньгах) - позичати.
ЗА(Н)УЗДЫВАТЬ, ЗА(Н)УЗДАТЬ - загнуздувати, гнуздати; (о мног.) - позагнуздувати.
ЗАНЯТЫЙ - 1. зайнятий; 2. позичений; 3. (пар) - засіяний.
ЗАОБЛАЧНЫЙ - над(по-над)-(по-за)хмарний.
ЗАПАИВАТЬ, ЗАПАЯТЬ - залют(ов)увати.
ЗАПАЙКА (процесс) - лю-

тування; (предмет) - лютування.
ЗАПАЛ - запал, охват, запалення; (получить запал) - запалитися.
ЗАПАЛЕННЫЙ (о лошади) - запалений, охвачений.
ЗАПАРИВАНИЕ - запарювання.
ЗАПАРИВАТЬ, ЗАПАРИТЬ - запарювати, запарити.
ЗАПАРНИК - запарник.
ЗАПАРНОЙ (корм) - запарений.
ЗАПАСНОЙ - запасний, покладний.
ЗАПАХ - пах, пахощі, дух.
ЗАПАХИВАНИЕ - за(при)брювання.
ЗАПАХИВАТЬ - за(при)брювати.
ЗАПАШНИК - рало, дряпак, буюкер, крумер.
ЗАПИРАТЬ, ЗАПЕРЕТЬ - заперти, зачинити, замкнути; запираєти, зачиняти, замикаєти.
ЗАПИРАЮЩИЙ - замикальний.
ЗАПИСЬ - запис; (з. племенные) - родоводи, розплідові записи; (записи пробных удоев) - записи пробних видоїв.
ЗАПЛЕСНЕВЕЛЫЙ - цвілий, за(по)цвілий, пліснявий.
ЗАПЛЕСНЕВЕТЬ - за(по)цвісти, запліснявіти, поснидіти.
ЗАПОВЕДНЫЙ, ЗАПРЕТНЫЙ - заказ(а)ний, заборонений, заповідник (лес).
ЗАПОЛНЯТЬ, ЗАПОЛНИТЬ, -СЯ - заповнювати, заповнити.
ЗАПОН - запиначка, хвартух.
ЗАПОР - 1. засув. 2. (об-stiratio) - закрєп, (у лошадей) - чємер.
ЗАПРЕВАННИЕ - 1. загрівання, запрівання. 2. (спины, холки, шеи) - спарєння.

ЗАПРЕВАТЬ, ЗАПРЕТЬ - при-
ти, грітися; (запревать-
ся :о сене, мякине и
проч.) - загріватися,
загрітися, зігрітися.
ЗАПРЕЛЫЙ - прілий, зіпрі-
тий.
ЗАПРУДА - гребля, гать,
гатка, загата, тама,
гарт.
ЗАПРУДНЫЙ - загатний,
греблевий.
ЗАПРУЖИВАТЬ, ЗАПРУДИТЬ -
загачувати, загатити, за-
там(ов)увати.
ЗАПРУЖИВАНИЕ - за(пере)-
гачування.
ЗАПРЯЖКА - 1. (процесс) -
запрягання, 2. спосіб за-
прягання; (повозка с ло-
шадью и с упряжью) - зап-
ряг.
ЗАПУТАННЫЙ - заплутаний,
по(за)мотаний.
ЗАПУТАТЬ, ЗАПУТЫВАТЬ -
(по)заплутувати, замотува-
ти, по(за)мотати.
ЗАПЫЛИВАНИЕ - 1. (процесс) -
запорошування; 2. (ботан.)
- запорошення, запилення.
ЗАПЫЛИТЬ, ЗАПЫЛИВАТЬ, -СЯ -
1. запорошувати, -ся, за-
порошити, -ся, припасти пи-
лом. 2. (ботан.) - запилю-
вати, -ся, запилити, -ся.
ЗАРАЖАТЬ, ЗАРАЗИТЬ, -СЯ -
зараж(ув)ати, -ся, зарази-
ти, -ся, замітити.
(бактериями) - при(за)ще-
пити; (- коростю) - (за)-
коростявити; (- паршами) -
(за)паршивіти.
ЗАРАЗА - зараза, заметь;
(инфекционная) - пошесть,
епідемія; (на скоте) -
епізоотія.
ЗАРАЗИТЕЛЬНОСТЬ - зараз-
ливість.
ЗАРАЗЛИВЫЙ - заразний,

заразливий, чіпкий, пошестний,
інфекційний.
ЗАРАЗИХА (Orobanchе) -
вовчок.
ЗАРЖАВЕЛЫЙ - іржавий.
ЗАРЖАВЕТЬ - за(і)ржавіти.
ЗАРЖАВИНА - іржа; (ржавчина
на растениях) - іржа. (Унич-
тоженный ржавчиною) - зіржа-
вілий.
ЗАРОДИТЬ, ЗАРОЖДАТЬ, -СЯ -
зародитися, зачатися, заклё-
нутися; зароджуватися,
закльовуватися; (у расте-
ний) - зав'яз(ув)атися; (про-
ростать) - кильчитися, ключи-
тися, пускати кільця, ключ-
ки.
ЗАРОДЫШ - зародок, зав'язок,
заплід, зачаток.
ЗАРОДЫШЕВЫЙ - зародковий.
ЗАРОСЛИНА - бур'яний, чагарі.
ЗАРОСТАТЬ - 1. заростати,
зарости; 2. загоюватися, за-
тягуватися, заживати; (за)-
гоїтисся, затягтисся.
ЗАРОСШИЙ - зарослий; (-бурья-
нами) - бур'януватий.
ЗАРТАЧИВАТЬСЯ, ЗАРТАЧИТЬСЯ -
упиратися, норувітисся;
упертися, знорувітисся.
ЗАРУБАТЬ, ЗАРУБИТЬ - 1. почи-
нати рубати. 2. зарубати,
закарбувати.
ЗАРУБИНА, ЗАРЕЗКА - карб,
зарубка.
ЗАРУБКА - (процесс) - зарубу-
вання; (насечка) - карб,
зарубка, зарубина.
ЗАРЯД (в оружии) - набій;
(- электрический) - наснага.
ЗАРЯДКА (электрич.) - нас-
нажування (процесс).
ЗАРЯКАТЬ, ЗАРЯДИТЬ (оружие) -
наби(ва)ти; (электрич.) -
наснажувати, наснажити.
ЗАСАРИВАНИЕ, ЗАСОРЕНИЕ -
(пылю) - запорошування, за-
порошення; (илом) - замулю-

вання ; (сорними травами) - засмічення, забур'янення.
ЗАСАРИВАТЬ, ЗАСОРИТЬ, -СЯ- (пылью) - запорошувати, засмічувати, запорошити; (илом) - замулювати, замулити; (- сорними травами) - засмітити, -ся, забур'янитися.
ЗАСАСЫВАНИЕ - засмоктування, засисання, за(в)тягання.
ЗАСАСЫВАТЬ, -СЯ, ЗАСОСАТЬ, - засмокт(ув)ати, зас(и)сати, за(в)тяг(а)ти.
ЗАСВЕРЛИВАТЬ, ЗАСВЕРЛИТЬ - завірчувати, завертіти; засвердлювати, засвердли-ти.
ЗАСЕКА - засіка.
ЗАСЕКАНИЕ (задевание ногой за соседнюю) - засікання.
ЗАСЕКАТЬ (делать насечку) - накарб(ов)увати.
ЗАСЕКАТЬСЯ, ЗАСЕЧЬСЯ - засік(а)тися.
ЗАСЕЧКА - засік.
ЗАСКОБИТЬ - заклам(о)ри-ти.
ЗАСЛАНИВАТЬ, ЗАСЛОНИТЬ, ЗАСЛОНИТЬ - закри(ра)ти, затуля(й)ти, завли(ур)а-ти; (- печь) - заслонити; (-свет) - застувати.
ЗАСЛОН, ЗАСЛОНКА (в печи) - заслінка; (- в аппарате, машине) - затулка; (открыть заслонку) - відтули-ти, відслонити.
ЗАСОЛИВАТЬ, ЗАСОЛИТЬ - засолювати, засолити.
ЗАСОЛОНЕТЬ - просоліти.
ЗАСОРЕНИЕ - засмічення.
ЗАСОРЕННОСТЬ - засмічен-ність; (- желудка) - за-пертя шлунку.
ЗАСОРЕННЫЙ - засмічений; (-желудок) - забитий шлунок.

ЗАСОХШИИ - за(в)сохлий.
ЗАСОХНУТЬ, ЗАСЫХАТЬ - по(в)(за)сохнути, засыхати, по(в)(за)схнути.
ЗАСТОПОРИТЬ - спинити, загальмувати.
ЗАСУХА - по(за)суха, суша.
ЗАСУШИВАТЬ, ЗАСУШИТЬ - засушувати, за(по)сушити; позасушувати.
ЗАСУШКА - засушування.
ЗАСУШЛИВЫИ - посушний, посушливий.
ЗАСЫПКА - засипання.
ЗАСЫХАТЬ, ЗАСОХНУТЬ - в(за)сихати, в(за)сох- (ну)ти.
ЗАТВЕРДЕВАНИЕ, ЗАТВЕРДЕ - НИЕ - (за)твёрдження, (за)тужавіння, (за)шка - рубнення.
ЗАТВЕРДЕВАТЬ, ЗАТВЕРДЕТЬ - (за)твёрднути, (з)(за)ту-жавіти, (за)шкарубнути.
ЗАТВЕРДЛИИ - затвёрд(і)-лий, затужавілий.
ЗАТВОР - замок, засувка, заціпка; (-водяной) - зас-тавка, опуст, засов водя-ний.
ЗАТОРМОЗИТЬ - загальмува-ти.
ЗАТРАВКА - запал.
ЗАТХЛИИ - (с)тұхлий.
ЗАТЫЛОК - потилиця, загривок.
ЗАТЫЛОЧНЫИ - потилич(ш) - ний.
ЗАТЯЖКА - (связный брусок) - глиця, стягель; (железн.) - прент.
ЗАХИЛЕТЬ, ЗАХИРЕТЬ - за(о)-хляти, захиріти, занепада-ти, занепасти.
ЗАХИРЕЛЫИ - хирний, хир-лявий, за(о)хлялий, змар-нілий.
ЗАХУДАТЬ - с(по)хұднути, з(по)марніти, по(з)мирша-

віти, з тіла спасти.
ЗАХУДАЛИЙ - с(по)худлий,
 миршавий, (о порослятах) -
 зачучвірилиий.
ЗАЦВЕСТИ, ЗАЦВЕТАТЬ -
 1. за(роз)цвісти, зацвіту-
 вати, за(роз)цвітати.
 2. зацвісти, зацвітати,
 (за)пліснівати.
ЗАЦЕЛЫ - (средние резцы) -
 сікачі.
ЗАЧАТКИ - зародки, за(по)-
 чатки.
ЗАЧАТЬ - зародити, зава-
 годити, понести.
ЗАЩЕЕК - потилиця, карк.
ЗАШЕЙНИЙ - зашийний, поти-
 лшній, карковий.
ЗАШЕЙНОЕ ЯРМО - припірне,
 шийне ярмо.
ЗАШЕРШАВЕТЬ - зашершавіти,
 заощадіти, скоротрубаі-
 ти.
ЗАЩИТНИЙ - захистний, охо-
 ронний.
ЗАЩИТНАЯ ПОЛОСА - захисна,
 охоронна смуга.
ЗАЯЛОВЕТЬ - заяловіти.
ЗАЯЛОВЕШАЯ - ядова.
ЗВЕНО - ланц, кільце.
ЗВОНОК - дзвінок.
ЗДАНИЕ - будова, будівля.
ЗЕВ (Faux) - зіво, про-
 лиг.
ЗЕВ ЛЬВИННИЙ - (Anthiri-
 um majus L) - лєвова па-
 ца.
ЗЕЛЕНОВАТИ - зелен(к)у-
 вати, зеленістиий, зеле-
 навий, призеленкувати.
ЗЕЛЕННА - 1. зелений. 2. нес-
 цілий, не(до)стиглий, моло-
 дий. (В зеленом состоя-
 нии) - зеленцем, усвиду.
ЗЕЛЕНОЕ УДОБРЕНИЕ - сіде-
 рація, зелене угнаєння,
 гноєво, погній.
ЗЕЛЕНЬ - зело, зілля;
 (огородная зелень) - горо-

дина.
ЗЕЛЕНЬ ПАРИЖСКАЯ (инсекти-
 сид) - парижська зеленъ.
ЗЕЛЕНЬ ФРАНЦЕЗСКАЯ - (крас-
 ка) - мідянка.
ЗЕМЛЕВИТНИЙ - викладний,
 чамуровий, лимпачовий, са-
 манний.
ЗЕМЛЕДЕЛИЕ (о многих от-
 рослях с. хозяйства, немец.
 - Landwirtschaft) -
 сільське господарство, хлі-
 боробство, рільництво. (о
 возделывании земли, немец.
 - Ackerbau) - рільництво,
 хліборобство, фітотехнія.
 (о возделывании с. хоз.
 растений, немец. - Pflan-
 zenbau) - фітотехнія,
 хліборобство, рільництво,
 рослинництво, рослинна про-
 дукція.
ЗЕМЛЕДЕЛИЕ ОБЩЕЕ (о науке)
 - загальне хліборобство,
 загальне рільництво, загаль-
 на фітотехнія, загальна про-
 дукція рослин.
ЗЕМЛЕДЕЛИЕ ЧАСТНОЕ - (о нау-
 ке) - спеціальне рільництво,
 спеціальна фітотехнія, спе-
 ціальне хліборобство, спеці-
 альна продукція рослин.
ЗЕМЛЕДЕЛЕЦ - хлібороб, ріль-
 ник, ратай. (Пахальщик) -
 орач (плугатор, погонич).
 (Сеятель) - сівач : (боро-
 новщик) - волочільник, ско-
 родільник.
ЗЕМЛЕДЕЛЬЧЕСКИЙ - хлібороб-
 ський, рільницький.
ЗЕМЛЕКОП - 1. копач. 2. гра-
 барь.
ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЕ - земле-
 користування.
ЗЕМЛЕСОС - землесмок.
ЗЕМЛЕУСТРОИТЕЛЬНИЙ - земле-
 впорядний, землеустрійний.
ЗЕМЛЕУСТРОИСТВО - землевпо-
 рядження, землеустріи.

ЗЕМЛЕЧЕРПАНИЕ - землекопання, (- в реке, гавани) - днопроглиблення.
ЗЕМЛЯ - 1. земля, країна, край. 2. земля. 3. (почва) - ґрунт. (Земля девственная) - цілісна земля, цілина, обліт. (Земля отдохнувшая) - передіг. (Земля вспаханная) - рілля; (земля усадебная) - садик, ґрунт, план.
ЗЕМЛЯНИКА (*Fragaria vesca* L.) - суниця, позёмка.
ЗЕМЛЯНО - земляний.
ЗЕМЛЯНО КИРПИЧ - непалена цегла, лимпач, саман.
ЗЕМЛЯНАЯ ГРУША (*Heliotus tuberosus*, L.) - бульба, топінамбур.
ЗЕМЛИНО или **КИТАЙСКИ**.
ОРЕХ, **ЗЕМЛЯНОЙ ГОРОХ** - (*Arachis hypogaea*, L.) - китайський або земляний (г)орішок.
ЗЕМНАЯ КОРА - земляна кора.
ЗЕМНОВОДНОЕ - земноводник.
ЗЕМНО - земний, земляний, поземельний.
ЗЕРКАЛО МОЛОЧНОЕ - молочна гривиця.
ЗЕРКАЛО НОСОВОЕ - носове дзеркало, (д)зеркало, приси.
ЗЕРНИСТОСТЬ - зерни(я)стість, ядерність.
ЗЕРНИСТЫЙ - зерни(я)стий, ядерний.
ЗЕРНИТЬСЯ - зернитись.
ЗЕРНО - зерно, зернік, насінина; (уменьш.) - зернячко, зеринка, насіннячко.
(соб) - зерно, збіжжя, пашня, пашинця. (Зерно маковое) - мачина; (зерно пшеничное) - пшеничина; (зерно просяное) - просіна; (- ржаное) - житина, фасоліна, горошина;

(- коноплиное, льняное) - сім'я; (- отборное) - чолд; (отброс) - послід, виточки; (смесь ржи и пшеницы) - суржок.
ЗЕРНОВАЯ СИСТЕМА ПОЛЕВОДСТВА - зернова, збіжжева система хліборобства.
ЗЕРНОВАЯ ПАРОВАЯ СИСТЕМА ПОЛЕВОДСТВА - зернова, толошна, система хліборобства.
ЗЕРНОВАЯ УЛУЧШЕННАЯ СИСТЕМА ПОЛЕВОДСТВА - зернова поліпшена система хліборобства.
ЗЕРНОВОЙ КОРМ - зерновий корм.
ЗЕРНОДРОБИЛКА - зернодерка.
ЗЕРНОШЦИЛКА - зерночавилка.
ЗЕРНООЧИСТИТЕЛЬНЫЙ - зерночистильний.
ЗЕРНОСУШИЛКА (машина) - сушарка; (помещение) - сушарня.
ЗЕРНОЯДНЫЙ - зерноїд.
ЗЕРНЫШКО - зеренце, зернятко.
ЗИМА - зима. **ЗИМОЮ** - зімою, в зімі, у(в)зімку.
ЗИМНИЙ - зимовий, зимній.
ЗИМОВАЛЫЙ - перезимований, торішній; (з. теленок) - бузім(в)ок, назимок; (з. жереб.) - стригун, стрижек, стрижка; (- порос.) - підсвинок; (- ягненок) - ярка, ягниця.
ЗИМОВКА, ЗИМОВАНИЕ - зімівля, зімування.
ЗИМОВИЩЕ, ЗИМОВЬЕ - зімовник.
ЗЛАКИ - 1. злаки, зерло, зілля. 2. (о зерновых) - хліб, збіжжя, пашня, пашинця.
ЗЛАЧНЫЙ - злачний, хлібний, пашний.
ЗЛОЙ (свиное) - кляттий,

лютий, лихий, злий.

ЗЛОКАЧЕСТВЕННИЙ - лихий,
шкідливий, небезпечний.

ЗМЕЕВИК - зміяк.

ЗМЕЙКА (прибор) - змійка.

ЗНАК (признак) - ознака;
(пометка) - знак, позначка;
(имеющий знак) - (по)зна-
чений, значний; (з на-
сечкой) - карб.

ЗНАМЕНАТЕЛЬ - знаменник.

ЗНАМЕНАТЕЛЬНЫЙ - знамен-
ний.

ЗНАМЕНИТЫЙ - значний, зна-
менитий, славетний, слав-
нозвісний.

ЗНАНИЕ - знання, знаття.

ЗНАЧЕНИЕ - вага, значін-
ня.

ЗНАЧИТЕЛЬНЫЙ - значний.

ЗНОБЬ, ОЗНОБ - дрігота,
дріжак, холод, мороз.

ЗНОЙ - спека, жарота.

ЗНОЙ ВЛАЖНЫЙ - вар, при-
парок, вохка спека.

ЗНОЙЩИЙ - пекучий, жар-
кий, (влажно знойний) -
п(в)аркий.

ЗОВ (у птиц - *sin* -

gluviana у людей -

atruma) - воло; (у
рогатого скота) - під-
г(а)рля.

ЗОБНИЙ - воловий.

ЗОЛА - попіл, зола. (-го-
рячая с огнем) - присок.

ЗОЛЕНИЕ - зоління, лужіння.

ЗОЛИТЬ - золити, лужити.

ЗОЛЬНИК - попільник.

ЗОЛЬНИЙ - попільний.

ЗОЛЬНОСТЬ - попільність.

ЗОНА - зона, пояс, смуга.

ЗОНАЛЬНЫЙ - зональний, зон-
вий, смуговий.

ЗОНД - зонд, штилик.

ЗОНДИРОВАТЬ - зондування.

ЗОНТИК (бот) - дашок, окру-
жок.

ЗОНТИЧНЫЙ - дошкувати, ок-

ружувати.

ЗООЛОГИЧЕСКИЙ - зоологічний;
(зоологические признаки) -
зоологічні ознаки.

ЗООСПОРА - зооспора, живчик,
плавінка.

ЗООТЕХНИЯ - зоотехнія.

ЗООТЕХНИЯ ОБЩАЯ - зоотехнія
загальна.

ЗООТЕХНИЯ ЧАСТНАЯ - спеціаль-
на зоотехнія.

ЗРАЧОК - (*Pupilla*) - зі-
ниця; (относящийся к зрач-
ку) - зіничний; (расширение
зрачка) - поширення зіниці.

ЗРЕЛОСТЬ - (до)спілість,
(до)стиглість; (половая з.) -
станівкість.

ЗРЕЛЫЙ - (до)(по)спілий, (до)-
стиглий. (В проловом отноше-
нии) - становий, став на
стану.

ЗРЕТЬ - сніть, (до)(по)спі-
вати, досягати. (В поло-
вом отношении) - ставати на
стану.

ЗРИТЕЛЬНЫЙ (нерв) - зоровий,
(зрительное стекло) - про-
зірне скло.

ЗУБ - зуб, зубок, зубець;
(зубч. колеса) - палець,
зуб. (-резцы) - передні
зуби, різак; (зубець) - сі-
кач; (клыки) - йкли, клива-
к; (-коренные) - кутні,
(крайние зубы) - окрайці;
(зубные коронки) - окрайки;
(молочные зубы) - молочні;
(- постоянные) - сталі;
(перемешать молочные зубы на
постоянные) - скидати зуби,
ставити окрайки; (прорезаются
зубы) - різуться зуби,
вирізаються; (с выпавшими
зубами) - чербати. (волчий
зуб) - вовчий зуб; (с редко-
поставленными зубами) - рід-
козубий; (оскаливать зу-
бы) - шкиріти зуби.

(сжать зубы) - сціпити зуби;
(щелкать зубами) - клацати;
(грохотать зубами) - торохті-
ти зубами).

ЗУБЕЦ - зубець; (з. висту-
пающий) - ви́зубень; (з. вхо-
дящий) - за́зубень.

ЗУБИЛО, ЗУПРИЛО - зубило,
шрубель; (для рассечки
металлов) - на́шрубск.

ЗУБРИТЬ - зубить, визуб-
ловати, шербити, вищерб-
ловати.

ЗУБЧАТОЕ КОЛЕСО - триб,
шестерня.

ЗУБЧАТЫЙ - зубчастий, зуб-
куватий, пи́листий, пилку-
ватий; (о передаче) -
трибовий, палешний.

ЗУБЧИК - зубець, зубок.

ЗУД - свербіж, свербіячка.

ЗУДЕНЬ ЧЕСОТЧЫЙ (*Agaric
scabiei*) - коростяний
кліщ.

ЗЫБИЙ - 1. трясовинний,
грузький. 2. хиткий,
хи́ткий, (-песок) - сипкий.

ЗЫБНОЕ БОЛОТО - драговина,
трясовина, плав.

ЗЫКОСТЬ - 1. тряскість,
грузкість. 2. хиткість, хи́-
кість.

ЗЫКОСТЬ - мерзлякуватість.

ЗЫКИЙ - мерзлякуватий.

ЗЯБЬ - зябля, зяб.

И.

Ива - верба (*Salix fra-
gillis* L. - верба крижк; (*S. alba* L. - верболіз бі-
лий. (*S. amygdalina* L. =
S. Triandra) - верболіз
мігдалевий, *S. aurita* L. -
вухата лоза. (*S. babulo* -
lisa = *S. pentandra* C. Коо.) -
верба жалісна, плакуча;
(*S. Carnea* L. - верба

козяча. (*S. cinerea* L. -
попеляста лоза. (*S. daphno-
poides* Vill. - шелюга.
(*S. pentandra* L. = *lamifo-*

lla Wes) - чорноліз. (*S.
purpurea* L. = *S. monandra*
ard.) - червона лоза.

(*S. viminalis* L. - верба,
лоза, рокита. (*S. vittelii-*
na L. - верба повисла.

ИГЛА - голка; (- для меш-
ков) - циганська голка;
(хвойн. дерева) - чатина,
шпилька, глиця.

ИГОЛЬЧАТЫЙ - шпильчастий,
голчатий.

ИДТИ ШАГОМ - (о лошади) -
іти ходом, йти ступом, сту-
пакувати.

ИЗЫТОК - лишок, надмір,
надвишка, зайвина, достаток.
ИЗЫТОЧНЫЙ - зайвий, над-
мірний.

ИЗВЕРЖЕНИЯ (животных) -
предмет/- экскременты,
с(ви)порожнения, відходи;
(- жидкие) - рідкі; (- твер-
дые) - тверді.

ИЗВЕРЖЕНИЕ (процесс) - спо-
роживання, каляння, ходити
до вітру, -на сторону.

ИЗВЕСТОБЖИГАТЕЛЬНЫЙ - вап-
ночальний; (- печь) - вап-
нярка, вапелня.

ИЗВЕСТКОВАЯ ПЕЧЬ - вапнярка,
вапелня.

ИЗВЕСТКОВАЯ КОПЬ - вапняко-
ва копальня, вапнище.

ИЗВЕСТКОВЫЙ - (из извести)
вапняний; (относ. к из-
вести) - вапновий; (бога-
тый известью) - вапнистый.

ИЗВЕСТНЯК - вапняк.

ИЗВЕШЬ - (негашеная) - вап-
но(а); (гашеная) - - попе-
луха; (- едкая) - - їдка;
(- гидравлическая) - гидрав-
лична; (- кремневая) -
кремінна.

ИЗВИВАТЬСЯ, ИЗВИТЬ, -ся, ИЗГИ-

БАТЬ, -СЯ, ИЗОГНУТЬ, -СЯ - з(ви)гати, (izi)(zi)гнути, до(з)и(ва)ти, -ся.
ИЗВЛЕЧЕНИЕ - витяг, здобуття, видобуття. (- пользи) - скористання, зужиткування ; (- корня в математиці) - корінювання, добування коренів.
ИЗВНУТРЬ - **ИЗНУТРИ** - з середини.
ИЗВНЕ - з 'окола, з надвору, звёрху, зовні.
ИЗГАРИНА - жужелиця.
ИЗГИБИНА, ИЗВИВИНА, ИЗВИЛИНА - кривина, кривуля, за(ви)крут, залім, коліно, заворот, вилукувина (о спине).
ИЗГИБИСТЫЙ, ИЗВИЛИСТЫЙ, ИЗВИВИСТЫЙ - 1. кривий, (по)кручений, колінкуватий, хвилястий, (о спине) - (ви)лукуватий, сідлистий.
 2. гнучкий, заломистий.
ИЗГНИВАТЬ, ИЗГНИТЬ - ви(з)гнивати, з(о)гнити, (по)трухнути, (по)трухлявити, (по)трушпати.
ИЗГНИЛИЙ - (ви)(зо)(з)гнилий, (по)трухлий, потрупицалий.
ИЗГОРОДА, ИЗГОРОДЬ - (о)-горожа, (- из хвороста)-пліт, плетінь, тин, ліса; (из вертик. кольев) - частокіл; (- из жердей) - воріння, вірря, корлати; (живая изгородь) - живопліт, обсада; (ставить изгородь) - тинити, обплітати, -сь, об(за)горожувати ; (-проводочная) - дротопліт.
ИЗГОТОВЛЯТЬ, ИЗГОТОВИТЬ - виготовляти, виготувати, виготовити.
ИЗДЕЛИЕ - виріс, робливо (мого роблива).

ИЗДИРЯВЕТЬ - подірявити, подірчавити.
ИЗДИРЯВИТЬ - подірявити, подірчавити.
ИЗДОМКИ (молока на издое) - видойки.
ИЗДОМНИЙ - малодійний.
ИЗДОЛЬНИЙ, ИЗДОЛЬЩИК - за сніп, за копу, за скибу, за міру, за мірчук і т.д.
ИЗЛАГАТЬ, ИЗЛОЖИТЬ - викладати, викласти.
ИЗЛИШЕК - (за)лишок, надмір, надвишка, рідт(к)а.
ИЗЛИШНИЙ - зайвий, (за)лишний.
ИЗЛИШНЕ - надто, надміру, зайве, залишне.
ИЗЛУЧАТЬ, ИЗЛУЧИТЬ - промінювати, парусити.
ИЗЛУЧЕНИЕ (тепла, света) - промінювання.
ИЗЛОМ - злом.
ИЗЛУЧИНА, ИЗВИЛИНА, ИЗВОРОТ, ИЗГИБИНА - луковина, кривина, за(ви)крут, залім, коліно, заворот.
ИЗМЕЛЫЧАТЬ - 1. здрібніти.
 2. здегенерувати, виродитись, пере(з)вестися.
ИЗМЕЛЫЧАВШИЙ - 1. здрібнілий. 2. пере(з)ведений, здегенерований.
ИЗМЕЛЫЧИТЬ - подробити, покрити, посікти.
ИЗМЕЛЫЧЕННИЙ - подроблений, покритий, посічений.
ИЗМЕНЕНИЕ - з(од)(пере)міна, од(від)мінок.
ИЗМЕНЧИВЫЙ, -ВОСТЬ - (з)мінливий, (з)мінливість, змінний, змінність.
ИЗМЕРЕНИЕ - вимір.
ИЗМЕРИВАТЬ, ИЗМЕРИТЬ - об(ви)(з)(по)міряти.
ИЗМЕРИМЫЙ - змірний, вимірний.
ИЗМЕРИТЕЛЬ - мірниця; (-само-

пишущий)- мірниця самопис-
на.
ИЗМЕРИТЕЛЬНЫЙ - вимірний,
вимірний.
ИЗМОРАЖИВАТЬ, ИЗМОРОЗИТЬ -
заморожувати, за(по)морозити.
ИЗМОРОЗЬ - паморозь, паморо-
зок, наморозь.
ИЗНАШИВАНИЕ - зужиття, вис-
наження, зносування.
ИЗНАШИВАТЬ, ИЗНОСИТЬ -
зужити(ва)ти, зносувати, зно-
сити.
ИЗНЕЖЕННЫЙ - ніжний, тен-
дітний, ви(роз)пещений,
розніжений, делікатний.
ИЗНЕЖИТЬ, -СЯ - розніжити, -
ся, розпестити, -ся.
ИЗНЕМОГАТЬ, ИЗНЕМОЧЬ - зне-
мог(а)ти, знесилюватися,
знесилитися, виснажуватися,
виснажитися, охлявати, ох-
лянути.
ИЗНЕМОЖЕНИЕ - знемога, зне-
силення, виснаження.
ИЗНЕМОЖЕННЫЙ - знеможений,
знесилений, виснажений, ох-
лялий.
ИЗНОШЕННОСТЬ - (машин)-
спрацьованість; (- живот -
них) - виснаженність, спра-
цьованість.
ИЗНУРЕНИЕ = ИЗНЕМОЖЕНИЕ.
ИЗНУРИТЬ, ИЗНУРИТЬ, - СЯ -
зморити, стомити, висили-
ти, - ся; зморюватися,
стомлюватися, (см.-изнемо-
гать).
ИЗОБИЛИЕ - рясота, роскіш,
достаток; (о листьях, цве-
тах, плодах)- рясота.
ИЗОБИЛОВАТЬ - достаткува-
ти, мати достаток, розкошу-
вати, ряснитися; (делать
изобильным)- ряснити.
ИЗОБИЛЬНЫЙ - рясний, дос-
татний, гойний; (о листьях,

цветях, плодах)- рясний.
ИЗОБРАЖЕНИЕ - образ ;
(- действительное)- дійс-
ний ; (- мнимое)- уявний ;
(- обратное)- обернений ;
(- прямое)- простиий ;
(- увеличенное)- побіль-
шений ; (- уменьшенное)-
поменшений.
ИЗОБРЕТАТЕЛЬ - винахідник.
ИЗОБРЕТАТЕЛЬНЫЙ - винахід-
ливий.
ИЗОБРЕТЕННЫЙ - винайдений.
ИЗОГНУТЫЙ - (наружу)- виг-
нутий, (внутрь)- увігну-
тий, зігнутий.
ИЗОГНУТЬ, ИЗГИБАТЬ -
(з(ви)гинати, (ізі)(зі)г-
нути.
ИЗОЛИРОВАННЫЙ - ізольова-
ний, відокремлений, усамот-
нений.
ИЗОЛИРОВАТЬ - ізольовати,
відокремити, усамотнювати.
ИЗОЛЯТОР - ізолятор, відо-
кремник.
ИЗОЛЯЦИЯ - ізоляція.
ИЗРАСЕЦ - как(ф)ля.
ИЗРАСЦОВЫЙ - как(ф)ляний,
как(ф)льовий.
ИЗРАСХОДОВАТЬ, ИЗДЕРЖАТЬ, -
СЯ - витратити, - ся ;
(о силе) - виснажитися,
висилитися ; (о кормах)-
ви(с)харчувати.
ИЗРАСХОДОВАННЫЙ - по(ви)-
трачений.
ИЗРЕДКА - зрідка, рідко-ко-
ли, де-коли, коли не коли,
в ряди - годи.
ИЗРЕЗАТЬ - порізати, покра-
ти, посікти; (- корнепло-
ды)- покрити.
ИЗРЕЗЫВАНИЕ - різання,
крайня, (корнеплоды)-
кришіння.
ИЗРЕШЕТИТЬ - подірвати, по-
решетити.

ИЗСОХАТЬ, ИЗСОХНУТЬ - ви-
(з)сох(ну)тися, ви(з)си-
хатися.
ИЗСУНАТЬ, ИЗСУШИТЬ, - ся-
висушувати, висушити, -ся.
ИЗСЯКАТЬ, ИЗСЯКНУТЬ - вис-
нажуватися, виснажитися,
витратися; (об источни-
ке) - висохнути.
ИЗУЧАТЬ, ИЗУЧИТЬ, ИЗУЧИ-
ВАТЬ - учити, - ся, навчити,
- ся, вивчити, - ся, виу-
чуватися.
ИЗУЧЕНИЕ - вивчення, наука.
ИЗУЧЕННИЙ - вивчений.
ИЗ'ЯЗВЛЯТЬ, ИЗ'ЯЗВИТЬ -
роз'яструвати, роз'яструти,
- ся, у(в)ражати, у(в)ра-
зити, робити виразки.
ИЗ'ЯН - 1. ганч, ганча,
сказ, олизна. 2. шкода,
втрата. (с из'яном) -
з ганчом, з вадом.
ИЗЫСКАНИЕ - розвідка, ви-
шуки, вишукування, вислі-
жування, дознавання, дос-
лід.
ИЗЫСКАНИИ - 1. висліже-
нии, дізнаний, розвіда-
нии. 2. вишуканий, делі-
катний.
ИЗЫСКАТЕЛЬ - вишукувач,
дослідник.
ИЗЫСКАТЕЛЬСКИЙ - розвід-
ницький, дослідницький;
(изыскательская партия) -
партія.
ИЗЫСКАТЬ, ИЗЫСКИВАТЬ -
вишук(ув)ати, доходити,
дійти, дізна(ва)ти, роз-
від(ув)ати, добрати спо-
собу.
ИЗМ - родзинка, озім.
ИЗМЕНИ - родзинковий,
озимовий.
ИКРА - 1. (анат. Jura) -
літка. 2. ікра, кав'яр;
(- раковая) - кашка; (икру
метать) - викидати ікру.

тёртися.
ИЛ - (на)мул; (- глини-
стый) - глей; (- болотный) -
тваань, тванюка; (на дне
солёных озер) - кал, калю-
ка; (- наносной) - намул,
наволока; (занести илом) -
замулити.
ИЛИСТЫЙ - мулкий, мулистий,
глейкий, грузький, багнис-
тий. (Илистый осадок) -
мул, мулавина.
ИЛЬМ (Ulmus montana Withe-
ring -) - гірський берест.
ИМЕНИЕ - маєток.
ИМУЩЕСТВО - майно, статки,
добро, цenz. (Благоприоб-
ретенное имущество) - при-
(на)добане, набуте, набуток,
нажито, нажиток. (Родовое
имущество) - родові, діди-
на, дідичина, батьківщина,
материзна. (И. наследствен-
ное) - спадкові, спадок,
спадщина, (наследование
старшего в роде) - майорат.
(Недвижимое имущество) -
нерухомі майно, нерухомість.
(Движимое и.) - рухомі май-
но, рухомість; (государ-
ственное имущество) - дер-
жавне, скарбові майно;
(пожалованное имущество) -
дароване; (заповедное и.) -
заказні, майорат; (об-
щественное имущество) - гро-
мадські майно.
ИМУЩЕСТВЕННИЙ - майновий,
майчий, статковий(ти)й,
цензовий.
ИНВЕНТАРЬ - реманент, інвен-
тарь.
ИНДИВИДУАЛЬНИЙ - індивідуаль-
ний, окр(е)мішний, особис-
тий.
ИНДИВИДУУМ - індивідуум,
особель.
ИНДИКАТОРНАЯ СИЛА - індика-

торна сила, виявлена
вправність.
ИНДУКТИРОВАТЬ - індукувати.
ИНДУКТИРУЮЩИЙ ТОК - головний
ток, пруд.
ИНДУКЦИОННЫЙ - індукційний;
(индукционная катушка Рум-
корфа) - Румкорфовий искро-
вий індуктор.
ИНДУКЦИЯ - індукція.
ИНДУК - (г)індик.
ИНДУКА - (г)індикча.
ИНДУКЦИОН, ИНДУКАТА -
(г)індикча, (г)індикчата.
(Индейки) - (г)індики;
(ожерелье индюка) - коралі,
набородки.
ИНЕЙ - іней, наморозь.
ИНЖЕНЕР - інженір; (-гор-
ний) - і. гірничий; (-граж-
данский) - архітект;
(-межевой) - і. мір(ни) -
чий, і. межевий; (-пути
сообщения) - і. шляхів;
(-технолог) - і. технолог;
(-электрик) - і. елек-
трик; (-химик) - і. хе-
мик; (-механик) - і. ме-
ханик.
ИНЖЕКТОР - інжектор, водо-
гін.
ИНОХОДЕЦ - шлапак.
ИНСЕКТИЦИД - інсектисид.
ИНСОЛЯЦИЯ - інсоляція,
опромінювання, на(о)світ-
лення.
ИНСТИНКТ - інстинкт.
ИНСТРУКТОР - інструктор.
(И. по молочному делу) -
інструктор молочарства;
(И. по животноводству) -
і. скотарства; (И. по ри-
боводству) - і. рибівництва;
і. пасічництва, бжільництва,
і. садівництва.
ИНСТРУМЕНТ - струмент, спра-
ва, пристрій, припас, на-
чиння.
ИНСТРУМЕНТАЛЬНЫЙ ЗАВОД -

струментарня.
ИНСТРУМЕНТАЛЬЩИК - струмен-
тальник.
ИНТЕНСИВНОСТЬ - інтензив-
ність.
ИНТЕНСИВНЫЙ - інтензівний.
ИНТЕНСИФИКАЦИЯ - інтензифі-
кація.
ИНФЕКЦИОННЫЕ БОЛЕЗНИ - інфек-
ційні хвороби, пошесті.
ИНФЕКЦИЯ - інфекція, зараза;
(инфекция бактерий) - при-
щеплювання бактерій.
ИНФИЛЬТРАЦИЯ - інфільтрація,
просочування.
ИПОТЕКА - гіпотека, заклад-
на, застав (нерухомого май-
на).
ИСКЛЮЧАТЬ, ИСКЛЮЧИТЬ - виклю-
чити, вилучити, виимати,
викидати; виключити, вилу-
чити, виняти, викинути.
ИСКЛЮЧАЯ - опріч, окрім.
ИСКЛЮЧЕНИЕ - виїмок, виня-
ток, вилучка.
ИСКЛЮЧИТЕЛЬНЫЙ - винятковий,
виїмковий, виключний, над-
звичайний, окремий, особли-
вий.
ИСКУНИ - споконвіку, здавна,
зпередвіку, спершу, спочат-
ку.
ИСКОННЫЙ - споконвічний,
предковичний, стародавній.
ИСКОПАЕМОЕ - копалина, копан-
не, викоп.
Ископаемый - копальний, ви-
копний, фосильний.
ИСКОРЕНЕНИЕ - викорінення.
ИСКОРЕНИТЬ, ИСКОРЕНЯТЬ, -ся -
ви(с)коренити, вивести, ви-
губити, ви(з)нищити, виоб-
вити; викореняти, виводити,
вигубляти, ви(з)нищувати,
-ся.
ИСКРИВЛЕНИЕ - викривлення.
ИСКРИВЛЕННЫЙ - по(ви)(с)крив-
лений.
ИСКРОГАСИТЕЛЬ - искрогасяк.

ИСКУСНЫМ - вмілий, мистець-
кий, майстерний, вигадли-
вий.

ИСКУССТВЕННОСТЬ - роблен-
ність, штучність.

ИСКУССТВЕННЫЙ - роблений,
штучний. (Искусственное
удобрение) - роблене уг-
ноєння.

ИСКУССТВО - мистецтво,
умілість, штука. (Искус-
ство заводское) - умілість
завідська.

ИСПАРЕНИЕ - (процесс) -
парування, випарювання;
(пар) - пара, випар,
спаріння. (О растениях) -
транспірація.

ИСПАРИТЕЛЬНЫЙ - випарний.

ИСПАРИТЬСЯ, ИСПАРЯТЬСЯ -
випаритися, випаровуватися;
(выделяют пар) - парувати,
оратися паром.

ИСПАРЯЕМЫЙ - випарюваний;
(испаряемость) - випарю-
ваність.

ИСПЕЧЕЛИТЬ - спопелити.

ИСПЕЧЕЛИТЬСЯ - спопеліти.

ИСПОДНИК (нижн. жернов) -
спідняк.

ИСПОЛЬНЫЙ - скіщинний,
спільний.

ИСПОЛЬЩИНА - скіщина,
спільщина.

ИСПОЛЬЩИК - спільщик.

ИСПРАВНЫЙ - справний;
(- ность) - справність.

ИСПРАЖНЕНИЕ (процесс) - 1.
випорожнювання. 2. (выде-
ления) - екскременти, ви-
порожнення, кал, послід;
(- рогатого скота, лоша -
дей) - кіз'як, балиг.

ИСПРАЖНЯТЬСЯ, ИСПРАЖНИТЬ-
СЯ - ви(с)порожнитися,
калати; ви(с)порожнитися,
викалатися.

ИСПЫТАНИЕ - (с)проба,
спробунок, спіток, дослід,

дослідження, випробовуван-
ня.

ИСПЫТАННЫЙ - дізнаний,
с(ви)пробований, дослід-
жений.

ИСПЫТАТЕЛЬНЫЙ, АППАРАТ -
перевірний прилад.

ИСПЫТЫВАТЬ, ИСПЫТАТЬ -
випробовувати, вивідува-
ти, дізнаватися; випро-
бувати, вивідати, дізна-
тися.

ИССЛЕДОВАНИЕ - дослід,
дослідження, розвідка;
(процесс) - досліджуван-
ня; (спец.) - зондування.

ИССЛЕДОВАННОСТЬ - дослід-
женність.

ИССЛЕДОВАННЫЙ - дослідже-
ний.

ИССЛЕДОВАТЕЛЬ, - НИЦА -
дослідник, дослідниця.

ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ - (о
кафедре) - дослідчий;
(относящ. к исследователю)
- дослідницький.

ИССЛЕДОВАТЬ - досліджува-
ти; (соверш.) - до(роз)-
слідити.

ИССЛЕДУЕМЫЙ - досліджу-
ваний.

ИСТЛЕВАНИЕ - зотління,
спорохнявіння, (с)трух-
лявіння, (с)трупінання.

ИСТЛЕВАТЬ, ИСТЛЕТЬ -
зотлі(ва)ти, згни(ва)ти,
(з)трухлявіти, (з)трухнути,
(з)порохн(яв)іти.

ИСТЛЕВШИЙ - зотлілий, (по)-
трухлий, трухлявий, порох-
нявий.

ИСТОК, ИСТОЧНИК - джерело,
витік, вплив, верховина
(річки); /раскопаный и./ -
копанка; (обделанный и.) -
криниця; (углекислый и.) -
буркút.

ИСТОПАТЬ, -СЯ, ИСТОПИТЬ, СЯ -
виснажувати, вичерпувати,

висилувати, -ся, виснажити,
вичерпати, висилити, -ся.
ИСТОЩАЛЫЙ, ИСТОЩЕННЫЙ - вис-
нажений, ви(зие)сильный.
ИСТОЩАЮЩИЙ - виснажаль -
ний, що виснажує.
ИСТОЩЕНИЕ - 1. (процесс) -
виснажування, знесилу-
вання; 2. (состояние) -
виснаження, знесилення, ви-
черпання сили.
ИСХОД - вихід, кінець,
(старинное) - вийстя.
ИСХОДНЫЙ - вихідний.
ИСХОДНАЯ ФОРМА - вихідна,
основна форма.
ИСХОДНЫЕ ПУНКТЫ - вихідні
пункти, зачіпні точки.
ИСКУДАЛЫЙ, ИСКУДЕЛЫЙ -
схудлий, з(по)марнілий.
ИСКУДАНИЕ - схудлість,
змарнілість.
ИСКУДАТЬ, ИСЧАХНУТЬ -
с(по)худнути, з(по)марні-
ти, охлясти, охлянути,
зпасти з тіла.
ИСЧЕЗАТЬ, ИСЧЕЗНУТЬ -
зникати, зникнути, счезати,
счезнути.
ИСЧЕРПЫВАТЬ, ИСЧЕРПАТЬ -
вичерпувати, вичерпати.
ИСЧЕРПЫВАЮЩИЙ - вичерпливий,
вичерпальний.
ИТАЛИАНСКОЕ ПРОСО - (бор,
гоми, могар) - / Pa-
nicum italicum или - Seta-
ria italica Rw. - / -
бір, італійське просо.
(Panicum germanicum
или Setaria germanica) -
могар.
ИТОГ - підсумок, сума, за-
гал.
ИТОГО - разом, загалом.

КАБАН - кабан (ум.) - каба-
нець, кабанчик; (к. на сто-
ловом откорме) - сажовий
кабан; (к. на пастбищном
кормлении) - надвірний ка-
бан, надвірняк; (не кас-
трированный кабан, хряк) -
кнур, (ум.) - кнурець;
(дикий кабан) - вепр, дик.
КАБАНЫЙ - кабанячий, каба-
новий.
КАБЕЛЬ - кабель.
КАБЕЛЬНЫЙ - кабелівий; (ка-
бельный завод) - каблярня.
КАВАЛЕРИЯ - кавалерія,
кіннота.
КАВАЛЕРИЙСКИЙ - кавалерійсь-
кий, кіннотний, кінний,
комонний.
КАВАЛЕРИСТ - кіннотчик, ко-
монник.
КАДКА, КАДОЧКА, КАДЬ -
діжка, (ум.) - діжечка;
(кадка большая) - каду(ш)а;
(кадка для теста) - діжа;
(кадка с крышкой и замком) -
бодня; (кадка для мойки
белья) - баля; (кадка для
воды) - відник, водянка;
(кадка на сир, масло) -
фаска; (- для меду) -
довбанка, липівка; (чан,
срез) - шаплик, переріз,
ширітвас.
КАДОЧНИК - бондарь.
КАЖУЩИЙСЯ - уявний, спо-
відний.
КАЗЕИН - казеїн.
КАИЛА - оскард.
КАЙМА, КАЕМКА - 1. край,
(о)крайка, кромка, облямів-
ка. 2. рубець.
КАЙМИТЬ - рубити, за(під)-
рублювати, (об)лям(ов)ува-
ти, обводити.
КАЛ, (помет) - экскременти,

кал, с(ви)порожнення;
 (- лошадинний, скотской) -
 кизяг, балиг; (приготов-
 ленний для топлива к.) -
 кирпич, кизяк.
 КАЛЕНИЕ - розпикання; (ка-
 ление белое) - ясний жар.
 КАЛИБЕР - калібр, розмір.
 КАЛИБРОВКА - калібрування.
 КАЛИБРОМЕР - калібромір.
 КАЛИЙ - калій, потас(ш).
 КАЛИЛЬНИЙ - жаровий; (ка-
 лильная лампа) - жарівка;
 калильная печь) - гартів-
 ня.
 КАЛИНА - (Viburnum ori-
 lus L.) - калина.
 КАЛИТЬ, - СЯ - I. розпика-
 ти, -ся, розжарювати, -ся;
 2. гартувати, -ся.
 КАЛОРИЯ - калорія.
 КАЛЬКА - калька.
 КАЛЬКУЛИРОВАТЬ - калькуле-
 вати.
 КАЛЬЦИЙ - кальцій, вап,
 вапень, вапняк; (кальций
 сернистый) - сірчак вапня,
 сірчак вапу; (кальций
 фосфорнокислый) - ваповий
 фосфоран.
 КАЛЬЦИНИРОВАТЬ - кальціну-
 вати, перепалювати на вап-
 но.
 КАМЕДЬ - живиця, клей.
 КАМЕНЕТЬ - кам'яніти.
 КАМЕНИСТЫЙ - камінястий,
 камінистий, скелястий.
 КАМЕННЫЙ - кам'яний.
 КАМЕННЫЙ УГОЛЬ - земляне
 вугілля; (- пламенный) -
 земляне вугілля полум'яне;
 (- кузнечный) - земляне ву-
 гілля ковальське; (- крк-
 сующийся) - земляне вугіл-
 ля коксувальне.
 КАМЕНОЛОМНЯ - каменярня,
 каменоломня.
 КАМЕНЩИК - муляр.
 КАМЕНЬ - камінь; (камень

известковый) - вапняк; (ка-
 мень котельный) - накип;
 (камень точильный) - брус,
 брусок; (камень желудоч-
 ный) - камінь шлунковий;
 (камень зубной) - камінь
 зубовой; (камень молочный) -
 камінь молочний; (камень
 мочевого) - камінь сечовий.
 КАМЕРА - камера, комбра.
 КАМИШ (Arundo phragmites
 очерет, комиш; (молодой
 камыш) - спичак.
 КАМЫШЕВНИ - очеретяний,
 трост(ия)овий (цукор).
 КАМЫШНИК - I. очерета, ко-
 миші. 2. (Papyrus blatticus)
 - очеретянка.
 КАНАВА - канава, рів, феса,
 риштак (для спуска воды).
 КАНАЛ - I. канал; (канал
 судоходный) - канал плаво-
 вий, протока, рукавець; (к.
 осушительный) - канал осу-
 шний; (к. перехватывающий)
 канал поперечный; (канал
 собирательный) - канал збір-
 ний; 2. (канал кишечный) -
 кишковий шлях; (мочеиспус-
 кательный канал) - сечник,
 сечовий канал.
 КАНАТ - мотуз, лин(в)а.
 (канат пеньковый) - ливва пря-
 див'яна; (канат из сталь-
 ной проволоки) - трос;
 (канат для увязывания сно-
 пов) - волок; (канат для
 колодца, парома) - кодола;
 (- для привязки скота) -
 налгач, воловід.
 КАНАТИК (семенной) - моту-
 зочок насінбовий.
 КАНАТНЫЙ - лин(в)овий; (ка-
 натный завод) - крутіть,
 лин(в)арня.
 КАНИФОЛЬ - живиця, канифо-
 лія.
 КАНТОВКА - I. (процесс) -
 кантування. 2. (камнетес.

молоток)- оскáрд, бушáрд-
да.

КАПАТЬ, КАПНУТЬ - к(р)á-
пати, к(р)áпнути.

КАПЕЛЬКА, КАПЛЯ - крапель-
ка, к(р)áпка, к(р)áпелина,
бризка ; (- жира на во-
де)- скáлка.

КАПЕЛЬНИЙ - к(р)áплистий.

КАПЕЛЬНИЦА - крапельник.

КАПИЛЯРНОСТЬ - капіляр-
ність, волосність.

КАПИЛЯРНИЙ - капілярний,
волосний.

КАПИТАЛЬНИЙ - капітáль -
ний.

КАПИШОН - каптúр, відлò-
га, кòб(к)а, богородиця,
(на бурке).

КАПКАН - самолов, лабети,
ступиця ; (- на мелкого

зверя)- пàстка, лапка,
хàпка ; (- на птиц)-

сильце.

КАПЛУН (кастрированный;
петух)- скін(ець), каплу́н.

КАПЛУНИТЬ - скопити.

КАПЛЯ = КАПЕЛЬКА.

КАПРИЗ - норови, привередли.

КАПРИЗНИЧАТЬ - норовитися,
комезитися.

КАПРИЗНИЙ - норовистий,
привередливий.

КАПУСТА (кочанная)-(Brassica oleracea capitata, L.)

капуста звичайна (головчас-
та). (Капуста брссельс -

кая)- / Br. ol. var. gem-
mifera DC. / - капуста

брссельська. (Капуста

кольраби)- / Br. ol. var.

botryodes L = var. caulot-

para DC. / - галаріна, каля-

рабія. (Капуста цветная)-

(Br. ol. var. cauliflora

arvensis,)- карафіоль,

цвітня капуста.

(Капуста савойская)-

/ Br. ol. var. sabauda L =

Br. bullata Pers. / -

капуста савойська.

КАРАКУЛЯ - кривуля, карлючка.

КАРАКУЛЬ - 1. смушок з бу-
харських ягнят. 2. (к. овца)-
каракульська вівця.

КАРЕТНИК (мастер)- стель-
мах ; (сарай)- возовня.

КАРТА - мапа, кáрта.

КАРТОГРАФИЯ - картографія.

КАРТОН - картон, текстура.

КАРТОФЕЛЬ (Solanum tubero-
sum, L.)- картоп(ф)ля, ба-
рабoля.

КАРТОФЕЛИНА - картоп(ф)ліна.

КАРТОФЕЛЬНИЙ - картоп(ф)ля-
ний.

КАРТОФЕЛЕКОПАТЕЛЬ - картоп-
(ф)лекопач.

КАРЬЕР (песчаный)- піс-

ковня ; (- глиняный)- гли-

нище ; (- каменный)- ка-

меняря ; (- известковый)-

вапеленья, вапнярка ; (- мело-

вой)- крейдянка ; (- соля-

ной)- солонища.

КАСАНИЕ - дотик(ання), тор-

кання, черкання, стик.

КАСАТЕЛЬНИЙ - до(с)тичний ;

(касательная, матем.)- до-

тична.

КАСАТЬСЯ - до(с)тикатися,

торкатися, черкатися.

КАСАЮЩИЙСЯ (чего-либо)-

дотичний.

КАСТОРОВОЕ МАСЛО, КАСТОРКА -

(Oleum ricini)- рицина,

рицинова олія.

КАСТРАТ - валах.

КАСТРАТОР - валашій, холодній.

КАСТРАЦИЯ - кастрація, вала-

шання, халащання.

КАСТРИРОВАТЬ (жеребца)- вик-

ладати, халащати ; (быка,

перекручиванием семенных

КАНАТИКОВ) - завертати ,
 обертати ; (- барана) - ва-
 лашати ; (- борова) - лег-
 чити , чистити ; (- петуха) -
 скопити .
 КАСТРИРОВАННИЙ - кастрова-
 ний ; (о баранах и соба-
 ках) - (ви) валашаний ; (о
 боровах , хряках) - чище-
 ний ; (о жеребцах) - вик-
 ладений ; (о быках , пе-
 рекручиванием семен . кана-
 тиков) - завернений , обер-
 нений . (К . баран , пес) -
 балах ; (к . боров , хряк) -
 кабан ; (к . бык) - вил ;
 (к . жеребец , мерин) -
 кінь ; (к . петух) - скіп ,
 скіпець , каплун .
 КАТАРАКТА - катаракта , по-
 луда .
 КАТАРР - катар , (острый
 катарр) - гострий к .) ;
 (хронический катарр) -
 затяжний к . ; (катарр
 кишечный) - кишковиця ;
 (к . носа / насморк /) - не-
 жить .
 КАТЕТР - катетр ; (катетр
 молочный) - к . молочный ,
 доильна рурка .
 КАТОК - коток , валок ; (руб-
 частый к .) - к . гранчастий ,
 карбований к . , грудобій .
 КАТКОВАНИЕ - коткування ,
 (укатывание) - вкочування ;
 (укатывать) - коткувати .
 КАТУШКА - цівка , мітниця ,
 покоток .
 КАТУШЕЧНЫЙ - цівкуватий ,
 цівчастий .
 КАТУШКОВЫЙ - цівковий .
 КАУСТИЧЕСКИЙ - каустичний .
 КАЧАТЬ , КАЧУТЬ , - СЯ -
 1 . хитати , - ся ; коли (х) -
 (с) (в) ати , - ся ; гойдати ,
 ся ; (по) хитнути , колихнути ,
 ся . 2 . качати , качнути , - ся ;
 3 . теліпати , - ся , мотати , - ся .

КАЧКИ - хиткий , хибкий .
 КАЧКОСТЬ - хит(о)кість .
 КАЧЕСТВЕННЫЙ - якісний ,
 властивий .
 КАЧЕСТВО - якість , власти-
 вість ; (о ткани) - добрѣ-
 ливість , добрѣтність ; (о
 людях) - вдача .
 КАШЕОБРАЗНИЙ - каш(к)ува -
 тий .
 КАНИЦА - 1 . (пищевая) - по-
 живина . 2 . кашка .
 КАШТАН (с'едобный) -
 (*Castanea vulgaris* Lam.) -
 каштан їстівний .
 КАШТАН / конский / - (*Aes-
 culus hippocastanum* , L.) -
 каштан , (бот.) - к . кінсь-
 кий .
 КАШТАНОВЫЙ - каштановий ; (о
 масти) - каштановий ; (клич-
 ка) - каштан .
 КАЮТА - кабіна , каюта .
 КВАДРАТНЫЙ - квадратний .
 КВАСЦОВАТЫЙ - галунуватий .
 КВАСЦОВАТЬ - галунити .
 КВАСЦОВЫЙ - галунівий .
 КВАСЦЫ (*Alumen*) - галун ;
 (квасцы алюминиевые) - г .
 глиняцевий ; (к . хромокалие-
 вые) - г . хромовий .
 КВИТАЦИЯ - квиток .
 КЕДР СИБИРСКИЙ - (*Pinus
 sibirica* , L.) - кедр , сос-
 на , кедрина .
 КЕРАМИКА - кераміка .
 КЕР(В)ЕЛЬ - (*Scandix oerifo-
 lium* , L.) - теребуля ,
 трембулька .
 КЕРН (в токарском станке) -
 сворінь .
 КЕРОСИН - нафта , карасін ,
 гас .
 КЕРОСИНКА (бидон) - гасів-
 ниця .
 КЕРОСИНОКАЛИЛЬНЫЙ - гасожа-
 ровий .
 КИЗИЛЬ - (*Cornus mas* , L.) -
 дерев , кизіл .

КИЗИЛЕВЫЙ - кизіловий, де-
резовий.
КИЛА = ГРЫЖА (hernia) -
гила.
КИЛАСТЫЙ - гілавий, гилун.
КИНОВАРЬ - цинобра.
КИПЕНИЕ - кипіння.
КИПЕТЬ - кипіти ; (очень
кипеть) - клекотати, збіга-
ти.
КИПУЧЕСТЬ - кип'ячесть.
КИПУЧИЙ - кип'ячий.
КИПЯТИЛЬНИК - окріпник.
КИПЯТИТЬ, - ся - варити,
грѣти, - ся. (кипятить
молоко) - топити, прѣжити.
КИПЯТОК, **КИПЕНЬ** - окріп,
кип'яток, вар.
КИПЯЧЕНИЕ - варіння, кипню-
вання.
КИПЯЧЕННЫЙ - зв'арений, ки-
пѣлий ; (- молоко) - топлє-
не, прѣжене.
КИРКА - кїрка, мотика.
КИРПИЧ - цегла, (-один) -
цеглина ; (в массе) - цег-
ла ; (кирпич пережженный) -
залізняк ; (кирпич битый
из глины с мякиной) - лимпач,
саман ; (к. недожженный) -
недопал ; (кирпич огнеупор-
ный) - цегла вогнетривала.
КИРПИЧЕДЕЛАТЕЛЬНЫЙ - брике-
товый, цеглоробний.
КИРПИЧОВОЖИГАТЕЛЬНЫЙ - цег-
лопальний ; (к. печь) -
цеглярка.
КИРПИЧНИК - цегельник.
КИРПИЧНЫЙ - цегляний ; (к.
завод) - цегельня.
КИСЛОВАТЫЙ - кислуватий,
кисленький.
КИСЛОРОД (oxygenium) -
кисень.
КИСЛОРОДНЫЙ - кисневий.
КИСЛОСТЬ - кислість, кис-
линність.
КИСЛОТА - кислота ; (кисло-
та азотная) - к. азотова ;

(к. серная) - к. сіркова, к.
сірчана ; (к. соляная) -
к. соляна ; (уксусная кисло-
та) - к. оцтова.
КИСЛОТНОСТЬ - кислинність.
КИСЛОТНЫЙ - кислинний.
КИСЛОТОУПОРНЫЙ - кислинотрива-
лий, кислинотривалий.
КИСЛЫЙ - кислий.
КИСНУТЬ, **КИСЛЕТЬ** - кїснути,
кисліти.
КИСТЬ - 1. грѣно, кѣтяг,
китиця ; (к. проса) - волоть
волоток ; (к. камыша) - ку-
ница. 2. (-из ниток или шнур-
ков) - кутас, китиця. 3. (-из
шерсти, щетины) - щітка.
 квач, мазіло ; (к. живопис.) -
пензель.
КИШЕЧНИК - кишкї.
КИШЕЧНЫЙ - кишковий.
КИШКА - кишка ; (кишка две-
надцатиперстная) - дванадця-
ка ; (к. ободочная) - к. обо-
дова ; (прямая к.) - к. кут-
ня, кутниця ; (к. подвздош-
ная) - здухвѣнна к. ; (сле-
пая к.) - слїпа к., контох ;
 (тощая к.) - голодна к. (кол-
басная к.) - ковобасна к. (к.
пожарная) - шланг, рукав ;
 (чистить, обстригивать к.) -
шлямувати кишкї ; (выпадение
прямой кишки) - вихїд кутниці.
КЛАДЕНЬ - підвалина.
КЛАДКА (предмет) - мур ; (про-
цесс) - мурування.
КЛАДОВАЯ - комора, хїжа, спі-
жарня, шпїхїр.
КЛАДЧИК - кладїльний, кладїй ;
 (к. снопов) - скїрдник,
стїртник.
КЛАДЬ, **КЛАЖА** - вага, вантаж,
(по) клажа.
КЛАСТЬ - класти ; (о птицах -
к. яйца) - нестїся ; (класть
яйца под наседку) - підсїпа-
ти ; (класть яйца, - о насеко-
мых) - настилати, випускати

ікру.

КЛАПАН (крышка) - хлипок;
(все устройство) - хлипавка.

КЛЕВЕР (*Trifolium*) -
конюшина; (к. красний) -
(*T. pratense* L.) - к. чер-
вона, троян. /к. бедний /-
(*T. repens* L.) - сіре зіл-
ля, хрестики, горішки.

КЛЕЕНКА - церата.

КЛЕЕНЧАТИЙ - цератовий.

КЛЕЙ (животний, столярний) -
карбк; (к. растительний) -
клей рослинний; (к. хрящевий)
клей хрястковий.

КЛЕЙКА, КЛЕЕНИЕ - клеїння.

КЛЕЙКИЙ - клейкий, липкий,
беручий.

КЛЕЙКОСТЬ - клеїкість, лип-
кість.

КЛЕЙКОВИНА - клейковина.

КЛЕЙМЕНИЕ - таврування,
значіння, штемпування.

КЛЕЙМЕННИЙ - значений, тав-
рований, штемпований.

КЛЕЙМИТЬ - значити, таврува-
ти, штемпувати.

КЛЕЙСТЕР - клеїстер, піспа,
шліхта.

КЛЕЙСТЕРООБРАЗНИЙ - піспува-
тий, шліхтуватий.

КЛЕН (остролистий, обик-
новений) - (*Acer plata-*

noides L.) - клен, кле-
нина. /к. белый, явор /-

(*A. pseudoplatanus* L.) -
явір; (к. полевой) -

(*A. campestre* L.) - чорнок-
лен, паклен; (к. татарский) -

(*A. tataricum* L.) - неклєн.

КЛЕПКА (для бочек) - клепа-
ка; (клепание) - нютуван-
ня.

КЛЕТКА - 1. (растит. и жи-
вотная) - клітина, комірка;
(ум.) - клітинка; 2. (к. для
домашней птицы) - коєць,
куча. 3. (для певчей птицы) -

клітка. 4. (для ловли пев-
чих птиц) - самотрашка.

5. (к. на ткани) - карта,
ґратка.

КЛЕТОЧНЫЙ - клітинний.

КЛЕТЧАТКА (*tela cellulosa*)
клітинна, клітковина, цело-
лоза.

КЛЕТЧАТЫЙ - картатий, ґрат-
частий.

КЛЕЩА (*Chela*) - /у ра-
ка/ - клешня.

КЛЕЩ (*Acorus redivivus*) -
кліщ.

КЛЕЩЕВИНА (*Ricinus commu-
nis* L.) - рай-дерево, дрис-
ливий біб.

КЛЕЩИ - 1. кліщі, обцень-
ки. 2. (к. деревянные) -
лещата; (к. у хомута) -
кліщі.

КЛИМАТ - климат, підсоння.

КЛИМАТИЧЕСКИЙ - климатичний.

КЛИН - клин; (к. желез-
ный) - глоба; (к. для

закрепы ручек топора, мо-
лотка) - (за)плішка.

КЛИНИТЬ - 1. (колоть) -
колоти. 2. (крепить) - плі-
шити, заплішувати.

КЛИНОВИДНЫЙ, КЛИНООБРАЗНЫЙ
клинуватий, клинчатий.

КЛИНОК - 1. (клинышек) - (за)п-
лішка; 2. (лезвие) - леза,
лізко; (л. косы) - полот-

но; (л. у ножиц) - обзєк.

КЛИНЧАТЫЙ - клинчастий.

КЛИЩЕВАТЬ (набивать сте-
ну) - клеїщувати.

КЛОК, КЛОЧЕК - пук, пучок,
жмут(ок), пасмо; (окапка) -

оберємок; (под паху) -
піддашок; (к. на вилы) -

навилник, навиллок; (к.
ткани, бумаги) - шматок,
кляпоть.

КЛОП (сімєк) - блохінця.

КЛОПОВИЙ - блохінчий.

КЛОПОВНИК - (*Ledum palustre* L.) - болотник, головолом.
 КЛУБЕНЬ - бульба.
 КЛУБНИ - бульбаки, бульби.
 КЛУБНИКА (*Fragaria collina hortensis* L.) - полуниця, полівниця.
 КЛЮЧ - 1. (замочник) - ключ. 2. (к. гаечник) - к. мутровий; (к. двусторонний) - к. обабічний. 3. джерело, жила; (к. обделанный) - криниця, керниця. (к. раскопанный) - копанка.
 КЛЮЧЕВОЙ - джерельний, кринишний.
 КЛЫП - затишка, цурка.
 КЛЫЧ - шкапа.
 КНУТ - батіг, пуга, бич, гарапник.
 КНУТИК - батіжок.
 КНУТОВИЩЕ - пужал(ь)но.
 КОВАНИЕ, КОВКА - кування.
 КОВАННЯ - кутти, ковання.
 КОВКА - кування.
 КОВКИ - ковний.
 КОВКОСТЬ - ковність.
 КОВОЧНИЙ - кувальний. (к. механизм) - к. механізм; (к. пресс) - к. прес, к. гніт.
 КОВРОВИЙ - килимовий; (-вая фабрика) - килимарня.
 КОВШ - коряк, корець.
 КОВШЕЛЬ (*Stipa pennata* L., *S. capillata* L.) - ковила, тирса, шовкова трава.
 КОГТИ - пазурі, кігті.
 КОЖА - 1. шкура; (к. лошадиная) - шкура; (к. лошонка) - опойок; (к. коровья) - ш. яловича; (к. волосья) - волова ш., юхтова ш. (к. сыромятная) - сириця; (к. овечья) - старича, фотка; (к. полугод. ягн.) -

линтварь; (к. барашка) - смушок. 2. (кожица на плодах) - шкурка, лупайка, лупиня (на орехе).
 КОЖАНИЙ - шкурятний, шкурятний. (Выделанный из теленка, лошонка) - опойковий, виростковий; (- из лошади) - шкаповий; (из вола) - юхтовий, (- из козла) - козловий, сап'яновий.
 КОЖЕВЕННИЙ - чинбарний, гарбарний; (к. завод) - чинбарня, гарбарня.
 КОЖЕВНИЙ - чинбарь, гарбарь, р(л)имарь, кушнір (кожухарь).
 КОЖЕВНИЧАТЬ - чинбарювати, гарбарювати, р(л)имарювати.
 КОЖЕВНИЧЕСКИЙ, КОЖЕВНИЧИЙ - чинбарський, р(л)имарський, гарбарський, кушнірський (кожухарський).
 КОЖИСТЫЙ - шкурястий.
 КОЖИЦА - шкурка, шкурин - (к)а.
 КОЗА - коза; (ум.) - кізка, кізочка; (к. дикая) - сайгак, сугак.
 КОЗЕЛ - козел, цап.
 КОЗІЙ - козячий, козинний.
 КОЗЛЕНОК - козина, цапиня.
 КОЗЛИННИЙ - козячий, цаповий.
 КОЗЛЯТИНА - козлятина.
 КОЗЛЫ (для пилки дерева на доски) - пільга; (к. для распилки дров) - козли; (к. у колесников) - кобил(ьн)иця; (к. у бочаров) - ришт, стелги; (к. у экипажа) - передок.
 КОЗЫРЕК - дашок.
 КОКС - кокс.
 КОКСОВАЛЬНИЙ - коксувальний; (к. печь) - коксувальня.

КОЛЕБАНИЕ - коливання.
 вагання, хитання, осциляція.
КОЛЕБАТЕЛЬНЫЙ - коливаль-
 ний, хиткий.
КОЛЕБАТЬСЯ - коливатися,
 хитатися, вагуватися.
КОЛЕНО - 1. коліно; 2. (из-
 гиб) - заворот(ень), вик-
 рут(ень), залім, коліно.
КОЛЕНЧАТЫЙ - колінчастий,
 колін(к)уватий.
КОЛЕСО - 1. колесо, коло,
 (ум.) - коліща (тко). (час-
 ти колеса): (ступица) -
 маточина, колодка; (же-
 лезн. обруч на ступице) -
 рихва; (втулка) - букша;
 (спицы) - шпичі; (обод) -
 обід; (звенья, косяки обо-
 да) - звонаки; (обруч же-
 лезн. на ободі) - шина.
 2. (к. зубчатое) - триб,
 трибок; (к. маховое) -
 маховик, розгінч.
КОЛИРОВАННЫЙ - колірований,
 очкований, (при)щеплений;
 (к. дерево) - щеп.
КОЛИРОВАТЬ - колірувати, оч-
 кувати, щепити.
КОЛИРОВКА - колірування,
 очкування, щепіння.
КОЛИЧЕСТВЕННЫЙ - кількіс-
 ний.
КОЛИЧЕСТВО - кількість;
 (к. энергии) - кількість
 снаги.
КОЛОВОРОТ (стоячий ворот)
 - баран; (род сверла) -
 свердел, цендибор.
КОЛОДЕЦ, КОЛОДЕЗЬ - коло-
 дязь, криниця; (к. смот-
 ровой) - колодязь оглядо-
 вий.
КОЛОДКА (обувная) - копіл.
КОЛОННА (железная, деревян.)
 - соха, слуп, стовб; (к.
 камен., мраморная) - колім-
 на.

КОЛОКОЛЬЧИК (самранула) -
 дзвоник, дзвінок.
КОЛОС - колос; (у проса) -
 волоток, вóлоть.
КОЛОСИСТЫЙ - колосистий;
 (просо) - волотисте.
КОЛОСИТЬСЯ - колоситись,
 викидати колос.
КОЛОСНЫЙ, КОЛОСЯНОЙ - коло-
 совий.
КОЛОСНИК - 1. колосник,
 рушт; 2. (Elymus agena-
 rius, L) - дикий ячмінь, ко-
 лосняк.
КОЛОТУШКА - 1. дорбешка;
 2. калатало, клепало.
КОЛОТЫЙ - рубаний.
КОЛПАК - ковпак, каптур.
КОЛЫМАЖКА - гѣра, грабарка.
КОЛЬЦЕВОЙ - кільчатий,
 перстневий, каблучковий.
КОЛЬЦЕОБРАЗНЫЙ - каблучку-
 ватий, перстенюватий.
КОЛЬЦО - перстень, каблучка,
 кільце; (к. для скрепи) -
 урвант.
КОМЕЛЬ - гузірь, прикорень,
 відзамок, комель.
КОМКАТЬ - мн'яти, бѣати,
 жужмити.
КОМКОВАТЫЙ - груд(к)уватий,
 брил(к)уватий.
КОМОК, КОМ - груд(к)а,
 брил(к)а; (комок теста) -
 галух, балабух(а); (ко-
 мок мокрой глины) - вальок;
 (комок шерсти) - жмут вов-
 ни; (сбится в комок) -
 склоччѣтисѣ, скѣмшитисѣ;
 (сбитая в комок шерсть) -
 ковтун; (- с грязью или
 навозом) - ганзу(о)ль,
 ганзоляка; (- комком) -
 жужмом.
КОМПАКТНЫЙ, -НО - стѣслий, -
 ло, вѣльний, -но, компактный, -
 но.
КОМПАС - компас.

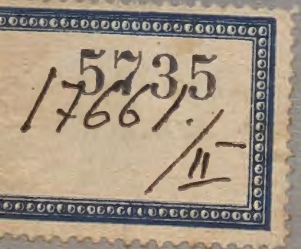
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ Сільсько-Господарський Словник

(ПРОЕКТ)

II

ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
та
СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ ТЕХНИКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
в Ч. С. Р.

ПОДЄБРАДИ.
1931.

MFN-9925
9927

14922

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ Сільсько-Господарський Словник

(ПРОЕКТ)

II

ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
та
СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ ТЕХНІКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
в Ч. С. Р.

ПОДЄБРАДИ.
1931.

5735

Українська Господарська
Академія.

П е р е д м о в а д о д р у г о г о з о ш и т у

Другий зошит Російсько-Українського Сільсько-Господарського Словника, /починаючи від стор.64/, виходить після смерти головного складача і Голови Термінологічної Комісії Є.Чикаленка. Одначе матеріал і для цього зошиту, як і матеріал цілого словника склав і підібрав по зазначених в передмові до першого зошиту джерелах покійний Є.Чикаленко. Термінологічна Комісія при Агрономічно-Лісовому Факультеті Української Господарської Академії, склад якої поповнився проф. В. Чередиєвим, лише де в чім доповнила та остаточно зредагувала підібраний Є.Чикаленком матеріал.

В редагуванні першої частини другого зошиту брав участь п.інженер Гордієнко Г., а в редагуванні останніх сторінок цього зошиту брав участь п.асистент Академії Сочинський М., та не брав участі, починаючи з другої половини зошиту, п.доц.Доманицький В.

-----000-----

Українська Господарська
Академія.

КОМПЛОСТ - компост, мішечка
гноєння, м. гній.
КОМПЛОСТНАЯ ЯМА - гноярка.
КОНГЛОМЕРАТ - конгломерат,
зліпак.
КОНДЕНСАТОР - конденсатор.
КОНДЕНСАЦІЯ - конденсація,
згущення.
КОНЕВОДСТВО - конярство.
КОНЕЧНОСТИ - кінцівки, кін-
чини.
КОНЕЧНЫЙ - кінцевий, на-
конечний.
КОНИЧЕСКИЙ - конічний.
КОННОЗАВОДСТВО - конозавод-
ство, конярство.
КОНОПАТИТЬ - шпаклювати,
глобити; /мхом/ - мшисти;
/замазкой/ - китувати, шпак-
лювати.
КОНОПЛЯ - /*Cannabis sativa*
L./ - конопля; /к. женская/ -
жітінка; /к. мужская/ -
чоловічий.
КОНОПЛЕННИК - підмет, ко-
ноплище/сєко.
КОНОПЛЯНОЕ МАСЛО - коноп-
ляне олія, сім'яна олія.
КОНОПЛЯНЫЙ - конопляний.
КОНСЕРВИРОВАНИЕ - консер-
вування.
КОНСКИЙ - кінський; /к. за-
вод/ - к. завод; /табун/ -
стадіна.
КОНСТРУКЦИЯ - конетрукція,
будова.
КОНТАКТ - контакт.
КОНТРАГАЙКА - контргайка,
намутра, протитрубка.
КОНТРОРС - примурок.
КОНТУР - контур, обвід, за-
рис.
КОНУС - конус.
КОНУСНЫЙ, КОНИЧЕСКИЙ - ко-
нусовий, гостроверхий.
КОНУСОБРАЗНЫЙ - конусова-
тий.
КОНЦЕВОЙ - кінцевий.
КОНЦЕНТРАЦИЯ - концентрація.
КОНЦЕНТРИРОВАНИЕ - концен-
трування.

КОНЦЕНТРИРОВАННЫЙ - кон-
центрований.
КОНЦЕНТРИЧЕСКИЙ - концен-
тричний, одноосередочний,
співосередній.
КОНЦЫ - /материи/ - торо/ч/-
ки.
КОНЮШНЯ - стайня.
КОПАЛКА - копач, /ик/.
КОПАЛЬЩИК - копальник, ко-
пач.
КОПЕР - сабур, капар.
КОПИТЬ - зби/в/ати, нагро-
мажувати.
КОПКА - копанья, копанка.
КОПЛЕНИЕ - зби/в/ання, на-
громажування.
КОПНА - копа; / $\frac{1}{2}$ к./ - полу-
кіпок, півкони; /хрестцы/ -
п'ятнадцятка; /бабка/ - п'ят-
ка; /суслон/ - коп'як, /к. се-
на, соломы/ - копиця.
КОПОТЬ - кипоть, сажа.
КОПЫТО - копит; /раздво-
енное/ - ратиця; /к. сторче-
вое/ - кукса.
КОПЫТНЫЙ - копитовий.
КОПЫТЧАТЫЙ - копитуватий.
КОПЬ - /рудо/ копальня, /ру-
до/ копня; /к. глинистая/ -
глинище; /к. железная/ - руд-
ня; /к. известковая/ - ва-
пельня; /к. коменноугольная/
вугальня; /к. меловая/ - крей-
дянка; /к. песчаная/ - пісков-
ня, пісчарня; /к. руды/ -
рудня; /к. соляная/ - солони-
ця, купа.
КОПЬЕВИДНЫЙ - списуватий.
КОРА - кора, скорина, шка-
ра-лупа, шкаралюща; /покрыть-
ся корою/ - зашкорупіти, за-
шкорупнути.
КОРЕНАСТЫЙ, КОРЕНИСТЫЙ -
1. присадкуватий; 2. корени-
стий, корінчастий.
КОРЕННОЙ - первісний, мате-
риковий, ґрунтівний, /к. зуб/
з. кутній; /к. лошадь/ - голо-
бельний, дишловий кінь.
КОРЕНЬ - корінь, /родит./ -

кореня; /м./ - коріння.
 КОРЕНЯК - голобельний кінь.
 КОРЕШОК - корінець, корінчик; /к. книги/ - спинка.
 КОРЗИНА, КОРЗИНКА - кошик, кіш, кошіль, кошовка. /к. из ремня, лика/ - козубенька.
 КОРЗИНЩИК - кошикарь.
 КОРИЦА /*Cinnamomum*/ - кориця, цинамон.
 КОРИЧНЕВЫЙ - коричнявий, темно-рудуватий, гнідий, брунатний, цинамоцвітний, цинамоновий.
 КОРИАНДР, КИШНЕЦ /*Coriandrum sativum* L./ - колендра.
 КОРНА - 1. /на фруктах и овощах/ - шкур/оч/ка, лущпайка, лущинка, лущиня; 2. /на хлебе/ - /с/шкорина; /к. сподняя/ - спідка, спідушка.
 КОРКООБРАЗНЫЙ - коруватий.
 КОРМ - корм, харч, їжа, покорм; /о подножн. и объеме/ - паша.
 КОРМИТЬСЯ - годувати, харчувати, кормити, живити, -ая.
 КОРМЛЕНИЕ, КОРМЕЖКА - годівля, годування, харчування, кормівля; /к. подножное/ - випас, пасіння; /пастьба на ходу, кормление в пути/ - попас/анья/.
 КОРМОВИЩЕ, КОРМОВОЕ УГОДЬЕ - випас, пастівник, пастовень, пасовиця, пасовисько/ще/.
 /Кормовы-я травы, к. свекла/ - кормові, пашні трави; кормові пашні буряки.
 КОРМОВОЙ - кормовий, пашний; /кормовая дача/ - давка, данка, пайка; /кормовые продукты/ - корми.
 КОРМУШКА - ясла, ясельця, корыто, жолуб/ок/.
 КОРНЕВИЩЕ - корняк, коренище.
 КОРНЕЕДА - коренеїд, корінева гнильзна.
 КОРНЕВОЙ - кореневий.
 КОРНЕПЛОД - коріняк, коріне-

плід.
 КОРНЕРОДНЫЙ - коренерідний.
 КОРНЕРЕЗКА - січкарка, січкаря, корінерізка, шатківниця.
 КОРОБИТЬСЯ - жолобитися, корчитися, шкаруючися, па/р/читися, кондаюбитися, коцюбитися.
 КОРОБЛЕНИЕ - жолобіння, корчення, па/р/чення.
 КОРОБКА, КОРОБ - коробка; /к. из луо/р/а/ - козуб, козубенька, /к. из кожи, картона и проч./ - шабатурка.
 КОРОБЧАСТЫЙ - скринчастий.
 КОРОВА - корова; /ум./ корівка; /к. дойна/ - к. дійна; /к. яловая/ - к. ялова, ялівка; /собирает./ - ялівник; /к. через год тельная/ - передійка.
 КОРОВНИК - 1. корівник, хлів короварня. 2. /о человеке/ - корівник, вакар.
 КОРОВНИЦА - корівниця, доярка, ричка.
 - КОРОЕД /*Bostrychus*/ - короїд, корожер.
 КОРОМЫСЛО - 1. коромисло, /у колодца/ - журавель. 2. /насеком./ /*Libellula*/ - бабка; /самець/ - бабич.
 КОРОСТА /мед./ /*Scabies*/ - короста.
 КОРОСТЕТЬ - коростявити.
 КОРОСТОВЫЙ - коростявий.
 КОРОСТЕЛЬ /*Kallus ceras*/ - деркач.
 КОРОТКИЙ - короткий, кучий. /Короткое замыкание/ - коротке злучення, к. з'єднання.
 КОРОТКОВАТЫЙ - покороткий, коротенький, кученький.
 КОРОТКОНОГИЙ - кучоногий, коротконогий.
 КОРОТКОРОГИЙ - гудий; /безрогий/ - шутий.
 КОРОТКОХВОСТЫЙ - кучохвостий, кучий.
 КОРОТКОШЕРСТЫЙ - короткошерстий, нязькошерстий.

КОРОТЫШКА - куцина.
 КОРОТЫШ - 1. оцупок. 2.
 животн./ куцан, муц/ик/,
 котигорошок.
 КОРОЧЕ - коротше, куціше,
 ближе.
 КОРЧЕВАЛКА - курчувальня.
 КОРЧЕВАНИЕ - корчування.
 КОРЧЕВАТЬ - корчувати.
 КОРЧИТЬСЯ - корчити, ко-
 чобити, кандаюбити, карлю-
 нити, кривити, -ся.
 КОРИТО - корито, ноуви
 /небольш./ - ваган/к/и.
 КОРЯВЫЙ - корячкуватий,
 кривий, карлючкуватий, ко-
 нінкуватий.
 КОСА - коса /к.с граблями/-
 к. з грабками; /к.с крюч-
 ком/ коса з лучком; /к.без
 грабель и крючка/- гола ко-
 са. Части косы: - полотно,
 прут, п'ятка; /кольцо/- на-
 черсток; /клин/- пасклин;
 косье/- кісся.
 КОСАРЬ - косарь.
 КОСИЛКА - косарка, самокоска.
 КОСИТЬ - косити..
 КОСМАТЕТЬ - кошлатіти, воло-
 стіти, кудлатіти.
 КОСМАТЫЙ - кошлатий, воло-
 сатий, кудлатий.
 КОСНУТЬСЯ - /до/торкнутися,
 поткнутися, черкнутися.
 КОСО - скісно, криво, навс-
 кіс, навскоси; /косвенный/-
 побічний, посередній.
 КОСОГОР - косогір, убіч.
 КОСОЛАПЫЙ - клешоногий,
 КОСОУГОЛЬНЫЙ - скіснокут-
 ний, косокутній.
 КОСТЕНЕТЬ - 1. костеніти; 2.
 кубіти, клякнути.
 КОСТЕР - 1. бгнще, оагаття.
 /костра/- костриця, тер-
 іття.
 КОСТЕР БЕЗОСТЫЙ /Вотис, ина-
 mis 2 / - костир, сто-
 колос. /В. еместь / - сто-
 колос простий.
 КОСТИСТЫЙ - кістлявий, ко-

шавий, сүхорлявий.
 КОСТОКАЛЬНАЯ - костопаль-
 ня.
 КОСТОЧКА - кісточка.
 КОСТОЧКОВЫЕ ПОРОДЫ - кі-
 стянкові породи.
 КОСТЫЛЬ - 1. /клюка под
 мышку/- милиця, коштур; 2.
 /стенной к./ стінний гак.
 3. /гвоздь для рельс/-
 бретналь.
 КОСТЬ - кість, кістка; /к.
 большая/- костомаха, мас-
 лак.
 КОСТЯК - кістяк, снасть,
 КОСЬБА - косіння, косови-
 ця.
 КОСЯК - 1. /лошадей/- ко-
 сьяк, табун коней. 2. /двер-
 ной/- одвірок; /верхний к.
 -о.гловарь; /боковой двер-
 ной к/- о. стоян; нижний
 к.дв./ - поріг. /оконный
 косяк/- дутка, підвіконня.
 3. /Часть колесаго обода/
 двонак.
 КОТЕЛ - казан, котел. /к.
 медный/- мідень; /к.чугун-
 ный/- чавун; /к. паровой/-
 паровик; /к.высокого, низ-
 каго давления/- к.високого
 низького тиснення; /к.труо
 частый/- к. рурчастий.
 КОТЕЛЬЩИК - котляр, казан-
 ник.
 КОТЛОВИНА - у/в/логовина,
 видолонок, дощина, макітра
 КОТЛОВИННЫЙ - в/у/логовин-
 ний, ложинний.
 КОТЛООБРАЗНЫЙ - казан/к/у
 ватий, кітлуватий, макітру
 ватий.
 КОЧЕВАНИЕ, КОЧОВКА - кочу-
 вання, таборування.
 КОЧЕВИК - кочовик.
 КОЧЕВАТЬ - кочувати, табо-
 рувати.
 КОЧЕГАР - паровичник, па-
 лач, топільник..
 КОЧЕРГА - коцюба, кочерга.
 КОЧКА - грудка, кунина,

/собр./ - грудя, груда,
купя.
КОЧКОВАТЫЙ - грудуватий,
куп'яний.
КОШМА - повсть.
КОШМОВЫЙ - повстаный.
КОЭФИЦИЕНТ - 1. коефіци-
ент, 2. /мат./ сочинник.
КРАЙ - 1. /область/-край,
крайна, сторона; 2. /граница/- край, кінець, рубіж,
пруг, беріг; 3. /ребро/
кристала/- руб, рубець,
грань; 4. /посуды/-мн.він-
ця.
КРАЙНИЙ - крайній.
КРАЙНОСТЬ - крайність, скру-
та, надмірність, екстрем.
КРАН - г/к/рант; /подъем-
ный кран/- підйома, жура-
вель.
КРАПИВА /*Urtica urens* L., *U.
diversa* L./ - кропива залива, -
жалюча.
КРАПИВА ГЛУХАЯ /*Laminium
alba* L./ - кропива глуха, -бі-
ла.
КРАСИЛЬНЫЙ - фарбувальний.
КРАСИЛЬНЯ - фарбарня, бар-
варня.
КРАСИЛЬЩИК - фарбар, барвар.
КРАСИТЬ - фарбувати, барви-
ти; /смотря какою краскою/
білити, жовтити, синити, чер-
вонити, чорнити.
КРАСКА - фарба, барва.
КРАСНОВАТЫЙ - червонуватий,
червоноастий.
КРАСНОЗЕМ /*terra rosa*/ - чер-
вонозем.
КРАСНЫЙ - червоний.
КРАСЯЩЕЕ ВЕЩЕСТВО - барвило,
фарбова речовина.
КРАСЯЩИЙ - барвний, фарбовий.
КРАТНОЕ ЧИСЛО - кратне число.
КРАХМАЛ - крохмаль.
КРАХМАЛОДЕЛЬНЫЙ - крохмально-
робний; /к. завод/- крохмальня.
КРАХМАЛЬНЫЙ - крохмальний;
/к. завод/- крохмальня.
КРАШЕНИЕ - фарбування, барв-

лення.
КРАШЕНЫЙ - фарбований,
барвлений, мальований.
КРЕМНЕВЫЙ - крем'яний, кре-
мінний.
КРЕМНЕЗЕМ - крем'янка, кре-
мінка, кремнезем.
КРЕМНИСТЫЙ - кремі/с/няс-
тий, крем'януватий, крем'я-
/ов/ий.
КРЕМНИЙ - кремній, кремінь,
кремінець.
КРЕПИТЕЛЬНЫЙ - кріпучий.
КРЕПИТЬСЯ - кріпити, скріп-
ляти, зміцнювати, зміцняти.
КРЕПКИЙ, КО - кріпкий, ко, мі-
цний, но, дужий, же.
КРЕПКОВАТЫЙ - кріпкенький,
міцненький.
КРЕПКОУЗДЫЙ - твердоуздий.
КРЕПЛЕНИЕ - /процесс/-скрі-
плення, зміцнювання; /пре-
мет/-скріплення, зміцнення
/К. венцами/- цям/б/рування
/предмет/-цям/б/риння.
КРЕПНУТЬ, КРЕПЧАТЬ - кріп-
шати, міцнішати.
КРЕПОСТЬ - міць, міцність.
КРЕПЬ - /один предмет/-
скріплина; /предметы/-скрі-
плиня; /процесс/-скріп-
вання. /К. срубовая/- цям/б/
риння.
КРЕСС, КРЕССАЛАТ *Lepidium
sativum* L. - хируха.
КРЕСТЕЦ - криж, крижі, при-
гузок; /у птиц/-купер, ку-
рик.
КРЕСТОВИНА - хрестовиння.
КРИВАЯ - крива; /к. давлени-
я/- крива тиснення і т.д.
КРИВАЯ ЛИНИЯ - крива лінія,
кривуля, карлючка.
КРИВИЗНА - кривина, луковина.
КРИВИТЬСЯ - кривити, кар-
лючити, ся.
КРИВО - криво, косо, нав/с/
коси.
КРИВОЙ - кривий, луковий.
КРИВОЛИНЕЙНЫЙ - кривульни-

КРИВОНОГИЙ - кривонігий, клешонігий.
 КРИВОРОГИЙ - криворігий; /короткорігий/- гулий; /безрогий/- шутий.
 КРИВОШЕЯ - кривов'язий.
 КРИВОШИП - корба, курбель.
 КРИСТАЛЛ - кристаль.
 КРИСТАЛЛИЗАЦІЯ - кристалювання.
 КРИСТАЛЛИЗОВАТИСЯ - кристалюватися.
 КРИСТАЛИЧЕСКИЙ, КРИСТАЛЬНИЙ - кристалевий.
 КРОВАВЕТЬ - кривавіти.
 КРОВАВИТЬ - кривавити.
 КРОВАВЫЙ - кривавий.
 КРОВЕЛЬНЫЙ - даховий; /к. гвоздь/- дахналь; /к. скат/- даховий схил.
 КРОВЕЛЬЩИК - дахарь; /гонтом/- гонтарь; /соломою, камышом/- по/в/шивальник, вкривальник.
 КРОВЕНОСНЫЙ - кровонісний, кровобіжний.
 КРОВИНКА - крапля крові, кривця.
 КРОВИСТЫЙ - кривавистий.
 КРОВЛЯ, КРЫША - /по/кривля, верх, дах; /соломен., камышев./- стріха; /край крыши/- острішина, острішок.
 КРОВНЫЙ - 1. рідний, кривний; 2. расовий, завідський.
 КРОВОМАДНЫЙ - 1. хижий, лютий; 2. хижак.
 КРОВООБРАЩЕНИЕ - крово/о/-біг.
 КРОВОСМЕШЕНИЕ - крово/з/мішення, кровоміство.
 КРОВОСОСКА /*Наровосса equina*/ - кліш кінський.
 КРОВОТЕЧЕНИЕ /*Настотчрадіа*/ - кровотеча, кровотік; /остановить кровотечение/-зат-г/амувати, припинити кров.
 КРОВОТОЧИВЫЙ - кровотечний.
 КРОВОХЛЕБКА /*Sanguisorba officinalis* L/ - суховлотиця, ужаце

зілля.
 КРОВЬ - 1. крі/о/в, мазка, пасока, руда, шшка, краска; /менструація/; 2. рід, плід, порода. /истекать кровью/-зійти кров'ю; /нажитое кровью/-кривавиця.
 КРОВЯНИСТЫЙ - кривавистий.
 КРОВЯНОЙ - кров'яний; /к. сосуд/- кровяні судини, канали.
 КРОЕНИЕ, КРОЙКА - кроїння, крайня.
 КРОИТЬ - кроїти, країти.
 КРОЛИК /*Lepus timidulus*/ - кріль, к/о/роль, трусик; /самка/- кролиця; /крольчата/- кролянята.
 КРОЛИКОВОДСТВО - кролікарство.
 КРОМА - скіба; /к. хлеба/-окраєць, скібочка, /крайняя/- цілушка.
 КРОМКА - /о/крайка; к. доски/- край, окрайок, окраєць.
 КРОМСАТЬ - чикрижити, кремсати, батувати.
 КРОМЕ - /о/крім, /о/пріч.
 КРОНШТЕЙН - кронштайн, підпора.
 КРОТ /*Talpa europaea*/ - кріт, кертиця.
 КРОТЕНОК - кротця.
 КРОВОТИНА - кротовина, кертичина, купина.
 КРОХА, КРОХОТКА - крихта, кришка, крихотка, кришечка, ріска, рісочка.
 КРОХОТНЫЙ - мал/н/юсенький, дрібнєсенький.
 КРОХКИЙ - крихкий, крушний.
 КРОХКОСТЬ - крихкість.
 КРОШИТЬ - кришити, локшити, сікти; /капусту/- шаткувати.
 КРОШИТЬСЯ - кришитися.
 КРУГ, КРУЖОК - 1. /площадь/- кружало, кружальце, кружок; 2. /линия/- круг, коло, обідець, вбід, обручка, кільце, каблучка, очерт/ок/.
 КРУГЛАЯ ПИЛА - циркулярка.

КРУГЛОВАТЫЙ - круглястий, опукуватий, коліщатий.
 КРУГЛОГУБЦЫ - круглозубці
 КРУГОВОЙ - круговий, коло-
 вий.
 КРУГОВОРОТ - кругобіг, коло-
 ворот; /род карусели на
 льду/ - аришуля.
 КРУЖЕВНОЙ - мережевий, ме-
 режковий, мережаний.
 КРУЖЕВО - мережка, мережево,
 плетиво.
 КРУЖЕНИЕ - кружляння, кру-
 тіння.
 КРУЖИТЬСЯ - кружляти, кру-
 жати, крутити, вертїти, ся.
 КРУЖКА - кварта, кухоль
 /для соора денег/ - кар-
 навка.
 КРУП - зад.
 КРУПА - крупи.
 КРУПЕНКА, КРУПЯНКА - крупи-
 ний/чю/к, куліш, кулешик.
 КРУПИНКА, КРУПИНА - кру-
 пин/к/а, дріодк, дріодчок.
 КРУПИНЧАТЫЙ - дріодковий,
 дріодча-/с/тий, крупнистий.
 КРУПИЧАТЫЙ - крупичастий,
 питльований.
 КРУПКА - крупка.
 КРУПКА ВЕСЕННЯЯ /Злава вес-
 на Z/ - кашка весняна.
 КРУПНОЗЕРНИСТЫЙ - грубо-
 зерний, грубозернястий.
 КРУПНОКЛЕТНЫЙ - велико-
 клітинний.
 КРУПНЫЙ - чільний, оуй-
 ний, великий, дужий.
 КРУПНЫЙ ПЕСОК - ширець,
 ситець, рінь, ріняк.
 КРУПОДЕРКА - 1./мельни-
 ца/ - драч; 2./машина/-
 крупорушка, круподерка.
 КРУПЧАТКА - 1./мельница/
 питльований мдин, питель.
 КРУТИЗНА - круча, безкед,
 стром /овина/.
 КРУТО - круто, стрімко.
 КРУТОЙ - стрімкий, крутий;
 /крутой берег/ - крутобе-
 режка, нависень; /крутой

горный обрыв/ - безкедина.
 КРУТОСКЛОННЫЙ - стрімко-
 снадистий.
 КРУЧЕНИЕ - скручення, кру-
 тіння.
 КРУШИНА СЛАБИТЕЛЬНАЯ /Rham-
 nus cathartica Z/ жостір, жо-
 стелина.
 КРУШИНА ЛОМКАЯ /Rhamnus fra-
 gula Z/ - крушина.
 КРИКОВНЫЙ - /Рібис grossularis
 Z/ - агрус, агрест.
 КРИКОВНИКОВЫЙ - агрусовий.
 КРИКОВНИКОВКА - агрусівка.
 КРИЛОВИДНЫЙ - крилуватий,
 крильцюватий.
 КРИЛЬЧАТЫЙ - крильчастий.
 КРИЛЬЦА - крила; /к.откос-
 ные/ - крила причілку.
 КРЫША = КРОВЛЯ.
 КРЫШЕЧКА/ботан./ - покри-
 шечка.
 КРЫШКА - по/на/кришка; /на
 кадку, кувшин/ - кружок; /на
 колодезь, на даз в погреб,
 на чердак/ - ляда; /на удег/-
 покрівець; /на ящик, гроб/-
 віко; /на одезду/ - верх,
 покривка.
 КРЮК, КРЮЧЕК - гак, гачок;
 /багор/ - очена; /дверной/т
 заціпка; /в одежде/ - гач-
 лик; /деревянный/ - ключка,
 карлючка, ковінька.
 КРЮЧИТЬСЯ - карлючити, ся,
 /зі/гну́тися, з/за/згинати-
 ся, /за/кандзюбитися.
 КРЮКОВАТЫЙ - карлючува-
 тий, закарлючений, гачку-
 ватий.
 КРЯЖ - 1./деревян./ окоре-
 нок, прикорень, відземок;
 2. пасмо гір, стяга.
 КСЕНОГАМНЫЙ /о растениях/-
 ксеногамний, чужезапильник.
 КСЕРОФИЛЬНЫЙ - ксерофиль-
 ний, суходлюбний.
 КУБ - 1./геометр./ - куб.
 2. перегонный/ - лембик.
 КУБИЧЕСКИЙ, КУБИЧНЫЙ - ку-
 бичний, кубовий.

КУБОК - пугарь, чарка, чара, келех.
 КУБИШКА - банька, тиква.
 КУВШИН - глек, глечик, гладущик; /гдуоокий/-
 збан, збан; /деревянный/-
 конówka.
 КУВШИНКА /раст./ умич, латаття, водяний допущник.
 КУВШИННЫЙ - глекóвий,
 ж/з/ банóвий.
 КУДАХТАТЬ - кудкудакати,
 сокорити.
 КУДЕЛЬ - куделя, куделиця;
 /на гребне/- мичка; кушіль.
 КУДРЕВАТЫЙ - кучерявенький.
 КУДРИ - кучері.
 КУДРЯВЕТЬ - кучерявити.
 КУДРЯВИТЬ - кучерявити.
 КУДРЯВЫЙ - кучерявий.
 КУЗНЕЦЬ - коваль.
 КУЗНЕЧНЫЙ - ковальський.
 КУЗНИЦА - кузня.
 КУЗОВ /телеги/- ящик.
 КУНОДЕОТБОРНИК - кукільни-
 ца.
 КУКОЛКА /Pupa/- /у насе-
 комых/ ларва, лялька, ля-
 лечка; /у муравьев/- поду-
 шечка.
 КУКОЛЬ /Agrostema gibba gort/-
 кукіль.
 КУКУРУЗА /Zea Mays L/-
 кукуру /д/зз, пшінка, пше-
 ничка, папушоя.
 КУКУРУЗНЫЙ - кукурузяний;
 /к.хлеб/- малай; /пюре из
 к. муки/- мамалига.
 КУЛАК - кулак, /зубець маш.
 кодеса/- палець, зуб з
 трибка.
 КУЛАЧНЫЙ - пальчастий, зуб-
 частий.
 КУЛЬТИВАТОР - культиватор,
 просапник, крумер, драпач/к/
 КУЛЬТИВИРОВАТЬ - культиву-
 вати, плекати.
 КУЛЬТУРА - культура; /про-
 цесс/- культура, плекання,
 управа /чогось/.
 КУПИТЬ, ПОКУПАТЬ - купува-
 ти, купляти, купити.
 КУПЛЕННЫЙ - купований.

КУПЛЯ - купівля, купуван-
 ня, покуп.
 КУПОЛ - баня.
 КУПОЛЬНЫЙ - ба/нный.
 КУПОРОС /Vitriolum martis/-
 купервас; /
 синій камінь; /
 вітріоль.
 КУРЕНОК - курча, курчатко.
 КУРИННЫЙ - курячий.
 КУРИЦА - курка, курочка.
 КУРОПАТКА /Tetrao perolrix/-
 куріпка; /молодая/ куріп'я.
 КУРОПАТКИН, КУРОПАЧИЙ - ку-
 ріп'ячий.
 КУРСИРОВАТЬ - курсувати.
 КУРЯТНИК - курник /клетка/-
 коєць, куча.
 КУРЫ /Gallus domesticus/-
 курі/и/ /курей/.
 КУРЧАВЕТЬ - кучерявити.
 КУРЧАВИТЬ - кучерявити /ко-
 гось/.
 КУРЧАВЫЙ - кучерявий.
 КУРЧЕВАТЫЙ - кучерявень-
 кий.
 КУСОК, КУСОЧЕК - шмат, шма-
 ток, кавалок, кус, кусень,
 кусочок /к.хлеба/- скибка,
 скибочка хлеба. /мяса мед-
 ко порезан./- кришеник; /к.
 соли/- дрібок, дрібочок
 соли; /к.сахару/- грудочка
 цукру; /земли, глины/-груд-
 ка, грудочка; /к.бумаги/-
 клапоть, клаптик паперу;
 /к.кожи/- шкурлат, шкурла-
 ток.
 КУСТ - куш, корч, крак.
 КУСТАРНИК /собирает./- ча-
 гарник, куші, корчі.
 КУСТАРНЫЙ - 1.чагарнико-
 вий, 2.доморобний. /Кустар-
 ные изделия/- хатні вироби;
 кустарный промысел/- домо-
 робство, хатні вироби.
 КУСТАРЬ - домороб.
 КУСТИСТЫЙ - кушистий, кор-
 чистий; /спец. о хлебе, тра-
 ве/- /в/рунистый.
 КУСТИТЬСЯ - кушитися, кор-
 читися; /спец. о хлебе, тра-
 ве/- вруняватися; /сов./-

врунитися; /кустистые взо-
ди/- /в/руна.
КУСТООБРАЗНЫЙ - кушуватий,
корч/ик/уватий; /собирає/-
чагарникуватий.
КУСЦЫ - кусачка.
КУТИКУЛА - кутікула, наскі-
рень.
КУЧА, КУЧКА - 1. куп/к/а.
Снегу, песку/- кучугура;
/зерна с мякиной/- ворох;
/хвоста/- валява. 2./мно-
го/- багато, сїда.
КУЩЕНИЕ - 1.кущіння; /выра-
щивание в форме куста/- ку-
щування. 2./хлебов, трав/-
врунювання.

Л.

ЛАБИРИНТ /внутрен.ухо/- ла-
биринт.
ЛАВР /*Laurus nobilis* L/-лавр,
лаврина.
ЛАЗ - хідник, хідничок /л.
зверинний/- просмик, перес-
мик.
ЛАЙ - гавкання; /о мног./-
гавкотня, валування.
ЛАН - л/я/ак; /л.масляний/-
л.олійний; /л.скипидарний/-
л.терпентиновий, - шпигинар-
ний.
ЛАКИРОВАТЬ - лакувати.
ЛАКМУС - ла/я/кмус.
ЛАМПА - лямпа; /л.исследо-
вания/- л.дослідна /л.пре-
дохранительная/- л.охорон-
на; /л.отражательная/- л.
рефлекторна; /л.шахтная/-
л.копальняна; /л.паяльная/-
л.лутувальна.
ЛАПЧАТЫЙ - лапатий.
ЛАПША - локшина.
ЛАРЕЦ, ЛАРЧИК - скринька,
шкатула.
ЛАРЬ - рундук.
ЛАСИЦА /*Mystela nivalis* Лас-
ка, ласочка.

ЛАСКАТЬ - пестувати, пест-
ти, голубити; /собак/- лаш-
ти.
ЛАСКАТЬСЯ - лашитися, лас-
титися.
- ЛАСТОЧКА /*Hirundo urbsica* /
ластівка, ластівочка.
ЛАСТОЧКИЙ - ластів'ячий, л-
стівчаний.
ЛАТУННЫЙ - мосяжовий.
ЛАТУНЬ - мосяж, жовта мідь.
- ЛЕБЕДА /*Sphenopodium* /- до-
бода. /*Atropis* /- шир,
ширій, шириця.
ЛЕБЕДЕНОК - лебедя/тко/.
ЛЕБЕДКА - 1.лебі/едка. 2.
/машина/- журавель, підой-
ма, крант.
- ЛЕБЕДЬ /*Cygnus* /- лебідь.
ЛЕБЯЖИЙ - лебединний, ле-
бедячий.
ЛЕГКИЙ - легкий, легенький
/о еде/- варкий, легко-
стравний; /о земле/- пух-
кий.
ЛЕГКОВАТЫЙ - легенький.
ЛЕГКОВОСПЛАМЕНЯЕМЫЙ, ЛЕГ-
КОВОСПЛАМЕНЯЮЩИЙСЯ - /за/-
пальний, палкий, займистий
ЛЕГКОВЕРНЫЙ - легковірний
імовірний.
ЛЕГКОЗЕСНЫЙ - легковажний
ЛЕГКОЕ - легке, легень /у/
ЛЕГКОПЛАВКИЙ - топкий, топ-
нистий
ЛЕГКОСМЕНЯЕМЫЙ - легкозмін-
ний
ЛЕГКОСТЬ - легкість, легко-
та.
ЛЕГОЧНЫЙ - легковий, леге-
невий.
ЛЕГШАТЬ - легшати, відляга-
ти.
ЛЕГЧИТЬ - 1. легчити; 2.ва-
лашати.
ЛЕД - крига, лід, льод./л.
тонкий/- шерех; /со сне-
гом/- сало; /над снегом/-
натоптень; /на окон.стек-
ле/- наморозь.
ЛЕДЕНЕТЬ - крижавіти, леде-

ніти.
ЛЕДЕНИТЬ - заморозувати.
ЛЕДНИК - льодовня; /глет-
 чер/- льодовець, льодовик.
ЛЕДНИКОВЫЙ - льодовиковий.
ЛЕДНИКОВЫЙ ПЕРИОД - льодо-
 викова крижана доба.
ЛЕДОВИТЫЙ - крижаний, льо-
 довитий.
ЛЕДОДЕЛАТЕЛЬНЫЙ - льодо-
 робний; /л. завод/- льодо-
 робня.
ЛЕДОКОЛ - льодолім.
ЛЕДОСТАВ - льодостав.
ЛЕДОХОД - льодоплав, льо-
 дохід.
ЛЕДЯНКА - громак.
ЛЕДЯНОЙ - льодовий, крижа-
 ний; /л. сосулька/- буруль-
 ка.
ЛЕЖА - лежма, лежачи, нав-
 лежачки.
ЛЕЖАНИЕ - лежнїя, лежанка,
 лежа, лежання.
ЛЕЖАНКА - лежанка, припічок.
ЛЕЖЕНЬ - 1. лежень, легарь,
 підвалина, 2. /лежбок/- ле-
 жень, лежух, вайло.
ЛЕЗВИЕ - лезо, жало.
ЛЕЙКА - поливалка.
ЛЕКАЛО /морск., речн./ - ле-
 кало; /калібр./ - калібра;
 /шаблон/- модло.
ЛЕКАРСТВЕННЫЕ РАСТЕНИЯ -
 рослини лікарські, - медич-
 ні, - цілючі.
ЛЕКАРСТВО - лік, ліки.
ЛЕКАРСТВО - лікарювання.
ЛЕКАРЬ - лікарь.
ЛЕМЕЛ - леміш; двох, трьох-
 лемешник; двох, трьохскио-
 вий плуг; многолемешник,
 многокорпусник, многоскиб-
 ник, букер.
ЛЕН /*Linum*/ - льон, лен.
ЛЕНТА - стрічка, бинда,
 стьожка, смужка, пасмо.
ЛЕНТООБРАЗНЫЙ - биндува-
 тий, стьожкуватий, пасмугу-
 ватий.
ЛЕНТОЧНОСТЬ - смужкатість,
 пасмугуватість, стрічкува-
 тість.

ЛЕНТОЧНАЯ ПИЛА - пасова
 пилка.
ЛЕНТОЧНЫЙ - стрічковий,
 сьожковий, биндовий, па-
 совий.
ЛЕПЕСТКОВЫЙ - пелюстко-
 вий, лепістковий.
ЛЕПЕСТОК - пелюстка, ле-
 пістка.
ЛЕПЕСТ - 1. клапоть, клап-
 тик, шмат/ок/, шматочок.
 2. лист/ок/, листочок.
ЛЕПЕТ, ЛЕПЕТАНИЕ - лепе-
 тання, белькотання.
ЛЕПЕШКА - перепічка, під-
 палок, корж.
ЛЕС - ліс, /ум./ - лісок,
 гай, гайок. /л. в яру/- бай-
 рак; /л. в долине/- дібро-
 ва, дуг; /л. молодой/- мо-
 лодник; /л. кустарниковы й/
 - чагарник; /л. срубленны й/
 - ви́горелы й/-
 вигарь; /л. большой, густой/
 - пуща, нетрі; /л. первообы-
 ны й/- праліс; /л. листвен-
 ны й/ *Decidui signosa* -
 листковий, листвяний, чор-
 ноліс; /л. хвойны й/ *Coni-*
signosa - бір, чатинник,
 шпильковий ліс; /сосновы й/
Pinetum - ооровий л., бір,
 /еловы й/ *Piceetum* - сме-
 рековий; /пихтовы й/ *Abie-*
tum - ялицевий; /л. дуговы й/
Quercetum - душина; /бере-
 зовы й/ *Betuletum* - бере-
 зняк; /оукowy й/ *Fagetum* - оу-
 ковина; /ольховы й/ *Alnetum*
 - вільшина.
ЛЕСС - лес, льос, суглинок,
 жовта глина; /л. наземны й/-
 лес суходольний, - сулозем-
 ний.
ЛЕССОВИДНЫЙ - лесуватий.
ЛЕССОВЫЙ - лесовий.
ЛЕСА /при постройке/ /про-
 цесс/- рештування; /предме-
 - рештовання; /поставить ле-
 са/- оорештувати.
ЛЕСИСТОСТЬ - залісненність,
 /оолесенне/- заліснення.
ЛЕСИСТЫЙ - лісстий.

ЛЕСИСТО - лісно.
ЛЕСНАЯ ДАЧА - лісове займище, - дача.
ЛЕСНИЧЕСТВО - лісництво.
ЛЕСНИЧИЙ - лісничий.
ЛЕСНИК - гайовий, карбівничий.
ЛЕСНОЙ - лісовий, лісний.
ЛЕСОВОД - лісівник.
ЛЕСОВОДСТВО - лісівництво.
ЛЕСООБДЕЛОЧНЫЙ - лісообробний.
ЛЕСОНАСАЖДЕНИЕ - дереве-стан /ліс/.
ЛЕСОПИЛЬНЯ - тартак, /лісопильня/.
ЛЕСОСЕКА - лісова дільниця, - ділянка.
ЛЕСОУПРАВЛЕНИЕ - лісокерування.
ЛЕСОУСТРОЙСТВО - лісовлаштування, лісовпорядкування.
ЛЕСТНИЦА - сходи; /л. передвижная/ - драбина; л. веревочная/ - драбина мотузянна.
ЛЕТ, ЛЕТЕНИЕ - літ, летіння.
ЛЕТАТЬ - літати, шукати.
ЛЕТАЮЩИЙ - 1. літун. 2. крилатий.
ЛЕТЕТЬ - летіти, лінути.
ЛЕТУЧИЙ - леткий, летючий; /л. песок/ - летючий пісок, пливун.
ЛЕТУЧАЯ МЫШЬ - кажан, лилик.
ЛЕТУЧИЕ, ЖИРНЫЕ КИСЛОТЫ - леткі туківі кислоти.
ЛЕТУЧА /ботан./ - опушок.
ЛЕЧЕБНИЦА - лікарня.
ЛЕЧЕБНИК - лічобник.
ЛЕЧЕНИЕ - лікування, курування, курація; /лечение ран/ - гоїння.
ЛЕЧИТЬСЯ - лікувати, ся, курувати, ся. /л. рану/ - гоїти.
ЛЕЩИНА /*Corylus Avellana L.*/ - ліщина, лісковий оріх. /*C. tubulosa Willd.*/ - фундук; кримський лісковий оріх.

ЛИВЕНЬ - злива, залива, туча.
ЛИВНЯ ЛИТЬ - лити, лляти, як з вібра, переїти.
ЛИВНЕВЫЙ - зливний, заливний.
ЛИВЕР - 1. лівер, душовик; 2. гусак /печень, легкіе/.
ЛИГАТУРА - лігатура, стоп.
ЛИЗИМЕТР - лізіметр /приладдя до визначення водонепроникливості ґрунту./
ЛИЛИЯ - /*Lilium candidum L.*/ лілія, целія.
ЛИЛОВЫЙ - оузковий, фіалковий.
ЛИМАН - лиман.
ЛИМАННЫЙ - лимановий.
ЛИМАННАЯ СОЛЬ - озёрниця.
ЛИМОН - цитрина, лимона.
ЛИМОННАЯ КИСЛОТА - цитринова кислота.
ЛИМОННОКОЛТЫЙ - цитриновозовтий.
ЛИМОННЫЙ - цитриновий.
ЛИМФА - лімфа, пасока.
ЛИНЕВАНИЕ - лінієння.
ЛИНЕВАТЬ - лініяти.
ЛИНЕСКА - лінійка.
ЛИНЕНЫЙ, ЛО - лінійний; прямцем.
ЛИНЕИЧАСТЫЙ - лінійчастий.
ЛИНИЯ - лінія, рис/к/а, пруг, пружок. /л. касательная/ - дотична; /л. образующая/ - л. творча, - твірня; /л. руководящая/ - л. провідна; /л. средняя/ - середуща, пересічна, медіана; /л. замыкающая/ - замикальна; /л. ломанная/ - л. ламанна; /л. цепная/ - л. ланцюгова; /л. пунктирная/ - л. крапкована; /ряд/ - перія; /л. горизонт/ - проєму.
ЛИНЗА - лінза, сочка.
ЛИНЮЧЕСТЬ - линючість.
ЛИНЯНИЕ, ЛИНЬКА - линяння.
ЛИНЯТЬ - 1. линяти, обдзигати, губити /вовну, пір'я/ 2. линяти, обдзигати, половити.

ти, здавати.
ЛИПА /*Filia parvifolia Ehrh.* -
 липа дрібнолиста. /*J. grandifolia, Ehrh.* - липа широколиста.
ЛИПКИЙ - липкий, бер/уч/-
 кий, чипкий, липучий, лип-
 куватий.
ЛИПКОСТЬ - липучість.
ЛИПНУТЬ - липнути, брати-
 ся, чіплятися.
ЛИСА, ЛИСИЦА /*Canis vulpes* -
 лисиця, лисичка; /самець/-
 лис.
ЛИСЕНОК - лиси/чи/ня, ли-
 сятко.
ЛИСИЦЫН, ЛИСИЙ - лисячий,
 лисичий.
ЛИСОХВОСТ /*Alopecurus pratensis* L. -
 кітник, лисячий хвіст.
ЛИСТ, ЛИСТИК - лист, лис-
 ток, листочок; /л.оумаги/-
 аркуш; /у свеклы/- гич/ка/,
 бурячиння, ботвина, свекла;
 у капусти - пелюстки; у
 моркви - морковиння /пласт-
 тинка/- пла/и/тівка, пласти-
 на, полотно; /черешок л./ -
 спинник, листова ніжка, ли-
 стовий хвостик; /влагалище/-
 листова піхва; /прилистки/-
 прилистки.
ЛИСТВА - листя, листва.
ЛИСТВЕНЕТЬ - листвіти.
ЛИСТВЕННИЦА /*Larix* L. -
 модрина, чубатник.
ЛИСТВЕННЫЙ - листовий, ли-
 ствяний; /с обильною лист-
 вою/- ряснолистий, листатий.
ЛИСТООБРАЗНЫЙ - лист/к/ува-
 тий.
ЛИСТОСТЕБЕЛЬНЫЙ - листоби-
 ловий.
ЛИТЕЙНАЯ - ливарня, лиярня,
 гісерна.
ЛИТЕЙНЫЙ - ливарний; /л.
 брак/- недоливок; /л.завод/-
 /литейная/.
ЛИТЕЙЩИК - ливарь, ливарник,
 гісер.
ЛИТОЙ - виливаний.
ЛИТЬЕ - /процесс/- відливан-
 ня; /предмет/- відливочок.

ЛИЦЕВАТЬ - лицувати.
ЛИЦОВАННЫЙ - /пере/лицьо-
 ваний.
ЛИЦЕВОЙ - лицевий, верх-
 ній, околицний.
ЛИЦО - лице, обличчя, вид,
 тварь.
ЛИЦОВКА - лицування.
ЛИЧИНКА - ларва, гробачок,
 гусень; /л.хруща/- борова-
 няк; /л.пчелы/- черва.
ЛИШАЙ - опрісник, лишай.
ЛИШЕННЫЙ - позбавлений;
 /л.травы/- безтрав/н/ий;
 /л.основания/- без/основ-
 ний, безпідставний.
ЛИШНИЙ - зайвий, /за/лиш-
 ний, гулящий.
ЛИШЬ - лиш, тільки, дедве,
 скоро; /лишь-бы/- аби,
 коли-б; /лишь-бы где/-
 аби-де; /лишь-бы что/-аби-
 що.
ЛОБ - чоло, лоб.
ЛОБАСТЫЙ - лобатий, ло-
 баний.
ЛОВКИЙ, КО - 1. зручний, но.
 2. меткий, моторний, сприт-
 ний, лавий, хватський,
 зграбний.
ЛОВКОСТЬ - зручність, сприт-
 ність, моторність, зграб-
 ність.
ЛОВУШКА - пастка, ланка,
 ланка; /для птиц/- сільце,
 самотрашка.
ЛОДОЧКА - /ботан. венчика/-
 човник.
ЛОЖБИНА - жолобина, влого-
 вина, ложина, видолонок,
 вибалок, виарок.
ЛОЖЕ - підложка, ложбище;
 /л.ручья/-, поточина; /л.
 реки/- корито, ложбище; /л.
 реки покинутое/- дічище.
ЛОКОМОБИЛЬ - локомобіль,
 паровик.
ЛОМ - 1. лом; /л.на конце
 плоский/- плешня. 2.лом,
 брук.
ЛОМЕННЫЙ - ламаний.
ЛОМАТЬСЯ - ламати, ся, ло-

мити, ся; /д. посев/ - переоб-
ривати, переганяти.
ЛОМКА - ламання.
ЛОМКИЙ - ламкий, крихкий,
крушний.
ЛОМКІСТЬ - ламкість, крих-
кість.
ЛОМОНОС */clenatis Z/* - ломі-
ніс, кривавник.
ЛОПАСТЬ - /листа/ - латка;
/л. весла/ - лопать; /л. па-
роходи. винта/ - лопатень.
ЛОПАТА - /дерев./ лопата;
/л. с железн. наконечни-
ком/ - заступ, рiскаль; /л.
железная для копанья/ - ло-
патка, заступець.
ЛОПАТКА - 1. /плечев. кость/ -
лопатка, окіст. 2. /у коса-
рей/ - мантачка; 3. /у камен-
щиков/ - кельма. 4. /л. для
копанья/ - лопатка.
ЛОПАТЬ, СЯ - 1. тріскати, ся,
репати, ся, пукати, ся; 2.
жертити.
ЛОПНУТЬ - тріснути, рiпну-
ти, луснути, розлупитися,
розсістися, лiснути.
ЛОТ - 1. /мера весу/ - лот;
2. /гирька/ - глизомер,
оливниця; 3. /ночви, вага-
ни.
ЛОТОК - 1. /ночовки, ваганки,
нецьки; 2. /ринва, /в водян.
мельнице/ - лотоки; 3. /кіш,
коряк, корячок.
ЛОХ */Lacazinus angustifolia Z/* -
дика маслина, лох.
ЛОХАНЬ, ЛОХАНКА - оалія, но-
чви, цебер.
ЛОШАДИННАЯ САДА - кінська
сила.
ЛОШАДЬ */Equus caballus/* - ко-
няка, кінь; /жеребец/ - же-
ребець, бгир; /кобына/ - мат-
ка; /мерин/ - кінь; /годо-
вик/ - стригун, стрижек;
/двухгодок/ - лошак, лоши-
ця; /трехлетка/ - третяк,
третячок; /пони, м. роста/ -
муц/ик/; /кляча/ - шкапа;
/л. верховая/ - верховик, ру-

мак; /тяжеловоза/ - возо-
вик, домовик; /л. карет-
ная/ - к. шорний, к. екипа-
ний; /л. запряжная/ - к. у-
ряжений; /собр./ - кінна.
ЛОШАК /от жеребца и ос-
лицы/ - висляк.
ЛОЩИЛЬНЫЙ - глядцуваль-
ний; /л. машина/ - глядців-
ниця.
ЛУБ - луб, лубок; /л. мяг-
кий/ - дико, загодонь.
ЛУБОВОЙ, ЛУБОЧНИЙ - луб-
ний.
ЛУБЯНЕТЬ - 1. /бот./ - луби-
ти, лубнути; 2. /шкарубіти,
шкарубнути, коржавіти.
ЛУГ - лука, луки; /л. с
лесом/ - луг; /л. заливной
- плавні, ційма; /л. мок-
рий/ - оболонь; /л. горний/
подоліна.
ЛУГОВОДСТВО - лувівництво
лучна господарка.
ЛУГОВОЙ - луковий; /л. мо-
тьмек/ - метелиця.
ЛУДИЛЬНЫЙ - цинувальний;
/л. мастерская/ - цинуваль-
ня.
ЛУДИТЬ - цинувати, лудити.
ЛУЖА - каліжа, калабана;
л. глубокая/ - ковабана, ба-
ра, бакай.
ЛУЖАЙКА - муріг, муріжок,
мурава.
ЛУК - 1. лук, лучок; 2.
/Allium Cepa Z/ - цибуля;
/A. angulosum Z/ - заячий ча-
сник; */A. ascalonicum Z/* - три-
булька; */A. Porrum Z/* - /лук
порей/ - прас, пор; /л. се-
янец/ - сїянка, гарбазійка,
ароажейка.
ЛУКОВИЧНЫЙ - цибулевий,
цибульковий; /л. формы/ -
цибулястий.
ЛУКОВИЦА - цибуля, цибули-
на; /л. чеснока/ - головка.
ЛУНКА - ямка, дучка.
ЛУННЫЙ - місяшний.
ЛЮПИН, ЛЮПИН */Lupinus Z/* -
люпін.

ЛУЧ - промінь, парус, пас-
/мо/; /л.отражений/- п.
відбитий; /л.падаючий/-
п.падаючий; /л.преломлений/-
п.заломлений; /л.ультрафіо-
летовий/- п.позафіялковий,
ультрафіялковий.
ЛУЧЕИСПУСКАНИЕ - інсоляція,
промінювання.
ЛУЧЕОБРАЗНЫЙ - промінюва-
тий, проміністий.
ЛУЧЕПРЕЛОМЛЕНИЕ - проміне-
злом, проміноломність, про-
мінь заломлення; /л.двой-
ное/- подвійне заломлення
промінів, дволомність про-
мінів.
ЛУЧИСТЫЙ, ЛУЧЕЗАРНЫЙ
проміня/и/стий, промінний.
ЛУЩЕНИЕ - лущіння; /л.поч-
вы/- під'брювання.
ЛУЩИТЬСЯ - лускати,ся, лу-
щити,ся.
ЛЫКО - лико, личко.
ЛЫКОВЫЙ - личаний; /л.
лапти/- личаки.
ЛЫГОТА - пільга.
ЛЫНОВОДСТВО - льонництво.
ЛЫНЯНИЩЕ - льонище.
ЛЫНЯНОЙ - лляний; /л.мас-
ло/- лляна олія.
ЛЮК - люда.
ЛЮПИН, ЛУПИН /*Lupinus L.*/-
люпин.
ЛЮЦЕРНА /*Medicago L.*/- лю-
церна; /*M. sativa*/- посев-
ная/- л.сійна; /*M. falcata*/-
серповидная/- буркунець;
/*M. lupulina*/- л.хмеле-
видная/- л.хмельова.
ЛЯГАНІЕ - вихання, хвицан-
ня, фиргання, брикання.
ЛЯГАТЬ, ЛЯГНУТЬ - вихати,
хвицати, фиргати, брикати;
вихнути, хвицнути, фиргнути,
брикнути, вдарити.
ЛЯГЛИВЫЙ - хвицливий, вих-
ливий.
ЛЯГУШЕНОК - жабеня.
ЛЯГУШЕЧНЫЙ, ЛЯГУШКИН - жаб'-
ячий, жабин.
ЛЯГУШКА /*Rana*/- жаба, ропу-

ха.
ЛЯДВЕНЕЦ /*Lotus Corniculatus*/-
перстинець, гороб'ячий
горошок.
ЛЯДНИК ДУШИСТЫЙ, ДУБРОВ-
КА /*Hieracium odorata Vahlb.*/-
чаполот/ч/ь, чапаліга; /*H.
australis R. ed. Sch.*/- зуб-
рівка.
ЛЯМКА - ляма, шлея, тягло.

М.

МАГАЗИН - магазин, шпих-
лір.
МАГИСТРАЛЬ - магістраль.
МАГНЕЗИЯ - магнезія.
МАГНЕЗИАЛЬНЫЙ - магне-
зійний.
МАГНИЙ - магній, магнець.
МАГНЕВЫЙ - магнійний, маг-
нецевий.
МАГНИТ - магн/е/іт, маг-
нес.
МАГНИТИЗМ - магн/е/і/тизм.
МАГНИТИЗИРОВАТЬ - магн/е/і/-
етизувати.
МАГНИТИТЬ - магн/е/і/тува-
ти, магнесувати, намагні-
чувати.
МАГНИТНЫЙ - магн/е/і/то-
вий, магн/е/і/тний.
МАДИЯ /*Madia sativa, M. visca-
sa L.*/- мадія.
МАЗАЛЬЩИК, ЦА - мастільник,
ця; мазільник, ця.
МАЗАНИЕ, МАЗКА - мащиння,
мазання, шмарування.
МАЗАННЫЙ - мащений, маза-
ний, шмарований.
МАЗАТЬ - мастити, мазати,
шмарувати.
МАЗИЛКА - квач, мазило,
віхоть.
МАЗЬ - масть, мастило, шма-
ровило; /колесная м./- ко-
ломазь.
МАЙКА - шпанська мушка.

МАЙСКИЙ ШУК *Melolontha scabellus* - хрущ.
 МАК *Papaver somniferum* - мак; /м. сыпучий, м. сівкий; м. слепой/ - сліпак; /м. са-осейка, *P. Rhoeas* L/ - вірка-сий м., віркач.
 МАКОВИЦА - маківка.
 МАКОВИЧНЫЙ - маківчаний.
 МАКОВЫЙ - маковий; /м. пря-ик/ - маковник.
 МАЛИНА *Rubus Idaeus* L - малина; /м. каменника *R. saxa-cilis* L/ - каменница, кос-гянница.
 МАЛИННЫЙ, МАЛИНОВЫЙ - ма-иновий; /малиновый цвет/ - сармазиновий кольор.
 МАЛОВЕСНЫЙ - легковажний;
 м. зерно/ - з. легко, замір-сுவате, западене.
 МАЛОЗНАЧАЩИЙ - маловажний, малозначний.
 МАЛОИЗВЕСТНЫЙ - маловідо-ий.
 МАЛОИМУЩИЙ - незаможний, маломощный.
 МАЛОИСКУСНЫЙ - невмілий, недотепный.
 МАЛОКРОВИЕ - малокровья, недокровність, олідница.
 МАЛОЛЕСИЕ - малолісся.
 МАЛОЛЕТНЫЙ, МАЛОЛЕТОК - недорослий; недолітний, недоліток, малоліток.
 МАЛО-МАЛЬСКИЙ - хоч трошки.
 МАЛОМЕРНЫЙ - маломірний, недомірок.
 МАЛООПЫТНЫЙ - невмілий.
 МАЛОРОСЛЫЙ - малый, низь-сорослий, кущий.
 МАЛОСВЕДУЩИЙ - малознаю-ий, малосвідомий.
 МАЛОСИЛИЕ - малосилля, сводість.
 МАЛОСИЛЬНЫЙ - малосильный, сволый, легкосильный.
 МАЛОСЛОЖНЫЙ - мало/не/-складний.
 МАЛОУМНИЙ - недоум/ок/, тришелёпуватий.
 МАЛОУПОТРЕБИТЕЛЬНЫЙ - 1.

маловживный; 2. маловжива-ний.
 МАЛОУСТОЙЧИВЫЙ - 1. мало-держ/з/кий, хиткий; 2. /по-рода/ - несталий; 3. /к бо-лезн./ - мацостійкий.
 МАЛОЦЕННЫЙ - нецінний, некоштовний.
 МАЛОЧИСЛЕННЫЙ - нечислен-ний.
 - МАЛЬВА *Malva* - калачики, проскурки; /ржа.
 МАЛЯР - маляр.
 МАЛЯРИТЬ - малярувати.
 МАЛЯРНЫЙ - малярний.
 МАНЖЕТ /порша/ - чохла, ру-кавчик, защільник.
 МАННА *Manna* - сік з ясеня
 МАННАЯ КРУПА - манні крупи
 - МАННИК *Glyceria fluitans* R. Вдманна трава.
 МАНОМЕТР - манометр, тис-комір.
 МАНТИЛИЯ - мантилька.
 МАНТИЯ - керёя, мантия.
 МАРАЗМ - маразм, висилёння чивада.
 МАРАНЬЕ - мазанья, баогран-ня, каляння.
 МАРАТЬСЯ - 1. мазати, бру-нити, паскудити, ся; 2. вичі-кувати, викреслявати; 3. чо-нити, ганити, паскудити.
 МАРГАНЕЦ - марган; /пере-кись марганца/ - двоокис ма-гановий; /марганцовистая кислота/ - марганова кисли-на.
 МАРГАРИТКА *Bellis perennis* L - мар-гаритка.
 МАРЕНА *Rubia tinctorum* L - ма-рена.
 МАРИНОВАТЬ - маринувати, ме-жити.
 МАРКЕР - маркер, дряпачок, значильник.
 МАРТ /месяц/ - березень, бе-резиль, марець.
 МАСКА - личина, машкара.
 МАСЛЯНИСТЫЙ - масткий, олі-ний.

МАСЛЕНИЦА - 1. маслянка;
2. масница, масляна; /пер-
вый день/ - колодій; /пос-
ледний день м./ - пуца/е/н-
ня.
МАСЛЕНКА - мазничка.
МАСЛИНА *Olea europaea* /-
маслина.
МАСЛИНА ДИКАЯ, ДОЛ *Elaeagnus hortensis* L /- цар-
городська лоза, лох, дика
маслина.
МАСЛИСТЫЙ = МАСЛЯНИСТЫЙ,
МАСЛИТЬ - мастити, масля-
нить.
МАСЛИЧНЫЙ - оливний, мас-
линовий.
МАСЛО - /коровье/ - масло
коров'яче.
МАСЛО /РАСТИТЕЛЬНОЕ/ - олія;
/м.конопляное/ - сім'яна
олія; /м.деревянное/ - оли-
ва; /м.касторовое/ - олія
рицинова; /льняное м./ -
лляна олія; /м.купоросное/ -
вітрогіль; /м.каменное, чер-
ное/ - нафта; /м.смазочное/ -
шмаровидо.
МАСЛОБОЙКА - масничка.
МАСЛОБОЙНЯ - олійня, олій-
ница.
МАСЛОВЫЖИМАЛКА - маслоча-
вилка.
МАСЛОДЕЛЬНЯ - маслоробня,
молочарня.
МАСЛООБРАБОТНИК - маслооб-
робник.
МАСЛЯНКА = МАСЛЕНКА.
МАССА - 1. маса, куна, гро-
мада; 2. речовина.
МАССИВ - масив.
МАССИВНОСТЬ - масивність.
МАССИВНЫЙ - 1. масивний,
важкий, великий; 2. ком-
пактний, литий, одноціль-
ний.
МАСТЕР - 1. майстер; /вере-
вочный м./ - мотузарь; /же-
стяник, бляхарь; /бачар-
ный/ - бондарь /м.кузнечный/ -
коваль; /стекольник/ - с/ш/-
кляр; /слесарь/ - слюсарь;

/сапожник/ - швець; м. колес-
ный/ - колодій, колісник;
/скорняк/ - чинбарь, кушнір;
/портной/ - кравець; седель-
ный м./ - сідляр; /упряжной/ -
римарь, шорник; /шерстобит-
ный/ - шаповал; /каменщик/ -
мұляр. 2. майстер, мастак,
митець.
МАСТЕРИТЬ - майструвати.
МАСТЕРОВОЙ - майстровий,
ремісник, ремісник.
МАСТЕРСКАЯ - майстерня, ро-
бітня; /жестянная/ - бляхар-
ня; /колесная м./ - стельмаш-
ня; /скорняковая/ - римарня;
/сапожная м./ - швальня.
МАСТЕРСКИ - майстерно, штуч-
но.
МАСТЕРСКИЙ - майстерний, ми-
стецький.
МАСТЕРСТВО - 1. /процесс/ -
майстрування; 2. /професия/ -
майстерство, ремесло, ре-
мество.
МАСТЬ - масть; /"птиц/ -
барва; /у лошадей/ - /белый/
білий /вороной/ - вороний,
карий; /серый/ - сірий, сі-
вий; /темно-гнедой/ - каро-
гнідий; рыжий/ - рижий, каш-
тануватий; /негий/ - рябий,
сорокати, строкати; /ча-
дый/ - чалий, дерешуватий;
/темно-серый/ - шпакуватий;
/соловой/ - буланний; /мышин-
ный/ - мишастий. /У рогат.
скота/ - светло-желтый/ под-
вий; серый/ - сівий, голубий;
/темно-серый/ - мур/г/ий;
/пегий/ - перістий; /пепель-
ный/ - попеластий; /с пегой
головой/ - рябомизий; /тем-
ный со светлым брюхом/ - під-
даси/сти/й, підчеревий.
/Свиньи/ - /пегая/ періста,
кована. /Гуси/ /желтая/ -
глива, загливиста. /Куры/ -
кукушечная, - вузудьста; /по-
пелная/ - попеласта.
МАСШТАБ - масштаб, мірило.
МАТЕРИК - 1. суходіл, нісша,

материк; 2./почвы/- грунт,
 ілина, сталина, материк.
 МАТЕРИАЛ - матеріал.
 МАТЕРИКОВЫЙ - суходольний,
 сухоземний, материковий.
 МАТЕРИНСКИЙ - матерний.
 МАТЕРИН - материн, неньчин.
 МАТЕРОЙ - 1.грунтовий; 2.ве-
 нкий, дорослий, здоровий.
 МАТЕРЬ - матір, мати, нень-
 а; /умен./ - мама, матуся.
 МАТИЦА - сволок.
 МАТКА - 1.- МАТЕРЬ; 2.матка,
 амійця; 3./пчелиная/- мат-
 а; /лишиться матки/- змат-
 итись; 4./ботанич./ маточка;
 . /анатомич./ *uterus* /-
 атка, ураз; 6./уксуса/- гніз-
 о /оцту/.
 МАТОВЫЙ /без блиска/- тьм'я-
 ий, матовий; /о стекле/- мут-
 ий, мліий.
 МАХОВИК - маховик, покрутенъ,
 розгонич, /у водян.мельницы/-
 ончак.
 МАХОВОЙ - маховий, розгонівий.
 МАХРОВЫЙ - повний.
 МАЧТА - щогла.
 МАЧТОВЫЙ - щогловий.
 МАШИНА - машина.
 МАШИНИСТ - машиниста, машина-
 тий.
 МАШИННЫЙ - машиновий; /ма-
 инная/- машинна.
 МАЯТНИК - маятник, вагадло,
 итун.
 МЛА - /і/мла; /сухая м./-
 га; /с мелким дождем/-
 ряка, мигічка.
 МЛИСТЫЙ - імлистий.
 МНОВЕНИЕ - мить, мент,мах,
 вилина.
 МНОВЕННО - вмить, в мент,
 иттю.
 МЕД - мед.
 МЕДВЕДОК *Trullus gryllata*
 медмедка, вовчок, земляник
 рак.
 МЕДВЕЖЬЕ УХО *Verbascum thapsus* /-
 оров'як, ведмеше ухо.
 МЕДВЯНАЯ РОСА - падь.
 МЕДЛЕННО - помало, поводи.

повагом, спроквола, тихо,
 загайно, піняво.
 МЕДЛЕННОСТЬ, МЕДЛИТЕЛЬНОСТЬ
 /за/гайка, гайання, баріння
 пінявість,
 МЕДЛЕННЫЙ, МЕДЛИТЕЛЬНЫЙ-
 повільний, тихий, загайний,
 пінявий.
 МЕДЛИТЬ - барітись, гайтись
 длатись, бавитись.
 МЕДНЫЙ - мід/я/ний; /медны
 деньги/- мідяки; медный ку-
 порос/- сінній камінь.
 МЕДОВЫЙ - медовий; /медови
 пряник, медовик/- медяник.
 МЕДОНОСНЫЙ - медистий, ме-
 додайний /рослини/.
 МЕДЬ - мідь; /желтая м./-
 мосях; /красная м./- томосак.
 МЕДЯНКА - 1./краска/- мідян-
 ка, гришпан. 2. гадюка.
 МЕЖА - межа, грань, граница.
 МЕЖОГОРЬЕ - межигор'я.
 МЕЖОУЗЛИЕ - меживузля.
 МЕЖОУСОБИЦА, МЕЖОУСОБИЕ -
 невгода, чварн, усобиця.
 МЕЖДУ - /по/між, ме/м/,про-
 між.
 МЕЖДУРЯДИЕ - міжряддя.
 МЕЖЕВАНИЕ - межування.
 МЕЖОВОЙ - межовий; /м.знак/-
 копєць.
 МЕЖНИК - обміжок, суголов,ок
 міжник.
 МЕЖКЛЕТНИК - міжклітинник.
 МЕЖКОЛЬЦЕВОЙ - міжперснєвий.
 МЕЖПУЧКОВЫЙ - міжпучковий.
 МЕЖРУЧНЫЙ - міжручний; /м.
 пространство/- м.простір.
 МЕЗГА - /внутр.сма.оболоч-
 ка/- заоболонь, мезга.
 МЕЛ - крейда.
 МЕЛЕТЬ - міліти, мілішати,
 мільчати.
 МЕЛЕВО - мліво.
 МЕЛИОРАТИВНЫЙ - меліора-
 ційний.
 МЕЛИОРАЦИЯ - меліорація,по-
 ліпшення.
 МЕЛКИЙ - 1.дрібний, малий; 2.
 /глубокий/- мілкий.
 МЕЛКОВАТЫЙ - 1. дрібенький

мідкенький, помідкий.
ДЮНОЗЕМ - дрінозем.
ДЮНОЗЕРНИСТЫЙ - дрінозер-
 нистий, дрінозерний, дріб-
 ний.
ДЮВой - крейдяний; /мелю-
 ая почва/- білиця, крейдя-
 ний ґрунт.
ДЮЛЬ - мілина.
ДЮЛЬНИК - мірошник, мельник.
ДЮЛЬНИЦА - млина; /м.ветря-
 ая/- вітряк; /водяная с па-
 нив.колесом/- м.коретний;
 м.с подлив.колесом/- м.
 ідсобічний; /м.конная/- топ-
 ак; /м.крупчатая/- питець.
ДЮЛЬНИЧНЫЙ - млиновий, млин-
 ький.
ДЮЛЬЧАТЬ - 1. дріонішати, ма-
 іти, 2. мілішати.
ДЮЛЬЧИТЬ - дробити, кришити.
ДЮНА - /ви, про, за/ міна, мінь-
 а, мінька.
ДЮНЯТЬ, СЯ - міняти, менжувати,
 вм, про, за/- мінювати; /менять
 вет/- перебарвлюватися, мі-
 нити барву, кольор.
ДЮРА - міра; міра довжини, ши-
 нини, груб/ш/ини, грубоости,
 циноини, висоти; /м.поверхо-
 ти/- м. поверхні; /м.синучих
 ел/- м. синчих, тіл; /м.шид-
 их тел/- м. шинних тіл.
ДЮРГЕЛИСТЫЙ - мергелястий.
ДЮРГЕЛЬ - мергель, рухляк,
 пока.
ДЮРГЕЛЬНАЯ ПОЧВА - мергеле-
 ний, рухляковий ґрунт, /г/ро-
 ушина.
ДЮРЗЛЫЙ - 1/за, на/- мерзлий;
 . мерзлякуватий; /мерзлая
 очва/- заморозь.
ДЮРЗНУТЬ - мерзнути.
ДЮРИН - кінь /кастрат/.
ДЮРИНОС - шпанка, шльонка.
ДЮРИТЬ, МЕРЯТЬ - міряти, ви-
 іряти.
ДЮРКА - мірка.
ДЮРЛУШКА - смух, смухок; /по-
 угодовая м./- линтварь.
ДЮРНИК - мірниця, мірник, ви-
 рник.

МЕРНЫЙ - 1./для измере-
 ния/- мірятьний; 2.мір-
 ний, виміряний.
МЕРОПРИЯТИЕ, МЕРА - спо-
 сіб, заходи; /принять ме-
 рь/- вживати заходів, до-
 обрати спосіб.
МЕРТВЕННОСТЬ - мертвота,
 помертвілість.
МЕРТВЕННЫЙ - помертві-
 лий.
МЕРТВЕЦ - мерць /мерця,
 мерці/, мертвяк.
МЕРТВЕЧИНА - мердятина
 /о животнь х/- падло,
 стерво.
МЕРТВОРОЖДЕННЫЙ - мер-
 чук.
МЕРТВЫЙ - мертвий, /у/-
 мерлий.
МЕРЦАНИЕ - миг/о/тіння,
 мигання, олимання,
МЕРЦАТЬ - миг/о/тїти, ми-
 гати, олимати.
МЕСТНОСТЬ - місцевість,
 околиця; /м.холмистая/-
 холмовина, горби, кучугу-
 ри.
МЕСТНЫЙ - місцевий, льо-
 кальний.
МЕСТО - місце, міст/ц/и-
 на; /м.защищенное/- за-
 лист/ок/, затішок; /м. в
 тени/- затінок, холодок,
 в затінку, в холодку; /м.
 поселения/- селище, сель-
 ощище; /м.новозаселенное/-
 новоселиця; /м.укрытое/-
 захистне, закуток, схо-
 ванка, криївка; /м.уса-
 дебное/- садина, обістя,
 ґрунт, план; /м.окопан-
 ное, кормовое угоды/-
 жовіда; /м.бы вш.болота/-
 болотище; /м.б.ледника/-
 льодовище; /м.о.острова/-
 островище; /м.высокое,от-
 крытое/- селісень; /м.
 ключевое/- криничище/сько/
 джерелисько/ще/; /м.неза-
 мерзающее на долоте/-опар,
 вікнина, вікно, прогній;

/м.низкое/- поціл, під, по-
ліг /пологи/; /м.топкое/-
груязина, трясовина, мо-
чар; /м.где бы ли: /город/-
городище, /замок/- замчище,
/орубленный лес/- зруб, /озе-
ро/- озерянина, /пруд/-ста-
вище, ставидло; /м.для зо-
ды/- попільник, попелище;
/м.для сору/- смітник; /м.
где стоит скот в полдень/-
тирло; /м.для ночлега кур/-
сідало; /м.залитое кровью,
где ревет скотина/- ревище,
оиговище.

МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ - місце на-
ходження, наодище.

МЕСТОРОЖДЕНИЕ - родовище,
поклад, місцеродження, мі-
сце зародок.

МЕТАЛЛ - метал, в.

МЕТАЛЛИЧЕСКИЙ, МЕТАЛИЧНЫЙ -
металевий, металичний.

МЕТАЛЛОИД - металоїд.

МЕТАЛЛООБДЕЛОЧНЫЙ - метало-
обробний.

МЕТАЛЛОПЛАВИЛЬНЫЙ, НЯ - га-
марський, ня

МЕТАЛЛУРГИЧЕСКИЙ - металур-
гичний.

МЕТАН - метан, болотяний
газ.

МЕТАТЬ - /ви/кидати; /м.ик-
ру/- тертися; /м.петли/-об-
кидати петлі; /м.кровь/-пу-
скати кров. /о собаках/-ще-
нитися; /об овцах, кошках/-
котитися; /о свиньях/- по-
роситися.

МЕТАТЬСЯ - кидатися, метушити-
ся, борсатися, битися; /о ры-
бе/- скидатися; /метнуться/-
кинутися, шатнутися, заметуши-
тися, заборсатися.

МЕТЕЛКА, МЕТЛА - віник, мітла;
старая м./- деркач, дряпак;
/м.у камиша/- куня, кунія;
/м.у проса/- волот/ок/.

МЕТЕЛЬ, МЯТЕЛЬ - метелиця, за-
вія, завірюха, дуга, хуртови-
на, хвища, віхала.

МЕТЕОРОЛОГИЯ - метеоролог
МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИЙ - метео-
логичний.

МЕТЕОРИТ - метеор/ит/, лі-
вень.

МЕТА - мітка, знак, позна-
/вы печен./- тавро; /вы ре-
зан./- карб.

МЕТИТЬ - 1.мітити, значить
таврувати; 2.цілитися.

МЕТКО - влучно, дотепно.

МЕЧЕНЫЙ - мічений, /по/ан-
чений, таврований.

МЕТОД, МЕТОДА - метод/а/,
сіб.

МЕХ - 1. міх; 2.хутро.

МЕХАНИЗМ - механізм, маши-
ня, справа, снасть.

МЕХАНИК - механик.

МЕХАНИЧЕСКИЙ - механічний.

МЕШАЛКА - копістка.

МЕШАНИЕ - мішання.

МЕШАНИНА - мішанина, міша-

МЕШАТЬ - 1.мішати, змішувати
2.заважати, перешкоджати,

ребаранчати.

МЕШКОВИДНЫЙ - мішкуватий,
торбинкуватий.

МЕШОК - міх, мішок; /боль-
м./- лантук; /небольшой/-

торба, торбинка; /двойной
рожны й/- сакви, бесаги;

неполный/- /о/клунок, ски-
док; /м.для корму лошадей/-

опалка, рентук; /м.на лоша-
голову/- шацька; /м.для пр-

цеживания/- ворок, ворочок

МИГ - мент, мах, мить.

МИГАННИЕ - мигання, олимання
/глазами/- кліпання; /ор-

ми/- моргання.

МИГАТЬ, МИГНУТЬ - мигати, о-
мати; кліпати, лупати, мор-

ти.

МИНДАЛЕВИДНЫЙ - мигдальовий
МИНДАЛЬ *Prunus amygdalus*
des, fr. amantia - мигдаль.

МИНДАЛЬНЫЙ - мигдалевий

МИНЕРАЛ - мінерал, опали-

МИНЕРАЛИЗАЦИЯ - мінераліза-
ція, /процесс/- мінераліза-

вання.
МИР - /все/світ. /мир жи-
 вотный й/ - с.животинний,-
 тваринний, звіринність,
 фауна.
МИРОВОЗРЕНИЕ, МИРОСОЗЕРЦА-
НИЕ - світогляд.
МИРОЗДАНИЕ, МИРОСОЗДАНИЕ -
 світобудова.
МИРОВОЙ, МИРСКОЙ - світо-
 вий, всесвітній.
МИРОПОНИМАНИЕ - світорозу-
 міння.
МИРОСОЗЕРЦАТЕЛЬНЫЙ - сві-
 тоглядний.
МОКОПИТАЩЕЕ - ссавець.
МОИМЫЙ - уявний.
МОГОВЕТИСТЫЙ - рясний,
 ги/ї/длястий.
МНОГОГРАННЫЙ - гранчастий;
 /многогранник/ - гранчатник.
МНОГОДОЛЬНЫЙ - /раст./ -
 кількароздобцевий.
МНОГСКАМЕРНЫЙ - багатокомір-
 ковий, кількокомірний.
МНОГОКОЛЕННЫЙ - багатоколін-
 частий, колінкуватий.
МНОГОДЕМШНЫЙ /плуг/ - кіль-
 калемешний, /плуг/.
МНОГОЛЕТНИЙ - довговічний,
 багаторічний.
МНОГОЛИСТВЕННЫЙ - різноли-
 стий.
МНОГООСНЫЙ - багато/кілька,
 осей.
МНОГОПЛОДНЫЙ - родючий, пло-
 дучий, хлібодаєць.
МНОГОПРОЛЕТНЫЙ - різнопро-
 гінний.
МНОГОСТОРОННИЙ - багатовіс-
 ний, різновісний.
МНОГОУГОЛЬНИК - багатовуги-
 левий.
МНОГОУГСЛЬНЫЙ - багатовуг-
 левий, різновуги-
 левий.
МНОГОЦИЛИНДРОВЫЙ - різноци-
 ліндровий.
МНОЖИМОЕ - множене.
МНОЖИТЕЛЬ - множник.
МОГАР /*Parthenium Germanicum, Se-*
caria it. Majorana могар, поря-
 га.
МОДЕЛИРОВАТЬ - моделювати.

МОДЕЛИРОВКА - моделюван-
 ня.
МОДЕЛЬ - модель, модла,
 взір, зразок.
МОДЕЛЬНЫЙ - модельний.
МОДУЛЬ - модуль, сочин-
 ник.
МОДИФИКАЦИЯ - модифіка-
 ція.
МОДИФИЦИРОВАТЬ - модифі-
 кувати.
МОШЕВЕЛЬНИК - /*Juniperus*
communis L. яловець /*sa-*
lina - яловець козацький.
МОШЕВЕЛЕВЫЙ - ялівце-
 вий.
МОЙКА - /процес/ - прання,
 миття.
МОКРЕТЬ - мокріти; /влаж-
 неть/ - вогчати, вогчати,
 відволожуватися, відходи-
 ти; /увлажнять/ - вогчити,
 відволожувати.
МОКРЕЦ - /у лошадей, ско-
 та/ - груди.
МОКРОЕ МЕСТО - мочар, мо-
 чаровина, мокрина.
МОКРЫЙ - мокрий; /мокры.
 солончак/ - солотвина, мох-
 рий солонець.
МОЛЕКУЛА - молекула, част-
 ка, часточка.
МОЛНЕНОСНЫЙ - блискавич-
 ний.
МОЛНИЯ - блискавка.
МОЛОДЕТЬ - молодчати, мо-
 лодіти.
МОЛОД/Н/ЯК - молодник.
МОЛОДЯВЕТЬ - молод/н/іти.
МОЛОЖЕНИЕ - відмолочуван-
 ня.
МОЛОЗИВО /*Solastrium* / - мо-
 лозиво, колястра.
МОЛОДИ /у рыб/ - молочко.
МОЛОКО - молоко; /м.пар-
 ное/ - сиродій, м.з під ко-
 рови; /м.топленое/ - м.пря-
 жене, м. парене; /м.изве-
 стковое/ - м. вапняне; /м.
 варенец/ - ряжанка, гуслян-
 ка, гляганка, колотух/ш/а;
 /м.простокваша/ - кисле мо-

ЛОКО.
МОЛОТ - молот /деревян./ -
дубо́ня.
МОЛОТИЛКА - молотарка, мо-
лотильня, машина.
МОЛОТИЛЬЩИК - молотник.
МОЛОТОК, МОЛОТОЧЕК - моло-
ток, молотчок; /палка з
молотком/ - келеп.
МОЛОТОЧНЫЙ - молотковий.
МОЛОТЬБА, ОБМОЛОТ - 1. мо-
лота, молотба; 2. /про-
цесс/ - молотіння, моло-
чення; /м. катком или ло-
шадьми/ - гарманування.
МОЛОЧНОКИСЛЫЙ - молочно-
кислий.
МОЛОЧНЫЙ - молочний; /мо-
лочное хозяйство/ - моло-
чарство, молочне gospodar-
ство.
МОМЕНТ - мент, мить, мах.
МОМЕНТАЛЬНО - миттю, вмиль,
вмент, духом, махом.
МОМЕНТАЛЬНЫЙ - митьовий,
ментовий.
МОНТЕР - монтер.
МОНТИРОВАТЬ - монтувати.
МОРЕНА - морена; /м. ко-
нечная/ - кінцева м.; /м.
основная/ - основна, спід-
ня м.; /м. фронтальная/ - м.
чільна.
МОРЕННЫЙ - мореновий; /мо-
ренный ландшафт/ - морено-
вий краєвид.
МОРКОВЬ */Danais Carota L./* -
морква; /м. кормовая/ - м.
пашна, м. кормова; /м. ого-
родная, столовая/ - городня
морква.
МОРКОВНЫЙ - морквяний, мор-
ков'яний.
МОРЩИНА - /з/ моршка, брижка;
/м. в одежде/ - збори, згоро-
ки, фалди.
МОРЩИНИСТЫЙ - /з/ морщений,
брижжаний, /по/ морхлий.
МОРЩИНЫ - /з/ моржковий,
брижжаний.
МОРЩИНОВАТЫЙ - /з/ моржку-
ватий, побрижжений.

МОРЩИТЬСЯ - морщити, ся,
морхнути.
МОСКАТЕЛЬНЫЙ - дрогис-
тичний; /м. товар/ - д.
крам.
МОСТ - міст; /м. висячий/
м. вислий; /м. каменный/
мурований; /м. понтонный/
наплавний; /м. пешной/ - м.
ланцюговий; /м. подъемный/
м. звідний; /м. разводной/
м. розвідний.
МОСТОВАЯ - брук.
МОСТОВОЙ - мостовий; /м.
бук/ - м. стоян; /м. пролет
м. прогін.
МОСТОСТРОИТЕЛЬНЫЙ - мост-
обудівельний.
МОТАЛЬНИЦА - мотовило.
МОТОН - міток, моташка,
талька.
МОТЫЖЕНИЕ - сапання, ша-
рування, прашування, по-
ліття, /Время мотыжения/
шаровіння, прашовіння, по-
лоття.
МОТЫЖИТЬ - сапати, шару-
вати, прашувати, полоти.
МОТЫКА - сана, мотика; /м.
конная, подольник, пропаш-
ник/ - просапник, кінна са-
па.
МОТЫШЕК ЛУГОВОЙ - метелик.
МОТЫЛЬКОВЫЕ РАСТЕНИЯ -
слини метеликувати, - горо-
кувати, - ообові.
МОХ БОЛОТНЫЙ */Sphagnum/*
мох болотний.
МОХООБРАЗНЫЙ - мохуватий.
МОЧА */Urina/* - сеч, моч
/з. р./.
МОЧАЛО - ліко, личко, мо-
чило.
МОЧАЛКА - мийка, мочалка.
МОЧАЛЬНЫЙ - личаний.
МОЧЕВОЙ - сечовий, мочо-
вий; /м. пузырь/ - сечник,
сечовий міхур, - пухирь.
МОЧЕГОСННОЕ - сечогін.
МОЧИТЬСЯ - 1. мочити, ся;
2. мокнути.
МОЧКА - 1. /процесс/ - мо-

іння, замочування; 2./тін-
не корні/- патеління, во-
окно.
ЮЧЬ - /з/могти, здолати,
дудати, спромогтися.
ЮЩНОСТЬ - могутність, си-
а; /м.почвы/- товщ/ин/а,
ручість ґрунту; /м.машин/-
правність, сила м.
ЮЩНИЙ - могутній, міцний,
ужий.
ЮЩЬ - сила, могутність,
міцність.
МАМОР - мармур.
МАМОРНИЙ - мармуровий.
МУЛ /*Equus mulus*/ - /от
осла и кобы л-ы/- мул.
МУРАВЕЙ /*Formica*/ - му-
рашка, комашка /соб./-ко-
машня.
МУРАВЕЙНИК - комашник, му-
раш/ин/ник.
МУРАВЕЙНИЙ - мурашиний,
мурашковый, комашинний.
МУРАВЬИНИЙ - муравельний;
м.кислота/- м.кислина; /м.
йца/- м.подушечки.
МУСКУЛ /*Musculus*/ - м'ускул,
м'яз, м'ясець, м'ясиця.
МУСКУЛИСТИЙ - м'язистий,
килавий.
МУСКУЛЬНИЙ - м'язовий;
сила, м'язова сила.
МУСКУС /*Moskus*/ - пижмо,
мишка.
МУСКУСНИЙ БЫК, ОВЦЕБЫК-
пижмовець.
МУСКУСОВИЙ - пижмовий.
МУСОР - сміття.
МУСЛИТЬ - яловити, мурза-
ти, слинити.
МУТИТЬСЯ, МУТНЕТЬ - кала-
мутитися, мутніти; стано-
виться мутнее/- мут мати.
МУТНОСТЬ - /кала/мутність.
МУТНЫЙ - /кала/мутний.
МУТЬ - /кала/муть.
МУФТА - муфта; /м.изолиру-
ющая/- м.ізоляційна; /м.
прямая/- м.звичайна, /м.
соединительная/- м.злучна.
МУФТОВИЙ - муфтовий.

МУХА /*Musca*/ - муха, /ум./
- мушка; /соб./- мушва.
МУХА ШПАНСКАЯ /*Melos vesicato-
rius, Zytia vesicatoria*/ -
майка; /порошок из нея/-
шпанська мушка.
МУХИН, МУШИННЫЙ - мушин-
/ий/
МУЧИЛА - борошєнце, муч-
ка.
МУЧНИСТАЯ РОСА /на виног-
раде/- попеліця.
МУЧНОЙ - борошєнний, муч-
ний.
МУШМУЛА /*Mespilus germanica*/ -
мушмула.
МЫЛЕНИЕ - миління, намі-
лювання.
МЫЛИТЬСЯ - милити, ся.
МИЛО - мило; /м.жировое/-
м.сіте; /м.зеленое/- м.
зелєне; /остаток мила/-
оомилок; /м.на лошадях/-
мило, піна.
МЫЛОВАРЕННЫЙ - миловар-
ний; /м.завод/- миловарня.
МИЛООБРАЗНЫЙ - милуватий.
МЫЛЬНЫЙ - мильний; /м.
вода/- /з/милини; /м.пу-
зырь/- м.банька, - бұд/н/-
ька.
МЫСЛЕННЫЙ - уявний, га-
даний, мислений; /мислен-
но/-уявно, в яві, в/на/-
думці, в гадці.
МЫСЛИТЬ - думати, гадати,
мислити.
МЫСЛЬ - думка, гадка,
мисль; /прийти на мысль/-
на думку спасти; /и в мы-
слях не было/ і на думці
не було; ні гадки, ні дум-
ки не було, - не мав.
МЫТ /*Coryza contagiosa, Morbus
glandulosus equorum*/ - задо-
зи.
МЫТИТЬСЯ - залозувати.
МЫЧЕНИЕ - мукання; /м.
сильное/ рев, ревіння;
/овечьє/- мекання.
МЫЧАТЬ - мукати, рев/а/-
ти, /овцы/- мекати.

МЫШЬ - /*Mus*/ - миша; /ум./
 - мишка; /сооб./ - мишва.
 МЫШЬ ЛЕТУЧАЯ /*Vesperugo*
timidus/ - казан, лилик,
 МЫШЬЯК - арсен, аршенник,
 мишак.
 МЫШЬЯКОВИСТЫЙ - арсенис-
 тий.
 МЫШЬЯКОВЫЙ - арсенивий.
 МЯЗГА, МЕЗГА - 1. жмаки, га-
 муз; 2. /у дерева *Albionum*/ -
 заболонь, биль; 3. /на ко-
 же/ - мезга.
 МЯКИНА - полдова.
 МЯКИННИК - половник, полів-
 ник.
 МЯКИННЫЙ - полов'яний; /м.
 цвет/ - половий.
 МЯКИШ, МЯКОТЬ - м'якуш/ка/.
 МЯЛИЦА /для льна, конопц/ -
 терлица, оательня.
 МЯЛЬНИЦА /для глины/ - мі-
 сильня.
 МЯСИСТЫЙ - м'ясистий, м'яс-
 кий, тушистий.
 МЯСНИК - різник.
 МЯСНИКИЙ - різницький.
 МЯСНИСТ - м'ясний.
 МЯСО - м'ясо; /м. ба-
 ранье/ - баранина, махан;
 /м. говяжье/ - гав'ядина, яло-
 вичина; /м. гусинное/ - гуся-
 тина; /м. куриное/ - курятина;
 /м. козье/ - козлятина; /м. сви-
 ное/ - свинина; /м. соленое/ -
 солонина; /м. лошадиное/ - ко-
 нина; /м. рыб'ячина/ - лини-
 на; /м. сома/ - сом'ина; /м. меж-
 дуребрами/ - порібринна; /м. из-
 задка/ - огузок; /м. проросшее
 жиром/ - проріст; /корейка/ - по-
 хребетина, поліндвиза.
 МЯТА /*Mentha*/ - м'ята, /м. ди-
 кая, *M. sylvestris* L/ - м. польова;
 /м. кудрявая, *M. crispa* Valerii Cordi L/
 м. кучерява; /м. английская, *M.*
pyramidalis Schum/ - м. холодна; /м.
 душистая, *M. aquatica* L/ - м.
 клінська.
 МЯТНЫЙ - м'ятний.
 МЯТЛИК, МЯТЛИЦА /*Poa*/ - мет-
 лиця; /м. луговой *P. pratensis* L/ -

лядська чуприна; /м. оо-
 новен. *P. trivialis* L/ - то-
 коніг; /м. лесной, *P. nemoralis* L/ -
 волосниця; /м. спл-
 нутый *P. compressa* L/ - сп-
 стуха.

Н.

НАБЕРЕЖНАЯ - на/по/бере-
 жья.
 НАБЕРЕЖНЫЙ - по/на/бере-
 жий.
 НАБЛЮДАТЬ - 1. спостере-
 ги, стежити, примічати.
 2. доглядати, назирати,
 пильнувати.
 НАБЛЮДАТЕЛЬ - 1. спостере-
 гач, обсерватор; 2. дог-
 лядч, назирач.
 НАБЛЮДАТЕЛЬНОСТЬ - спосо-
 бливість, доглядність.
 НАБЛЮДАТЕЛЬНЫЙ - спосте-
 рливий, доглядний.
 НАБЛЮДЕНИЕ - 1. спостере-
 жения, обсервація; 2. до-
 /на/глядання, пильнування.
 НАБОЙКА - 1. /материя/ - ви-
 ойка, виобиванка; 2. /у о-
 чаров/ - наоивач, набійка;
 3. /для поддержки гаек/ -
 ключ.
 НАБОЙЧАТЫЙ - виойчанний
 виобиваний.
 НАБОР - 1. набірання, бра-
 ка; 2. /типографский/ -
 складання; 3. /инструмен-
 тов/ - справа, справилля,
 начиння, припас.
 НАБОРОЗДИТЬ - наборозни-
 надряпати.
 НАБОРОНИТЬ, НАБОРОНОВАТЬ
 наволочити; /после посева/
 наскородити /до посева/.
 НАБУХАТЬ, НАБУХНУТЬ - /на-
 бубнявити, на/роз/бубнуну-
 набрякнути, набухавити.

НАБУХЛЫЙ - набухнувший, на/роз/бухлый, набрякший, набухавший.
 НАВЕВАНІЕ - навіювання, на- вівання, навіи, наметення.
 НАВЕВАТЬ, НАВЕЯТЬ - наві- вати, надувати, навіяти, надуть.
 НАВЕС - /под крышей/-під- да́шся; /застреха/- острі- шина, стріха; /с одной- тремя стенами/- шопа, по- вітка, притула, халабуда.
 НАВЕСУ - підвісно.
 НАВЕТРЕНЫЙ - підвітряний.
 НАВИВАЛЬНЯ - мотовило.
 НАВИВАТЬ, НАВИТЬ - 1. на- вивати, накручувати, на- крутити. 2. наплітати, на- плести; 3. /сена, соломы, навоз, в омет/- накладати, /на/класти.
 НАВИНТИТЬ, НАВИНЧИВАТЬ - нагвинтити, нагвинчувати, накрутити, накручувати.
 НАВЛАЖИВАТЬ, НАВЛАЖИТЬ, СЯ- на/од/воложувати, ся, од/на/ воложити, ся, намочувати, ся, намочити, ся, намокнути, на- мокати.
 НАВОДКА ЗРИТЕЛЬНОЙ ТРУБЫ - назір люнети.
 НАВОДНЕНИЕ - повідь, по- вінь, водопілля.
 НАВОДНИТЬ, НАВОДНЯТЬ, СЯ- заливати, під/за/топляти, ся, залляти, ся, поняти во- дою.
 НАВОЗ - 1. гній, обірник; 2. привіз.
 НАВОЗНЫЙ - 1. гноиовий, гноиный, гнійний; 2. при- возний. /Навозная жижа/- гноївка. /навозное топли- во/- кізяк, кирич.
 НАВОЗОПРАНИЛИЩЕ - гноярка. /Место бывшее под навозом/- гноиовище, гноїще.
 НАВОСНИК - качалка, качалоч- ка, навіи.
 НАВОЛАКИВАТЬ, НАВОЛОЧЬ, - наволікати, наволокти; /о

тучах/-нахмарити; /наво- локло на небе/- нахмари- лось.
 НАГАГ - нагорь; /на ус- тах/- смага.
 НАГАТИТЬ, НАГАЧИВАТЬ - на- гатити, нагачувати, /тара- сом/- натарусувати.
 НАГИБ - нахил, коліно, лу- ковина.
 НАГИБАТЬ, НАГНУТЬ - на/з/- гинати, /на/гнути, нахиля- ти, нахилити.
 НАГНЕТАТЕЛЬНЫЙ - водогін- ний.
 НАГЛУХО - щільно.
 НАГЛЯДЕТЬ - наглянути, на- зорити.
 НАГЛЯДНО - наочно.
 НАГЛЯДНО ОБЪЯСНИТЬ, ДЕЛАТЬ НАГЛЯДНЫМ - унаочнювати.
 НАГЛЯДНЫЙ - наочний; /на- глядние пособия/- наочні прилади, наочне приладдя.
 НАГНАИВАТЬСЯ, НАГНОИТЬСЯ - нагноюватися, нагноїтися, нагни/ва/ти.
 НАГНОЕНИЕ - 1. гнояк, гно- янка; 2. /процесс/- гно- їння, нагноювання.
 НАГОРНЫЙ - нагірний, го- ровий, гораний.
 НАГОРЬЕ - на/з/гір'я, го- ровина, верховина.
 НАГРЕБАЛЬЩИК, ЦА - грома- дильник, ця, нагрібальник, ця, гребець.
 НАГРЕБАТЬ, НАГРЕСТИ - на/з/ грібати, на/з/громажувати; на/з/гребти, на/з/громадити.
 НАГРЕВ - обрів.
 НАГРЕВАТЕЛЬ - нагрівник.
 НАГРЕВАТЕЛЬНЫЙ - нагрівал- ний.
 НАГРЕВАЩИЙ - огрідливий.
 НАГРОМОЖДАТЬ - нагромаджу- вати, акумулювати, накопи- чувати.
 НАГРОМОЖДЕНИЕ - 1. нагромад- ження, накопичення, акуму- ляція; 2. /процесс/- нагро- маджування, накопичування.

НАГРУЖАТЬ, НАГРУЗИТЬ - /на/-
вантажити, /на/ладувати, на-
курувати.
НАГРУЗКА - 1.вантаж, ладу-
нок, вага, поклажа; 2./про-
цесс/- навантажувня, ван-
таження, ладування.
НАГУЛ - випас, випасання.
НАГУЛИВАТЬ, НАГУЛЯТЬ - випа-
сати, випастися.
НАДАВАТЬ, НАДОИТЬ - надою-
вати, надіти /немного/- на-
пиркати.
НАДБУРАВЛЮВАНІЕ - надсверд-
лювання, надвірчування.
НАДВИГАНІЕ - насування, на-
совування, насунення.
НАДВИГАТЬ, НАДВИНУТЬ - нас/-
овувати, насунути.
НАДЕЖНЫЙ - певний, надійний.
НАЗЕЛЕНЬ - зеленцем, усвід-
у/; /сооранный надзелень/-
свидний, свидовий.
НАЗЕМНЫЙ - надземний.
НАДЗОР - нагляд.
НАДЛАМЫВАТЬ, НАДЛОМАТЬ, СЯ -
надломлювати, надламувати,
надломити, надламати, ся.
НАДЛОМ - надлім.
НАДЛОМАННЫЙ - надломлений,
надламаний.
НАЕМ - наймання, найми, най-
манщина.
НАЕМНИК, ЦА - наймит, наймич-
ка.
НАЕМНИЧИЙ, НАЕМНИЧЕСКИЙ -
наймитський.
НАЕМНЫЙ - наємний, налятий.
НАЖАТЬ, НАЖИМАТЬ - натисну-
ти, натискати.
НАЖАТЬ, НАЖИНАТЬ - нажати,
у/в/жати, на/в/жинати.
НАЖИМ - 1.при/на/тиск, наг-
ніт; 2.нагінка.
НАЖИМАЛЬНЫЙ - нагнітний.
НАЖИМНЫЙ - притискальний.
НАЖИМ - ужим/ок/.
НАЖИСТИЙ - у/в/жинистий.
НАЗЕМ - гній.
НАЗЕМНЫЙ - суходільний, су-
земний, земний.
НАЗЕМЬ - до долу, долі, об

землю; /наземь лицом/-
долілиць.
НАЗНАЧАТЬ, НАЗНАЧИТЬ - 1.
призначати, призначити;
2./что в чему/- приділяти,
приділити; 3.значити, тав-
рувати, карбувати.
НАЗРЕВАНІЕ - поспівання,
достигання.
НАЗРЕВАТЬ, НАЗРЕТЬ - по/до
співати, до/на/стигати; по
/до/спіти, на/до/стиг/ну/-
ти.
НАЗУБИЦА - зубило.
НАЗУБОК - назубень.
НАЗУБРИВАТЬ, НАЗУБРИТЬ -
по/на,ви/зубити, на/ви/зу-
лювати.
НАИБЕРОЯТНЕЙШИЙ - наиправ-
доподібніший.
НАИСКОСЬ - нав/с/кося, нав
кося, навкосяка, косяком.
НАКАЛЕНІЕ, НАКАЛИВАНІЕ, НА-
КАЛКА - розжарювання, роз-
пикання, розпалювання.
НАКАЛИВАТЬ, НАКАЛИТЬ - роз-
жарювати, розжарити, роз-
пикати, розпекти, розпалю-
вати, розпалити.
НАКАРМИВАТЬ, НАКОРМИТЬ, СЯ
нагод/ов/увати, напас/а/ти
ся.
НАКАЧИВАТЬ - напнювувати.
НАКАШИВАТЬ, НАКОСИТЬ - на-
кошу/сю/вати, накосяти;
/немного/- в/у/укосяти.
НАКИПЬ - 1.шум, шумовиння,
піна; 2./твердая котельная
накип.
НАКИПЯТИТЬ, СЯ - зварити, на-
гріти; /молоко/ напняжити.
НАКЛОНЕНІЕ - 1.на/с/хил; 2.
/процесс/- на/с/хилання.
НАКЛОНЕННЫЙ - похил/ен/ий.
НАКЛОНИТЬ, СЯ - на/по,с,при
хилити, на/зі/гнути.
НАКЛОННО - похило, скісно.
НАКЛОННОСТЬ, НАКЛОН - 1.по
/на,с/ хил, спадистість, по-
хилість; 2. /влечение/- на
хил, потяг.
НАКОВАЛЬНЯ - ковадло; /для

набивки косы / - бабка.
НАКОВАТЬ, НАКОВЫВАТЬ - на-
 кувати, наковувати.
НАКОЖНЫЙ - нашкурний; / на-
 кожные болезни / - нашкурні
 хвороби.
НАКОНЕЧНИК - 1. метелич. / -
 заківка; 2. / у кнута / - на-
 конешник; 3. / на тканях / -
 торочки.
НАКОПЛЕНИЕ - 1. скупчення,
 акумуляція, накопичення; 2.
 зложисе, поклади.
НАКОПЛЯТЬ, НАКОПИТЬ, СЯ -
 скупчувати, складати, збі-
 рати, акумулявати, ся;
 скупчити, скласти, зібрати,
 ся.
НАКРЕНИВАТЬ, НАКРЕНИТЬ, СЯ -
 нахиляти, нагинати, ся, по
 / на / хилити, нагнути, ся,
 скантувати, ся.
НАКРЕСТ, КРЕСТООБРАЗНО -
 на / в / хрест, хрестом.
НАКРИВИТЬ, НАКРИВЛЯТЬ, СЯ -
 на / по / кривитися, кривити,
 ся.
НАКРЫВАТЬ, НАКРЫТЬ, СЯ -
 на / по / кривати, на / по / кри-
 ти, ся.
НАЛЕГАТЬ, НАЛЕЧЬ - наляга-
 ти, налягти.
НАЛЕГАЮЩИЙ - налягающий, на-
 лягающий.
НАЛЕТ - 1. наліт, налітан-
 ня; 2. напад, наскок; 3. / о / -
 суга, паволока, іржа, при-
 порох, падь / на листьях, ко-
 лосьях / .
НАЛИЧИЕ - наявність.
НАЛОЖЕНИЕ - 1. накладання;
 2. / клейма / таврування.
НАЛОЖИТЬ, НАЛАГАТЬ - накла-
 сти, накладати.
НАЛОЖЕННЫЙ - накладений,
 накладний.
НАМАГНИЧИВАНИЕ - намагнет / -
 / на / ування / намагнічуван-
 ня.
НАМАГНИЧИВАТЬ, НАМАГНИТИТЬ -
 магнетувати, намагнічувати,
 намагнитити.

НАМАЗАТЬ, НАМАЗЫВАТЬ, НА-
МАСЛИТЬ, НАМАСЛИВАТЬ - на-
 маз / ув / ати, намащувати, на-
 мастити, намасливати, на-
 смальцювати, наялозити, на-
 шмарувати, / дерев. маслом / -
 наоливлувати.
НАМАЧИВАТЬ, НАМОЧИТЬ - на-
 мочувати, намочити, наква-
 сити, накващувати.
НАМОСТИТЬ, НАМАЩИВАТЬ - на-
 мостити, намощувати; / дос-
 ками / - настеляти, настели-
 ти; / брусьями / - дилувати;
 / камнем / - вибурк / ов / увати;
 / тарасом / - натарасувати.
НАМОКАТЬ, НАМОКНУТЬ - на-
 мокати, намокнути, відво-
 ложуватися, одволожитися.
НАМЕСТИ, НАМЕТАТЬ - намес-
 ти, намітати, понамітати,
 навіяти, / по / наносити.
НАМОРЩИВАТЬ, НАМОРЩИТЬ, СЯ -
 наморщувати, наморщити / ся,
 наобривуватися.
НАМОРАЖИВАТЬ, НАМОРОЗИТЬ,
НАМЕРЗАТЬ, НАМЕРЗНУТЬ - за-
 морожувати, заморозити, на-
 мерзати, намерзнути.
НАНОС - намул, наплив.
НАНОСИТЬ - 1. / илу, песку / -
 наносити, нанести, намулю-
 вати, намулити; 2. / пункты
 на плане / - назначити; 3.
 / судно, вагон, воз / - нако-
 тити, накривувати.
НАНОСНОЙ, НАМЫВНОЙ - на-
 несений, намулений, напли-
 вний.
НАОБУМ - навманя.
НАОБОРОТ - навпак, навс-
 пак, навідворіт.
НАОТМАШЬ - навід / г / ді, на-
 одмаш.
НАОТРЕЗ - наодріз.
НАОЩУПЬ - на дотик; / ощу-
 пью / - на помацки.
НАПАХАТЬ, НАПАХИВАТЬ - на-
 орати, наорувати; / много / -
 понаорувати; / радом / - на-
 ралити, наралювати; / много
 понаралювати.

АПАХТАТЬ - /на/ збивати
 асла, - сколотити.
АПЕРВО - вперше, спершу;
 сперва наперво/ - насам-
 еред, поперед усього.
АПЕРЕДИ - по/с/переду.
АПЕРЕД - на/по/перед.
АПЕРЕКОР, НАПЕРЕЛОМ -
 аперекір, насупроти, на-
 пір.
АПЕРЕРЫВ - напереробій,
 авипередки.
АПЕРЕРЕЗ - напередерейми.
АПИЛЬНИК - терпуг, /ма-
 ь/й/ - терпужок.
АПИРАТЬ, НАПЕРЕТЬ - /на/-
 ьрти, напірати, натиска-
 ти, натиснути.
АПИТАННЫЙ - насичений,
 росяклий, відволожений
 водою.
АПИТАТЬ, НАПИТЫВАТЬ, СЯ-
 ро/на/сякати, просякну-
 ти, на/в/тягати, на/в/-
 ягнути, в/на/бірати.
АПЛАСТОВАНИЕ, НАСЛОЕНИЕ-
 ашарування, /на/верству-
 вання, уложення, зложіще;
 напластование смешанное/-
 перехрестіе верствування.
АПЛАСТОВАННЫЙ - наверство-
 ваний.
АПЛАСТОВАТЬ - наверствува-
 ти, ашарувати, уложити.
АПЛОДИТЬ, СЯ - наплодити, ся,
 на/з/родити, /по/наплюзувати.
АПЛЫВ - гудз, гуля /на де-
 реве/
АПОЛНЕННЫЙ - наповнений.
АПОЛНЯТЬ, АПОЛНИТЬ - на-
 повняти, наповнити.
АПОР - /на/тиск, пертя, на-
 туга, навальність, навада.
АПРАВИТЬ, НАПРАВЛЯТЬ, СЯ -
 . /на/правити, с/на/правляти,
 навернути, навертати, наводи-
 ти, /с/керувати; 2. налагодити,
 налашт/ов/увати, нарихт/ов/у-
 вати.
АПРАВЛЕНИЕ - напрям/ок/, про-
 стуювання, направа, керунок.
АПРАВЛЯЮЩИЙ - напрямний, про-

відний.
НАПРАВО - вправо, право-
 руч /лошад./ - таття, /во-
 лам/ - цабе.
НАПРОКАТ - впози-ку, вна-
 ем.
НАПРОЛЕТ - на/в/скрізь,
 навиліт.
НАПРОЛОМ - пробієм,
НАПРОПАДУ - дозагину.
НАПРОТИВ - /на/супроти,
 /нав/проти, /на/просто.
НАПРЯГАТЬ, НАПРЯЧЬ, СЯ -
 напружувати, напружити, ся
 напинати, натуруватися, на-
 туритися; /напрягать силы
 - моцуватися, змагатися.
НАПРЯЖЕНИЕ - напруження,
 напруга, напняття; /газо-
 вое/-пружність, розпряж-
 ність.
НАПРЯЖЕННОСТЬ - напружніс-
 ть, напруга.
НАПРЯЖЕННЫЙ, НО - напруже-
 ний, но, напругуватий, нап-
 ругом.
НАПРЯМЫЙ - прямо, прямцем,
 напрямцем, /ехать, йти/-на
 впростець, навпрошки, про-
 стувати.
НАПУКАТЬ, НАПУХНУТЬ - с/на-
 пухати, на/с/об/-нухнути,
НАПУХЛОСТЬ - опух, пухляти-
 на.
НАПУЧИВАТЬ, НАПУЧИТЬ, СЯ -
 на/з/димати, ся, з/на/дува-
 тися, з/на/дуться, набубні-
 віти.
НАРАВНЕ - в/на/рівні, врі-
 вень, рівно.
НАРАСПАШКУ - навстіж, на-
 роспашку.
НАРОЗНЬ - на/по/рівно, осе-
 бо.
НАРАЩЕНИЕ - наросток /про-
 цесс/-наріст.
НАРЕЗКА /винта/-різь, рі-
 ба, наворіть; /процесс/-на-
 різ/ув/ання.
НАРОСТ - наріст, наросля,
 /мор/гуля.
НАРОСТАТЬ, НАРОСТИ - нарос-

тати, нарости.
НАРОСШИЙ - нарослий.
НАРУБАТЬ, НАРУБИТЬ - 1. на-
 рубати, /немного/- врубати;
 /мелко/ нацюкати, на-
 ришити; 2. накарбувати, за-
 рубати.
НАРУБКА - 1. нарубвання,
 рубання; 2. карб, карбіж,
 зарубка.
НАРУЖИ, ВНЕ - /по/ за, зверх-
 ну, на дворі, з окола, зов-
 ні.
НАРУЖНО - з окола, зверху,
 з виду, зовні.
НАРУЖНЫЙ - поверховий, око-
 лийний, зверхній, надвір-
 ний, позверховний, зовніш-
 ний.
НАРУЖУ - на/по/верх, на око-
 ло, з надвору. /наружу вко-
 дить/- винурятися, випірати-
 ся, вицірнати.
НАРУШАТЬ, НАРУШИТЬ, СЯ - /по/-
 руш/ув/ати, /по/рушити,ся,
 /нарушать веру, закон, слово/-
 /з/ламати, зрадити, зраджу-
 вати, недодерж/ув/ати.
НАРУШЕННЫЙ - /по/рушення,
 зламаний.
НАРЫ - піл.
НАРЫВ - веред, боляк, бо-
 лячка, чиряк.
НАРЫВАТЬ, НАРВАТЬ - нар/и/-
 вати.
НАРЫВАТЬ, НАРЫТЬ - накоп-
 /ув/ати, нари/ва/ти, напор-
 пати, нашпортати.
**НАСАДИТЬ, НАСАЖДАТЬ, НАСАЖИ-
 ВАТЬ** - 1. на/по/садити, на/рос,
 пона/сажувати; 2. наби/ва/ти,
 насадити, насажувати.
НАСАЖИВАНИЕ - насажування,
 насадження.
НАСЕВ - на/за,ви/сів.
НАСЕВАТЬ, НАСЕЯТЬ, СЯ - /по/-
 насівати, /по/засівати, на-
 /за/сіяти.
НАСЕДКА - квочка.
НАСЕКОМОЕ /*insectum*/ - ін-
 сект, комаха, куюка, комашка.
НАСЕКОМОПЫЛЯЕМЫЙ - ентомо-

фільний, комахоzapильний.
НАСЕКОМОЯДНЫЙ - комахоїд-
 /ний/; /царство насекомых/-
 комашинний світ.
НАСЕЛЕНИЕ - 1. людність, лю-
 де, населення; 2. /процесс/
 заселення, залюднення.
НАСЕЛЯТЬ, НАСЕЛИТЬ - 1. за-
 селювати, заселити, залюд-
 нювати, залюднити, осажу-
 вати, осадити; 2. жити, про-
 живати, оселяти.
НАСИД - зародок.
НАСИЖИВАТЬ, НАСИДЕТЬ - на-
 сижувати, насидіти.
НАСИЖИВАНИЕ - насижування.
НАСЛЕДИЕ, НАСЛЕДСТВО - спа-
 док, спадщина; /от пред-
 ков/- предківщина /от де-
 да/ дідизна, /от бабушки/-
 бабизна; /от отца/- бать-
 ківщина; /от матери/- ма-
 теризна.
НАСЛЕДНИК - спадкоємець,
 наступник.
НАСЛЕДОВАТЬ - одідичувати,
 одідичити, одержувати в
 спадщину.
НАСЛЕДСТВЕННОСТЬ - спадко-
 вість, дідичність.
НАСЛЕДСТВЕННЫЙ - спадко-
 вий, дідичний.
НАСЛОЕНИЕ = НАПЛАСТОВАНИЕ.
НАСМОРК, /катар носа/ /*rhinitis*/ - нежить.
НАСМОРКАТЬ - нашмаркати, на-
 сякати.
НАСОС - помпа, смок, водо-
 тяг; /н. всасывающий/- пом-
 па вбиральна, -всисальна, -
 смоктальна; /н. нагнетатель-
 ный/- помпа згущальна, на-
 гнітальна. /н. разрежающий/-
 помпа розрідна, розпускаль-
 на. /н. питающий/- п. нагніт-
 на. /н. центробежный/- п.
 відокіна. /н. пожарный/- п.
 пожежна. /н. грязевой/- п.
 фусова. /н. паровой/- п. на-
 рова, паросмок.
НАСОСАТЬ, НАСАСЫВАТЬ, СЯ -
 насмокт/ув/ати,ся, натяг-

а/ти, насисати, ся, нас-
ати, ся.
АСОЧИТЬСЯ - наслезити, на-
ікати, натекти, накапати.
АСТАВИТЬ, НАСТАВЛЯТЬ, НА-
ТАВЛИВАТЬ - 1. наста/но/ви-
и, /по/наста/но/вляти; 2.
приробити, прироблювати,
приточити, приточувати. 3.
аучити, наувчувати, направ-
ляти, направити, напутити,
араяти. 4. /наставить уши/-
асторож/ш/увати уха, насто-
ож/ж/ити уха.
АСТАВЛЕНИЕ - наставляння,
аучування, направлення.
АСТАВНОЙ - приточений, шту-
бований, наставний.
АСТАВОЧНЫЙ - штукований.
АСТАЛИВАТЬ, НАСТАЛИТЬ - на-
тальбовувати, насталити.
АСТИЛ /досчатый/- поміст,
остиння. /н. двойной/- по-
іст подвійний.
АСТИЛКА - 1. /процесс/-на-
телювання, настидання;
деревом/- мостіння /кам-
ем/- брукування; 2. /ка-
енная/- брук; /деревяна/-
оміст; /сапожная/- устіл-
а.
АСТОЯТЕЛЬНО - пильно, на-
тирливо.
АСТОЯТЕЛЬНЫЙ - пильний,
астирливий.
АСТОЯТЬ, НАСТАИВАТЬ - 1.
жидкость/- настоювати, на-
тояти, 2. намагатися, доп-
авлятися, напосідати, на-
олягати.
АСТОЯЩИЙ - 1. теперішній,
учасний, цей. 2. справжній,
євний, правдивий, щирий, су-
ий.
АСТУПАНІЕ - наступ/ання/,
апір.
АСТУПАТЕЛЬНЫЙ, НО - наступ-
ий, нападний; наступом, на-
адам.
АСТУПАТЬ, НАСТУПИТЬ - 1. на-
тупати, наступити, 2. нас-
а/ва/ти. 3. нападати, руша-

ти.
НАСТУПЛЕНИЕ - наступ, на-
ст/уп/ання, напад.
НАСТУПЧИВЫЙ - напасний,
напёрливий.
НАСУХО - насухо, досуха,
чисто.
НАСУШИВАТЬ, НАСУШИТЬ - /по/
насушувати, насушити.
НАСУШКА, НАСУШИВАНІЕ - на-
сушування, сушіння.
НАСЫПАТЬ, НАСЫПАТЬ - на-
сипати, насипати.
НАСЫПКА, НАСЫПАНІЕ - на-
сипання.
НАСЫПНОЙ - насип/а/ний.
НАСЫПЬ - на/ви/сип, наспа-
виспа. /н. конусовидная/-
могила; /н. длинная/- вал.
/н. буряков, картофеля/- ка-
гат. /н. зерна/- ворох.
НАСЫТИТЬ, НАСЫЩАТЬ, СЯ -
наситити, насич/ув/ати, ся.
НАСЫЩЕНИЕ - 1. насичення,
насит. 2. /процесс/- насичу-
вання.
НАСЫЩЕННЫЙ - насичений.
НАТЕК - 1. налив. 2. /гео-
лог./ - океанік.
НАТЕКАТЬ, НАТЕЧЬ - натікати,
натекти, набіг/а/ти, нали-
вати, ся, налляти, ся, налли-
вати.
НАТЕЧНЫЙ - натечний; нал-
ливний, /геолог./ - океані-
ковий.
НАТЕРЕТЬ, НАТИРАТЬ - натёр-
ти, натирати, /воском/- на-
вожити; /мазью/- намастити,
нашмарувати. /жиром/- на-
смальцовати, наляловити. /на-
тереть ссадину/- намуляти,
нашмуглядати, наглодати.
НАТИРАНИЕ - натирання.
НАТИСК - /на/тиск, натис-
кання.
НАТИСКАТЬ - 1. натискати, на-
душувати, натиснути, наду-
шити, нач/д/авлювати, на-
д/ч/авити. 2. нац/и/хати, на-
гати, напак/ов/увати, пона-
пакувувати.

НАТКНУТЬ, НАТЫКАТЬ, СЯ -
наткнути, ся, натикати, ся,
настромити, ся, настромлю-
вати, ся.
НАТОПЫРИТЬ, НАТОПЫРИВАТЬ,
НАТОПЫРИТЬСЯ - настовбу-
рчити, ся, /по/-настовбу-
рчувати, ся, напжувати,
напжуватися.
НАТОЧИТЬ, НАТАЧИВАТЬ - на-
острити, /по/нагостривати,
наточити, /по/наточувати.
Наточить косу/- помагачи-
ти; /отбить косу/- по/ви/-
слепати.
НАТОЩАК - нате /серце/, на-
гощака.
НАТРИЕВЫЙ - натрийний.
НАТРИЙ - натрий.
НАТРИЙ СЕРНОКИСЛЫЙ - нат-
рий сульфат, сірчан натрія.
НАТРИЙ ЕДКИЙ - н. їдкий.
НАТРСАТЬ, НАТРСАТИ - /по/-
натру/сю/вати, натрусити,
натрусити, ся.
НАТУГА - напруга, натуга.
НАТУЖИВАТЬСЯ, НАТУЖИТЬСЯ -
/по/натужуватися, натужи-
тися, /по/напружуватися, на-
пружитися, напинатися, на-
пнутися.
НАТУРА - 1. натура, приро-
да; 2. вдача, натура.
НАТУРАЛИЗАЦИЯ - натураліза-
ція, убитлення.
НАТУРАЛИЗОВАТЬСЯ - натуралі-
зуватися, убитлитися.
НАТУРАЛИСТ - природник, при-
родознавець.
НАТУРАЛЬНЫЙ - натуральний,
природний.
НАТЯГ /для обручей/- натя-
гач.
НАТЯГИВАТЬ, НАТЯНУТЬ, СЯ -
/шнур, цепь/- натягати, на-
тягати; /брезент, материю/-
напинати, напнути, напнати.
НАТЯЖЕНИЕ, НАТЯЖКА - натяг,
натягання, напинання, на-
пнати.
НАТЯЖЕННОСТЬ - натяженність.
НАУГАД - навмання, навманняки,
навгад.

НАУГОЛЬНИК - косинець.
НАУДАЛУЮ, НАУДАЧУ - на-
щастя.
НАУТЕК - навігача, на-
вігач.
НАУЧНЫЙ - науковий.
НАХРАПОМ, НАСИЛЬНО - си-
лом, силоміць, живосилом,
гвалтом.
НАХОДКА - /з/нахідка, /з/-
найда.
НАХОДЧИВЫЙ - здогадливий,
спритний, зручний, меткий.
НАХОЖДЕНИЕ - 1. /з/наход-
ження; 2. пробування, бут-
ність.
НАЧАЛО - /роз/початок, /роз/-
почин, починок. /В начале/-
спочатку. /С самого нача-
ла/- з першоначалу, насам-
перед. /Начало веков/-пер-
вовік. /Начало оврага/-
вершина.
НАЧАЛЬНЫЙ - 1. початковий;
2. старший.
НАЧЕРТАНИЕ - нарис, начерк.
НАЧЕРТАТЕЛЬНЫЙ - нарисо-
вий, нарисний.
НАЧЕРТИТЬ, НАЧЕРЧИВАТЬ -
накреслити, накреслювати.
НАЧЕРЧЕННЫЙ - накреслений.
НАШАТЫРНЫЙ - сальм'яко-
вий, амонійний.
НАШАТЫРЬ - сальм'як, сало-
м'як, амоніак.
НАШЕЛУШИТЬ, НАШЕЛКАТЬ - на-
лускати, налузати, налуши-
ти, /по/налускувати, надз-
обати, надзобувати, налу-
зувати; /хлебное зерно/-
нашеретувати.
НАЭЛЕКТРИЗОВАНИЕ ПОЛОЖИ-
ТЕЛЬНОЕ, ОТРИЦАТЕЛЬНОЕ - на-
електризування додатне, -
від'ємне.
НАЭЛЕКТРИЗОВАННЫЙ ПОЛОЖИ-
ТЕЛЬНО, ОТРИЦАТЕЛЬНО - на-
електризований додатньо, -
від'ємно.
НЕБОСВОД, НЕБОСКЛОН - небо-
звід, небосхил.
НЕВДАЛЕКЕ - недалє/ч /ко.

НЕВЕСОМЫЙ - неваговий, без-
важний, безваговий.
НЕВЗИРАЯ - невважаючи, не-
зважачи, не-дивлячись.
НЕВЗНАЧАЙ - несподівано,
зненацька, ненароком.
НЕВИДАЛЬ - диво, дивовижа,
дивовида.
НЕВИДИМЫЙ - невидимий, не-
зримий.
НЕВОВРЕМЯ - невчас/но/, не-
случно.
НЕВОЗДЕЛАННЫЙ - необробле-
ний.
НЕВОЛЬНО - мимохіть, неса-
мохіть, анєхотя, мимоволі.
НЕВПОПАД - недорєчи, не-
влад, недоладу, недошмиги.
НЕВТЕРПЕЖ - нетерпуче, не-
довитримання, терпець у/ві/-
рвався.
НЕВЫГОДА - невігода.
НЕВЫГОДНЫЙ,НО - невігід-
ний, некорисний, нежиточ-
ний,но.
НЕВЫНОСИМЫЙ - невнєсний,
нестерпучий.
НЕВЫРАЗИМЫЙ,МО - невимєв-
ний, несказаний, незмєвле-
ний,но.
НЕВЫСЫХАЮЩИЙ - нескхнучий.
НЕГОРЮЧИЙ - не/с/палимий,
непалкий.
НЕДЕЛИМЫЙ,МОСТЬ - непо-
дільний,ність.
НЕДЕЛЯЩИЙСЯ /с кем либо/-
неподільчивий.
НЕДОЗРЕЛОСТЬ, НЕДОСПЕЛОСТЬ -
не/до/стиглість, не/до/спі-
лість.
НЕДОЗРЕЛЫЙ, НЕЗРЕЛЫЙ, НЕ-
ДОСПЕЛЫЙ - не/до/стиглий,
не/до/спілий, зелений; /о
хлебе/- свидовий, свидний,
в свиду, недійшлий.
НЕДОНОСОК - недоносок, нев-
часне, /яйцо/- виливко.
НЕДОРОД - недорід.
НЕДОРОСТОК - недоросток, не-
догін, недогонак.
НЕДОСЕВ - недосів.
НЕДОСМОРТ - недогляд.

НЕДОСТАТОК - 1./дефект/-
хиба, ганч, вада, фальш,
дефект; 2./нехватка/- не-
доста́ча, брак, нестатки;
/недостаток воды/- без-
віддя.
НЕДОСТАТОЧНО - недосить.
НЕДОСТАТОЧНОСТЬ - недосте-
ність.
НЕДОСТАТОЧНЫЙ - недоста-
ний.
НЕДОСТАЧА - брак, недосте-
ча, нестатки.
НЕДРА - надра, шідра.
НЕЖАЩИЙСЯ - пестливий, ма-
зун/ка/, мазуха.
НЕЖЕНИЕ - ніження, песту-
вання.
НЕЖИТЬ - ніжити, пєстити,
пестувати.
НЕЖНОСТЬ - ніжність, пєс-
тоші.
НЕЖНЫЙ - ніжний, тендіт-
ний.
НЕИЗГЛАДИМЫЙ - невивод-
ний, невитравний.
НЕИЗМЕНЯЕМЫЙ - незмінний.
НЕИЗМЕРИМЫЙ - невимірний,
неамірний, безмірний.
НЕИЗСЯКАЕМЫЙ - невичерп-
ний, невичерпальний, не-
нажний, невиводний.
НЕИСКАЖЕННЫЙ - 1.не/зі/-
псований, незневічений;
непєкручений, нежакошений,
непереінакшений.
НЕИСКРЕННИЙ - нещирий.
НЕИСКУСНЫЙ,НО - невиміли-
незручний, нездатний,но.
НЕИСПОЛНИМЫЙ - несповні-
мий, невиконаний, не до
виконання.
НЕИСПРАВИМЫЙ - неоправ-
ний.
НЕИСПРАВНЫЙ - несправний.
НЕИСПЫТАННЫЙ - невідзна-
ний, невикпробований, не-
пробований.
НЕИСТОЩЕННЫЙ - невичерп-
ний, невиснажений, невис-
линий, неспрацьбований, не-
змарнілий.

НЕИСТОЩИМЫЙ - невичерпний, невиводний, невиснажний; /о пищевых продуктах/- нецереїжний.
НЕИСТОЩИМОСТЬ, НЕИЩЕРПАЕМОСТЬ - невичерп/а/ність, невиснажність, невиводність.
НЕИСХОДИМЫЙ - несходимий.
НЕИЩЕРПАЕМЫЙ = НЕИЗСЯКАЕМЫЙ = НЕИЗТОЩИМЫЙ.
НЕИЩИСЛИМЫЙ - незлічимий, незлічений, нечислений.
НЕЙТРАЛЬНЫЙ - нейтральний.
НЕЙТРАЛИЗАЦИЯ - нейтралізація.
НЕКАЗИСТЫЙ - непоказний.
НЕКОГДА - 1. ніколи, нема коли, нема часу; 2. колись.
НЕКРАСИВЫЙ - негарний, поганий.
НЕКРЕЩКИЙ - недужий, неміцний, некріпкий.
НЕКСТАТИ - недоречі, невлад, недоділа, недоладу.
НЕКТАРНИК - медниця.
НЕКУДА - нікуди, нема куди, нікудою.
НЕЛАДНЫЙ, НО - недобрый, поганый, лихий, негаразд, зло.
НЕЛЕТУЧИЙ - нелетючий, нелеткий.
НЕЛОВКИЙ, НО - незручний, неметкий, неграбний, вайлуватий, но.
НЕЛОВКО - ніяково, незручно.
НЕЛОЖНЫЙ, НО - правдивый, справедливый, певний, но, по правді.
НЕЛЬЗЯ - не можна, не вільно. /Как нельзя лучше, хуже, более/- як найкраще, - найгірше, - найбільше. /До нельзя/- до краю, до останку, до кінця, через край, занадто.
НЕЛЕПИЦА - нісенитниця, дурниця, бредня, незнать-що, казна-що.
НЕЛЮДИМ, НЕЛЮДИМЫЙ - од/не/-люда, одлюдько, одлюдний,

вовкувати.
НЕМАЛО - немало, чимало, багатенько.
НЕМАЛОВАЖНЫЙ, НО - немаловажний, значний, но.
НЕМАЛЫЙ - чималий.
НЕМЕДЛЕННО, НЕМЕДЛЯ - негайно, негаючи, незагайно; незабаром, незабавом, небагом, зараз, сразу.
НЕМЕДЛЕННЫЙ - не/за/гайний, незабарний.
НЕМИЛОСЕРДНЫЙ, НО - немилосердный, жорстокий.
НЕМИПУЕМЫЙ - неминучий, неминущий.
НЕМНОГЕ - небагато, мало хто. /Немногое/- небагато, мало-що. /В немногих словах/- кількома словами, коротко казучи.
НЕМНОГО, НЕМНОЖКО - небагато, небагачко, трішки, трішки, трішечки, кришку, кришечку. /Немного спустя/- трохи згодом, незабаром, не вдовзі. /По немногоу/- потроху, потрошечки, потрошку.
НЕМОЧЬ = БОЛЕЗНЬ; /чорная немочь/- чорна неміч; - лвороба.
НЕМОЩНЫЙ = 1. БОЛЬНОЙ; 2. недужий, безсилий, немоцний.
НЕМОЩЛИМЫЙ - неможливий, неподобний, немислимий.
НЕНАВИСТЛИВЫЙ - нехичливый, недобрый, злий.
НЕНАВИСТНЫЙ - ненавис/д/-ний.
НЕОБОЗРИМЫЙ - необсяжний, безкрай.
НЕОБЪЕМНЫЙ, НЕОБЪЯТНЫЙ - необсяжний, безмірний.
НЕОБХОДИМЫЙ - конечний, необхідний.
НЕОБРАТИМЫЙ - незворотний.
НЕОБЫКНОВЕННЫЙ, НО - незвичайний, особливий.
НЕОДНОКРАТНЫЙ, НО - неодноразовий.

разовий, во.
НЕОДНОРСДНЬИЙ - неоднорідний, різноманітний.
НЕОДИМ, *Ne* - /хим./ неодим.
НЕОКРАШЕННЫЙ - 1. не/за-/барвлений, не/по/фарбований; 2. некольоровий.
НЕОН, *Ne* - /хим./ неон.
НЕОКОНЧЕННЫЙ - нескінчений, недовершений.
НЕОКОНЧАТЕЛЬНЫЙ - неостаточний.
НЕОПАЛИМЫЙ - неспалимий,
НЕОПИСАННЫЙ, **НЕИЗРЕЧЕННЫЙ** - неописаний, невимовний, несказаний.
НЕОПЛАТНЫЙ - невиplateтний, несплатимий.
НЕОПРЕДЕЛЕННОСТЬ - неозначеність, невизначеність, невизначеність, неясність.
НЕОПРЕДЕЛЕННЫЙ - неозначений, невизначений, неясний.
НЕОПРОБЕРИМЫЙ - незаперечний, нескитний, непорушний.
НЕОПРЯТНОСТЬ - нечепурність, нечупарність, неохайність.
НЕОПРЯТНЫЙ, **НО** - нечепурний, нечупарний, неохайний.
НЕОПЫТНЫЙ - недосвідчений, недосвідний, неубавий.
НЕОРГАНИЧЕСКИЙ - неорганічний.
НЕОСВЕДОМЛЕННЫЙ - неознайомлений, неознаваний, непоінформований.
НЕОСВЕЩЕННЫЙ - неосвітлений.
НЕОСЛАБЫЙ, **НО** - сильний, непереставний, безперервний.
НЕОСМОТРИТЕЛЬНЫЙ - необретаний, необачний.
НЕОСНОВАТЕЛЬНЫЙ - безпідставний, безосновний.
НЕОСТОРОЖНЫЙ - неосторожний.
НЕОСУЩЕСТВИМЫЙ - нездійснимий, неможливий.
НЕОТВЕТСТВЕННЫЙ - невідповідальний.
НЕОТВРАТИМЫЙ - неминучий, не-

одворотний.
НЕОТВЯЗЧИВЫЙ, **НЕОТВЯЗНЫЙ** - невідчепний, в'дливий, удливий.
НЕОТЕСА - неграба, одоровало, хамло, мугирь.
НЕОТКУДА - нівідкіль, нема звідки.
НЕОТЛОЖНЫЙ, **НО** - невідкладний, неодмінний, неодолючний, пильний, но, притом, пробі, нагло.
НЕОТЛУЧНЫЙ, **НО** - невідлучний, нерозлучний, невідступний, но.
НЕОТМЕННЫЙ - неодмінний.
НЕОТСТУПНЫЙ - невідступний, невідчепний.
НЕОТЧУЖДАЕМЫЙ - заказний, заповідний, непродажний.
НЕОТЪЕМЛЕМЫЙ - неодніманий, невіддіманий.
НЕОХОТА - нехить, неохота.
НЕОХОТНО - неохоче, /з/нехотя.
НЕОЦЕНЕННЫЙ - неоцінений.
НЕОЦЕНИМЫЙ - неоцінний.
НЕОЧЕРЕДНОЙ - нечерговий.
НЕОЩУТИТЕЛЬНЫЙ - непомітний.
НЕПАРНЫЙ - непаристий.
НЕПЛОДНЫЙ - неплідний, неплідний; /неплодная/ - неплідниця.
НЕПЛОДОРОДНЫЙ - неродючий, яловий, пісний.
НЕПЛОТНЫЙ - нещільний.
НЕПОБЕДИМЫЙ - непереможний, необретаний.
НЕПОВИННЫЙ, **НО** - невинний, невинуватий, безвинний, но, без вини.
НЕПОВИНОВАНИЕ - неслухнянство, неслухняність.
НЕПОВОРОТЛИВЫЙ - неповороткий, ваплаватий, немоторний.
НЕПОГОДЬ, **НЕНАСТЫЕ** - негода, сльота, неогодь.
НЕПОГРЕШИМЫЙ, **НО** - безгрішний, непохибний, непомильний, но, без помилки.

НЕПОДАЛЕКУ - недалеко, близь-
 О. НЕПОДВИЖНИЙ - нерухомий, не-
 орушений, но.
 НЕПОДДЕЛЬНИЙ - правдивий,
 епідроблений, нефальшивий,
 есальшований.
 НЕПОДРАЖАЕМЫЙ - незрівняний.
 НЕПОДСТУПНИЙ, НЕДОСТУПНИЙ -
 епідступний, неприступний.
 НЕПОКОЛЕБИМЫЙ - непохитний,
 епорушний.
 НЕПОСРЕДСТВЕННЫЙ - безпо-
 ередній.
 НЕПОСТОЯННЫЙ - несталий.
 НЕПРЕРЫВНЫЙ - безперерив-
 ий, безупинний, тяглий.
 НЕПРИЕМЛЕМЫЙ - непринят-
 ий, не до прийняття.
 НЕПРОГЛЯДНЫЙ - безпрос-
 ітний, непроглядний.
 НЕПРОВОДНИК - /електр./ -
 епровідник.
 НЕПРОДУКТИВНЫЙ - непродук-
 ивний.
 НЕПРОЗРАЧНЫЙ - непрозорий.
 НЕПРОИЗВОДИТЕЛЬНЫЙ - непро-
 укційний.
 НЕПРОМОКАЕМЫЙ - непромокаль-
 ий.
 НЕПРОМОКНУТЫЙ, ВОДОЩІЛЬНИЙ.
 НЕПРОМОКАЕМОСТЬ - непромока-
 ьність, водощільність.
 НЕПРОНИЦАЕМЫЙ, МОСТЬ - не-
 роникливий, непропускаль-
 ий, - ість.
 НЕПРОХОДИМЫЙ, МОСТЬ - непро-
 ідний, непролазний, ність.
 НЕПРОЧНЫЙ, МОСТЬ - нетривкий,
 еміцний, - ість.
 НЕРАВЕНСТВО - нерівність, не-
 івня, /мат./ нерівняння.
 НЕРАВНОМЕРНЫЙ, МОСТЬ - нерів-
 омірний, еміцний, - ність.
 НЕРАВНОСТОРОННИЙ, МОСТЬ - різно-
 іднобічний, - ність.
 НЕРАВНОСТОРОННИЙ, МОСТЬ - не-
 івнобічний, різнобічний, -
 ість.
 НЕРАЗВИТОЙ, -ТОСТЬ - нерозви-
 ий, нерозвинений, - ість.

НЕРАЗЛОЖИМЫЙ, -МОСТЬ - не-
 розкладний, - ність.
 НЕРАЗСУДИТЕЛЬНЫЙ, МОСТЬ -
 непоміркований, нерозсуд-
 иний, - ність.
 НЕРАСТВОРИМЫЙ, МОСТЬ - не-
 росчинний, нероспускаль-
 ий, - ність.
 НЕРВ - нерв; /лист/ нерв,
 жилка.
 НЕРВАЦИЯ - нервація, жил-
 кування.
 НЕРУШИМЫЙ, МОСТЬ - неруши-
 мий, непорушний, - ність.
 НЕСАХАР - нецукор.
 НЕСВОЕВРЕМЕННЫЙ, МОСТЬ, НО-
 несвоечасний, ність, но.
 НЕСВОЙСТВЕННЫЙ, НО, МОСТЬ -
 невластивий, во, вість.
 НЕСГИБАЕМЫЙ, МОСТЬ - не-
 згинний, ність.
 НЕСГОРАЕМЫЙ, МОСТЬ - не-
 спалимий, непальний, -
 ність.
 НЕСЖИМАЕМЫЙ, МОСТЬ - не-
 стискальний, - ність.
 НЕСКОНЧАЕМЫЙ, МОСТЬ - не-
 скінченний, - ність. /Нео-
 конченний / - нескінчений,
 - ність.
 НЕСКИЙ, КОСТЬ - несущий, не-
 сущість.
 НЕСТИ /СЬ/ - нести /ся/.
 НЕСЛОИСТЫЙ, ТОСТЬ - не-
 верствуватий, неуверство-
 ваний, нешаруватий, - ість.
 НЕСОВЕРШЕНСТВО - недоско-
 налість.
 НЕСОГЛАСИЕ - неагода, не-
 згідність, незлагода.
 НЕСОГЛАСНЫЙ, НО - незгід-
 ний, но, невластивий.
 НЕССИЗМЕРИМЫЙ, НЕСОРАЗ-
 МЕРНЫЙ - непомірний, не-
 спільномірний.
 НЕСООТВЕТСТВЕННЫЙ, МОСТЬ -
 невідповідний, - ність.
 НЕСПОСОБНЫЙ, МОСТЬ - не-
 здібний, недотепний, - ність.
 НЕСТОЙКИЙ, КОСТЬ - нетрив-
 кий, нестійкий, податливий

нерезістентний, -ість.
 НЕТРОНУТЫЙ, ТОСТЬ - не-
 займаний, цілинний, не-
 печатий, -ість. /Нетрону-
 тая почва/ - цілина, не-
 рущена земля.
 НЕТОЧНЫЙ, НОСТЬ - недок-
 ладний, несправний, не-
 дійсний, недостоменний,
 неістотний, -ність.
 НЕУВЯДАЕМЫЙ, МОСТЬ - не-
 оцвітний, неблєклий, не-
 марнїлий, -ість.
 НЕУГАСИМЫЙ, НЕУГАСАЕМЫЙ -
 негаснучий.
 НЕУГОМОННЫЙ, НОСТЬ - нев-
 гомонний, невгавучий, бе-
 зугавний, -ість.
 НЕУДАЧА - невдача, неталан,
 недоля.
 НЕУДАЧЛИВЫЙ, ВО, НЕУДАЧ-
 НЫЙ, НО - невдалий, до, не-
 вдатний, но.
 НЕУДАЧНИК, ЦА - невдатник, -
 ця, невдаха.
 НЕУДЕРЖИМЫЙ, МОСТЬ - нев-
 пийний, безупийний, -ність.
 НЕУДОБНЫЙ, НО, НОСТЬ - 1.
 незручний, недогідний, но, -
 ність, не спосіб. 2. нез-
 датний, непридобний, -ність.
 /Неудобная земля/ - невжи-
 ток, невгіддя, нездатна зе-
 мля.
 НЕУДОБСТВО - незручність,
 невигода.
 НЕУДОВЛЕТВОРИТЕЛЬНЫЙ, НО -
 незадовольняющий, чо, недо-
 статний, ньо.
 НЕУДОБОВАРИМЫЙ - нестравний.
 НЕУДОБОПРИДОЖИМЫЙ, НЕУДОБО-
 ПРИМЕНИМЫЙ - непритўльний,
 непристосувальний.
 НЕУДОВЛЕТВОРЕНИЕ - недогода.
 НЕУЖЕЛИ, НЕУЖТО - хїба, нев-
 же/ж/, чи вжеж, чи тож.
 НЕУЖИВЧИВЫЙ - невжиточний,
 незлагодний.
 НЕУКЛОННЫЙ, НО, НОСТЬ - нев-
 хильний, но, щирий, -ість.
 НЕУКЛОНИЙ, ЖЕСТЬ - незграб-

ний, неотєсаний, незруч-
 ний, хамудуватий, -ість.
 НЕЗГРАБА, НЕОТЄСА, хаму-
 ла, товпига.
 НЕУКРОТИМЫЙ, МО, МОСТЬ -
 невпийний, невгамовний,
 но, -ність.
 НЕУЛОВИМЫЙ - невлівимий.
 НЕУМЕРЕННЫЙ, НО, НОСТЬ -
 непомірний, неуміркова-
 ний, но, ність.
 НЕУМЫШЛЕННЫЙ - невмис-
 лий, но, нехотячий, нехот-
 незаробше, без наміру.
 НЕУПЛАТА - невиплат, не-
 плата.
 НЕУПОТРЕБИТЕЛЬНЫЙ, НО,
 НОСТЬ - неужитий, неуж-
 ивний, неужиточний, но,
 ність. /Не бывший в упо-
 реблении/ - неуживаний.
 НЕУПОТРЕБЛЕНИЕ - невжи-
 ванья.
 НЕУПРАВКА - невправка.
 НЕУПРОСИМЫЙ - неволага-
 ний.
 НЕУПРУГИЙ - непружистий.
 НЕУРАВНИТЕЛЬНЫЙ - нері-
 номірний.
 НЕУРОЖАЙ - неврожай, не-
 дорід.
 НЕУРОЖАЙНЫЙ - неврожай-
 ний, недорідний.
 НЕУРЯДИЦА - безладдя, ро-
 гардіяш, гармидер.
 НЕУСОВЕРШЕНСТВОВАННЫЙ,
 НОСТЬ - неудокональний,
 ність.
 НЕУСТАННЫЙ, НО, - невтом-
 ний, но, невгавучий, чо, б-
 угаву, невтомне.
 НЕУСТОЙЧИВЫЙ, ВОСТЬ - не-
 стійкий, несталий, нет-
 ривкий, хїб/т/кий, -ість.
 /Неустойчивое соединени-
 е - нетривка сполука.
 НЕУСТУПЧИВЫЙ, ВОСТЬ - у-
 пєртий, неуважливий, не-
 вдатливий, завзятий, за-
 пєклий, -ість.
 НЕУСЫПНЫЙ, НО - неvspи-

ий, ще, невсипучий, чо.
НЕУТОЛИМЫЙ - 1. невести-
ий; 2. негамовний, не-
тихомирний.
НЕУТОМИМЫЙ, МОСТЬ - нев-
омний, негавучий, -ість.
НЕУЧ - неук, темний, слі-
ий, неписьменний.
НЕУЯЗВИМЫЙ, МОСТЬ - невра-
лиий, невразний, -ість.
НЕФРИТ /*merphit*/ - 1.
нефрит, западения нірок;
/геол./ нефрит, топоро-
ець.
НЕФТЕПРОВОД - нафтогін, на-
топровід.
НЕФТЬ - нафта, нєхта; /гу-
тая/-ропн, кандибал.
НЕФТЯНОЙ - нафтовий. /мес-
орождение нефти/- ропище.
НЕЧЕГО - нічого, нема чого,
ема що.
НЕЧЕТКИЙ - нечиткий, нероз-
бірний.
НЕЧЕТНЫЙ - непаристий, не-
арний.
НЕЧИСТОТА - нєчисть, бруд.
НЕЧУВСТВИТЕЛЬНЫЙ, НОСТЬ -
1. нечулий; 2. нечутливий, -
ість. 3. незначний, непо-
ітний, -ість.
НЕЩАДНЫЙ, НО - немилосерд-
ий, но, лютий, то, без жалю.
НЕЯВСТВЕННЫЙ, НО - неясний,
нерозбірний, невиразний.
НИВА - нив/ка/а; /большая/-
ан; /вспаханная/- рілля.
Где были:/ грєча/- грєчи-
є, грєчалище, грєчківка;
просо/- просище, прісько;
пшеница/- пшенишище, -
сько; /рожь/- житище, жит-
исько; /ячень/- ячмінись-
со, ячмінище; /овес/- вів-
ище, -сько; /кукуруза/- ку-
курузище, -сько.
НИВЕЛИР - нівелір, спадомір.
НИВЕЛИРОВАНИЕ, НИВЕЛИРОВКА -
нівелювання, нівеляція; 1.
спадоміряння, 2. вирівнюван-
а.

НИВЕЛИРОВАННЫЙ - ніве-
льовалии, 1. спадоміря-
ний, 2. вирівняий.
НИВЕЛЮЩИЙ - нівелючий,
1. спадоміряючий, 2. ви-
рівнюючий.
НИГДЕ - ні/г/де.
НИЖАЙШИЙ - найниж/з/чий.
НИГУГУ - нічичірк, ані
телєнь.
НИЖЕ - ниж/з/че.
НИЖЕИМЕНОВАННЫЙ - нижче-
назований.
НИЖЕПОДПИСАВШИЙСЯ - нижче-
підписаний.
НИЖЕУПОМЯНУТЫЙ - нижче-
вгаданий.
НИЖНИК, НИЖНЕЕ ОСНОВАНИЕ -
спідняк.
НИЖНИЙ - долішній, спід-
ній; /нижняя часть, низ/-
1. нижня частина, низ; 2.
спідня частина, спід.
НИЗАТЬ, НИЗАНИЕ - низати,
нанізувати, силяти, наси-
ловати; низання, силняня.
НИЗВЕРГАТЬ, НИЗВЕРГНУТЬ,
НИЗЛАГАТЬ, НИСПРОВЕРГАТЬ -
скидати, скинути, спихати,
сп/и/хнути, /з/бурити.
НИЗВЕСТИ, НИЗВОДИТЬ - зве-
сти, /по/зводити, /наніз/-
понизити, понижувати.
НИЗЕНЬКИЙ - низенький.
НИЗЕХОНЬКО - низенько, ни-
зєсенько.
НИЗИНА, НИЗОВЬЕ, НИЗМЕН-
НОСТЬ - низ/ов/ина, низо-
та, низькоділ, поділ/ля/,
пониззя, пад, низ.
НИЗИННЫЙ, НИЗМЕННЫЙ, НИ-
ЗОВОЙ - низ/ов/инний, ни-
зовий, низький, низькоділь-
ний.
НИЗИТЬ - з/по/низати.
НИЗИТЬСЯ - спадати, знижа-
тися.
НИЗКИЙ - 1. низький, неви-
сокий; /низкое место/-під,
поліг, поділ/ля/; 2. прост-
тий, незначний; 3. поганий

паскудний, ганебний.
НИЗМЕННОСТЬ /степная/- по-
логи; /широкая/- роздолля;
роздоги; /песчанная/- піс-
куваха.
НИЗОЙТИ, НИСХОДИТЬ - зійти,
сходити, зіходити /вниз/-
понизитися, понижуватися.
НИЗОСТЬ - низкість.
НИКАКОЙ - ніякий, жадний,
жодний, жаден, жоден.
НИКАВ - ніяк, ніяким спосо-
бом, - побитом, жа/о/дною
мірою.
НИККЕЛИРОВАТЬ, НИЕ - ніке-
лювати, -вання.
НИККЕЛЬ - нікель.
НИПЕЛЬ - ніпель.
НИОБИЙ - ніоб.
НИСХОДИТЬ, НИЗОЙТИ - 1. зі-
ходити, сходити, зійти. 2.
знижувати, ся, знизити, ся.
НИСХОЖДЕНИЕ - 1. схід,
зступ. 2. знижування, зни-
ження.
НИСХОДЯЩИЙ - зступний, зниж-
ний.
НИТЕВИДНЫЙ, НИТЕОБРАЗНЫЙ-
ниткуватий.
НИТКА - нитка, ниточка; /н.
серая/- сурова нитка.
НИТОЧНЫЙ - нитковий.
НИТРИФИКАЦИЯ - нітріфіка-
ція.
НИТРОКЛЕТЧАТКА - нітроцелю-
льоза, нітроклітковина.
НИТРОСОЕДИНЕНИЕ - нітроспо-
лука.
НИТЧАТЫЙ - нитчастий.
НИТЯНЫЙ - нитяний, /н. фаб-
рика/- ниткарня.
НИТЬ - нитка, ряд, шнур.
НИЧТОЖЕСТВО - нікчемність.
НИЧТОЖНОСТЬ - ніщо.
НИЧТОЖНЫЙ - нікчемний, ні-
дочого.
НИША - ніша, печера, пічурка,
вглиблення, нора; /ниша вы-
ветривания/- пічурка вивітро-
вання; /н. прибойная/- при-
бойна нора; /ниша эоловая/-
еолова пічурка.

НОВОВВЕДЕНИЕ - нововве-
дення, новина.
НОВОЛУНИЕ - місяць моло-
дик; /в новолуние/- на
молодика.
НОВООБРАЗОВАНИЕ - ново-
твір.
НОВЬ, НОВИНА - цілина,
щирець, нерушена земля.
НОВ - ніж. /н. клинок/-
ліско.
НОЗДРЕВАТЕТЬ, ЗДЕЛАТЬСЯ
НОЗДРЕВАТЫМ - /по/дір-
чатити.
НОЗДРЕВАТЫЙ, -ТОСТЬ - ні-
друватий, дірчатий, дір-
куватий, -тість.
НОЗДРИ - ніздрі; /у жи-
вотных/- храни.
НОЛЬ - нуль /нолевая то-
чка/ нулева точка; /нуле-
вая ось/- нулева вісь.
НОРМА - норма, правило,
зразок, порядок.
НОРМАЛЬНЫЙ - нормальний,
звичайний.
НОСИТЕЛЬ - носій.
НУМЕРАЦИЯ - 1. нумерува-
ня, 2. числення.

0.

ОБАНКРОТИТЬСЯ - збанкро-
тувати.
ОБВАЛ - завад, провалля.
ОБВАЛИВАНИЕ - за/об//ро-
валювання.
ОБВАЛИВАТЬСЯ, ОБВАЛИТЬСЯ
за/об/валюватися, об/за/
валитися, об/за/сівувати
ся, об/за/сунутися, зап-
дати, запастися.
ОБВЕРТОЧНЫЙ - обгортний.
ОБВОЛАКИВАНИЕ - обводі-
кання, наскоруплення.
ОБВОЛАКИВАТЬ, ОБВОЛОЧЬ
об/за/волікати, за/об/во-
локти. /Обволакивающий/
обволікальний.

ОБВОДНЕНИЕ - за/на/воднен-
ня, /процесс/- за/на/вод-
нювання.
ОБВОДНИТЬ, ОБВОДНЯТЬ, -за-
/на/воднити, на/за/водню-
вати.
ОБВЕВАТЬ, ОБВЕЯТЬ, СЯ -об-
вівати, обвіяти; обдувати,
обдимати, обдути, ся.
ОБДЕЛАТЬ, ОБДЕЛЫВАТЬ, СЯ -
обробити; /по/оброблювати,
ся, управитися, /по/управ-
лятися.
ОБДЕЛКА - 1./металлич./-око-
ва; 2. оброблення.
ОБЕЗЧИК - об'їзник.
ОБЕЖ - обсяг, обійма, обій-
мище.
ОБЕЖИСТЫЙ - обіймистий,
чималий.
ОБЕЖЕМЫЙ - обсяжний.
ОБЕЖАЮЩИЙ - обіймаючий,
обвідний.
ОБЕЖНЫЙ - обсяговий.
ОБЕЗВЕРШИВАТЬ - обезвершу-
вати, зрубувати, зтинати
вершки.
ОБЕЖИРОВАНИЕ, -ВАТЬ - зне-
гощення, -шувати.
ОБЕЗЗАРАЖИВАНИЕ, -ВАТЬ -обе-
заражування, -увати.
ОБЕЗКОРИВАТЬ, ОБЕЗКОРИТЬ -
обезкорювати, обезкорити,
обідувати, обілити дерево.
ОБЕЗПЛОДЕТЬ - вияловіти.
ОБЕЗПЛОДИТЬ - вияловити.
ОБЕЗСАХАРИТЬ - знецукрити.
ОБЕЗСИДЕТЬ - знесилити/ся,
зснажити, ся.
ОБЕЗСИЛИТЬ - знесилити, ви-
снажити.
ОБЕЗЦЕНЕНИЕ - знецінення.
ОБЕЗЦВЕТИТЬСЯ - знебарви-
тися, видиняти, вицвісти.
ОБЖИГАННИЕ /извести, глины /-
випалювання, випал.
ОБЖИГАТЬ, ОБЖЕЧЬ - об/ви/-
палювати, об/ви/палити.
ОБЖЕЖЕННЫЙ - /ви/палений,
обгорілий.
ОБЗАВЕДЕНИЕ - /об/заведен-
ня, обзавід.

ОБЗАВЕСТИ, ОБЗАВОДИТЬ, СЯ -
/об/завести, ся, обзаводи-
ти, ся /- хозяйством/-оха-
зяїнуватися, огосподарити-
ся, огрунтуватися.
ОБЗОР - 1.огляд; 2./про-
цесс/- оглядання.
ОБИВАТЬ - оббивати, залич-
кувати.
ОБИЛИЕ, ИЗОБИЛИЕ - доста-
ток, розкіш; /о листьях,
плодах/- ряснота.
ОБИЛОВАТЬ, ИЗОБИЛОВАТЬ, ИЗ-
БЫТОЧЕСТВОВАТЬ - роскошу-
вати, достаткувати, мати
достаток, бути в/по/дос-
татках.
ОБИЛЬНЫЙ, ИЗОБИЛЬНЫЙ, но-
рокішний, достатний, /о
листьях, плодах/- рясний,
но; /о грибах/- грибний.
ОБКОРМИТЬ, СЯ, ОБКАРМИВАТЬ-
обгод/ов/увати, ся, обпас-
/а/ти, ся.
ОБКОСИТЬ, СЯ - обкосити, ся,
обкосюватися.
ОБКУСЫВАТЬ, ОБКУСАТЬ -/по/-
обкусювати, обкусати.
ОБЛАГОРОЖИВАНИЕ, -ДИТЬ - об-
лагорожування, облагорожен-
ня, ошляхетнювання, ошля-
хетнення, -ити.
ОБЛАКО - хмара /перистые
облака/- баранці.
ОБЛАМЫВАТЬ, ОБЛАМАТЬ, СЯ -
/по/обломлювати, обламати,
обломити, ся; /-ветви/- /по/
обчухувати; /отростки вни-
зу/- пасинкувати.
ОБЛАСТЬ - обсяг, країна,
край; /о. действия/- обсяг
діяння; /о. сбыта/- обшир
збуту; /о. источников/-кри-
нище, джереловище; /о.
стока/- сточище.
ОБЛАЧНОСТЬ - хмарність, за-
хмариння.
ОБЛАЧНЫЙ - хмарний, хмаро-
вий.
ОБЛЕГЧАТЬ, ОБЛЕГЧИТЬ - по-
/у/легш/ув/ати, по/у/легши-
ти, пільгувати, попільжити,

попускати, попустити.
ОБЛЕГЧЕНИЕ - по/у/легшення,
 полєгкість, пільга, попуск.
ОБЛЕДЕНЕЛЬИ - обмерзлий,
 вкритий льодом.
ОБЛЕДЕНЕНИЕ, -НЕТЬ - обмер-
 зання, -нути.
ОБЛЕКАТЬ, ОБЛЕЧЬ - одягати,
 одягти, уо/ї/рати.
ОБЛИК - вигляд, вид, облич-
 ча.
ОБЛИЦОВКА - 1.облицювання;
 2. /одежды, здания/- обля-
 мівка.
ОБЛИЦОВЫВАТЬ, ОБЛИЦЕВАТЬ -
 облицьовувати, облицювати.
ОБЛИЦОВАНИЙ - облицьова-
 ний.
ОБЛОЖЕНИЕ - обкладання, об-
 лога.
ОБЛОЖИТЬ, ОБЛАГАТЬ - обкла-
 сти, обкладати; за/об/волок-
 ти хмарами; /-пошлиною/-оми-
 тувати.
ОБЛОМОК - уламок, у/з/ломок,
 виломок, злім, скалка, окру-
 шина.
ОБМАЗАТЬ, ОБМАЗЫВАТЬ - об-
 /ви/мазати, об/ви/мастити;
 /-известью/- обвалювати,
 обваляти; /тонким слоем
 глины/- обтинкувати; /тол-
 стым слоем глины/- обваль-
 кувати; /жиром/- обшмарува-
 ти, обмастити, обсмальцюва-
 ти.
ОБМАКИВАТЬ, ОБМАКНУТЬ - вма-
 чати, вмочити, вмоч/ув/ати.
ОБМАН /зрения/- оптична ома-
 на.
ОБМАТЫВАТЬ, ОБМОТАТЬ - об-
 мот/ув/ати, обвивати, обви-
 нути.
ОБМЕН - ви/за,об,про/- мі-
 на, міньба; /о.веществ/-ви-
 міна речовин.
ОБМЕНИВАТЬ, ОБМЕНЯТЬ - ви-
 /за,об,про/- мінювати, ви-
 /за,об,про/- міняти.
ОБМЕННЫЙ - вимінний; /-
 разложение/- в.розклад;

/процесс/- вимідне розкла-
 дання; /реакция/- в.реак-
 ція.
ОБМОТКА - 1./процесс/- об-
 мотування, навивання; 2.
 на/по/вивач.
ОБМУРОВКА - 1./процесс/-
 обмур/ов/ування; 2. обму-
 рок, обмурівок.
ОБНАЖАТЬ, ОБНАЖИТЬ,СЯ -
 відслонювати, відслоня/и/-
 ти,ся; оголювати, оголити,
 ся.
ОБНАЖЕННЫЙ,-НИЕ - відсло-
 нений, оголений, відкрити-
 ня,тя.
ОБНАРУЖИВАТЬ,СЯ,-НИЕ - ви-
 являти, виявити,ся, вика-
 зувати, виказати,ся, виз-
 начати, визначити,ся,-ння.
ОБНОВКА - від/об/нова.
ОБНОВИТЬ, ОБНОВЛЯТЬ,СЯ -
 від/о,по/новити, о/від,по/
 новляти,ся.
ОБНОВЛЕННЫЙ,-НИЕ - віднов-
 лений,-ння.
ОБОБЩАТЬ, ОБОБЩИТЬ - уза-
 гальнювати, узагальнити,
ОБОБЩЕННЫЙ,-НИЕ - узагаль-
 нений,-ння.
ОБОГАТИТЬ, ОБОГАЩАТЬ,СЯ -
 збагатитися, збагатіти,зба-
 гачуватися.
ОБОГАЩЕННЫЙ,-НИЕ - збага-
 чений,-ння.
ОБОГНУТЬ, ОБГИНАТЬ - ві/о-
 бі/гнути, об/з/гинати.
ОБОД - обід /мн./- обіддя.
ОБОДОК - обідець, обвідка;
 /у решета, сита/- обичайка
ОБОДОЧНЫЙ - обод/к/овий.
ОБОЕПОЛЫЙ - двополий.
ОБОЖЖЕННЫЙ - о/ви/палений
 опечений; /-кипятком/-о-
 /ш/парений; /-кирпич/-ви-
 палена цегла; /обоженное
 место, ожога/- опік.
ОБОЗНАЧАТЬ, ОБОЗНАЧИТЬ -
 за/ви,о,по/-значати, за/ви/
 о,по/-значити.
ОБОЗНАЧЕННЫЙ,НИЕ - за/о,п

и/-значений, закреслений,
черкнений, -ння, о/по/зна-

БОЙМА - обіймиця; /о.бло-
а, свай/- жабки, скрипиця,
хва, ві/у/рвант.

БОЛАКИВАТИ, БОЛОЧЬ - об/-
а/воликати, заволокти.

БОЛОЧКА - оболон/к/а./-ра-
жна/а/- дугівка; /-рогова/а/-
говиця; /-сосудиста/а/- су-
ниця; /-сетчаста/а/- сіт-
тка.

БОРОТ - 1.обіг; 2.скрут,
скрут, звій; 3.по/з/ворот;
від/ви/ворот.

БОРОТЛИВИЙ, - ВОСТЬ, - ВО -
еткий, спритний, вручний, -
ть, -о.

БОРОТНИЙ - 1.обіжний; 2.
дворітний; 3./оборотний
дуг/-обертальний плуг.

БОРУДЬВАННЯ, ОБОРУДОВА-
ННЯ - 1./дела/-оборудуван-
ня, облагодження; 2./завода,
зв'язства/-опорядження, у-
дження, устаткування; /не-
конч./-опорядкування, уряд-
вання, устатковування.

БОСНОВАТИ, БОСНОВИВАТИ -
рунтувати, уґрунтовувати.

БОСОБИТИ, БОСОБЛЯТИ, СЯ -
докре/о/мити, ся, відокре-
млювати, ся, розрізн/и/я-

БОЮДНИЙ, НО - 1.обопільний,
о, обосторонний, не; 2.дво-
начний, но.

БОПАХАТИ, ОБПАХИВАТИ - об'о-
ти, об'орювати.

БРАБОТАНИЙ - оброблений,
працьований, управлений.

БРАБОТАТИ, ОБРАБАТЫВАТИ, СЯ -
робити, обробляти, ся.

БРАБОТКА - 1./пром'ясл./обро-
к, обробка; 2.оброблюван-

ня, оброблення, обробіток, уп-
ва; /вспашка/-бранка; /лу-

чення/-під'орювання, лущіння;
прикатывання/-коткування;

БРОНОВАНИЕ ДО ПОСЕВА/-ско-
дження; /-после посева/-во-

лочіння, волочінка.

ОБРАЗ - образ, вигляд, по-
доба, діб.

ОБРАЗОК, ОБРАШОК - зразок,
взір, взірєць, штиб, по-
каз, приклад, кштат.

ОБРАЗОВАНИЕ - 1.освіта; 2.
ви/у/творення, формування,
повстання, творба /ґрун-
тів/; /продукт процесу/-
ви/у/твір.

ОБРАЗОВАНИЙ - 1.освіче-
ний; 2.ви/у/творений.

ОБРАЗОВАТЕЛЬНИЙ - творе-
ний; /о.процес/-витвір-
ний процес.

ОБРАЗОВАТЬСЯ - 1.о/про/-
світити, ся; 2.ви/у/твори-
ти, уформувати, скласти,
виробити, ся.

ОБРАТИМИЙ, МОСТЬ - зворот-
ний, -ність.

ОБРАТИТИ, ОБРАЩАТИ - обер-
нути, обертати, на/при/-
вернути, на/при/вертати;
/обратити в порошок/-спо-
рошувати, розпилити.

ОБРАТНИЙ, ОБОРОТНИЙ -
від/по, з/воротний.

ОБРАТНО - відворотно, на-
зад, навпак, навспак, на-
відворіт/ь/. /обратно про-
порциональний/-відворот-
но-пропорційний.

ОБРАЩАЕМОСТЬ - обертаність
повертаність.

ОБРАЩАТЕЛЬНИЙ - повер-
тальний.

ОБРАЩЕНИЕ - обертання, обер-
нення, навернення, повер-
тання, відвернення, відво-
рот.

ОБРАЩЕННИЙ - обернений,
повернений; /обращенный к
солнцу/-досоняшний.

ОБРЕЗАТИ, ОБРЕЗЫВАТИ - об-
/в, з, під/різати, з/об, в,
під/-різ/ув/ати, об/в/ти-
нати, об/в/тяти, об/від/-
краювати, від/об/краяти,
об/під/чикрижити; /о.вет-
ки/-підчухр/ув/ати.

ОБРЕЗКА - об/в,з,під/різу-
вання, об/в/тинання, від-
/об/краювання, підчухруван-
ня.

ОБРЕЗОК - утїнок.

ОБРЕМЕНЕННЫЙ, НИЕ - обтяже-
ний, отягчений, -ність.

ОБРЕМЕНИТЕЛЬНЫЙ, НО - важ-
кий, ко, сутужний, но.

ОБРЕМЕНИТЬ, ОБРЕМЕНЯТЬ -
обтяжити, обтяжати, отяг-
чити, отягчати, заважати.

ОБРУБ/Ь/ - зруб, цямрина,
цебриня.

ОБРУБАТЬ, ОБРУБИТЬ - 1. об-
руб/ув/ати, обсік/а/ти;

/ветви/- обтинати, обчухр-
/ув/ати; 2. об/під/рублюва-
ти, об/під/рубити.

ОБРУБОК - оцупок, обрубок,
утїнок, оклецок; /толстый/-
колод/к/а; /тонкий/- цур/у/-
палок.

ОБРУЧ - обруч; /толстый, же-
лезный/- рихва.

ОБРУШИВАТЬ, ОБРУШИТЬ, СЯ - 1.
об/за, про/валювати, ся, об/за,
про/валити, ся. 2. /о верне/-
шеретувати, петлювати; /в
ступе/- товкти, піхати.

ОБРУШИНА, ОБВАЛ, ОБРЫВ - про-
валля, круча, рипа, урви/ще/-
сько.

ОБРЫВАТЬ, ОБОРВАТЬ - обрива-
ти, обірвати; /листья, ветки/-
/об/чухрати, обчухрувати, /у
корня/- пасинкувати.

ОБРЫВИСТЫЙ, ТО - крутий, ур-
вистий, то, крутоберегий.

ОБСЕВ /кругом/- обсів.

ОБСЕВОК - просів, огріх, сказ.

ОБСЕВАТЬ, ОБСЕЯТЬ, ОБСЕМИНИТЬ,
СЯ - об/за/сівати, об/за/сія-
ти, ся; /о мн./ позасівати.

ОБСЛЕДОВАНИЕ, НЫЙ - дослід,
дослідження, досліджений.

ОБСЛЕДОВАТЬ - досліджувати,
дослідити.

ОБСТОЯТЕЛЬНЫЙ, НОСТЬ - 1. док-
ладний; 2. статечний, -ність.

ОБСТОЯТЕЛЬСТВО - обставина.

ОБСУДИТЬ, ОБСУЖДАТЬ - обмірк-
/ов/увати, розважити, розва-

жати, об/роз/рах/ов/увати.

ОБСУЖДЕНИЕ - міркування,
орада.

ОБСУШИВАТЬ, ОБСУШИТЬ, СЯ
оосушувати, оосушити, ся.

ОБСЫХАТЬ, ОБСОХНУТЬ -
обсихати, обсохнути, про-
тряхати, протряхнути;
/сверху/- при/під/сихати
під/при/сохнути.

ОБТАИВАТЬ, ОБТАЯТЬ - об-
таювати, обтаяти, розта-
вати, розтанути.

ОБТАЧИВАТЬ, ОБТОЧИТЬ - об-
точувати, осточити.

ОБТЫКАТЬ, ОБТЫКАТЬ - об-
тикати, обтикати, обстро-
лювати, обстромити.

ОБУГЛЕННЫЙ - об/з/вугле-
ний.

ОБУГЛИВАНИЕ /неоконч./ - о-
/з/вуглювання; /оконч./
з/об/вуглення, обпалюван-
ня, обпалення.

ОБУГЛИВАТЬ, СЯ, ОБУГЛИТЬ,
СЯ - з/об/вуглювати, ся,
об/з/вуглити, ся.

ОБУЗА - тягаль, тягота,
клопіт, морока, глоба.

ОБУЗДАТЬ, ОБУЗДЫВАТЬ -
1. загнуд/ув/ати; 2. при-
борк/ув/ати, вгам/ов/увати,
в/с/вупиняти/ти.

ОБУСЛОВИТЬ, ОБУСЛОВЛИВАТЬ
умовити, умовляти, спричи-
нити, споводувати.

ОБУСЛОВЛЕННЫЙ - умовле-
ний, спричинений, обстав-
лений умовами.

ОБУХ /топора/- обух; /-ко-
си/- прут.

ОБХВАТ - 1. /процесс/- об-
няття; 2. /размер/- обійме
обіймище, обвід.

ОБХВАТИТЬ, ОБХВАТЫВАТЬ -
обхопити, обхоплювати, об-
німати, обіймати, обняти,
обвести, обводити.

ОБШИВАТЬ, ОБШИТЬ - 1. обши-
вати, обшити, /мн./ - пооб-
шивати; 2. /окаймлять/- об-
лямовувати, /оо/лямувати;

3./-кузов луком/- ушивати, ушити; /-тесом/- /об/шальовати, обшальовувати.
ОБИШКА, ОБИШВАНІЕ - 1./процесс/- обшивання; 2./окаймливание/- дямвання, облямовування; 3./-кузова луком/- ушивання; /-тесом/- обшальовування; 4./предмет/- обшивка, облямівка.
ОБИШНОСТЬ - обшир, обширність, розлеглість.
ОБИШНИЙ - обширний, розлогий, великий, широкий.
ОБИТАТЬСЯ - водитися, знатися, спілкуватися.
ОБЩЕИЗВЕСТНЫЙ - загальновідомий.
ОБЩЕНИЕ - єднання, спілкування, товаришування, стосунки, зносини.
ОБЩИЙ - загальний, спільний, гуртовий, сокупний. /Общий итог/- загальний підсумок, загальна сума.
ОБЩИТЕЛЬНЫЙ, НОСТЬ - товариський, громадський, компанійський, -кість.
ОБ'ЯСНЕНИЕ - ви/по/яснення; /-наглядное/- унаочнювання.
ОБ'ЯСНИТЬ, ОБ'ЯСНЯ о - ви/по/яснити, по/ви/яснювати, з'ясувати, з'ясовувати, висловити, висловлювати.
ОБЫКАТЬ, ОБЫКНУТЬ - звикати, звикнути, при звичаюватися, при звичаїтися, об/у/-говтатися.
ОБЫКЛЫЙ, ОБЫЧНЫЙ - звичний, звичний.
ОБЫКНОВЕННЫЙ, НО, НИЕ - звичайний, нормальний.
ОВАЛЬНЫЙ - круглодовгастий, яйцеватий.
ОВЕРШИВАТЬ, ОВЕРШИТЬ - вершити, вивершувати, вивершити; /-вторично/- підвершувати, підвершити.
ОВЕРШКА - вивершування.
ОВЕРШЬЕ /стога/- верх.
ОВЕС /*Avena L.*/ - овес, /родит./ - вівса /мн./ - вів-

са. /Овсяный/- вівсяний; /овсяная лепешка, похлебка/- вівсяник; /ов.солома, мука/- вівсянка.
ОВЕЧИЙ - овечий; /о.мясо/ овечина, баранина; /овчина/- фашка, линтварь, смуг, смушок; /о.стадо/- кирд, отара; /о.хлев/- вівчарня; /открытая загородь для овец/- кошара; /о.пастух/- чабан, вівчарь; /о.собака, овчарка/- чабанський пес; /о.сыр/- бринза, качковал.
ОВИН - клуня, стодола-в шумарені на хліб.
ОВОДЫ /*Oestrus*/ - дрік, гедз/ь/, бурчимуха. /*Oestrus bovis*/ - дрік, гедз/ь/, бурчимуха товариачі /*O. bovis* *larve*/ - уграк; /*O. ovis*/ - дрік овечий.
ОВОШИ - городина.
ОВОЩНОЙ - городинний.
ОВРАГ, ОВРАЖЕК - яр, ярок, яруга; /о.степной/- балка, балочка; /о.с пологими берегами/- вибалок; /о.с крутыми берегами/- провалля, круча, рипа; /овражистое место/- безкеття; /о.лесистый/- байрак.
ОВРАЖИСТЫЙ - яркуватий, крутойрий.
ОВСЮГ /*Avena fatua L.*/ - вівсюг, вівсюга, дикарь.
ОВСЯНИЦА /*Festuca*/ - мітлиця.
ОВЦА - вівця /о.меньше года/- ягничка, ягниця; /о.одногодняя/- ярка; /о.старше года/- матка; /дойная овца/- минзера.
ОВЦЕВОДСТВО - вівчарство.
ОВЧАРКА - чабанська собака, вівчарка.
ОВЧАРНИК, ОВЧАРНЯ - вівчарня.
ОВЧАР - вівчарь, кабан;

/его помощник/- підпасич;
/его палка, с клюкой/- гер-
лига, кирлиг; /клюка/-бар-
нак; /железный обручик на
ней/- брацара.
ОВЧАРСКИЙ - вівчарський,
чабанський.
ОВЧИНА, ОВЧИНКА - овеча
шкура, фашка; /о. одногод-
няя/- лютварь; /мерлушок/-
смук, смушок.
ОВЧИННИК - чимбарь, кушнір,
кожухарь.
ОВЧИННЫЙ - овечий, лютва-
ревий, смушевий, смушковый.
ОГЛОБЛЕННЫЙ - голобельный.
ОГЛОБЛЯ - голобля.
ОГЛОДАТЬ, ОГЛАДЫВАТЬ - об-
грыз/а/ти.
ОГЛОДОК, ОГЛОДЫШ - огри-
зок.
ОГНЕВОЙ - /в/огняний, /в/ог-
невий.
ОГНЕННЫЙ - /в/огнистый.
ОГНЕСТОЙКИЙ, ОГНЕУПОРНЫЙ -
/в/огнетривалий, /в/огне-
тривкий.
ОГНЕСТОЙКОСТЬ, ОГНЕУПОР-
НОСТЬ - /в/огнетривкість,
/в/огнетривалість, /в/ог-
невідпорність.
ОГНЕТРУБНЫЙ - /в/огнерур-
ний.
ОГНЕТУШИТЕЛЬ - /в/огнегас-
ник.
ОГНИВО - кресало.
ОГОРОД - /о/город.
ОГОРОДНИК - /о/городник.
ОГОРОДНИЧЕСТВО - /о/город-
ничество.
ОГОРОДНЫЙ - /о/городний.
ОГОРАЖИВАНИЕ - городіння,
городжа, городьба.
ОГОРАЖИВАТЬ, ОГОРОДИТЬ -
об/о/городжувати, об/о/го-
родити; /плетнем/- обплі-
тати, обплести, обтинити.
ОГОРОДА, ОГРАДА - /из хво-
роста/- тин, пліт, ліса;
/из досок/- б/п/аркан;
/из жердей/- воріння, вир-
ря, ворини, корлати, завора.

ОГРАДИТЕЛЬНЫЙ - охорон-
ний; /о. дамба/- охоронна
гата, - гребля.
ОГРАНИЧЕНИЕ, ННЫЙ - об-
меження; обмежений.
ОГРАНИЧИВАТЬ, ОГРАНИЧИТЬ -
обмеж/ов/увати, обмежити.
ОГАНКА - гранення, шлі-
хування.
ОГРЕВАТЕЛЬНЫЙ - о/при/-
грівний; /о. трубы/- о -
/при/грівні рури.
ОГРЕЛ /при пахании и
проч. полевых работах/-
огріх, сказ, задім.
ОГУРЕЦ, *Cucumis sativus* /
/о. гірок, гурок.
ОГУРЕЧНАЯ ТРАВА, ОГУРЕЧ-
НИК *Boerhaavia officinalis*
/о. - огірочник.
ОГУРЕЧНЫЙ - огірковий,
огірочний.
ОДЕРЕВЕНЕТЬ - здеревіти,
одубіти.
ОДЕРНИТЬ, ОДЕРНЯТЬ, СЯ -
задернити, задернувати, ся
обкласти дерном.
ОДЕВАТЬ, ОДЕТЬ, СЯ - о/в, н
зо/-дяг/а/ти, у/в/бірати,
ся, у/в/братися.
ОДЕТЫЙ - о/в/дягнений, у
/в/браний.
ОДЕЯЛО - ковдра, ліжник,
укривало; /пеньковое/-ряд-
но; /овчинное/-бараниця.
ОДИНАКОВЫЙ, ОДИНАКИЙ -од-
нак/ов/ий, однаковісінький.
ОДИНАКОВО, ВОСТЬ - однак/о/
о. однаковість.
ОДИНАРНЫЙ - одинарный.
ОДИНАЧКА, ОДИНОЧКА - о/е/-
диначка, о/е/дилиць. /по
одиначке/- по одинці, по
одному, нарізно.
ОДИНОКИЙ, ОДИНОЧНЫЙ - са-
мотній, поединчий.
ОДИНОЧЕСТВО - самотність,
самот/ин/а; /в одиночест-
ве/- самотою, в самотині.
ОДИЧАЛЫЙ - здича/ві/лий.
ОДИЧАНИЕ, ЧАТЬ - здичавін-
ня, здичавіти.

ОДНОАТОМНЫЙ - одноато́мо-
ий, одновале́нтний.
ОДНОВОЗРАСТНЫЙ, НОСТЬ -
івнові́ковий, -вість.
ОДНОВРЕМЕННЫЙ, НО - одно-
асний; разом.
ОДНОВРЕМЕННОСТЬ - одноча-
сність, рівночасність.
ОДНОГНЕЗДНЫЙ - одногніз-
ий.
ОДНОГОДНЫЙ - однолі́тний,
днорі́чний.
ОДНОГОДОК - 1./сверстник/-
однолі́ток, переве́сник, 2.
одові́к, однолі́ток; /о жи-
отных/- рі́чняк; /о расте-
нях/- однолі́ток, лі́торосль,
лі́торослий /дуб/.
ОДНОДНЕВНЫЙ - одноде́нний.
ОДНОДОЛЬНЫЙ - однопрозя́б-
евий, одночастко́вий.
ОДНОДОМНЫЙ - однопе́нний.
ОДНОЗВУЧНЫЙ, НО - одногуч-
ий, -но.
ОДНОЗНАЧАЩИЙ - рівнозна́чний.
ОДНОЗНАЧНЫЙ /матем/- одно-
ісєрний.
ОДНОИМЕННЫЙ, НОСТЬ - одной-
єнний, -ність.
ОДНОКАЛИБЕРНЫЙ - однокалі-
єрний.
ОДНОКЛЕТОЧНЫЙ - одноклі́тин-
ий.
ОДНОКОЛЕЙНЫЙ - одноколі́й-
ий, однопут́ний.
ОДНОКОЛЕНЧАТЫЙ - /бот./ од-
околі́нцевий, одноколі́нчас-
ий.
ОДНОКОЛКА - бі́да, бі́дка, ті-
ка /передня, задня/.
ОДНОКОННЫЙ - однокі́нний;
в одну ло́шадь/- однокі́нь.
ОДНОКОПЫТНЫЙ - однокопи́-
ий.
ОДНОКРАТНЫЙ, НО - /одно/-
азовий, -во.
ОДНОКРОВНЫЙ - однокров-
ий, однокровні́к, кривня́к.
ОДНОЛЕПЕСТКОВЫЙ, ОДНОЛЕ-
ЕСТНЫЙ - /бот./ - одно-
елюстко́вий.
ОДНОЛЕТНИЙ = ОДНОГОДНЫЙ.

ОДНОЛЕТОК = ОДНОГОДОК.
ОДНОМАСТНЫЙ, НОСТЬ - од-
нома́стий, -тість.
ОДНОМЕСТНЫЙ - одномі́сце-
вий.
ОДНООБРАЗНЫЙ, ЗИЕ - одно-
ма́нітний, односта́йний, -
ність.
ОДНООСНЫЙ - одноосе́вий.
ОДНОПЛЕЧИЙ - /рычаг/- од-
нора́мєнний.
ОДНОПОЛЫЙ - /бот./ - одно-
по́лий, односна́стий.
ОДНОПОЛЬНЫЙ - однопі́ль-
ний; /однопольное хозяй-
ство/- однопілья.
ОДНОПОЛЮСНЫЙ - однополю́-
сний.
ОДНОРОДНЫЙ - одноці́льний,
односта́йний, ізоге́нний,
моного́нний.
ОДНОСЕМЯНОДОЛЬНЫЙ - /бот./
однопрозя́бцевий.
ОДНОСЛОЖНЫЙ, НОСТЬ, НО -
односклада́ний, односкладі́в-
вий, -ість, -но, -во.
ОДНОСКАТНЫЙ - односки́лий.
ОДНОСТВОЛЬНЫЙ /о дереве/-
однопе́нний; /о растениях/-
односте́бний; /о ружье/-од-
ноду́льний.
ОДНОСТВОРЧАТЫЙ - суці́ль-
ний, одина́рний, /о ракови-
не/- одночере́пний.
ОДНОСТОРОННИЙ, НЕ, НОСТЬ -
одноби́чний, -но, -ність.
ОДНОСУТОЧНЫЙ - одnodobo-
вий.
ОДНОЦВЕТНЫЙ, НОСТЬ - одно-
барвний, одноколі́рний, -
ність.
ОДНОЦИЛИНДРОВЫЙ - одно-
цилі́ндровий.
ОДНОЧЛЕННЫЙ - одночле́но-
вий.
ОДНОШЕРСТЫЙ - одноше́рстий,
однома́стий.
ОДНОСТАЙНЫЙ - одноповер-
ховий.
ОДОБРЕНИЕ - 1./хвала/- /по/
хвала́, хвалі́ння. 2./дозво-
ление/- ухва́ла.

ОДОБРИВАТЬ, ОДОБРИТЬ - 1. /хвалить/- по/у/хваляти, по/у/хвалити, у/по/хваляю-вати; 2. ухваляти, ухвали-ти. /Одобреньный/- ухвале-ний.
ОДОБРИТЕЛЬНЫЙ - у/по/хва-льный.
ОДОЛЕВАТЬ, ОДОЛЕТЬ - пере-магати, перемогти, дужати, подужати, взяти гору.
ОДОНЬЕ - підстожище, під-стіжжя, стожариюшко.
ОДРЯХЛЕТЬ - по/з/старіти-ся, спорохніти, одряхнути.
ОДУВАНЧИК /*Taraxacum*/ - кульбаба.
ОДУТЛОВАТЫЙ, ТОСТЬ - одутл-уватий, /о/брзклий, -ість.
ОДУШЕВЛЯТЬ, ОДУШЕВИТЬ, СЯ - оживляти, оживити, ся.
ОДУШЕВЛЕННЫЙ - 1. живой, жи-вотный; 2. піднесений.
ОДИШКА /*Astma*/ - диха-вця, ядуха.
ОДЫШЛЕВЫЙ, ОДЫШНЫЙ - ди-кавичный, ядушливый, ядуш-ний.
ОЖЕГ, ОЖОГ, ОЖОГА /*combus-*
io/ - 1. опік, опечення, опал; /от воды, пара/- опар, опа-рення, опшарення.
ОЖЕРЕБИТЬСЯ - ожеребитися /о мног./ - ожереблюватися, ожеребитися.
ОЖЕСТЕТЬ, ОЖОСТКНУТЬ - за-тверднути, зашкарубнути, за-тужавіти.
ОЖЕСТЕЛЫЙ, ОЖЕСТКЛЫЙ - за-тверд/і/лий, зашкарублий, затужавілий.
ОЖЕСТЕНИЕ - затвердіння, за-шкарубнення, затужавіння.
ОЖИВАТЬ, ОЖИТЬ - ВАНІЕ - ожи-вати, ожити, -вання.
ОЖИВИТЬ, ОЖИВЛЯТЬ - 1. /вос-крешать/- оживити, оживля-ти; 2. оживити, оживляю-вати.
ОЖИВЛЕННЫЙ, НИЕ - 1. оживле-ний, ність; 2. оживлений, оживий-вість.

ОЖИВЛЯЮЩИЙ - живлющий, жи-вущий.
ОЖИВОТВОРЕНИЕ - відживлю-вання, надавання життя /и роді/.
ОЖИВАТЬ, ОЖИЖЕНИЕ - крапл-ти, /с/крапління, конденса-ція.
ОЖИРЕЛОСТЬ, ЛЫЙ - розглад-лість, розсиченість, /с/ту-нявілість, -ий.
ОЖИРЕНИЕ - розгладнення, ро-сичення, /с/тучнявіння.
ОЖИРЕТЬ - розгладнути, рос-сититися, стучнявіти, обро-сти салом.
ОЗАБОЧЕННО, НОСТЬ - заклопо-тано, затурбовано, клопот-ливо, - /в/ність.
ОЗДОРОВЛИВАТЬ, ОЗДОРОВЕТЬ - оздоровлятися, оздоровити-ся, оздоровіти, ви/о/дужу-вати, ви/о/дужати, вичуню-вати, вичуняти, вихожува-тися, виходитися.
ОЗДОРОВЛИВАТЬ, ОЗДОРОВЛЯТЬ - оздоровити.
ОЗДОРОВЛЕННЫЙ, НИЕ - 1. оздо-ровлений, ння. 2. /ви/одужан-ня.
ОЗЕРНЫЙ - озеровий, озер-ний; /озерная впадина/- озеровина; /озерная соль/- озерница.
ОЗЕРО - озеро; /озеро вы-сохшее/- озерявина, озер- /ов/ище; /о. ключевое/- о. джерельне; /о. соляное/- солотвина.
ОЗЕРОВИДНЫЙ, - ОБРАЗНЫЙ - озеруватий.
ОЗИМОВЫЙ, ОЗИМЫЙ - озим- /ов/ий; /озимая совка/- *Lotus vegetans* - під'їденя.
ОЗИМЬ - озимина.
ОЗНАКОМЛИВАТЬ, ОЗНАКОМИТЬ, СЯ, ОЗНАКОМЛЕНИЕ, ОЗНАКОМ-ЛЕННИЙ - ознайомлювати, оз-найомити, ся; ознайомлення; ознайомлений, обізнаний.
ОЗНАМЕНОВАТЬ, СЯ, ОЗНАМЕНО-

ВАНІЕ, ОЗНАМЕНОВАНИЙ - від/по/значити, ся, уславлювати, ся, уславити, ся; від/по/значення, відзна-ка, уславлення; від/по/-значений, уславлений.
ОЗНАЧАТЬ, ОЗНАЧИТЬ, СЯ - 1. визначати, значити, ся; 2. визначати, значити; 3. показувати, виявляти що, свідчити про що.
ОЗНАЧЕНИЕ - о/по/знака.
ОЗНОБ - морва, остуда, дригота.
ОЗЯБАТЬ, ОЗЯБНУТЬ - мерзнути, з/при/мерз/ну/ти.
ОЗЯБЛЫЙ - змерзлий.
ОКАИМЛЕНИЕ - облям/ов/-ування, обрам/ов/ування, оторочування, оторочення.
ОКАИМЛЯТЬ, ОКАИМИТЬ - лямувати, облям/ов/увати, обрам/ов/увати, обрамляти, обводити, обвести.
ОКАИМЛЕННЫЙ - облямований, обрамований, обведений.
ОКАИМЛЯЮЩИЙ - обвідний; /окаймляющая линия/- обвідна лінія.
ОКАЛЕЧИТЬ, СЯ - с/по/калічити, ся, з/по/нівечити, ся.
ОКАМЕНЕВАТЬ, ОКАМЕНЕТЬ - /за, с/ кам'яніти, /за, с/ каменіти.
ОКАМЕНЕЛЫЙ, ОСТЬ - за/с, о/-каменілий, за/с, о/кам'янілий, -лість.
ОКАПЛУНИВАТЬ, ОКАПЛУНИТЬ - /с/ каплунити, /о/ скопити.
ОКАПЫВАТЬ, ОКАПАТЬ, СЯ /жидкостью/- обк/р/апувати, обк/р/апати, /о мног./ по-обк/р/апувати.
ОКАПЫВАТЬ, ОКОПАТЬ, СЯ - об-коп/ув/ати, ся.
ОКАРМИВАТЬ, ОКОРМИТЬ - об-год/ов/увати, обпас/а/ти.
ОКАТАННЫЙ - викачаний, об-катаний, /за/округлений; /о дороге/- накатаний, уїз-жений, убитий, уторований.
ОКАТЫВАТЬ, ОКАТАТЬ, СЯ -

1. обкачувати, обкачати, викачувати, викачати, зо- /о/кругляти, зо/о/кругли-ти; 2. /о дороге/- накату-вати, накатити, уїзку-вати, уїздити.
ОКАЧИВАТЬ, ОКАТИТЬ - об-ля/ва/ти, обілляти, обпо-ліскувати, обполоснути, обполоскати.
ОКАШИВАТЬ, ОКОСИТЬ - об-кошувати, обкосити.
ОКАШИВАТЬСЯ, ОКОСИТЬСЯ - обкошуватися, обкоситися, пообкошуватися.
ОКВАСАТЬ, ОКВАСЕТЬ - /с/-квасити, /с/киснути.
ОКВАСНЯТЬ, ОКВАСНИТЬ - за-кислювати, закислити.
ОКВАШИВАТЬ, ОКВАСИТЬ - /за/квасити, заквашувати.
ОКИСАНІЕ - о/за/кисання.
ОКИСАТЬ, ОКИСНУТЬ - /с/ки-снути, у/с/кисати; заки-сати, закиснути.
ОКИСЕЛ /хим./ - закіс.
ОКИСЛЕНИЕ - закіснення, закісання.
ОКИСЛИТЕЛЬ - закісник,)
ОКИСЛИТЕЛЬНЫЙ - закісний.
ОКИСЛОСТЬ - закісність.
ОКИСЛЫЙ - за/с/кислий.
ОКИСЛЯТЬ, ОКИСЛИТЬ - за-кисляти, закислити.
ОКИСЛЯЕМЫЙ - закіслюва-ний. /окисленный/- закіс-лений.
ОКИСЛЯТЬСЯ, ОКИСЛИТЬСЯ - закіслятися, закислитися.
ОКИСЬ - закіс.
ОКЛЕВЫВАТЬ, ОКЛЕВАТЬ, - обдзьоб/ув/ати, обкльову-вати, обкльовати.
ОКЛЕИВАТЬ, ОКЛЕИТЬ - об-клеювати, обклеїти, об-ліплювати, обліпiti.
ОКЛЕЙКА, ОКЛЕИВАНИЕ - 1. /действие/- обклеювання, обліплювання; /вещь/- об-клейка, обліпка.
ОКОВКА, ОКОВЫВАНИЕ - 1. /действие/- кування, об-

ковування; /речь/- окуття,
заківка, оправа; /колес/-
шинування, букшування.
ОКОВЫВАТЬ, ОКОВАТЬ - о-
/о/ковувати, кувати, о/о/-
кувати; /колеса/- шинува-
ти, букшувати.
ОКОВАННЫЙ - /о,об/кова-
ний, кутий.
ОКОЛЕВАТЬ, ОКОЛЕТЬ - зди-
хати, здохнути, /з/гинути,
пропадати, пропасти, мину-
тися.
ОКОЛЕЛЫЙ - 1.здохлий; 2.
/в зимней спячке/- завмер-
лий.
ОКОЛО ВЛАГАЛИЩНЫЙ - навко-
лопихваний.
ОКОЛОПЛОДИЕ - містище.
ОКОЛОПЛОДНИК /pericarpium/-
оплодень, перекар-
пій.
ОКОЛОПЛОДНЫЙ - оплоднёвий;
/о. жидкость/- обтік.
ОКОЛОСЕРДИЕ - /сумка/- осер-
дя, перикардій.
ОКОЛОЦВЕТНИК - прицвітень,
оцвітина.
ОКОНЧАНИЕ - за/до,с/- кін-
чення, завершення. /Перед
окончанием/- на прикінці,
на прикінеччі; /до оконча-
ния века/- до скінчення /до
кінця/віку
ОКОНЧАТЕЛЬНЫЙ, НО - остаточ-
ний, нр, останній, кінцевий;
в останнє, до останку, до
краю, рішуче.
ОКОП - окіп, вал, шанець.
ОКОПТЕТЬ - закоптітися, за-
куритися, задимитися.
ОКОПТИТЬ - обкоптити, зади-
мити, закурити.
ОКОРЕНЕНИЕ - укореніння.
ОКОРЕНИТЬСЯ - укоренитися.
ОКОРОК - окіст, стегно; /о.
кончений/- шийка.
ОКОРОСТЕТЬ - закоростявити.
ОКОСЬЕ - кісся.
ОКОСМАТЕТЬ - закослатити,
закудлатити.
ОКОСТЕНЕТЬ - 1./за/костені-

ти; 2.задубіти, закладну-
ти, закацюбіти.
ОКОСТЕНЕЛОСТЬ - костюк,
за/с/костенілість.
ОКОЧЕНЕТЬ - закладати,
кладнути, закацюбити.
ОКОШКО - вікно, віконечі.
ОКРАИНА - край, кінець,
окрайок.
ОКРАПЫВАТЬ, ОКРАПАТЬ -
/по,об/красити, об/по/-
бризкати.
ОКРАСИТЬ, ОКРАШИВАТЬ -
/по,об/красити, /по/фар-
бувати.
ОКРАСКА /действие/- фаро-
вання, крашення; /цвет/
забарвлення, кольор./і/р.
ОКРАШЕННЫЙ - забарвлени
закрашений.
ОКРЕМЕНЕЛЫЙ, ДОСТЬ - скр-
менілий, -лість.
ОКРЕПЛЫЙ, ДОСТЬ - /орга-
низм/- зміцнілий, ноздо-
ровілий, -лість; /отверде-
лый/- ствердлий, стужаві-
лий.
ОКРЕПНУТЬ - 1.нокріпшати,
подужчати, зміцнити; 2.а-
тужавіти, затверднути.
ОКРЕСТНОСТЬ - околиця.
ОКРЕСТНЫЙ - /до/околиц-
ний, окільний.
ОКРЕСТ - нао/в/коло, нав-
круг.
ОКРИСТАЛИЗОВАТЬСЯ - скри-
/с/талізуватися.
ОКРИСТАЛИЗОВАННЫЙ - скри-
/ш/талізований.
ОКРУГЛЕНИЕ - за/о/кругле-
ня.
ОКРУГЛЕННЫЙ - /за/округле-
ний.
ОКРУГЛИТЬ, ОКРУГЛЯТЬ - за-
/об,о/круглити, за/об,о/-
круглювати.
ОКРУГЛОСТЬ - /о/круглість.
ОКРУГЛЫЙ - кругластий.
ОКРУГ - округа, околиця,
ОКРУЖАТЬ, ОКРУЖИТЬ - ото-
чувати, оточити, обкружа-
ти.

ОКРУЖНОСТЬ - 1. околиця, окіл; 2. /геом./ - обвід, круг, коло.
 ОКУЛИРОВАТЬ - очкувати.
 ОКУЛИРОВКА, ОКУЛИРОВАНИЕ - очкування.
 ОКУПАТЬСЯ, ОКУПИТЬСЯ - ви/о/плачуватися, /ви-о/платитися.
 ОКУРИВАНИЕ - обкурювання.
 ОКУТАННЫЙ - огорнений, обкутаний, затушкований.
 ОКУТЫВАТЬ, ОКУТАТЬ - огортати, огорнути, об/за/кут/увати, затушк/ов/увати.
 ОКУЧИВАНИЕ - підгортання, під/об/сипання.
 ОКУЧИТЬ, ОКУЧИВАТЬ - підгортати, підгорнути, під/об/сипати.
 ОКУЧНИК - 1. /ручної/- сáпа, сáпка; 2. /конный/- підгортач, підсипач, просáпник.
 ОЛЕДЕНЕЛЫЙ - з/за, об/леде-ний, закрижавілий.
 ОЛЕДЕНЕНИЕ - зледеніння, за-крижавіння.
 ОЛЕДЕНЕТЬ - з/об/леденіти, з/за/крижавіти, обмерзнути.
 ОЛИФА - олія.
 ОЛОВО - цина; /покрытый о-ловом/- цинований.
 ОЛОВЯННЫЙ - циновий.
 ОЛЬХА ЧЕРНАЯ /*Alnus glu-tinosa Grt.*/ - вільха чор-на.
 ОЛЬХА БЕЛАЯ /*A. incana W.*/ - вільха біла.
 ОЛЬХОВИНА, ОЛЕШНИК - віль-шина.
 ОЛЬХОВЫЙ - вільховий.
 ОМЕЛА /*Viscum album L.*/ - о/і, ви/мела, шульга..
 ОМЕРТВЕЛЫЙ - за/в/мерлий, помертвілий.
 ОМЕРТВЕВАТЬ, ОМЕРТВЕТЬ - при/зав/мерти, завмірати..
 ОМЕТ - 1. край одежі, омет; /кладь хлеба, соломи/-скір-

да, стирта, ожерёд.
 ОМОЛАЖИВАНИЕ - відмоло-ження, відмолодіння /про-цесс/-відмодожування..
 ОМОЛОЖЕННЫЙ - відмоложе-ний, відмолоднілий.
 ОМУТ - вир, яма.
 ОМШАННИК - темник, бжодя-ник.
 ОПАВШИЙ - опалий.
 ОПАДАТЬ, ОПАСТЬ - 1. о/об/падати, опасти; облітати, облетіти; осипатися, осипатися; 2. спадати, спас-ти; стухати, /с/тухнути.
 ОПАЛЫВАТЬ, ОПОЛЗТИ - сповзати, сповзти, о/з, об/-с/ов/уватися, о/з, об/сунутися.
 ОПАЛЫВАТЬ, ОПОЛОТЬ - об-пóлювати, обполити; /са-пой, мотыкой/- обсап/о-вув/ати; обпраш/ов/увати, обшар/ов/увати.
 ОПАХИВАНИЕ - об'орювання.
 ОПАХИВАТЬ, ОПАХАТЬ - об'-орювати, об'орати.
 ОПЕНОК /*Agaricus melleus = Armillaria mellea* Flor. Dan / - опеньок, підпеньок.
 ОПЕРЕНИЕ - опірення.
 ОПЕРЕННЫЙ - опірений.
 ОПЕРИТЬСЯ, ОПЕРЯТЬСЯ - о-перитися, обрости пір'ям, вбитися в палки, - в коло-дочки, - в пір'я.
 ОПИЛИВАТЬ, ОПИЛИТЬ - об-пíлювати, обпиліти.
 ОПИЛКА - обпíлювання.
 ОПИЛКИ - /деревян./ - тир-са, тріна; /метал./ - цин-дра, ошурка.
 ОПИЛОК - одпилілок.
 ОПИРАТЬСЯ, ОПЕРЕТЬСЯ - с-/об/піратися, с/об/пёрти-ся; зляг/а/ти; навалюва-тися, навалитися.
 ОПИРАЮЩИЙСЯ - опёртий.
 ОПИСАНИЕ - опис.
 ОПИСАННЫЙ - описаний.
 ОПИСАТЕЛЬНЫЙ - описовий.

ОПИСАТЬ, ОПИСЫВАТЬ - 1. описати, описувати; 2. /по/-
цінувати.
ОПІСКА - обписка, обріх, по-
милка.
ОПИСЬ - опис, список.
ОПЛАТА - о/ви/плат, о/ви/-
плат/к/а, сплачування.
ОПЛАТИТЬ, ОПЛАЧИВАТЬ - о/ви,-
з, за/платити, о/ви, з/плачу-
вати.
ОПЛЕСНЕВЕЛЫЙ - цвілий, за-
пліснівільний.
ОПЛЕСНЕВЕТЬ - зацвісти, за-
пліснівіти.
ОПЛЕШИВЕЛЫЙ - облісільний,
облізаний, шолудивий, голо-
мозий.
ОПЛЕШИВЕТЬ - облісити, об-
лізати, ошолудивіти.
ОПЛОДОТВОРЕНИЕ - запліднен-
ня, заплід.
ОПЛОДОТВОРИТЬ, СЯ - заплід-
нити, ся, заплодити, ся.
ОПОЕК - габелок.
ОПОЙКОВЫЙ - габелковий.
ОПОЛЗАНІЕ - з/о, об/сування.
ОПОЛЗАТЬ, ОПОЛЗТИ - з/о, об/-
с, об/уватися, з/о, об/суну-
тися, сповзати, сповати.
ОПОЛЗАЮЩИЙ - обсувистий.
ОПОЛЗЕНЬ - з/о/сув, асов,
облаз, ґрунтоусування.
ОПОЛЗНЕВЫЙ - з/о/сувний.
ОПОРА - 1. підпора, опертя;
/точка опори/ - точка опер-
тя; 2. підмога, поміч.
ОПОРАЖИВАНИЕ - 1. /процес/-
с/ви/порожнювання; 2. с/ви/-
порожнення.
ОПОРАЖИВАТЬ, ОПОРОЖНИТЬ -
с/ви/порожнювати, с/ви/по-
рожнити, с/ви/порожняти.
ОПОРНЫЙ - підпорний /-точ-
ка/- точка підпори.
ОПРАВА - оправа.
ОПРАВЛЯТЬ /картину/- заво-
дити в рямці, /книгу/ заво-
дити в палятурки.
ОПРЕДЕЛЕНИЕ - ви/о/значен-
ня, в'яснення, зарисування;

/процес/- ви/о/значуван-
ня.
ОПРЕДЕЛЕННЫЙ, НО - ви/о/-
значений, певний, певно.
ОПРЕДЕЛЯЕМЫЙ - визначува-
ний.
ОПРЕДЕЛЯТЬ, ОПРЕДЕЛИТЬ -
ви/о/знач/ув/ати, визначи-
ти.
ОПРЕДЕЛИТЬ /что к чему/-
приділити /що до чого/-.
ОПРЕСНЯТЬ, ОПРЕСНИТЬ - ви-
солоджувати, висолодити.
ОПРОВЕРГАТЬ, ОПРОВЕРГНУТЬ
спрост/ов/увати, збй/ва/ти.
ОПРОКИДЫВАТЬ, ОПРОКИНУТЬ
СЯ - перевертати, ся, пере-
кидати, ся; перевернути, ся
перекинути, ся.
ОПРЫСКИВАТЬ, ОПРЫСКАТЬ -
об/по/бризк/ув/ати, обпор-
ск/ув/ати.
ОПРЫСКИВАТЕЛЬ - бризкал-
ка, порскавка.
ОПУСКАНИЕ - с/о/пускання;
/о.почвы/- осідання, за-
падання; /ртути в термомет-
ре, барометре/- зниження,
опадання; /в книге/- випу-
скання.
ОПУСКАТЬ, СЯ, ОПУСТИТЬ, СЯ -
спускати, спустити, ся; осі-
дати, осісти, западати, за-
пасти, ся; знижувати, ся,
знизити, ся; опадати; випу-
скати, випустити.
ОПУСТИВШИЙСЯ - осілий, за-
палый, знижений, опалый,
випущений.
ОПУСТОШЕНИЕ - спустошення,
руйнація, занепад.
ОПУСТОШАТЬ, ОПУСТОШИТЬ -
/с/пустошити, /с/плюндр -
/ов/увати.
ОПУШАТЬ, ОПУШИТЬ, СЯ - 1.
облям/ов/увати; 2. оброс-
ти пухом.
ОПУШЕНИЕ - пух, пушок.
ОПУШКА, ОПУШЬ - 1. /в одеж-
де/- облямівка; 2. уалісса.
ОПЫЛЕНИЕ - 1. запилення,

/процесс/- запллювання. 2.
запллювання.
ОПЫЛЯТЬ, ОПЫЛИТЬ - запи-
лювати, запиля/й/ти.
ОПЫТ - експеримент, дос-
від, спйток, /с/пробунок.
ОПЫТНОСТЬ - досвідчен-
ність.
ОПЫТНЫЙ - /человек/- дос-
відчений; /поле, станция/-
досвідний, експерименталь-
ний.
ОРАНЖЕВЫЙ - жовтогарячий,
померанчовий.
ОРАНЖЕРЕЙНЫЙ - тепличний.
ОРАНЖЕРЕЯ - оранжерея, те-
плиця.
ОРГАН - орган, орудя.
ОРГАНИЗАТОР - організатор,
впорядчик.
ОРГАНИЗАЦИЯ - організація,
уклад, устрій, впорядкуван-
ня.
ОРГАНИЧЕСКИЙ - органічний.
ОРДЕР - ордер, наказ.
ОРИГИНАЛ - оригінал, пер-
вотвір, зразок.
ОРИГИНАЛЬНЫЙ - оригіналь-
ний, первотворний.
ОРОШАТЬ, ОРОСИТЬ - 1. завод-
нювати, ірігувати; 2. зрошу-
вати, зросити.
ОРОШЕНИЕ, ИРРИГАЦИЯ - 1.
ірігація, заводнення; 2.
зрошення.
ОРОШЕННЫЙ - 1. заводнений;
2. зрошений.
ОРШЕЙН - орштейн, рудяк,
алішинець.
ОРУДИЕ - знаряддя, сирава,
струмент, начиння.
ОСАДКА - /здания/- осідання.
ОСАДОК - осад, фус, гуща,
вибродок /атмосфр.осадки/-
опад.
ОСАДОЧНЫЙ - 1. осадковий; 2.
намудловий.
ОСАЖДЕНИЕ - осадж/ув/ання,
опадання, осідання, фусу-
вання.
ОСВЕДОМИТЬСЯ, ОСВЕДОМЛЯТЬ-
СЯ - дозна/ва/тися, до/розг

відатися.
ОСВЕДОМЛЕНИЕ - дознавання,
розвідування.
ОСВЕЖАТЬ, ОСВЕЖИТЬ - осві-
жувати, освіжити.
ОСВЕЖЕНИЕ - освіжування,
відновлення.
ОСВЕЖЕННЫЙ - відсвіжений.
ОСВЕЩАТЬ, ОСВЕТИТЬ - ос-
вітлювати, освіт/л/ити.
ОСВЕЩЕНИЕ - освітлення;
світло.
ОСВИНЦОВАННЫЙ - посливо-
ваний.
ОСЕВОЙ, -осевый.
ОСЕЛ - /оселение/-осел.
ОСЕЛОК - брусек.
ОСЕТЕР /Осетинский/-
осетер.
ОСЕТРИННЫЙ - осетринний.
ОСЕТРОВЫЙ - осетровий.
ОСИНА /Populus tremula/-
осика, трепета.
ОСИННИК - осичина.
ОСИНОВЫЙ - осиковий.
ОСКАЛИНА - с/ш/калущина.
ОСКОЛОК - скалка, оскілок,
тріска, зламок.
ОСКОПЛЕНИЕ - кастрація,
валашання, викладання.
ОСКОПЛЯТЬ, ОСКОПИТЬ - ка-
струвати; /жеребца/- вики-
дати; /бь ка/- завертати;
/барана/- валашати; /хря-
ка/- легчити; /петуха/-ка-
плунити, скопити.
ОСКУДЕВАТЬ, ОСКУДЕТЬ = ис-
тощать, ИСТОЩИТЬСЯ.
ОСКУДЕНИЕ = ИСТОЩЕНИЕ.
ОСЛАБЕВАТЬ, ОСЛАБЕТЬ - сла-
б/і/шати, /о/слабнути, ви-
снажуватися, виснажитися,
знесилити, /з/марніти, ох-
л/ва/ти.
ОСЛАБЛЕНИЕ - 1. ослаба, ос-
лаблення, попуск, підьга.
2. виснаження, охлявання,
знесилення; /процесс/- ви-
снажування, знесилювання.
ОСЛАБЛЯТЬ - ослабляти, ос-
лабити, попускати, попусті-
ти. /см.ОСЛАБЕВАТЬ/.

ОСЛЕПИТЕЛЬНЫЙ - сліпучий, осліплючий.
 ОСЛЕПИТЕЛЬ - засліплювач.
 ОСЛЕПИТЕЛЬНОСТЬ - сліпучість.
 ОСЛЕПЛЕНИЕ - 1./процесс/-осліплювання, осліплення; засліплення.
 ОСЛЕПЛЯТЬ, ОСЛЕПИТЬ - осліплювати, осліпити.
 ОСЛЕПНУТЬ - осліпнути, отемніти.
 ОСЛЕПЬЮ - /на/осліп, сліпма, сліпцем.
 ОСЛОЖНЕНИЕ - ускладнення.
 ОСМАЛИВАНИЕ, ОСМОЛКА - осмолювання, осмолення.
 ОСМАТРИВАНИЕ, ОСМОТР - о/роз/глядання, огляд, озирання, о/роз/глядини.
 ОСМОТРИТЕЛЬНОСТЬ - /о/бачність, обережність.
 ОСМОТРИТЕЛЬНЫЙ, НО - /о/-бачний, но, обережний, но.
 ОСНОВА - 1./в ткани/-основа; 2. основа, підстава, засада, підвалина, ґрунт, підклад.
 ОСНОВАНИЕ - 1./процесс/-заснування, закладання; 2./фундамент/-підмурок, підмурівок, фундамент; 3./см.
 ОСНОВА 2/. 4./ботан./насада, основа /напр.листка/.
 ОСНОВАННЫЙ - збудований, опертий.
 ОСНОВАТЕЛЬНОСТЬ - ґрунтовність, докладність.
 ОСНОВАТЕЛЬНО, НЫЙ - ґрунтовно, докладно, ний.
 ОСНОВАТЕЛЬ - фундатор, основоположник, осадчий.
 ОСНОВНОЙ - основний, головний, провідний, ґрунтовий.
 ОСНОВНАЯ ПЛОЩАДЬ - площа основи; /о.линия/-лінія основи.
 ОСОБЕННОСТЬ, ОСОБЛИВОСТЬ - 1./свойство/-особливість, властивість. 2./отличность/-відміна, окремість. 3./примета/-віданіка, прик-

мета, питоменність.
 ОСОБЕННЫЙ, ОСОБЫЙ - 1. особливий; 2. відмінний, опрічний, спеціальний.
 ОСОБНЯКОМ - самотою, дооронь, одлюдно, наодшибі, відрубно.*
 ОСОВЫВАТЬСЯ, ОСУНУТЬСЯ - оо/о/с/ов/уватися, об/о/сунутися.
 ОСОЗНАВАТЬ, ОСОЗНАТЬ - свідомлювати, усвідомити.
 ОСОЗНАНИЕ, НЫЙ - усвідомлення, ний.
 ОСОКА - /*Salix*./ - осокуга.
 ОСОКОРЬ - /*Populus nigra*./ - осоко/і/р./о/сокорина.
 ОСОТ - 1./*Cirsium arvense* Scop./ - польовий осет.
 2./*Senecio jacobina* L./ - жовтий осет.
 ОСПА - /*Varicella*./ - віспа.
 ОСПЕННЫЙ - віспаний.
 ОСПИНА - віспина, /соб./ - рябютиння.
 ОСТАВАТЬСЯ, ОСТАТЬСЯ - лша/и/тися, зоста/ва/тися.
 ОСТАВИТЬ, ОСТАВЛЯТЬ - /за/по, об/лиша/и/ти, /по/кинути, /по/кинути.
 ОСТАВЛЕННЫЙ - по/за/лишений, /по/кинутий, занеханий, занедбаний, покинутий.
 ОСТАЛЬНОЙ, ОСТАТОЧНЫЙ - останній, остатній, осталий, решта.
 ОСТАНКИ - останки, тлін.
 ОСТАНОВКА, ОСТАНОВЛЕНИЕ - 1. зупинка, перерва, загайка, простой, припинення; /с.зу./припинення, затамвання, вгамування.
 ОСТАТОК - остача, решт/ка, залишок, оцадок; /на дне/-оденки; /от топленого жира/-/ви/шкварки; /от варивання/-випічки; /от варення/-одвійки; /от зерна/-послід, виточки, підрешітка; /от муки/-висіп

*) Особь - індивідуум, особина.

ки, грис; /после корму жи-
вотных/- пере/з/їди/ни/;
/соломы, сена, табаку/-
потерть, потеруха, мёрва;
/от еды, обеда/- недоїдки;
/от напїтков/- недопитки.
ОСТАТОЧНЫЙ - остатний, ос-
татний.
ОСТЕКЛЕНИЕ - засклїння.
ОСТЕКЛОВАНИЕ, ОСТЕКЛОВАНИЕ -
осклїння, осклора/ї/ння.
ОСТИСТЫЙ - остистий, остю-
ку/ватий, усатий, шпичас-
тий.
ОСТОВ - снасть, кістак.
ОСТОВНЫЙ - снасний.
ОСТОРОЖНО, НОСТЬ - обережно,
/о/бачно, -ність.
ОСТРИЕ - вістря, шпичка;
/иглы/- жало; /ножа, косы/
- лез/в/о, гострій; /палки/-
шпичак, кляга; /горы/-
шпиль, гострощовс.
ОСТРИЖКА - обстригання, стрї-
ження.
ОСТРОВ - острів, виспа /лес/
- кругли/я/к.
ОСТРОВЕРХИЙ - гостроверхий,
шпильастий.
ОСТРОКОНЕЧНЫЙ, НОСТЬ - кін-
частий, шпичастий, шпильастий,
тість.
ОСТРОРЕБЕРНЫЙ, НОСТЬ - гост-
рореберний, гострогранний,
гострорубий, гостробережний,
ість.
ОСТРОУГОЛЬНЫЙ, НИК - гостро-
кутний, -ник.
ОСТРОУМНЫЙ, НО - дотепний,
дорічний, -но.
ОСТРУЖКИ - /о/стружки.
ОСТУДА - 1./процесс/- о/ви/-
студування, про/ви/холоджу-
вання; 2./состоян./- остуда,
прохолода.
ОСТУДИТЬ, ОСТУЖИВАТЬ - о/ви/-
студувати, ви/о/студити, про-
/ви/холоджувати, прохолодити.
ОСТЬ /анатом./ - хресет; /сот./
- ость, остяк, вус.
ОСТЬВАНІЕ - остїгання, вича-
кання.

ОСТЫВАТЬ, ОСТЫТЬ - о/за/
- стигати, о/за/стигнути,
о/за/холонути, вичахати,
вичахнути.
ОСТЫВШИЙ - о/ви, за/стиг-
лий, о/за, про/холодий, ви-
чахлий.
ОСУШАТЬ, ОСУШИТЬ - осуш-
/ув/ати, осушити, відвод-
нювати, відводнити.
ОСУШЕНИЕ, ОСУШКА - о/ви/-
сушення, відводнення.
ОСУШЕННЫЙ - о/ви/сушений.
ОСУШНОЙ - висушний.
ОСУЩЕСТВИМЫЙ - здійснен-
ний.
ОСУЩЕСТВИТЕЛЬ - здійсник,
справник.
ОСУЩЕСТВЛЕНИЕ - /длит./ -
здійснювання, справджуван-
ня; /оконч./ - здійснення,
справдження, с/ви/повнен-
ня, переведення чого.
ОСУЩЕСТВЛЕННЫЙ - здійсне-
ний, справжений.
ОСУЩЕСТВЛЯТЬ, ОСУЩЕСТВИТЬ,
СЯ - здійснювати, здійсня-
ти, здійснити, справджува-
ти, справдити, ся.
ОСУЩЕСТВЛЯЕМЫЙ - здійсню-
ваний, справжуваний.
ОСЬ - вісь /оси, тв.вісею/
/ось вращення, -зрення, -
симетрии/- вісь обкружна, -
збру, - сіметрії.
ОСЫПАТЬ - 1. об/по/сипа-
ти, об/по/сипати, 2./силь-
ю/- висипати, висипати, оо-
прищувати, обприщити.
ОСЫПАТЬСЯ - 1. обсипати-
ся, обсипатися, /зерно/-
витруситися; 2. обс/ов/у-
ватися, обсунутися, за/оо/
-валюватися, за/оо/валити-
ся.
ОСЫПЬ - за/про/валля, осї-
пище, труш.
ОСЯЗАНИЕ - 1./процесс/- до-
тикання, доторкання; 2.
/чувство/- дотик, доторк,
чудість у пучках; 3./орга-
ны осязания/- органи доти-

ку, - доторку. /Развитое чувство осязання/- чутлий дотик, - доторк.
ОСЯЗАТЕЛЬНО - чутно, дошкульно, доткливо.
ОСЯЗАТЕЛЬНЫЙ - 1. дотиковий, дотикальний, доторковий; помітний, значний.
ОСЯЗАТЬ - 1. /чувствовать/- чутити /пальцями/- 2. /прикасаться/- дотикатися, доткнутися, доторкатися, доторкнутися, 3. /щупать/- мацати, мацнути, лапати, лапнути.
ОСЯЗАТЬСЯ - чутися, відчуватися.
ОТАПЛИВАНИЕ - опалювання, отоплювання.
ОТАПЛИВАТЬ, ОТОПИТЬ, СЯ - на-/о/палювати, на/о/палити; отоплювати, отопити, ogrивати, ogrіти, ся.
ОТАПЛИВАЕМЫЙ - опалюваний, отоплюваний, ogrіваний.
ОТОПЛЕННЫЙ - опалений, отоплений, ogrітий.
ОТАПТЫВАТЬ, ОТОПТАТЬ - об-/при/топт/ув/ати, об/при/то-лочувати, притолочити.
ОТБЛЕСК - від/б/лиск, ви/б/лиск; /отсвет/- відсвіт; /от пожара/- дуга, проміття; /беглые/- зайки, зайчики.
ОТБЛЕСКИВАТЬ, ОТБЛЕСНУТЬ - відбливати, відбити, від/б/-лискувати, від/б/лиснути, відд/ав/ати, блиск, світ.
ОТБОР - 1. добір, до/ви/бір-ання; 2. чоло, вибір.
ОТБИРАТЬ, ОТОБРАТЬ - од/до, ви/бірати, видібрати, виб-рати.
ОТБОРНЫЙ - од/до, ви/бір-ний, чільний.
ОТБРОС - покидь, покидьки, відпадки, вибірки, послід.
ОТБРОСИТЬ, ОТБРАСЫВАТЬ - відкинути, відкидати.
ОТВАЛ - 1. відвал; 2. /к плугу/- полиця, полицка.
ОТВАЛИВАТЬ, ОТВАЛИТЬ, СЯ -

відвалювати, відваличи, св-ти
ОТВАЛЯТЬ - /войлок/- вива-ти.
ОТВАР - відвар, екстракт, кашка, /от рыбы/- щерба.
ОТВАРИВАТЬ, ОТВАРИТЬ - ви-/ви/варювати, від/ви/варити, ся.
ОТВАРКА - вивар/ка/.
ОТВАРНОЙ - відварний, ва-ренний.
ОТВЕРДЕВАНИЕ, ОТВЕРДЕНИЕ /за/твердіння, /за/тверд-нення, /за/тужавіння, /за/ціпнення.
ОТВЕРДЕВАТЬ, ОТВЕРДЕТЬ - за/о/тверднути, /за/тужа-вити, /за/ціпеніти.
ОТВЕРДЕЛЫЙ - за/с/тверд-/і/лий, здіплений, с/за/-тужавілий.
ОТВЕРСТИЕ - відтулина, ді-ра, роззявина, отвір; /о. моста/- прегін; /о. печи/-челюсти; /о. шахтовое/- вія-но; /о. буровое/- свердло-вина, дучка; /о. в содомо-резке и т.д./ - горловина.
ОТВЕРТКА - вивертка, від-крутень.
ОТВЕРТЫВАТЬ, ОТВЕРТЕТЬ - відкручувати, відкрутити.
ОТВЕС, ОТВЕСОК - прямовис-ватерпас, стрімниця, стро-олив'янка.
ОТВЕСНЫЙ, НО - прямовис-ний, сторчовий, простопад-ний, доземний /о. гора, бе-рег/- стрімкий, ко.
ОТВЕТВЛЕНИЕ - відгалуження, відгі/и/лення.
ОТВЕТВЛЯТЬСЯ, ОТВЕТВИТЬСЯ - відгалужуватися, відгалу-атися, відгі/и/люватися, відгі/и/литися.
ОТВИНЧИВАТЬ, ОТВИНТИТЬ - відгвинчувати, відгвинтити.
ОТВЛЕЧЕННЫЙ - абстрактний.
ОТВОДИТЬ - відводити, від-провадеувати.
ОТВОДОК - відводок, відро-

ТОК, ПЕРОСТОК
ТВОДЯЩИЙ - відхідний. /о.
ТОК - відбіжний.
ОТГРАНИЧИВАТЬ, ОТГРАНИЧИТЬ -
ідмеж/ов/увати.
ОТРЕБАТЬ, ОТГРЕСТИ - від-
рібати, відгребти, відгро-
дувати, відгромадити, від-
ортати, відгорнути.
ОТГРЫЗАТЬ, ОТГРЫЗТЬ - від-
риз/а/ти, від'їдати, від'-
сти.
ОТДАЛЕНИЕ - віддалення.
ОТДАЛЕННОСТЬ - далекість,
ідлеглість.
ОТДАЛЕННЫЙ, НО - далекий,
іддалений, віддєглий.
ОТДАЛЯТЬ, ОТДАЛИТЬ, СЯ - 1.
іддаляти, віддалити, ся;
відлучати, відлучити, /-
ідстороня/и/ти, ухили/и/-
и ся.
ОТДАТЬ В ЗАЛОГ - заставити.
ОТДЕЛЕНИЕ - 1. відокремлен-
ня; 2. відділ /ок./.
ОТДЕЛЕННЫЙ - відокремлений,
ідділений.
ОТДЕЛЬНОСТЬ - окремість.
ОТДЕЛЬНЫЙ - окремий, пооди-
юкий.
ОТДЕЛЯТЬ, СЯ, ОТДЕЛИТЬ, СЯ -
ідокремлювати, ся, відокре-
мити, ся.
ОТДОХНОВЕНИЕ, ОТДЫХ - від-
с/почин/в/ок.
ОТДЫХАТЬ, ОТДОХНУТЬ - від-
с/почивати, від/с/почи/ну/-
и.
ОТДЫШКА - 1. віддишка. 2. за-
я/духа.
ОТЖАТЫЙ - вичавлений; /сир,
мага/- відціжений; /белье/-
викручений.
ОТЖИМАТЬ, ОТЖАТЬ - вичавлю-
вати, вичавити; /сир, мязгу/
відціжувати, відцідити;
белье,- викручувати, викру-
тити.
ОТЖИРЕЛЫЙ - відгодований,
відпасений, гладкий.
ОТЖИРЕТЬ - відгодуватися,

відгодуватися, огладшати.
ОТКАЧИВАТЬ, ОТКАЧАТЬ -
відгодувати, випас.
ОТКАЧКА - відпомп/ов/увати,
відпасати, ся.
ОТКАЧИВАТЬ, ОТКАЧАТЬ -
відпомп/ов/увати.
ОТКАЧКА - відпомп/овуван-
ня.
ОТКИДНОЙ - відкидний.
ОТКЛОНЕНИЕ - збочення,
відхил /ення/.
ОТКЛОНЯТЬ, ОТКЛОНИТЬ, СЯ -
1. відхиляти, ся, відхили-
ти, ся; відхитуватися, від-
хитнутися, збачити; 2.
відвертати, відвернути, ся;
відмовляти, відмовити, ся.
ОТКОРМ - відгодівля, ви-
від/пасання.
ОТКОРМЛЕННЫЙ - відгодо-
ваний, ви/від/пасений;/о.
на барде/- бразний.
ОТКОРМЩИК - відгодовувач.
ОТКОС - у/з/біч, схи,л,
спад.
ОТКРЫТЬ, ОТКРЫВАТЬ - 1.
дверь/- відчин/а/ти; 2.
крышку/- відтул/а/ти; 3.
изобретать/- винаходити,
винайти; 4. /обнаружить/-
викривати, викрити; 5. /со-
орание/- розпочинати, роз-
почати; 6. /фабрику/- за-
кладати, закласти.
ОТКРЫТИЕ - 1. відкриття,
2. відчинення; 3. винахід;
4. викриття; 5. розпоча-
ток.
ОТКРЫТО - явно, просто,
широ, отверто, не криючись.
ОТКРЫТЫЙ - 1. відчинений,
2. відтулений, відслонений,
3. винайдений, 4. викритий,
5. розпочатий, 6. закладений,
7. /открытое поле/- чисте,
відьне поле.
ОТЛИВ - 1. /отливка, про-
цесс/- відливання, вилив;
предмет/- виливок, відли-

вок; 2./о.морской/- від-
плив; 3./о.цветов/- пере-
лив; /ткань с отливом/-
тканина мінлива, з пере-
ливами.
ОТЛИВАТЬ, ОТЛИТЬ - 1.від-
ливати, відли/я/ти; від-
сипати, відсипати /борщу/;
2./цвет/- мінитися, пере-
ливатися. 3./в литейной/-
вили/ва/ти.
ОТЛИВНОЙ - відлитий, ви-
ливний, литий.
ОТЛИВИСТЫЙ - /цвет/-мін-
ливий, селеснистий.
ОТЛИЧАТЬ, СЯ - 1.відрізня-
ти, ся; 2.відзначати, ся.
ОТЛИЧИЕ - відміна, різ/ж/-
ниця, різниця; 2.відзна-
ка; 3.заслуга.
ОТЛИЧИТЕЛЬНОСТЬ - відмін-
ність, прикметність, різ-
ність.
ОТЛИЧИТЕЛЬНЫЙ - відмін-
ний, /о.признак/-відміна;
/о.особенность/- відмінна
прикмета, риса.
ОТЛИЧНЫЙ, НО - 1.різ/ж/ний,
но, відмінний, но; 2.видат-
ний, чудовий, дуже гарний.
ОТЛОГИЙ - пологий, положис-
тий, спадистий.
ОТЛОГО - пологісто, похило,
спадисто.
ОТЛОГОСТЬ - похилість, зго-
ристість, спадистість.
ОТЛОЖЕНИЕ - від/по/клад, о-
сад, ви/у/твор.
ОТЛОЖЕННЫЙ - 1. відкладе-
ний, відложений; 2. відкла-
довий, осадковий, ви/у/тво-
рений.
ОТЛОЖИТЬ, СЯ - 1. відкласти,
ся, 2. відокремити, ся.
ОТМЕРЕТЬ, ОТМИРАТЬ - від-
мерти, відмірати.
ОТМЕРЗАТЬ, ОТМЕРЗНУТЬ -
відмерзати, відмерзнути.
ОТМЕРЗШИЙ - відмерзлий.
ОТМЕРШИЙ - відмерлий, всо-
клий.
ОТМЕЧАТЬ, ОТМЕТИТЬ - позна-

чати, позначити.
ОТМУЧЕННЫЙ - відмучений.
ОТМУЧИВАНИЕ - відмучуван-
ня, сортування /жидкостях/
ОТНОСИТЕЛЬНЫЙ, НО - відно-
сний, но, релятивний, но;
/относительная влажность/
відносна, релятивна вох-
кість.
ОТНОШЕНИЕ - відносини, сто-
сунк, залежність, відно-
шення; /о.доброе/- ласка,
прихильність; /о.неспра-
ведливое/- кривда; /иметь
отношение/- стосуватися,
мати відносини; /о.прия-
тельское/- приятель; /о.
взаимные/- взаємовідноси-
ни; /по отношению ко мне/
відносно мене, що до мене
/в этом отношении/- з цьо-
го огляду; /во всех отно-
шениях/- з кожного погля-
ду, всіма сторонами, кру-
гом.
ОТОЖДЕСТВЛЕНИЕ - ототожню-
вання, ідентифікування.
ОТОЖДЕСТВЛЯТЬ - ототожню-
вати, ідентифікувати.
ОТОПЛЕНИЕ - опал, наливо.
ОТПЕЧАТАТЬ, СЯ - відбити, о-
відтиснути, ся, віддрукувати,
ся.
ОТПЕЧАТОК, ОТТИСК - відби-
ток, відтиск.
ОТПЕЧАТЛЕВАТЬ, ОТПЕЧАТЛЕТЬ
СЯ - відбивати, відбити, о-
відтисувати, ся.
ОТПРАВЛЯТЬ, ОТПРАВИТЬ, СЯ
виражати, вирядити, рушати,
вирушити.
ОТПРЫСК - парость, парос-
ток, паромодь, парус, па-
гін, /соо/ паровійня.
ОТПРЫСКИВАТЬ - паростити,
ся, паруситися, пускати па-
рости, - парони.
ОТРАБАТЫВАТЬ, ОТРАБОТАТЬ
відробляти, відробити; /о.
прогульные дни/- набувати,
набути.
ОТРАБОТАННЫЙ /пар/ - ре-
турна, спрацьована, відро-

лена пара.
ОТРАБОТКА - відробіток.
ОТРАВА - отрута, трутизна.
ОТРАВЛЕНИЕ - отруєвання, отруєння.
ОТРАВИТЬ - о/в, ви, по/труї-ти.
ОТРАВНИЙ, /ядовитий/- отруї/т/ний.
ОТРАЖАТЬ - відбивати, відзеркалювати, відблискувати.
ОТРАЖАТЕЛЬНЫЙ - відбивний, рефлексійний.
ОТРАЖЕНИЕ - відбиття, відбивання, відблиск.
ОТРАЖЕННЫЙ - відбитий, відзеркалений, відсвітлений.
ОТРАЖИВАТЬ, **ОТРОСТИТЬ** - запускати, запустити; вирощувати, виростити.
ОТРЕЗ - 1. відрізок, відтинок; 2. /процес/- відрізування, відтинання; 3. /у плуга/- чересло.
ОТРЕЗАТЬ, **ОТРЕЗЫВАТЬ** - відріз/ув/ати, відтинати, відтяти, відкраяти.
ОТРЕЗНОЙ - відрубний, відрізний.
ОТРЕЗОК - відтинок, відрізок, /земли, хлеба/- скиба, скибка.
ОТРИЦАНИЕ - вирікання, /за/-пересення, негування.
ОТРИЦАТЕЛЬНЫЙ - негативний, заперечний, від'ємний.
ОТРИЦАТЬ - перечити, заперечати, відкидати, відвертати, відмовляти, відказувати, негувати.
ОТРОСТОК - 1. = **ОТПРЫСК**; 2. /на костях/- окіст, окісток; 3. /на рогах у оленя/- паріг; 4. /о. трубы/- патрубок, пацівок.
ОТРУБИ - висівки, грис.
ОТРЫВАТЬ, **ОТОРВАТЬ** - відривати, відірвати, віддер/а/ти.
ОТРЫВАТЬ, **ОТРЫТЬ** - відривати, відкоп/ув/ати; /па-

льцями/- грабати, порпати.
ОТРЫВИСТЫЙ - від/у/ривчастий.
ОТРЫВНОЙ - відривний.
ОТРЫВОК - від/у/ривок.
ОТРЫВОЧНЫЙ - уриваний, уривковий.
ОТРЯДНАЯ РАБОТА - артільна, закладна робота.
ОТРЯСАТЬ, **ОТРЯХИВАТЬ**, **ОТРЯСТИ**, **ОТРЯХАТЬ** - об/ви/-трушувати, /об, ви/трусити, об/ви/тріп/ув/ати.
ОТСАЖИВАТЬ, **ОТСАДИТЬ** - від/пере/сажувати, від/пере/садити.
ОТСАСЫВАТЬ, **ОТСОСАТЬ** - відсисати, відісати, відсмокт/ув/ати.
ОТСВЕТ - відсвіт, полиск, миг /о/тіння, відблиск.
ОТСВЕЧИВАТЬ, СЯ - по/ви/лискувати, відбивати світ, миг/о/тїти.
ОТСВЕЧИВАЮЩИЙ - відблиск/к/ний, відсвітний, мигтятий.
ОТСЕЧКА /пара/- відсіч.
ОТСКАБЛИВАТЬ, **ОТСКОБЛИТЬ** - відскрїбати, відскребти, відскромажувати, відскромадити.
ОТСКОБЛЕННЫЙ - відскромажений, відскребений.
ОТСЛАИВАНИЕ - відколювання, відлупування, /отслаивание пластинчатое/-відлупування п'ястрами, -платівчане.
ОТСЛАИВАТЬСЯ - відлупуватися, відколюватися.
ОТСТАИВАТЬ, **ОТСТОЯТЬ, СЯ** - 1. у/ви/стояти, ся, ви/у/стоятис; 2. осідати, осісти; 3. обст/ав/ати, обороня/и/ти, заступа/и/тис.
ОТСТАЛЫЙ - 1. відсталий, присталий; 2. відліплий, відпаллий; 3. /отсталый в росте/- недогонок.

ОТСТОЙ - осада, отстоянка, гуща, фус.
 ОТСУТСТВИЕ - відсутність.
 ОТСЧИТЫВАТЬ - /отсчитать/ відлічувати, відлічити.
 ОТСЧЕТ - відлік.
 ОТСЫПАТЬ, ОТСЫПАТЬ - від- /над/ сипати.
 ОТСЫПНОЙ - відсипний.
 ОТСЫРЕВАТЬ, ОТСЫРЕТЬ - відволожуватися, відволожитися, відвологнути, вогкнути, вільгнути, відвільжати.
 ОТСЫРЕЛЫЙ - відвоглий, відвологлий.
 ОТСЫРЕНИЕ - відволоження, відвологнення, відвільжан- ня.
 ОТТАИВАТЬ, ОТТАЯТЬ - від - /роз/ тавати, від/роз/ тану- ти; відмерзати, відмерз/ну/- ти.
 ОТТАЛИНА - проталина, тало- /ви/на; /незамерзающая/-о- пар.
 ОТТАЧИВАТЬ, ОТТОЧИТЬ - від- гострювати, відгострити.
 ОТТЕНОК - відтінок.
 ОТТЕПЕЛЬ - відлига, розталь.
 ОТТОК - 1. відток; 2. ринва, ринштук.
 ОТХОДЯЩИЙ - /газ, вода/-від- хідний.
 ОТХОЖИЙ - далекий, сторонній.
 ОТЦВЕТАТЬ, ОТЦВЕСТИ - відцві- тати, відцвісти, відквітнува- ти, відквітнути.
 ОТЦЕЖИВАТЬ, ОТЦЕДИТЬ - відці- жувати, відцидирити.
 ОТЧЕТ - звіт, звідомлення.
 ОТЧЕТНЫЙ, ПОСТЬ - звітний, звітність, справоздання.
 ОТЧУЖДАТЬ, ОТЧУЖДИТЬ - від- чуж/ув/ати, відлучати, від- лучити.
 ОТЧУЖДЕНИЕ - відчуження, від- лучення.
 ОТШЕДУШИВАТЬ, ОТШЕДУШИТЬ - відшудувати, відшудити.
 ОТШЕПЛЕНИЕ - 1. /процесс/-від- лущування, відколювання, від-

лущування; 2. відлущення, відлущення, відколювання.
 ОТШЕПЛЕННЫЙ - відлуще- ний, відлущений, відко- лений, відчакхнутий.
 ОТШЕПОК - скалка, тріска, відлупок, відколюк.
 ОТШЕПЛЯТЬСЯ, ОТШЕПИТЬСЯ - відлущуватися, відлущити- ся, відлущуватися, відлу- питися, відколюватися, від- колотися, відчакхуватися, відчакхнутися.
 ОТЯГОТЕТЬ, ОТЯЖЕЛЕТЬ - об- важніти.
 ОТЯГОТИТЕЛЬНЫЙ, ОБРЕМЕНИ- ТЕЛЬНЫЙ - важкий, тяжкий, утяжливий, сутужний.
 ОТЯГОЩАТЬ, ОТЯГОТИТЬ - об- тяжати, обтяжити, обважати.
 ОТЯГОЩЕНИЕ, ОТЯГЧЕНИЕ - об- тяжання, обтяження, отяг- чення, тягарь.
 ОТЯЖЕЛЫЙ - обважнілий.
 ОХВАТЫВАТЬ, ОХВАТИТЬ - о- хоплювати, охопити.
 ОХЛАДЕВШИЙ - охололий, о- /про/стиглий.
 ОХЛАДИТЕЛЬ /аппарат/-охо- лодник.
 ОХЛАДИТЬ, ОХОЛАЖИВАТЬ - остудити, остуджувати, охо- лодити, охоложувати.
 ОХЛАЖДАТЬСЯ, ОХЛАДИТЬСЯ - /о/холонутися, остигати, о- стигнути, остуджуватися, о- студитися.
 ОХЛАЖДАЮЩИЙ - холодячий, охолодливий.
 ОХЛАЖДЕНИЕ - 1. охолоджен- ня, остудження, остуда; 2. /процесс/-охолоджування, остуджування.
 ОХРА - вохра.
 ОХРАНА - ох/о/орона, за- хист, варта.
 ОХРАНЕНИЕ - охоронення, ва- тування.
 ОХРАНИТЕЛЬ - охоронець, ва- товий.
 ОХРАНИТЕЛЬНЫЙ - охоронний.
 ОХРАНИТЬ, ОХРАНИТЬ - охор-

яти, рлоронити, ооронати,
оронити, вартувати, соко-
ити.
ОЦЕНИВАТЬ, ОЦЕНИТЬ - /о/ці-
нувати, оцінювати, цінити,
таксувати.
ОЦЕНКА - цінування, таксу-
вання; оцінка, осуд.
ОЦЕНОЧНЫЙ - цінувальний.
ОЦЕНЩИК - цінувальник, так-
сатор.
ОЦЕПЕНЕВАТЬ, ОЦЕПЕНЕТЬ -
за/ціпеніти, /за/дубіти,
заклякати, закланути.
ОЦЕПЕНЕВШИЙ, ОЦЕПЕНЕДЫЙ -
задуб/ий, закланий.
ОЦИНКОВАНИЕ - цинкування.
ОЧАГ - 1./в/огнище, багат-
тя; 2.захисток, притулок.
ОЧЕВИДНЫЙ, ОЧЕВИДНО - видимий, мо,
наочний, очовидячки.
ОЧЕРЕДНОЙ - черговий.
ОЧЕРЕДЬ - черга, черед, ряд,
колія. /в/очередь/-почер-
ві, чергою, по черешно.
ОЧЕРТАНИЕ, ОЧЕРК - на/за/-
ис, начерк, обрис, контур.
ОЧЕРЧЕННЫЙ - окреслений,
описаний, обведений.
ОЧЕРКИВАТЬ, ОЧЕРТИТЬ - ок-
реслювати, окреслити, за-
рис/ов/увати, обводити, об-
вести; /циркулем/-обцирк-
увати.
ОЧЕСКИ - пачоси, пачіски,
пачочья.
ОЧЕСЫВАТЬ, ОЧЕСАТЬ, СЯ -
обчісувати, обчесати; 2.
по/чухати, ся, /по/чухма-
рити, ся.
ОЧИСТИТЕЛЬ - очистник,
фільтр.
ОЧИСТИТЕЛЬНЫЙ - очистний.
ОЧИСТКА - /о/чищення; /о.
водохранилища/-шлямування.
ОЧИЩАТЬ, ОЧИСТИТЬ - 1.об-
ви/чищати, /об/вичистити;
деревцо от ветвей/-/об/чу-
рати; /зерно/с/про, ви/-
ліяти, /млинкувати; /на, ре-
шете/-решетувати, точити,
відсіювати, переганяти; /от

корневых побегов/-/оо/па-
синкувати; /кишки, пруд/-
/ви/шлямувати; /поде са-
пою/-/ви/салати, /ви/ша-
рувати, /ви/драгувати;
/поде руками/-/ви/полоти;
/о.от шерсти и перья/-об-
скувати, /оо/скуоти; /от
шелухи, скорлупы/-/по/-
лущити, оббрати, обібра-
ти, облуплювати, облупити.
2./освободить/-ви/с/по-
рожняти, звільняти.
ОЧИЩЕНИЕ - 1./о/чищення,
очищування; 2./освобожде-
ние/-ви/с/порожнення,
звільнення.
ОЧКИ - окуляри.
ОЧКО - 1./в/улье/-вічко;
2./у растений/-очко, бросок.
ОЧКОВАНИЕ - очкування, ка-
лірування.
ОЧНУТЬСЯ, ОЧУВСТВОВАТЬСЯ -
1.очу/ти/тисся, прочуматися
опам'ятатися; 2.прокидати-
ся, прокинутися, пробурка-
тися.
ОЧУТИТЬСЯ - опинитися.
ОШАСТАТЬ /зерно от шелухи/
- обшеретувати, обдєрти.
ОШЕЛОМЛЯТЬ, ОШЕЛОМИТЬ -
приголомшувати, приголом-
шити; приглушувати, при-
глушити; запаморочити, за-
чмелити.
ОШЕЛУДИВЕТЬ - з/по/шолуди-
вити, спархатіти, спарши-
вити.
ОШЕЛУШАТЬ, ОШЕЛУШИТЬ - /се-
мя, зерно/-облуск/ув/ати,
об/ви/лущити, /об/лузати.
ОШУПЫВАТЬ, ОШУПАТЬ - об-
мац/ув/ати, облян/ув/ати.
ОШУПЬЮ - /нав/помацки, по-
лапки, полапцем.
ОЩУТИТЕЛЬНЫЙ - чутливий,
почуткий; /донимающий/-
дошкульний.
ОЩУЩАТЬ, ОЩУТИТЬ, СЯ - /по/-
чутти, по/від/чувати, ся.
ОЩУЩЕНИЕ - по, від/чування,
по, від/чуття.

II.

ПАВЛИН ОБЫКНОВЕННЫЙ - *Papo cristatus L* - павич; /самка/ - павица.
ПАВЛИННЫЙ - павинный, павичовий.
ПАДАЛИНА - падалиця.
ПАДАЛИННЫЙ - падаличний.
ПАДАТЬ, ПАСТЬ - 1. падати, впасти, /по/валитися; 2. /за, по/гинути.
ПАДЁЖ - падіж, упадок, видих.
ПАДЕНИЕ - с/за, у, о/пад, /о/пада/і/ння. /Линия падения/ - лінія спаду, -опадання.
ПАДИНА, ПАДЬ - западина, пад, дощина.
ПАДКИЙ - ласий, квалний, /с/квалливий, охочий.
ПАДКОСТЬ - квалливість.
ПАЖИТЬ - випас, пасовище /сько/, пастівник, пастовень.
ПАЗ - гара, жолобок; /в столбах/ - ушули; /в клепках/ - в/у/тори.
ПАЗИТЬ - гарувати, жолобити.
ПАЗУХА - 1. пазуха; 2. пах-ва.
ПАЗУШНИЙ - пазуховий.
ПАЙ, ДОЛЯ - пайка, частка.
ПАШИЙ - спільник.
ПАКЛЯ - ключчя, пачоси.
ПАКЛЯНЫЙ - ключаний, з ключчя.
ПАЛЕВЫЙ - половий.
ПАЛЕННЫЙ - смаленний.
ПАЛИТЕЛЬНЫЙ - запальний.
ПАЛИСАД - штахети, паркани.
ПАЛИСАДНЫЙ, ПАЛИСАДОВЫЙ - /паренхима/ - штахетний, парканистий.
ПАЛКА - палиця; /соо./ - паличчя; кий, кийок; /у пас-

тухов/ - булавка, бучок, гайдарка; /у чабанов/ - гер-лиг/а/; /части ея/ - держак, барнак, брацара; /п. у разных инструментов/ - держак, держально; /у аа-стуна/ - заступильно; /у мотыки/ - сапильно; /у грабедь/ - граблище/сько; /у цена/ - цинильно; /у косы/ - кіся; /для очистки плуга/ - истик.
ПАЛКООБРАЗНЫЙ - паличку-ватий, цінкуватий.
ПАЛОЧКА - паличка, ціпок, ковілька, лиска.
ПАНЕЛЬ - /тротуар/ - пішо-хід; /достоčka вдоль сте-ны/ - листва, плінтус.
ПАНЦЫРНЫЙ - панцировий.
ПАПОРОТНИК /*Aspidium Filix mas Sw*/ - папороть.
/А. *Adiantum*/ жіноча папо-рот. /А. *Thelypteris Sw*/ - солотяна папороть.
ПАР - 1. пара; 2. /паровое поле/ - пар, толока; /быть под паром/ - толокувати, парувати, паритися.
ПАРАБОЛА - параболоа.
ПАРАЗИТ - паразіт, чужоїд.
ПАРАЗИТНЫЙ, ПАРАЗИТИРУЮЩИЙ - паразітний, чужоїд-ний.
ПАРАЛИЗОВАТЬ - паралізува-ти.
ПАРАЛЛЕЛОГРАМ - рівнобіж-ник, паралелограм.
ПАРАЛЛЕЛЕПИПЕД - рівно-біжностінник, гранчак, па-ралелепіпед.
ПАРАЛЛЕЛЬ - рівнобіжник, паралель, рівнолежник.
ПАРАЛЛЕЛЬНЫЙ, НО - рівно-біжний, паралельний, рів-нолежний, но.

ПАРНИК - парник.
 ПАРНИКОВЫЙ - парниковий.
 ПАРНОКОПЫТНЫЙ - ратич-
 ний.
 ПАРНОЙ - теплий, з під
 корови.
 ПАРНЫЙ - 1. паристий, сна-
 рований; 2. удвокінь, пар-
 ний /екипаж/.
 ПАРОВИК - паровик.
 ПАРОВОЗ - паротяг, локомо-
 тив.
 ПАРОВОЙ - паровий; /паро-
 вое поле/- пар, толока.
 ПАРОКОМНЫЙ - двукінний,
 парокінний.
 ПАРООБРАЗОВАНИЕ - парот-
 ворення, парування.
 ПАРОПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТЬ -
 паровиробність.
 ПАРОРАСПРЕДЕЛЕНИЕ - паро-
 розподіл/ення/.
 ПАРУС - 1. вітрило; 2. /мо-
 тил. венчика/- прапорець.
 ПАРЫ - пари, шолуді.
 ПАРЫВЫЙ - пархатий, шо-
 удивий.
 ПАСЕНИЕ, ПАСТЬБА - пасіння,
 паства, випасання; /на хо-
 ду/- топас.
 ПАСМУРЕТЬ - хмартися, хму-
 ритися, охмарюватися, на-
 сушлюватися; нахмарило.
 ПАСМУРНО - 1. хмарно, /па/-
 хмурно; 2. /угрюмо/- /па/-
 хмуро.
 ПАСМУРНЫЙ - 1. хмарний,
 хмурний, насушений; 2. /уг-
 рюмый/- /по/хмурий, понурый.
 ПАСТБИЩЕ, ВЫГОН - пасовище-
 /сько/, пастівник, пастовень,
 пасовиця, випас, вигін; /п.
 горное/ полонина.
 ПАСТЕРИЗАЦИЯ - пастеризація.
 ПАСТЕРНАК - /*Potipnaca satii-*
ca 2, - п/а, о, у/стернак.
 ПАСТУХ - пастух; /п. волов/-
 воловник, гайдай/р/; /стар-
 ший/- гуртоправ. /п. коров/-
 чередник, коровник, вакар;
 /п. лошадей/- табунщик, стад-

ник; /п. овец/- чабан, вів-
 чарь; /старший п. ов./-
 отаман, личман, отагас;
 /помошник пастуха/- під-
 пасич, підпасок; /п. сви-
 ней/- свинарь, свинопас.
 ПАСТЬ - 1. паща, пащека,
 пелька; 2. пастка; 3. см.
 ПАДАТЬ.
 ПАСТЬБА = ПАСЕНИЕ.
 ПАСЫНКОВАТЬ - пасинкува-
 ти.
 ПАТОКА - патока; /п. свек-
 ловичная/- маляс/а/.
 ПАТРОН - патрон; /п. заряд-
 ный/- п. набійний; /покро-
 витель/- патрон, протек-
 тор, мецанат, ласкавець,
 опікун.
 ПАУК /*Arauca*/ - павук;
 /п. крестовик/- хрещатник;
 /с длин. ногами/- косарь
 /*Lycosa Tarantula*/ - та-
 рантул.
 ПАУКООБРАЗНЫЙ - павукува-
 тий, павучастий.
 ПАХАНИЕ - орання, оранка;
 /п. фигурное/- о. вокруг.
 ПАХАНИЕ - орання,
 ПАХАРСКИЙ - хліборобський
 рілничий, ратийський.
 ПАХАРЬ - 1. орач, плуга-
 тор; 2. рілник, хлібо-
 роб, ратий.
 ПАХАТЬ - орати; /от среди-
 ни к краям/- орати в роз-
 гін, - в розор; /от краев
 к середине/- орати в склад
 /двоить/- переганяти, пе-
 ребрувати; /осенью под
 яровое/- орати на зяб/лю/
 /для пара/- о. на пар;
 /весною/- о. на ярину.
 ПАХНУТЬ - віинути, пові-
 яти, дмухнути, подихнути,
 запахити.
 ПАХНУТЬ - пахнути, пахті-
 ти, душити; /дурно/- від-
 гонити, дхнути, нести
 чим, смердіти.
 ПАХОВИНА - пахвина, здух-

вина.
ПАХОВОЙ - пахвовий, пахвин-
ний, здухвинний.
ПАХОТА оранка, орання; /о-
кончить пахоту/- об'орати-
ся.
ПАХОТНИЙ - /о землі/ ор-
ний, хліборобний; /об ору-
дях/ хліборобський.
ПАХОТЬ - рілля.
ПАХТАНЬЕ - 1. колотіння,
сколочування, збивання /ма-
сла; 2. маслянка, сколоти-
ни.
ПАХТАТЬ - збивати, /з/бити
/масло/, /с/колотити, ско-
лочувати.
ПАХУЧИЙ - запашний, пахуч-
/ш/ий, пахнючий.
ПАЧАТЬ, СЯ - паскудити, ка-
ляти, бруднити, валяти;
/грязью/- багнити; /жирним/
- ялопати, смальцювати, ма-
зати /лицо/- мурзати, ся.
ПАШНЯ - рілля, нива.
ПАЯТЬ - лютувати; /с/паян-
ний/- /з/лютований.
ПЕНА - піна, шумовиння.
ПЕНЕК, ПЕНЬ - пенюк, пеню;
/в землі/- корч; /над зем-
лею/- прикорень.
ПЕНИТЬСЯ - пінитися, шуму-
вати.
ПЕНЕОБРАЗОВАНИЕ - шумуван-
ня, пінотворення.
ПЕНЬКА - прядиво.
ПЕНЬКОВИЙ - прядив'яний.
ПЕПЕЛ - попід, зола.
ПЕПЕЛИЩЕ - попилище.
ПЕПЕЛЬНИК, ЦА - попільний;
ця.
ПЕПЕЛЬНО-СЕРЫЙ - попеляс-
то-сірий.
ПЕПЕЛЬНИЙ - попелістий.
ПЕПСИН - пепсин, травляник.
ПЕРВЕНЕЦ - первак /жен./-
первачка.
ПЕРВЕНСТВО - першість, пер-
шенство.
ПЕРВЕНСТВОВАТЬ - верховоди-
ти, вести перед.
ПЕРВИЧНИЙ - первинний.

ПЕРВОБЫТНЫЙ - первісний,
передісторичний.
ПЕРВОЗДАННЫЙ - первотвор-
ний.
ПЕРВОНАЧАЛЬНЫЙ - перво-
вічний, початковий; см.
ПЕРВОБЫТНЫЙ.
ПЕРВОПУТЬЕ - первозімня.
ПЕРВОТЕЛКА - первістка.
ПЕРЕБОРКА - 1. пере/роз/
городка, переділка, пере-
тинка; 2. перебірання.
ПЕРЕБОРОНИТЬ - переволо-
чити, перескородити.
ПЕРЕБРОС - перекид.
ПЕРЕБУЧИТЬ - позолити, по-
лужити.
ПЕРЕВАЛ - 1. перевал; 2. /че-
рез гору/- узвіз.
ПЕРЕВАЛИВАТЬ, ПЕРЕВАЛИТЬ,
СЯ - перевалювати, перева-
лити, перекидати, переки-
нути.
ПЕРЕВАРИВАТЬ - 1. /вжелудке/
пере/с/травлювати, с/пере/
травити; 2. переварювати,
переварити.
ПЕРЕВАРИМЫЙ - стравний.
ПЕРЕВАРИМОСТЬ - стравність.
ПЕРЕВОД - 1. /действие/-пе-
реводження, перекладання;
2. /на другой яз./- перек-
лад; 3. перевід, згуба; 4.
/перевод трубы через зе-
нит /геод./- перекид лю-
нети через зеніт.
ПЕРЕВОДИНА - /под подом/-
підвалина, дежень; /под по-
толком/- сволок, трам; /ме-
жду кроквами/- бантина.
ПЕРЕВОЗКА - перевіз; /с по-
ля хлеба/- возовиця.
ПЕРЕВОЛАКИВАТЬ, ПЕРЕВОЛОЧЬ
- переволікати, переволок-
ти, перетягати, перетяг-
/ну/ти.
ПЕРЕВОРОШИТЬ, ПЕРЕВОРАШИ-
ВАТЬ /сено/- переворушити,
переворухувати, переверну-
ти, перевертати; /зерно/-
перегорнути, перегортати,
ПЕРЕВЯСЛО, СВЯСЛО - переवे-

сло.
ПЕРЕГИБ - 1. перегибання;
 2. перегин, залім, закрут.
ПЕРЕГНАИВАТЬ, ПЕРЕГНОИТЬ -
 перегноувати, перегноїти.
ПЕРЕГНИВАТЬ, ПЕРЕГНИТЬ -
 перегнивати, перегнити.
 /пере/гнисти, /пере/трух-
 нути, /пере/трунішати,
 /з/порохнявити.
ПЕРЕГНОЙ - перегній, по-
 роховина, гумус.
ПЕРЕГОНКА - перегин, пере-
 ганання, де/и/стиляція.
ПЕРЕГОННИЙ - перегінний.
ПЕРЕГОНЯТЬ - перегонити.
ПЕРЕГРЕВ - перегрів.
ПЕРЕГРЕВАТЕЛЬ - /аппарат/-
 перегрівник; /человек/-
 перегрівач.
ПЕРЕГОРОДКА - за/пере/го-
 родка, перети/н/ка, пере-
 січка, крома.
ПЕРЕДАЧА - передача.
ПЕРЕДАТОЧНЫЙ - передатний;
 /отправительн./ - відрядний.
ПЕРЕДАТЧИК - передавач.
ПЕРЕДВАИВАТЬ, ПЕРЕДВОИТЬ -
 переганати, перегнати, пе-
 реорювати, переорати.
ПЕРЕДВИГАТЬСЯ, ПЕРЕМЕЩАТЬСЯ -
 /пере//по/суватися, пе-
 реноситися.
ПЕРЕДВИЖЕНИЕ, ПЕРЕМЕЩЕНИЕ -
 пере/по/сування, пересув,
 пересушення, переміщення.
ПЕРЕДВИЖНОЙ - рухомий, пе-
 ресувний, похідний.
ПЕРЕДОВОЙ - /на/чальний,
 передовий, передній.
ПЕРЕДОК /в экипаже/- пере-
 док; /в илуге/- коліс/ш/ня;
 /в саюгах/- передки, приш-
 ви.
ПЕРЕДОХНУТЬ - пови/по, ви/-
 адихати, ви/по/дохнути.
ПЕРЕДОХНУТЬ - віддихатися,
 перевести дух, від/пере/-
 почити, відсапатися.
ПЕРЕДЫШКА - с/пере/почив-
 н/ок.
ПЕРЕДРОБЯТЬ, ПЕРЕДРОБИТЬ -

ся - роз/по/дробляти,
 /роз, по/дробити, ся, /роз,
 по/кришити, ся.
ПЕРЕДРОГНУТЬ - перемеря-
 нути.
ПЕРЕДРЯБНУТЬ - пов'янути,
 попліскнути, по/з/трухну-
 ти.
ПЕРЕДУБИТЬ - 1. /снова/-
 передубити; 2. /все кожи/-
 подубити.
ПЕРЕЖЕВЫВАТЬ, ПЕРЕЖЕВАТЬ -
 переж/ов/увати, переж-
 мак/ов/увати; /о жвачных/
 - переремигати.
ПЕРЕЖИВАТЬ, ПЕРЕЖИТЬ - пе-
 режи/ва/ти, перебу/ва/ти,
 перетривати.
ПЕРЕЖИВЕННЫЙ - перепале-
 ний.
ПЕРЕЖИГАЕМЫЙ - перепалю-
 ваний.
ПЕРЕЖИГАТЬ, ПЕРЕЖЕЧЬ - пе-
 репалювати, перепалити;
 /волосы/- переш/с/малити.
ПЕРЕЖИГАНIE - перепалюван-
 ня.
ПЕРЕЖИМАТЬ, ПЕРЕЖИДИТЬ -
 переріжувати, перерідити.
ПЕРЕЖИНАТЬ, ПЕРЕЖАТЬ - по-
 вижинати, по/ви/жати;
 /впоперек/- переж/ин/ати.
ПЕРЕЗИМОВАТЬ - пере/ви/-
 зімувати.
ПЕРЕЗНОБИТЬ - по/від/мо-
 розити, повідморозю/жу/-
 вати.
ПЕРЕЗРЕВАТЬ, ПЕРЕЗРЕТЬ -
 переспі/ва/ти, /в отноше-
 нии хлеба/- перестояти,
 перестигати, перестигнути;
 перестарітися.
ПЕРЕКАЛИВАТЬ, ЛИТЬ - пе-
 регарт/ов/увати.
ПЕРЕКАД - перегарт.
ПЕРЕКАТЫВАТЬ, ТАТЬ, СЯ -
 1. перекач/ув/ати, пере-
 маглювати; 2. перекошува-
 ти, перекотити.
ПЕРЕКАЧИВАТЬ, ПЕРЕКАЧ -
 НУТЬ, СЯ - 1. перешили/я/ти

ся, / переважувати, переважи-
ти, ся; 2. / о жидкости / - пере-
помп / ов / увати
ПЕРЕКИСАТЬ, ПЕРЕКИСНУТЬ - по-
рекидати, перекиснути.
ПЕРЕКИСЬ - перекис, надокис.
ПЕРЕКЛАДИНА - поперечка; / ме-
жду стропилами / - бантина;
/ под потолком / - сволок, трым;
/ через каналу, ручей / - клад-
ка; / в досинці круглая / - ща-
бель; / - плоская / - глиця;
/ на кресте / - перехрестя; / в
ульбе / - сніз, сноси.
ПЕРЕКЛАДКА, ПЕРЕКЛАДЫВАНИЕ -
перекладання, перекладуван-
ня.
ПЕРЕКЛЕИТЬ - перезначити, пе-
ретаврувати.
ПЕРЕКЛЮЧАТЕЛЬ - перемикач.
ПЕРЕКЛЮЧЕНИЕ - перемикання.
ПЕРЕКОНОПАТИТЬ - переконати-
ти, перенакладати.
ПЕРЕКОРМИТЬ - обгодувати.
ПЕРЕКРЕСТНЫЙ - перехресний.
ПЕРЕКРЫТИЕ - 1. перекриття;
2. стеля.
ПЕРЕЛАЖИВАТЬ, ПЕРЕЛАДИТЬ -
переладн / ув / ати, переладити,
перелагожувати.
ПЕРЕЛАМЫВАТЬ, ПЕРЕЛОМИТЬ, СЯ -
переломлювати, пере / по / ломити,
переламати, ся.
ПЕРЕЛОГ - пере / об / ліг.
ПЕРЕЛОЖНАЯ, ЗАПЕЖНАЯ СИСТЕМА
ПОЛЕВОДСТВА - переложна, пе-
релогова система польового
господарства.
ПЕРЕЛОМ - злом, зал м.
ПЕРЕМЕЖАЕМОСТЬ - поперемін-
ність.
ПЕРЕМЕЖАТЬСЯ, - 1. переривати-
ся, переставати; 2. / з, пере /
мінатися.
ПЕРЕМЕЖАЮЩИЙСЯ - поперемінний,
інтермітентний.
ПЕРЕМЕЖИВАТЬ, ПЕРЕМЕЖЕВАТЬ,
СЯ - перемез / ов / увати, ся.
ПЕРЕМЕЖКА - 1. / в пространстве / -
переміжок, перемі / е / жка; 2. / во
времени / - перерва, перестанок.
ПЕРЕМЕЖЛИВЫЙ, ПЕРЕМЕЖНЫЙ -

переривний, / по / перемін-
ний, черговий.
ПЕРЕМЕНА - / пере, від, з / -
міна.
ПЕРЕМЕННЫЙ - з / пере / мін-
ний. / Переменная величи-
на / - змінна величина.
ПЕРЕМЕНЧИВЫЙ - / з / мінли-
вий, несталий.
ПЕРЕМЕШИВАНИЕ - перемішу-
вання, мішання.
ПЕРЕМЕЩЕНИЕ - переміщен-
ня, пересування, перетас-
/ ов / ування.
ПЕРЕМОТКА - 1. / процесс / -
перевивання, перемотуван-
ня; 2. / предмет / - переві-
вач.
ПЕРЕНОС - перенесення, пе-
реносення.
ПЕРЕНОСИЦА - перенісся;
/ у животных / - хрпц.
ПЕРЕНОСНОЙ - переносний;
/ подвижной / - походящий;
/ - переносная болезнь / -
заразлива, чіпка хвороба
/ переносной песок / - пере-
метний, передувний пісок
ПЕРЕОТЛОЖЕНИЕ, - НЫЙ - пе-
ревідкладання, перевід-
кладений.
ПЕРЕОХЛАЖДЕНИЕ - переох-
лодження, перестудження.
ПЕРЕПАИВАТЬ, ПЕРЕПАЯТЬ -
переплют / ов / увати.
ПЕРЕПАИВАТЬ, ПЕРЕПОИТЬ -
/ по / напувати, / по / напо-
вати. / чрезмерно / - обпо-
жувати, обпоїти.
ПЕРЕПАЛЫВАТЬ, ПЕРЕПО-
ЛОТЬ - переполжувати, пе-
реполоти.
ПЕРЕПАХИВАТЬ, ПЕРЕПАХАТЬ -
перебрювати, переорати.
ПЕРЕПЛАВЛЕНИЕ - перетоп-
лювання.
ПЕРЕПЛАВЛЯТЬ, ПЕРЕПЛАВИ-
ТЬСЯ - 1. перетоплювати, пе-
ретопити, ся; 2. / с одного
берега на другой / - пере-
ганяти, перегнати, пере-
плавляти, переплавити.

ПЕРЕПЛАСТОВАНИЕ, ПЕРЕСЛАИВАНИЕ - переверстування, перемарування.
 ПЕРЕПЛАСТОВАННЫЙ, ПЕРЕСЛАИВАЮЩИЙСЯ - переверстований, перешарований.
 ПЕРЕПОНКА - 1. плівка, плінка; 2. у птиц - полотєнце; 3. перетинка, поперечка, б/о/д/о/на.
 ПЕРЕПОНЧАТОКРИЛЫЙ - костокрылий, оболончак.
 ПЕРЕПОНЧАТЫЙ - плівчастий, плінчастий, болончастий, перетинчастий.
 ПЕРЕПРЕВАТЬ, ПЕРЕПРЕТЬ - перепривати, перепрїти; перепергати, перепергїти, /навоз/; перемлі/ва/ти.
 ПЕРЕПРУДА - запата, гребля.
 ПЕРЕПРУЖАТЬ, ПЕРЕПРУЖИТЬ - перепергачувати, перепер/за/гати/ти.
 ПЕРЕПРЯГАТЬ, ПЕРЕПРЕЧЬ - переперяг/а/ти.
 ПЕРЕПРЯЖКА - переперягання.
 ПЕРЕРАБАТЫВАЕМЫЙ - перероблюваний.
 ПЕРЕРАБАТЫВАТЬ, ПЕРЕРАБОТАТЬ - перероблювати, переробити.
 ПЕРЕРАБОТКА - /процесс/-перероблювання; /предмет/-перероблення, переробок.
 ПЕРЕРОЖДАТЬ, ПЕРЕРОДИТЬ, СЯ - перероджуватися, переводитися, зводити, звести, ся.
 ПЕРЕРЫВ - 1. перерва, перестанок; 2. перекопування.
 ПЕРЕРЫВАТЬ, ПЕРЕРЫТЬ - перерив/ва/ти, перекоп/ув/ати; переворух/ув/ати.
 ПЕРЕРЫВАТЬ, ПЕРЕРВАТЬ, СЯ - 1. перерив/вати, ся, перешмат/к/увати; 2. перебивати.
 ПЕРЕСАДКА - 1. пересаджування; 2. /в пути/- пересї/я/дка.
 ПЕРЕСАЖИВАТЬ, ПЕРЕСАДИТЬ, СЯ - 1. пересаджувати, пересад/ов/ати; 2. пересїсти.
 ПЕРЕСЕВ - пересїв.

ПЕРЕСЕВАТЬ, ПЕРЕСЕЯТЬ - 1. пересївати, пересїяти; 2. /на решете/- переточувати, переточити, перерешетувати, перерешетити, підсївати, підсїяти.
 ПЕРЕСЕКАТЬ, ПЕРЕСЕЧЬ, СЯ - пересїкати, пересїкти, перетинати, перетяти, перехрещувати.
 ПЕРЕСЕКАЮЩИЙСЯ - перехресний.
 ПЕРЕСЕЧЕНИЕ - перетин, перерїз, перехрещення.
 ПЕРЕСЕЧЕННЫЙ - перетятий, перерїзаний, пересїчений, перехрещений.
 ПЕРЕСКАБЛИВАТЬ, ПЕРЕСКОБИЛИТЬ - перескромаджувати, перескромадити, перескрибати, перескребти.
 ПЕРЕСОХЛЫЙ - пересохлий, висхлий.
 ПЕРЕСТОЙ - 1. перерва; 2. перестїй.
 ПЕРЕСТРОЙКА - перебудування.
 ПЕРЕСУШИВАТЬ, ПЕРЕСУШИТЬ, СЯ - /по/пересушувати, пересушити, ся.
 ПЕРЕСЫХАТЬ, ПЕРЕСОХНУТЬ - /по/пересихати, повсихати, повсихати.
 ПЕРЕСЫЩАТЬ, ПЕРЕСЫТИТЬ - 1. перекоп/ов/увати; 2. /хим./ - пересичувати, пересїтити.
 ПЕРЕСЫЩЕНИЕ - пересїт, пересичення.
 ПЕРЕСЫЩЕННЫЙ - 1. перекопований; 2. пересичений.
 ПЕРЕТЛЕВАТЬ, ПЕРЕТЛЕТЬ - перетлї/ва/ти, перетрухати, перетрухнути, перетрушївати.
 ПЕРЕТЛЕВШИЙ - перетлїлий, перетрухлий.
 ПЕРЕУГЛУБЛЕНИЕ - перерглиблення; заглиблення.
 ПЕРЕУГЛУБЛЕННЫЙ - перепер/за/глиблений.
 ПЕРЕУВАТ - 1. перехоплюван-

ня, переймання; 2./суженое место/- перехват, стан; 3./при родах/- перейма.
ПЕРЕХВАТЫВАНИЕ - перехоплювання, переймання.
ПЕРЕХОД - 1.перехід, переступ; 2./марш/- ходка.
ПЕРЕЦ - 1./*Sargisum an-*
nium L/- перчик, перець
 струч/куватий, палрика;
 2./*Piper nigrum* L/- пе-
 рець, /одно зерно/-пер-
 чина.
ПЕРЕЧЕТ, ПЕРЕЧЕНЬ - перелік, вилік, реєстр.
ПЕРЕЧИСЛЕНИЕ - перелічування, вилічування.
ПЕРЕЧНЫЙ - перцевий; /п.настойка/- перцівка; /п.трава/ *Leptadum latifolium* L/- гірчак, собачий хрін; /п.мята/- холодна м'ята.
ПЕРИЛА - баліси, бильця, поруччя.
ПЕРИЛЬНИЙ - балісний, билловий, поруччяний.
ПЕРІОД - період; /п.грамматический/- п.граматичний; /п.ледниковый/- льодова доба; /п.третичный/- п.третинний.
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ - періодичний.
ПЕРИСТАЛЬТИКА - перистальтика, перевальковування кишок.
ПЕРИСТАЛЬТИЧЕСКИЙ - перистальтичний.
ПЕРИСТЫЙ - пірчастий; /перистовидный/- пір'яватий, пір'ястий, перовидний.
ПЕРНАТЫЙ - пернатий, пір'яватий.
ПЕРО - 1./у птиц, рыб/- перо; /мн./- пера; /ум./- пірце; /соб./- пір'я, пір'ячко. /одно перо, перышко/- пірце, пір'ина, перина;
 2./п.писчее/- перо; /мн./- пера. 3./кодееса, весла/- лопать, пелюстка, крило.

ПЕРМАНЕНТНОСТЬ - перманентність.
ПЕРПЕНДИКУЛЯР - перпендикуляр, простонад, простовис, сторчак, прямовис.
ПЕРПЕНДИКУЛЯРНЫЙ, НО - перпендикулярний, но, простопадний, но, простовисний, но /на/ сторч, сторцом; прямо-
 висний, но.
ПЕРСИ - груди, перса.
ПЕРСИДСКИЙ - перський, персідський.
ПЕРСИК *Persica vulga-*
ris Mill/- персик, черсик, брусковина.
ПЕРСТЕНЬ - перстень, каблучка, обідець, кільце.
ПЕРСТЬ - земля, порошок, пил.
ПЕСОК - пісок; /одно зерно/- піщина; /п.крупный/- жорства, щирець; /п.летучий/- п.переметний, п.передувний пливун; /п.глубокий/- піюга.
ПЕСОЧНЫЙ - місковий.
ПЕСЧАНАЯ МОЧВА - пісковина, міскуватиця, піскуватий грунт.
ПЕСЧАНИК - пісковик, пісковець.
ПЕСЧАНИКОВЫЙ - пісковиковий, пісковцевий.
ПЕСЧАНИСТЫЙ, ПЕСЧАНЫЙ - піскуватий, пісчастий, пісковий.
ПЕСТИК - товкачик; /бот./- маточка, плідник, стовпик.
ПЕТЛЯ - петля; /дверная/- завіса.
ПЕТРУШКА *Petroselinum sativum* Hoffm/-петрушка.
ПЕТРУШЕЧНЫЙ - петрушковий.
ПЕЧЬ - піч; /п.кухонная/- п.вариста; /части печи:-но печь/- підпіччя; /передняя часть/- припічок; /устье п.- челюсти; /свод/- черень; /дымовод/- комін; /место за печью/- запічок; /п.комнатная/- груба, грубка; /летняя п.на дворе или в

сенах/- кабиця, котуна; /п.
гончарная/- горен; /извест-
ковая п./- вапнярка, вапель-
ня; /п.доменная/- домна; /п.
кирпичеобжигательная/- па-
лянка, гартівня; /п.плавиль-
ная/- гамарня; /стеклопла-
стическая/- гута.
ПЕЩЕРА - печера/я/, грота,
нора, льох.
ПЕЩЕРИСТЫЙ - печеркуватий,
коміркуватий.
ПЕЩЕРНЫЙ - печерний.
ПИВНАЯ ДРОБИНА - пивна гуща.
ПИВО - пиво.
ПИВОВАР - броварник.
ПИВОВАРЕНИЕ - броварство.
ПИВОВАРНЫЙ ЗАВОД - бровар-
ня, бровар.
ПИКИРОВКА, ЗЕЛЕНАЯ - пікіру-
вання зелене, пересаджуван-
ня ще травянистых рослин.
ПИЛА - пилка; /п.попереч-
ная/- п.поперечна; /п.цир-
кулярная/- циркулярка; /п.
лучковая/- п.ручна; /с од-
ной ручкой/- ножівка.
ПИЛЕНИЕ - пиління, пилання.
ПИЛЕННЫЙ - пиланий.
ПИ/ЛИ/ЛЬЩИК - пиляр, тер-
тичник.
ПИЛЬЧАТЫЙ - пилкуватий.
ПИСЧЕБУМАЖНЫЙ - паперовий;
/п.фабрика/- паперня.
ПИТАНИЕ /процесс/- харчуван-
ня, годування, /від/ живлення.
ПИТАТЕЛЬНОСТЬ - поживність,
ситність.
ПИТАТЕЛЬНЫЙ - поживний; /о
корме для животных/- паш-
ный/истий.
ПИТАТЬ, СЯ - годувати, ся,
живити, ся, споживляти.
ПИТАЮЩИЙ - живлячий.
ПИТАЕМЫЙ - живлений.
ПИТОМЕЦ - вихованець, го-
дованець.
ПИТОМНИК - шкідка, розсад-
ник.
ПИТЬЕ - /процесс/- пиття;
/напиток/- питво, напій,
напиток, трюнок; /п.для

скота/- пійло.
ПИТЬЕВОЙ - питний.
ПИЩУЩИЙ АПАРАТ - самопис,
самописний прилад.
ПИЩА - їжа, їда, харч, по-
жива, корм; /п.вареная/-
страва; /п.не вареная/-
сирова харч.
ПИЩЕВАРЕНИЕ - травління,
травлення. Органи травлен-
ня.
ПИЩЕВАРИТЕЛЬНЫЙ - трав-
ний.
ПИЩЕВАРНЫЙ - варистий,
/вариста річ/.
ПИЩЕВОД - їжник, страво-
хід.
ПИЩЕВОЙ - /с/по/травний,
/с/поживний, харчовий.
ПЛАВАНІЕ - плавання, пла-
вання.
ПЛАВАТЕЛЬ - пла/о/вець.
ПЛАВАТЕЛЬНЫЙ - пла/и/в-
ний; /п.перепонка/- плів-
ка, полотінець, прайірка.
ПЛАВАТЬ - пла/и/вати.
ПЛАВАЮЩИЙ /зоолог./- пла-
вун.
ПЛАВИЛЬНЫЙ - топильний;
/п.завод/- топильня, га-
марня.
ПЛАВИЛЬНЯ - гамарня.
ПЛАВИТЬ, СЯ - топити, ся,
розтоплювати, ся, розтоп-
лятися.
ПЛАВКИЙ - топкий, розто-
пистий.
ПЛАВКОСТЬ - топк/и/ість,
розтопистість.
ПЛАВЛЕНИЕ - топлення, то-
пління.
ПЛАВНИК - /у рыб/ пливець,
перо, крило.
ПЛАВНЫЙ, НО - плавкий, ко,
плавний, но, повільний, но.
ПЛАВУЧИЙ - пливкий.
ПЛАМЕНЕТЬ - палати, на-
лах/к/отіти.
ПЛАМЕННЫЙ - 1. полум'я-
ний, полуменистий, поло-
манний; 2. /жгучий, горя-
чий/- палкий, запальний.

ПЛАМЕНЬ, ПЛАМЯ - полум'я, полумінь; /п.синий над, горящими угольями/- жеврій.
 ПЛАНИРОВАТЬ - 1.рівняти, вирівнювати; 2.планувати, укладати плани.
 ПЛАНКА - планія, планка, листва, /планочний скреп досок/- шпуга.
 ПЛАНТАЦИЯ - плантація; /п.бакшевая/- баштан, /п.свекловичная/- бурячище, бурячник; /п.табачная/- тютюнище, сько.
 ПЛАСТ - верства, шар, штиг, скиба, ряд.
 ПЛАСТИНА - пластина; /п.моста/- мостина; /в колодце/- цебрина, цямрина; /для стёны/- диль, /хата дильована.
 ПЛАСТИНКА - платівка, плиточка, листовка, плястрик, /плоский сена, соломы/.
 ПЛАСТИЧАТОСТЬ - плиткуватість, платівчатість.
 ПЛАСТИЧАТЫЙ - плиткуватий, платівчатий.
 ПЛАСТОВАНИЕ - /на/верствування, шарування.
 ПЛАСТОВОЙ - верстований, шаровий /растения/- скибовий.
 ПЛЕМЯ - плёмя, рід, покоління, заві/о/д.
 ПЛЕМЕННОЙ - заві/о/дський, племянний; /п.жеребец/- огир; жеребець; /п.бык/-бугай; /п.хряк/-кнур.
 ПЛЕНКА - плівка, платівка; /жирный налет на воде/- осуга; /- на молоке/- шкурка, кокушок.
 ПЛЕНЧАТЫЙ - плівчастий.
 ПЛЕСЕИ - цвіль, плісень.
 ПЛЕСНЕВЕТЬ - цвісти, пліснявити, плісніти.
 ПЛЕСНА НА ЯЗЫКЕ - пліснявка.
 ПЛЕТЕНИЕ - /процесс/- плетіння, /предмет/- плетиво, плетъ.

ПЛЕТЕНЬ - пліт, тин, ліса.
 ПЛЕТЬ - нагайка, /у растеній/- батіг.
 ПЛЕЧО - плече, рамено, ра-м'я.
 ПЛИТА - плита, тафля.
 ПЛИТНЯК - плитняк.
 ПЛИТООБРАЗНЫЙ - плит/к/уватий, плитовий.
 ПЛОД - плід /у растений/-овоч; /фрукты/- садовина.
 ПЛОДОВИТОСТЬ - плодючість, плідність, родючість.
 ПЛОДОВИТЫЙ - плодючий, плідний, родючий, сімєніотий; /о земле/- хлібородний, родючий, тучний /грун/.
 ПЛОДОВОДСТВО - садівництво /овощное/- овочівництво.
 ПЛОДОВЫЙ - овочевий.
 ПЛОДОПЕРЕМЕННАЯ СИСТЕМА - плодозмінна система, плодозміна.
 ПЛОДОРОДИЕ - родючість.
 ПЛОДОРОДНЫЙ - плодовитий /о земле/.
 ПЛОДОСМЕННАЯ СИСТЕМА, ПЛОДОСМЕН - ПЛОДОПЕРЕМЕННАЯ СИСТЕМА.
 ПЛОДОСУШИЛКА - /орудие/- овочева сушарка, /п.завод/сушарня.
 ПЛОДОТВОРИТЬ - пліднити, запліднити.
 ПЛОДОТВОРНЫЙ - плодотворчий.
 ПЛОДОЯДНЫЙ - плодоїдний, плодохерний.
 ПЛОМБИРОВАНИЕ - пломбування.
 ПЛОСКИЙ - плесканий, плескуватий, плесковатий, плеский.
 ПЛОСКОВАТОСТЬ - плескуватість.
 ПЛОСКОВОГНУТЫЙ - пласкоугнутий.
 ПЛОСКОВЫГНУТЫЙ - пласковигнутий.
 ПЛОСКОТОРЬЕ - високорівня.
 ПЛОСКОГУБЦЫ - пласкогубці.
 ПЛОСКОДОМНЫЙ - пласко/плі-

ко/денний.
ПЛОСКОСТНИЙ - площинний,
 площевий.
ПЛОСКОСТЬ - площина; /п.
 ростання/- стична площина,
 площина зростання; /п.
 колимаційна/- /п. визирна/
 колимаційна /зірна/ площина
 /геод/; /п. колення/-
 хитання; п. колювання; /п.
 аклонна/- п. похила.
ПЛОСКОРЕБЕРНИЙ - плескато-
 реберний.
ЛОТИНА - гребля, гать, гат-
 та, загата.
ЛОТИННИЙ - греблевий, греб-
 ланий, гатний.
ЛОТНИК - тесляр/р/, стель-
 х; /колесник/- колодій,
 колісник.
ЛОТНИЧАТЬ - теслювати, тес-
 лувати.
ЛОТНИЧИЙ, ПЛОТНИЧНИЙ - те-
 сларський.
ЛОТНИЧЕСТВО - теслярство.
ЛОТНОСТЬ -, /тела/- густі-
 сть, густота; /п. прилегання/
 щільність.
ЛОТНИЙ - густий, збитий;
 оживотних/- ополитий, о-
 пистий, тушистий.
ЛОТОЯДНИЙ - м'ясоїд/ний/.
 ясожер/ний/.
ЛОШАДКА, ПЛОЩАДЬ - 1. пло-
 шадка; 2. площа; /п. торго-
 вля/- торговиця; майдан; 3.
 поверхня.
ЛУГ - плуг. /составная ча-
 сти его: 1. грабель/- гра-
 бль, 2. /стойка/- стовба; 3.
 лемех/- леміш; /его острие/
 перо; 4. /резец/- чересло;
 /отвал/- подія; 6. /подш-
 ва/- підшва, п'ятка; 7. /руч-
 ки/- чепіги /одна робоча, дру-
 га ялова чепіга/; 8. /передок/
 коліш /с/ня, теліжка; 9. ре-
 гулятор/- топирня, сокирня.
ОБЕГ - 1. гін, пагон; парос-
 ть; /п. водяной/- вовчок, во-
 дивий парост; 2. утёча.
ОБОЧНЫЙ - 1. /боковой/- уз-

бічний, побічний. 2. /сто-
 ронний/- сторонній, побіч-
 ний, додатковий.
ПОВАРЕННИЙ - кухонний,
 /п. соль/- кухонна, кухо-
 варська сіль.
ПОВЕРХНОСТНО - поверхов-
 /и/о.
ПОВЕРХНОСТНИЙ - по/з/вер-
 ховний, поверхній; /повер-
 хностная обработка/- по/з/
 -верховний обробіток.
ПОВЕРХНОСТЬ - поверх/ня,
 зверхність.
ПОВЕРХ - зверху.
ПОВИЛИКА - /*сусупта*/ -
 /по/привітиця, повійка.
ПОВОРОТ - 1. /процесс/-по-
 вертання, /назад/- завер-
 тання; /в сторону/- звер-
 тання; 2. /дороги, улицы/-
 з/а/ворот, поворотка; /из-
 гио, реки, оврага/- коліно,
 залім.
ПОВРЕЖДАТЬ, ПОВРЕДИТЬ, СЯ -
 /по, за, на/шкодити, /на, по/
 -псувати, ся.
ПОВРЕЖДЕНИЕ - ушкодження,
 шкода.
ПОВРЕЖДЕННИЙ - пошкодже-
 ний, попсований.
ПОВТОРИТЕЛЬНЫЙ - повтор-
 ний, поновний.
ПОВТОРЯТЬ, ПОВТОРИТЬ - по-
 вторювати, повторяти, пов-
 торити; переказувати, пе-
 реказати /удруге/.
ПОВЫШАТЬ, ПОВЫСИТЬ, СЯ -
 підвищувати, підвищити,
 піднести, піднести /уго-
 ру/, підбивати, підбити
 /ціну/.
ПОВЫШЕННИЙ - підвищен-
 ний, піднесенний, підведе-
 ний, піднятий.
ПОВ'ЯЛИЙ - пов'ялий, поб-
 ляклий.
ПОВ'ЯСЛО - перевесло /у
 снопа/.
ПОГЛОЩАТЕЛЬНОСТЬ - вби-
 ральність, поглинність.

ПОГЛОТИТЕЛЬНЫЙ, ПОГЛОЩА-
ТЕЛЬНЫЙ, ПОГЛОЩАЮЩИЙ - вби-
ральный, поглинальний; /п.
способность/-, вбиральна
здатність, здатність вбири-
ти в себе.
ПОГЛОЩАТЬ, ПОГЛОТИТЬ - по-
глинати, поглинити, вбири-
ти, втяг/ув/ати, абсорбува-
ти /свет/- світло.
ПОГЛОЩЕНИЕ - поглинання,
/оконч./ - поглинення; вби-
рання, втягання, абсорбція
світла.
ПОГОДА - погода; /п. хорошая/
- добра година; /п. ненастная/
- негода; /п. сухая ветренная/
- суховітриця; /дождливая п./
- дощова погода; /осенью/-
сльота; /мн./ сльоти; /п. мо-
края/- хлякота, мочлива пого-
да, моква, мокротеча; /пас-
мурная п./ - хмарна погода;
/переменчивая п./ - мінлива п.;
/наступает, настала хорошая
п./ - розгодинюється, нагоди-
ну кладеться, на годині ста-
ло; /наступила дождливая п./ -
задощилося, засльотилося;
/снежная п./ - сніговиця, фу-
га, заверюха, фурделія.
ПОГРЕБ - льох, погріб, пивни-
ця, винниця, склеп; /ледник/-
льбдник, льодовня, холодник.
ПОГРЕШНОСТЬ - огріх, хиба,
помилка, похибка, хибність.
ПОГРУЖАТЬ, ПОГРУЗИТЬ - зану-
рювати, занурити, затоплюва-
ти, затонити, заглиблювати, за-
глибити.
ПОГРУЖЕНИЕ - занурювання,
/сов./ занурення, затоплюван-
ня, /сов./ затоплення, за-
глиблювання, поринання /в що/
ПОДАВАТЬ /воду/- подавати,
гнати воду.
ПОДАЮЩИЙ - подавальний.
ПОДБИРАТЬ, ПОДОБРАТЬ - підби-
рати, підібрати, добирати, до-
брати.
ПОДБОР - 1. добір, добирання;
/естествен. подбор./ - природний
добір; 2. /собрание книг/-збір,

збірка книжок; 3. /в роу-
ви/- /за/ каблук, обчас.
ПОДВАЛ - ПОГРЕБ.
ПОДВЕРГАТЬ, ПОДВЕРГНУТЬ
наражати, наразити /на
що/; - /химическому анали-
зу/- брати, взяти на хе-
мічну аналіз, піддавати
піддати.
ПОДВЕРГАТЬСЯ, ПОДВЕРГНУ-
СЯ - піднадати, підпасти
/під що/; піддаватися;
підлягати, підлягти; за-
знавати, зазнати.
ПОДВЕСКА - підвіска.
ПОДВЕСНЫЙ - висний.
ПОДВЕШИВАТЬ, ПОДВЕСИТЬ
підвішувати, підвісити,
підвішати, чіпляти, при-
чеплювати, поченити; /п.
котелок к треножнику/-
натарапати казанок.
ПОДВЗДОХИ - здух/о/ вина
голодниця, голоднялка.
ПОДВЗДОШНЫЙ - здух/о/ ви-
ний.
ПОДВИД /биолог./ - підви-
ПОДВИЖНОЙ - 1. рухомий, ру-
хливий, пересувний; 2.
живий, моторний, рухли-
вий.
ПОДВИНЧИВАТЬ, ПОДВИНТИ-
1. підкручувати, підкру-
тити; 2. настрінчувати, на-
стрінчити.
ПОДВОДА - підвода; /с
кладью/- фура.
ПОДВОДЯЩИЙ ТОК - прибі-
ний ток, - пруд.
ПОДВОДЧИК - фурман, під-
відчик.
ПОДВОЗ - привіз, навіз,
довіз /возу/-
ПОДВОИ - 1. підщепка, ди-
ка; 2. підмотка.
ПОДВОРНЫЙ - подвірний.
ПОДВЯЗКА - 1. /процесс/
підв'язування; 2. підв'-
ник, підв'язка.
ПОДГЛОТОЧНЫЙ - підгор-
ний.
ПОДГНИВАТЬ, ПОДГНИТЬ -
гнати/ва/ти; /подгнивший/

підгнійлий.
ПОДГОП - 1. пригін, нагін /скота/; 2. /в лесной по- садке/ - підгін.
ПОДГОТОВЛЯТЬ, ПОДГОТОВИТЬ, СЯ - готувати, під/на/го- тувати, налагоджувати, на- лагодити, спосібити, при- способляти.
ПОДГОТОВИТЕЛЬНЫЙ - підго- товчий.
ПОДГРУДОК - /у рог. скота/ - підгрілля, воло.
ПОДДЕРЖКА - підтримка/ок/; /п. нара/ - держання пари.
ПОДДОРОЖНИЙ - піддорож- ний, підземний.
ПОД'ЕМ - 1. /поднимание/ - піднесення, підведення; 2. /возвышенность/ - підвищен- ня, узвіз; 3. домкрат, /жидкости/ - лівар.
ПОДЗОЛ - попілляк.
ПОДЗОЛЬНИЙ - попілляковий.
ПОДЗОРНАЯ, ТРУБА - прозора труба, - рурка, джонета.
ПОДКАЧИВАНИЕ, ПОДКАЧКА - під- помп/ов/ування.
ПОДКИСЛЯТЬ, ПОДКИСЛИТЬ - за- кисляти, закислити.
ПОДКЛАДКА - 1. підкла/дка/ - дець; 2. підшивка /в одежде/.
ПОДЛЕСОК - підлісся, приліс- ся, залісок.
ПОДМЕСЬ - домішка..
ПОДМЕШИВАНИЕ - домішування; /о жидкости/ - підколочуван- ня.
ПОДМОКАТЬ, ПОДМОКНУТЬ - під- /за/мокати, підмокнути, під- мокти.
ПОДМОСТКИ - 1. /леса/ - риш- товання; 2. /времен. помост/ - поміст, підмостки; 3. /в театре/ - кін.
ПОДМОЧКА - підмочування; /оконч./ - підмочення; /со- стояние/ - підмоклість.
ПОДМЫВАТЬ, ПОДМЫТЬ - 1. /снизу или, слерка/ - підми- вати, підмити; 2. /берег и т.д./ - підмивати, підривати,

підточувати.
ПОДМЫЛЫЕ - змилини, змил- ки.
ПОДМЫШКА - пах/в/а, під- наштя; /под мышкой/ - під пах/в/ою.
ПОДНЕБНЫЙ - піднебінний.
ПОДНЕБЬЕ - піднебіння.
ПОДНИМАТЬ, ПОДНЯТЬ - під- дімати, під/ій/няти, під- носити, піднести, підводи- ти, підвести; /рычагом/ - підважувати, підважити; /на спину/ - завдавати, за- вдати, піддавати, піддати; /повышать/ - підвищувати, підвищити; /глаза/ - зводи- ти, звести; /шум, тревогу/ - здійсмати, зняти; збивати, збити - гомін, тривогу.
ПОДНОЖКА - /в 9 кипаже/ - ступійка, підножок; /не- даль/ - понож, підножай.
ПОДНОЖНЫЙ - підножний; /п. корм/ - паша.
ПОДНОС - таця, тарілець.
ПОДНЯТИЕ - піднесення, під- няття.
ПОДОБНЫЙ - /кому, чему/ - по- дібний/до кого, до чого/, схожий.
ПОДОБРЕТЬ - подобрімати; 2. поглядшати, потовщати.
ПОДОГРЕВАНИЕ - підогріван- ня, розігрівання, за/при/- грівання.
ПОДОГРЕВАТЕЛЬ - пригрівник.
ПОДОГРЕВАТЕЛЬНЫЙ - при- грівний.
ПОДОГРЕВАТЬ, ПОДОГРЕТЬ - підігрівати, підігріти, розі- грівати, розігріти, за/при- грівати.
ПОДОДВИГАТЬ, - ДВИНУТЬ, СЯ - підсувати, підсунути, прис- /ов/увати, ся, присунути, ся /о мн./ - поніде/ов/увати, поприсуватися.
ПОДОЗРЕВАТЬ - підозарівати, підозарювати.
ПОДОЗРИТЕЛЬНЫЙ - 1. /воз-

буждающий подозрение/- підозрєнний, підозрілий, непевний; 2./склонный к подозрениям/- підозріливий, підозрливий.
 ПОДОЙ - подій, дійво.
 ПОДОЙНИК - дійниця.
 ПОДОЙТИ - по/з, ви/доіти.
 ПОДОКОННИК - лутка, підвіконня.
 ПОДОЛЬНЫЙ - по/ва/довжній.
 ПОДОМЕТР - подомєтр, ступенемір.
 ПОДОННИ - подєнки, подіння; /осадок/- гуща, фус.
 ПОДОНОЧНЫЙ - подєнковий, гущовий, фусовий.
 ПОДОПРЕВАНИЕ - підіпрівання.
 ПОДОПРЕВАТЬ, -ПРЕТЬ - піді/за/прівати, піді/за/пріти; /о мн./- попідпрівати.
 ПОДОРОЖНИК - 1./*Plantago lanceolata* L/- подорожник, ранник, стягач /*P. major* L/- трипутьник, припутьник; 2./*Emberiza nivalis*- птица/- посмітюха.
 ПОДПЕЧЕК - підпїччя, штандари.
 ПОДПИЛОК - терпұх, напильник.
 ПОДПОРА - 1.підпора, підпірка, соха, присоха, присішок; /опора, помощь/- підпора, підмога, поміч.
 ПОДПОЧВА - підгрунт, підсмодок; /подпочвенная вода/-за/під/шкурна вода.
 ПОДПОЧВЕННЫЙ - підгрунтовий.
 ПОДПРУГА - попрұга.
 ПОДПРУЖИВАТЬ, ПОДПРУЖИТЬ - підтягати, підтягти попрұгу.
 ПОДПРУЖИВАТЬ, ПОДПРУДИТЬ - підгачувати, підгачити.
 ПОДПРЫГИВАТЬ, - ПОДПРЫГНУТЬ - підскакувати, підскочити, підстрибувати, підстрибнути, підплигувати, підплигнути.

ПОДПЯТНИК, ПОДПЯТОК - п'ятник, підп'яток, кружилыця.
 ПОДРАЖАНИЕ - наслідування /кого, чого/.
 ПОДРАСТАНИЕ - підростання, /під/більшання.
 ПОДРЕЗКА, ПОДРЕЗЫВАНИЕ - підрізування, підтинання; /одежды/- підкраювання; /крыльев/- підборкування.
 ПОДРЕЗЫВАТЬ, ПОДРЕЗАТЬ - підтинати, підтяти, підітнути, підрізувати, підрізати /о мн./- попідтинати, попідрізувати.
 ПОДРЕЗЬ, ПОДРЕЗ - /у саней, коньков/- підріз.
 ПОДРЕШЕТИЛА - крокви, кроківка, кроквина.
 ПОДРЕШЕТО - підрешіток.
 ПОДРОБИТЬ - подробити, подрібнити.
 ПОДРОБНО - докладно, широко, просторо, дрібно.
 ПОДРОБНОСТЬ - 1./обстоятельность/- докладність; 2./деталь/- подробиця.
 ПОДРОСТ - па/м/молодь, поріст.
 ПОДРО/А/СТАТЬ, ПОДРАСТИ - підростати, підрости, /по/більшати, підійматися, піднятися; /о мн./- попідростати, попідійматися.
 ПОДРОСТОК - підліток; /о девочке/- піддівок; /о мальчике/- підпарубочий.
 ПОДРУБЛИВАТЬ, ПОДРУБИТЬ - 1./топором/- підрубувати, підрубати, підтинати, підтяти, підітнути, /о мн./- попідрубувати, попідтинати; /иглой/- підрублювати, підрубити, /о мн./ попідрублювати.
 ПОДРЫВ, ПОДРЫВАНИЕ - 1.підривання, підкопування; 2./взрывание/- під/ви/сажування в повітря; 3. /о здоровья/- підверєжування, порушування; 4. /ущерб/-

шкода, страта.
ПОДРЯД - 1./сделка/- під-
 ряд; 2./наrech./- посніль,
 уряд, од ряду.
ПОДРЯЖАТЬ, ПОДРЯДИТЬ, СЯ -
 рядити, порядити, згоду-
 вати, згодити, підряжати,
 підрядити, єднати, поєдна-
 ти ся.
ПОДСАЧИВАТЬ - підіти, зці-
 жувати сік з дерева.
ПОДСЕВ - підсів.
ПОДСЕВАТЬ, ПОДСЕЯТЬ - 1.
 /добавлять/- підсівати,
 підсіяти; 2./на решето/-
 підточити, точити, підсі-
 вати, просівати.
ПОДСЕД - 1./в лесу/- мо-
 лодник; /того самого дере-
 ва/- підросток; /иной поро-
 ды/- підлісок; 2./под шер-
 сью/- підшерсток, пух; 3.
 /в хлебе/- прорість.
ПОДСЕДЕЛОК /остов седла/ -
 ленчик.
ПОДСЕКА - зруб, вируб.
ПОДСЕМЯНОДОЛЬНЫЙ - підпро-
 зяочевиї.
ПОДСЕРДЦІЕ - підсерців'я,
 підсердеччя.
ПОДСКАБЛИВАТЬ, ПОДСКОБЛИТЬ -
 підскрібати, підскребти, під-
 шкрабувати, підшкрабати.
ПОДСКАКИВАТЬ, ПОДСКОЧИТЬ -
 підскакувати, підскочити,
 підстрибувати, підстрибнути.
ПОДСКРЕБЕК, ПОДСКРЕБЫШ -
 вис/ш/крібок.
ПОДСЛАЩИВАТЬ, ПОДСЛАСТИТЬ -
 підсоложувати, підсолодити.
ПОДСЛЕЖИВАТЬ, ПОДСЛЕДИТЬ -
 підсліжувати, підслідити,
 підстежувати, підстежити,
 сочити, присочити, підсте-
 регати, підстерегти.
ПОДСЛЕПОВАТЫЙ, ПОДСЛЕПЫЙ -
 підсліпуватий.
ПОДСНЕЖНИК /*Anemone Hepati-*
ca L/ - первістка. /*H. tri-*
loba / - проліска /*Sil-*
la biflora L/ - ряст. /*Cori-*
dalis solida, c. *Cava*

ряска; /*Crocus reticu-*
latus L/ - просверенок,
 брандуша.
ПОДСОБНЫЙ - підсооний.
ПОДСОЗНАТЕЛЬНОСТЬ - під-
 свідомість.
ПОДСОЛНЕЧНИК, ПОДСОЛНУХ -
 /*Helianthus annuus* L/ -
 сонячник; /стебель/ соняч-
 ницїна; /стебли/- соняч-
 ницїння; /семячки/- насін-
 ня, зернята.
ПОДСОЛНЕЧНИКОВЫЙ, ПОД-
СОЛНУШНЫЙ - сонячниковий
 /д.масло/- сонячникова о-
 лія.
ПОДСОЛНЕЧНЫЙ - підсоняч-
 ний, що під сонцем.
ПОДСТАВКА - підставка.
ПОДСТИЛАТЬ, ПОДОСТИЛАТЬ -
 підстилати, підіслати, під-
 стелювати, підстеляти, під-
 стелити.
ПОДСТИЛКА - 1.підстїлка;
 /в сапогах стелька/- ус-
 тїлка; /свилям/- бардіг;
 2./процесс/- підтілання,
 /оконч./- підстелення.
ПОДСТОЖНИК, ПОДСТОЖЬЕ -
 підстіжжя, /під/стожище,
 стожарисько, стожарище;
 /под скирду/- стїрище,
 під.
ПОДСТОЙ /лес высохший на
 корню/- сухостїй, сушник.
ПОДСУШИВАТЬ, ПОДСУШИТЬ -
 підсушувати, підсушити.
ПОДСУШКА - підсушування.
ПОДСЧЕТ - під/об/рахунок.
ПОДТАПЛИВАТЬ, ПОДТОПИТЬ -
 1./водою/- підтоплювати,
 підтонити; 2./мечь/- під-
 налювати, підпалити /піч,
 у печі/; 3./масло, воск/-
 підтоплювати, підтопити.
ПОДТАПТЫВАТЬ, ПОДТОПТАТЬ -
 підтоптувати, підтоптати,
 потолочити.
ПОДТАЧИВАТЬ, ПОДТОЧИТЬ -
 1. підгострювати, підго-

стригти; 2./под'єдять, под-
грьзять/- підточувати, під-
точити, підгризати, під-
гризати; 3./водою/- під-
мивати, підривати; підмити,
підрити.
ПОДТВЕРЖДАТЬ, ПОДТВЕРДИТЬ -
с/під/твержувати, с/під/-
твердити.
ПОДТВЕРЖДЕННЫЙ - с/під/-
твердження.
ПОДТЕКАТЬ, ПОДТЕЧЬ - 1. -
підтікати, підтекти; 2./о
реке/- підходити, підійти;
3./подмачиваться/- підпли-
вати, підпливти, підмокати,
підмок/ну/ти.
ПОДТЕЛОК - нааимок, бузів/м/-
ок.
ПОДТОРМОЗИТЬ - під/за/гальму-
вати.
ПОДТРОПИЧЕСКИЙ - під/суб/тро-
пічний.
ПОДУРНЕТЬ - споганіти, попога-
ніти, попоганшати, погіршати.
ПОДУШКА - 1. подушка, 2. /в те-
леге на осі/- насад, оплін.
ПОДХВАТЫВАТЬ, ПОДХВАТИТЬ -
підхоплювати, підхопити.
ПОДХОДЯЩИЙ - підхожий, слух-
ний, відповідний, догідний.
ПОДХОМУТНИК - кічка.
ПОДЦВЕТЧИВАТЬ, ПОДЦВЕТИТЬ -
підфарбовувати, підфарбувати,
підбарвлювати, підбарвити.
ПОДЧЕЛЮСТНЫЙ - підщелепний
/подчелюстные железы/- під-
щелепні залози.
ПОДЧ/Е/РЕВИЕ, ПОДЧЕРЕВНЫЙ -
почеревина, підчерев'я, під-
черевний.
ПОДЧЕРКИВАТЬ, ПОДЧЕРКНУТЬ -
підкреслювати, підкреслити,
/о мн.или місцями/- понід-
креслювати.
ПОДЧИЩАТЬ, ПОДЧИСТИТЬ - 1.
підчищати, підчистити; 2.
/деревья/- підчухрувати, під-
чухрати, підчищати, підчищу-
вати, підчистити.
ПОДШЕЕН - підго/а/рля.
ПОДШЕЙНИК /в недоуздке/-під-

боріддя, підбородок.
ПОДШЕЙНЫЙ - підшийний.
ПОДШЕРСТОК - рух, під-
шерсток, підвовна.
ПОДШИПНИК - ложисько, валь-
ниця, підчіпник.
ПОДШТУКАТУРИВАТЬ, ПОДШТУ-
КАТУРИТЬ - підтиньк/ів/у-
вати.
ПОДЩЕЛАЧИВАТЬ, /прибавлять
щелочи/- підлужувати; /про-
мывать щелочью/- лужити.
ПОД'ЕМ - 1./см.ПОДНИМАТЬ/
/п.на гору/- схід, вйлад
на гору; /п.води в реке/-
прибування, прибуття; /п.
культуры, промышленнос-
ти/- піднесення.
ПОД'ЕМНЫЙ - під'ємний;
/п.винт/- під'ємна шру-
ба; /п.мост/- звідний
міст; /грузовой/- ванта-
жівий, тягаревий; /п.
деньги/- подорожні кошти.
ПОД'ИТОЖИВАТЬ, ПОД'ИТОЖИТЬ
- підсум/ов/увати, підбити
підсумок.
ПОД'ОТДЕЛ - підвідділ.
ПОД'ЯЗЫЧНЫЙ - під'язич-
ний; /п.железы/- під'язи-
кові залози.
ПОЕМ - пійма.
ПОЕМНЫЙ - /луг/- заплавна
лука, пійма, оболонь.
ПОЕНИЕ - напування, водо-
пій.
ПОЖАДЛИЧАТЬ - полаєситися.
ПОЖАР - пожега, пожежа, во-
гонь; /п.команда/- пожеж-
на команда.
ПОЖАРИТЬ - попряжити, пос-
мажити, пошкварити, попек-
ти.
ПОЖАРИЩЕ - пожеарище, згарі-
ще, пожеарина.
ПОЖЕВАТЬ - /немного/- пожу-
вати; /жвачку/ пожевкати
жуйку, поремигати.
ПОЖЕЛКНУТЬ - по/з,за/жов-
кнути.
ПОЖЕЛТЕЛЬНЫЙ - пожевтільний,
пожевклиий; /о хлебах и тро

важ/- пополовілий.
 ПОШЕСТКНУТЬ - по/за/тверд-
 нути, за/по/тужати, пош-
 карубнути, пошкарубіти.
 ПОЖИВА - пожива, поживок,
 понас, понаска, взяток.
 ПОЖИДЕТЬ - порідшати.
 ПОЖИЗНЕННО - доживотно, до-
 живоття, довічно, повік,
 о смерті.
 ПОЖИЗНЕННИЙ - доживотний,
 довічний, досмертний.
 ПОЖИНАТЬ, ПОЖАТЬ - пож/ин/-
 ати, збирати, зібрати.
 ПОЖИРАНИЕ - пожирання, пої-
 дання.
 ПОЖИРАТЕЛЬ, -НИЦА - жирун,
 жирунка.
 ПОЖИРАТЬ, ПОЖРАТЬ - пожира-
 ти, жерти, пожерти; /погло-
 тити/- поглинати, поглину-
 ти. /пожирающий/- жирущий;
 /пожранный/- пожертий.
 ПОЖИРЕТЬ - погладшати, по-
 житишати.
 ПОЖИРНЕТЬ /о пище/- посит-
 ишати.
 ПОЖМУРИТЬ /глаза/- помружи-
 ти /очі/.
 ПОЖНИВНИЙ - /по/стернявий.
 ПОЖНИВО - стерня.
 ПОЖНЯ - сіножать, сінокіс.
 ПОЖУЖАТЬ - подзизчати.
 ПОЗВОНОК - в'язок, хреб;
 шейный п./ - шийний, /кар-
 ковий/ в'язок; /шейные п./ -
 в'язи, /первый шейн.п./ -
 вигар; /второй шейн.п./ -
 воротник. /грудной п./ -ог-
 рудник; /поясничный п./ -
 поперековий в'язок; /спин-
 ные позвонки/- похребетина,
 спинні в'язки; /крестцовые
 п./ - крижі, крижові в'язки;
 хвостовой п./ - кунер, ку-
 прик, /мн.ч./ - купри.
 ПОЗВОНОЧНИК - /позвоночный
 столб/- хребет, хребетний,
 хреб/т/овий стовп.
 ПОЗВОНОЧНОЕ ЖИВОТНОЕ - хре-
 бетник, хребтовець, хребто-
 ва тварина.

ПОЗДНЕСПЕЛЫЙ - пізно-
 стиглий.
 ПОЗДОРОВЕТЬ - поздоров-
 /і/шати, подужчати, по-
 міцнішати.
 ПОЗЕЛЕНЕЛЫЙ, -ШИЙ - по-
 зеленілий.
 ПОЗЕЛЕНЕТЬ - позеленіти,
 /еще более/- позеленіша-
 ти.
 ПОЗЕЛЕНИТЬ - позеленити.
 ПОЗЕМ - 1. Грунт, земля;
 2. гній; 3. поземельне.
 ПОЗЕМЕЛЬНЫЙ - поземель-
 ний; /п.налог/- поземель-
 не.
 ПОЗЕМНЫЙ - доземний /п.
 растение/- степях.
 ПОЗНАНИЕ - 1. знання,
 знаття; 2. /действие/-
 /спізнання.
 ПОЗУБИТЬ - позубити, по-
 шеробити.
 ПОЗУДЕТЬ - носвербіти.
 ПОЗЫВ - хіть, охота, по-
 тяг, жадоба /постоянный
 п. к еде/- ненасит, не-
 нажер.
 ПОЗЫБЛЫЙ - з/по/мерзлий.
 ПОЙВО, ПОЙДО - пійво, пій-
 ло.
 ПОЙКА - напування.
 ПОЙЛЬЩИК - напувальник.
 ПОЙМА - 1. водопідля; 2.
 /поемные дуга, низы /-
 оболонь, заплава, полог-
 /и/; /заливные заросли/-
 плавні.
 ПОИМАНИЕ, /водою/- понят-
 тя; /вода поняла/.
 ПОИМИСТЫЙ - заливистий.
 ПОИМИЩЕ = ПОЙМА.
 ПОИНДЕВЕТЬ - заінитися,
 наморозю укритися.
 ПОИТЬ - напувати.
 ПОКАЗАНИЕ - 1. /свидетель-
 ство/- зізнання, зізнаван-
 ня, /по/свідчення, свід-
 кування; 2. /определение/
 - показ; /показание счет-
 чика/- показ дічильника.
 ПОКАЗАТЕЛЬ - показчик, по-

казник.
ПОКАЗАТЕЛЬНИЙ - показовий.
ПОКАЗНОЙ - показний, виставний.
ПОКАЗЫВАТЬ, ПОКАЗАТЬ - 1. показувати, /проявлять/- /по/являти, /по/явити; 2. /свидетельствовать/- свідчити, визнавати, виявляти.
ПОКАЗЫВАТЬСЯ, ПОКАЗАТЬСЯ - 1. показуватися /по музеях усякі старовинні речі/; 2. /являться/- показуватися, показатися, /про,ви,з/-являтися, - явитися, виткнутися, вигулькнути, замаячити, забавляти; 3. /представляться/- привиджуватися, привидітися, примарюватися, примаритися. 4. /кем/-здаватися, здатися, видаватися, видатися /за кого, за що/.
ПОКАРМИВАТЬ, ПОКОРМИТЬ - /по/годувати; /покормлений/- погодований.
ПОКАТ, ПОКАТОСТЬ - 1. схил, спад, убіч, косяг; 2. /овоєство/- похилість, спадистість.
ПОКАТАТЬ - 1. покатати; 2. /белѣ/- покачати.
ПОКАТИСТО - похило, згористоту, споховато.
ПОКАТИСТЫЙ - згористий, похилый, скотистый, спо/у/хуватий, пологий.
ПОКАТОСТЬ - похилість, згористість, спадистість.
ПОКАТИТЬ - покотити.
ПОКАТО - скотисто, згористо. спухово, спуском.
ПОКАТОМ - котом /зени колесо котом/.
ПОКАТЫЙ - пологий, пологистий, спадистий, спусковатий, згористий.
ПОКАЧАТЬ, ПОКАЧНУТЬ - 1. покачати; 2. погойдати, похилити; 3. /колыбель/- поколювати, поколосати.

ПОКЛАЖА - /по/клажа, клавага, вантаж.
ПОКЛЕВАТЬ - поклювати, пльовати.
ПОКЛЕВЫШ - клювак /огіркий-клюваки/.
ПОКЛОХТАТЬ - поквотати.
ПОКОВЫРЯТЬ - поколупати, подлубати, поборпати /землю/.
ПОКОЛЕБАТЬ - по/за/хитати по/с/хитнути.
ПОКОЛЕНИЕ - покоління, вества; /родовая ветвь/- коліно; /все родств./- рід.
ПОКОЛЕТЬ - по/ви/здохати, вигинути.
ПОКОРКАТЬ - по/зі/бгати, пожушити, поємакати.
ПОКОНОПАТИТЬ - поконопатити, пошпакувати, покітувати.
ПОКОПТИТЬСЯ /мясо, рыба/ повудити, покоптити, ся.
ПОКОРМИТЬ = **ПОКАРМИВАТЬ**
ПОКОРОБИТЬСЯ - з/по/жолбити, спа/р/чити, покрочити, ся.
ПОКОРОВЫ - як корова, по коров'ячому.
ПОКОС - покіє /полоса покоса, - постать, ручка.
ПОКОСИТЬСЯ - покосити, ся.
ПОКОСИТЬСЯ - 1. покосити, скосити, покривити, ся, зрехлябитися; 2. подивитися на кого скося.
ПОКОСМАТЕТЬ - покошлатити, поволохатити, покудлатити.
ПОКОШАЧЫ - як кішка, як ладька, по кицячому, по тачому.
ПОКРАДА - 1. крадіж, крадіжка, злодійство, 2. крадієне.
ПОКРАПАТЬ - покралати /не много/- приросити.
ПОКРАПИВАТЬ - накрапати.
ПОКРАСИТЬ - покрасити, малювати, пофарбувати.
ПОКРАСТЬ - покрести.

U 14583/2